Службен весник на Република Македонија

Број 12 **22 јануари 2014, среда** **година LXX**

www.slvesnik.com.mk **contact@slvesnik.com.mk**

СОДРЖИНА

		Стр.
310.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за државната ревизија……………………………..	2
311.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за заштита на децата ..	10
312.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за вештачење..............	20
313.	**Закон** за дополнување на Законот за индустриската сопственост...........	29
314.	**Закон** за вонсудско спогодување	30
315.	**Закон** за заклучување на стечајните постапки отворени согласно со Законот за присилно порамнување стечај и ликвидација и Законот за стечај	49
316.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за задолжница	56
317.	**Закон** за дополнување на Законот за пригодни ковани пари	58
318.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност....................................	58
319.	**Закон** за финансиската полиција.......	64
320.	**Одлука** за престанок и давање на трајно користење на недвижна ствар на Универзитет „Гоце Делчев“ Штип..	89
321.	**Одлука** за престанок и давање на трајно користење на недвижна ствар на Министерството за здравство	89
322.	**Правилник** за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на водење евиденција за државјаните на Република Македонија и за обрасците што се применуваат односно издаваат......................	90
323.	**Правилник** за изменување и дополнување на Правилникот за поблиските услови кои треба да ги исполнуваат откупувачите на земјоделски производи и поблиските услови кои треба да ги исполнуваат откупните места на земјоделски производи..................	100
324.	**Правилник** за техничката опрема за вршење на погребување................	100
325.	**Правилник** за формата и содржината на барањето за издавање на овластувањата за изработка на проектна документација, за ревизија на проектна документација, за инженер за изведба и за надзорен инженер.......................................	100
326.	**Решение** за изменување на Решението за зголемено ниво на официјални контроли на храна за животни и храна од неживотинско потекло при увоз во Република Македонија.............................	105
	Огласен дел.......................................	1-32

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

310.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за државната ревизија,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 327/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДРЖАВНАТА РЕВИЗИЈА

Член 1

Во Законот за државната ревизија („Службен весник на Република Македонија" број 66/10 и 145/10), во членот 14 точката 2 се менува и гласи:

„да има завршено четиригодишно високо образование VII/1 или студирал според Болоњската декларација и има 240 кредити според европскиот кредит - трансфер систем (ЕКТС) од областа на економските, правните науки, информатичката технологија или друго соодветно образование за вршење ревизија;".

Член 2

Во членот 15 ставот (2) се менува и гласи:

„Времето поминато на практика заради стручно оспособување во Државниот завод за ревизија и во друштва за ревизија, во однос на условите за полагање на испитот се смета како време поминато на работа во тие институции."

Член 3

Членот 16 се менува и гласи:

"(1) Стручен испит потребен за добивање на звање овластен државен ревизор (во натамошниот текст: стручен испит) можат да полагаат лица кои ги исполнуваат условите од членот 14 од овој закон.

(2) Стручниот испит се состои од два дела, и тоа:

1) прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и

2) втор дел (практичен пример), со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(3) Првиот дел од стручниот испит се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(4) Првиот дел од стручниот испит се полага по предметите:

1) методологија на ревизијата;

2) примена на меѓународни сметководствени стандарди;

3) основи на информациони системи и технологија;

4) кодекс на етика на државните ревизори и

5) уставно уредување на Република Македонија и регулатива (државна ревизија, организација на државна управа, државни и јавни службеници, исплата на плати, работни односи, јавни набавки, облигациони односи, даночен систем, сметководство за буџетите и буџетските корисници и за јавните претпријатија).

(5) Вториот дел на стручниот испит се состои од:

1) практичен пример;

2) прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример и/или

3) задачи кои треба кандидатот да ги реши врз основа на анализата на практичниот пример.

(6) Државниот завод за ревизија ја утврдува и објавува на веб страницата деталната содржина на секој од предметите од првиот дел од стручниот испит согласно со ставот (4) на овој член.

(7) Главниот државен ревизор пропишува по кои предмети од првиот дел од стручниот испит се полага втор дел согласно со ставот (5) на овој член."

Член 4

Членот 17 се менува и гласи:

"(1) Стручниот испит се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на стручниот испит по предметите од членот 16 од овој закон ја донесува главниот државен ревизор."

Член 5

По членот 17 се додаваат 23 нови члена 17-а, 17-б, 17-в, 17-г, 17-д, 17-ѓ, 17-е, 17-ж, 17-з, 17-ѕ, 17-и, 17-ј, 17-к, 17-л, 17-љ, 17-м, 17-н, 17-њ, 17-о, 17-п, 17-р, 17-с и 17-т, кои гласат:

"Член 17-а

(1) Обуката за предметите од наставната програма ја спроведуваат едукатори ангажирани од Државниот завод за ревизија. Едукатор може да биде лице кое има универзитетско образование и работно искуство од десет години од соодветната област за која ќе држи предавања. Во спроведувањето на обуката може да учествуваат и признати стручњаци од праксата од земјата и од странство.

(2) Базите на прашања и/или задачи за стручниот испит ги подготвуваат едукаторите од ставот (1) на овој член.

(3) Прашањата за стручниот испит ги верификува Комисија за спроведување на стручниот испит (во натамошниот текст: Комисијата), формирана од:

1) две лица овластени од министерот за финансии и

2) три лица овластени од главниот државен ревизор.

(4) Начинот на формирање и работењето на Комисијата од ставот (3) на овој член поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(5) Комисијата од ставот (3) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базата на прашања од членот 17-љ став (6) од овој закон најмалку еднаш годишно.

(6) При ревизијата Комисијата особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, бројот на кандидати кои го одговориле, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базата на прашања.

(7) Врз основа на извршената ревизија на базата на прашања, Комисијата одлучува прашањата да бидат изменети или целосно отстранети од базата на прашања.

(8) Едукаторите и членовите на Комисијата од ставовите (1) и (3) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува главниот државен ревизор.

(9) Износот на паричниот надоместок од ставот (8) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања, како и сложеноста на материјата.

(10) Годишниот износ на паричен надоместок од ставот (8) на овој член не го надминува износот на две просечни плати исплатени во Република Македонија во претходната година објавена од Државниот завод за статистика.

Член 17-б

Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Државниот завод за ревизија, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија избрано од Комисијата.

Член 17-в

(1) Обуката и стручниот испит се спроведуваат врз основа на констатирана потреба од страна на Државниот завод за ревизија, но најмалку еднаш годишно.

(2) Државниот завод за ревизија со оглас во дневен печат и на својата веб страница ги известува заинтересираните кандидати за времето и местото на одржување на обуката, односно стручниот испит.

(3) Доколку не се пријават повеќе од пет кандидати Државниот завод за ревизија може да не ја спроведе обуката, односно испитот.

Член 17-г

Постапката за спроведување на испитите по предметите од членот 16 став (4) од овој закон поблиску ја пропишува главниот државен ревизор.

Член 17-д

Стручниот испит се полага по завршување на обуката за секој предмет одделно.

Член 17-ѓ

(1) Барањето за полагање на стручниот испит кандидатот го поднесува до Државниот завод за ревизија.

(2) Со барањето за полагање на стручниот испит кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит пропишани со овој закон.

Член 17-е

(1) Државниот завод за ревизија со решение утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на стручниот испит.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на стручниот испит може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 17-ж

(1) Кандидатот на кој му е одобрено барањето за полагање на стручниот испит, преку електронска пошта се известува за времето и местото за полагање на стручниот испит, најдоцна во рок од осум дена пред полагањето на стручниот испит.

(2) На кандидатот мора да му се овозможи да го полага стручниот испит во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на стручниот испит.

(3) Кандидатот е должен во рок од пет дена од добивањето на известувањето од ставот (1) на овој член, преку електронска пошта да го пријави учеството на стручниот испит.

Член 17-з

(1) Стручниот испит се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Датумот и времето на полагањето на стручен испит се објавуваат на веб страницата на Државниот завод за ревизија најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на стручниот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Државниот завод за ревизија, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Државниот завод за ревизија.

(4) Правното лице кое го спроведува испитот треба да ги исполнува просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитот, кои услови поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(5) Во просторијата за полагање на стручниот испит за време на полагање на испитот се присутни двајца овластени претставници од Државниот завод за ревизија, членовите на Комисија од членот 17-а став (3) од овој закон, еден претставник од Министерството за финансии, еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата на Република Македонија и еден информатичар предложен од Министерството за информатичко општество и администрација.

Член 17-ѕ

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит, овластениот претставник од Државниот завод за ревизија го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта или патна исправа.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од стручниот испит не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од стручниот испит му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кој во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот, калкулатор и пенкало.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од стручниот испит не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарот од членот 17-з став (5) од овој закон, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во таа испитна сесија.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записникот за полагање на испитот.

(9) Лицата од членот 17-з став (5) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага стручниот испит, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 17-и

(1) Ако во текот на обуката и полагањето на стручниот испит настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да присуствува односно полага (болест, породилно отсуство, школување во странство и слично), обуката и стручниот испит се одлагаат за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на стручниот испит донесува главниот државен ревизор по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на стручниот испит, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на стручниот испит за овластен државен ревизор во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека стручниот испит не го положил.

(4) Против решението на главниот државен ревизор од ставот (2) на овој член кандидатот може да поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во случајот од ставот (2) на овој член кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 17-ј

(1) Стручниот испит започнува со полагање на првиот дел .

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку 15 дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот поблиску го пропишува главниот државен ревизор.

Член 17-к

(1) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 16 став (4) од овој закон со пет опции за заокружување од кои една е точна, две се слични и две не се точни.

(2) Кандидатот мора да ги положи сите испити од првиот дел во најмногу три последователни сесии.

(3) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 17-л

(1) Бројот на прашањата и/или задачите и начинот на полагање на вториот дел од стручниот испит поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(2) Кандидатот мора вториот дел да го положи во две последователни сесии по завршувањето на теоретскиот дел.

(3) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од стручниот испит согласно со ставот (2) на овој член истиот ќе се смета дека стручниот испит не го положил.

Член 17-љ

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на практичен пример од областа на предметот и одговарање на прашања и/или решавање на задачи кои кандидатот треба да ги одговори, односно реши врз основа на практичниот пример во вид на електронско софтверско решение. Задачите кои се составен дел на вториот дел од стручниот испит се решаваат писмено на хартија.

(4) Начинот на бодирањето на прашањата од вториот дел на стручниот испит поблиску ги пропишува главниот државен ревизор.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на стручниот испит и нивните одговори, практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичниот пример и нивните одговори,како и задачите и нивните решенија, доколку се во електронска форма, се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 500 прашања од областа на предметите од членот 16 став (4) од овој закон за потребите на првиот дел од испитот од кои 50% прашања се од стручната литература, како и јавно достапна база од најмалку 50 практични примери, прашања и задачи за потребите на вториот дел од стручниот испит.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од стручниот испит и прописите за вториот дел од стручниот испит.

(8) Резултатите од полагањето на првиот дел од стручниот испит за овластен државен ревизор му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот веднаш по неговото завршување.

(9) Резултатите од полагањето на вториот дел од стручниот испит му се достапни на кандидатот најдоцна во рок од пет дена од денот на полагањето.

(10) Кандидатот кој не го положил вториот дел од стручниот испит, како и кандидатот кој смета дека одговорите не му се соодветно бодирани, во рок од три дена може да изврши увид во својот испит и да испрати писмена забелешка до Државниот завод за ревизија.

(11) Доставените писмени забелешки ги разгледува Комисијата од членот 17-а став (3) од овој закон најдоцна во рок од седум дена од денот на приемот на забелешките и може да направи корекција на бројот на освоени бодови доколку утврди дека е настаната грешка при бодирањето.

(12) По истекот на рокот за разгледување на забелешките Државниот завод за ревизија на својата веб страница објавува официјална листа на кандидати кои го положиле испитот.

(13) Државниот завод за ревизија го воспоставува единствениот електронски систем за полагање на испитот за овластен државен ревизор.

Член 17-м

(1) На денот на полагањето на стручниот испит претставникот на Државниот завод за ревизија му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 17-љ од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за стручниот испит, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 17-љ став (5) од овој закон, од базите од членот 17-љ став (6) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од стручниот испит содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставникот на Државниот завод за ревизија дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на стручниот испит не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно практичен пример и прашања и/или задачи за вториот дел од испитот во една сесија за повеќе од еден кандидат.

Член 17-н

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од стручниот испит, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 17-љ од овој закон полагањето на испитот се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член испитот се презакажува за друг термин.

Член 17-њ

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути за секој од предметите наведени во членот 16 став (4) од овој закон.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 17-о

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата и/или решавање на задачите од практичниот пример изнесува 120 минути за секој од предметите наведени во членот 16 став (4) од овој закон.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 17-п

(1) На кандидатите кои го положиле стручниот испит им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршување на стручниот испит .

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува главниот државен ревизор.

Член 17-р

На барање на кандидатот Државниот завод за ревизија му овозможува непосреден увид во тестот.

Член 17-с

(1) Тестовите, прашањата и задачите се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(2) Материјалите од одржаните стручни испити, особено хартиените верзии од тестовите и задачите за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и задачите, како и снимките од одржаните стручни испити се чуваат во Државниот завод за ревизија.

(3) Главниот државен ревизор формира Комисија за ревизија на одржаните стручни испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (2) на овој член. Во Комисијата за ревизија, покрај другите членови, задолжително членуваат и две лица определени од Министерството за финансии.

(4) Комисијата за ревизија се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку една сесија одржана во тековната година.

(5) Комисијата за ревизија има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на стручните испити одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на Комисијата за ревизија, но не порано од денот на примена на овој закон.

(6) Доколку Комисијата за ревизија утврди нерегуларности во спроведувањето на стручниот испитот за овластен државен ревизор од страна на поединци во смисла на членот 17-ѕ став (5) од овој закон, предлага одземање на уверението од членот 17-п од овој закон.

(7) Главниот државен ревизор донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата за ревизија во рок од три дена од приемот на предлогот.

(8) Против решението од ставот (7) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Член 17-т

(1) За обуката и за полагање на стручниот испит кандидатот плаќа надоместок.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ја определува главниот државен ревизор врз основа на реално направените трошоци за обука и полагање на стручниот испит, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел од стручниот испит, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(3) Надоместокот од ставот (1) на овој член се уплатува на сметката на Државниот завод за ревизија.

(4) Ако надоместокот не се уплати на соодветна сметка на Државниот завод за ревизија најдоцна 15 дена пред денот определен за почеток на испитот, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на стручниот испит.

(5) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на надоместокот не го полага стручниот испит, уплатените средства се враќаат согласно со закон.“

Член 6

По членот 39 се додаваат два нови члена 39-а и 39-б, кои гласат:

„Член 39-а

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 17-б од овој закон, доколку не го снима, не го емитува во живо на веб страницата на Државниот завод за ревизија и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата на Државниот завод за ревизија согласно со членот 17-з став (3) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 17-ѕ ставови (5) и (6) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот претставник од членот 17-з став (5) од овој закон, доколку постапи спротивно на членот 17-ѕ став (9) од овој закон.

Член 39-б

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на главниот државен ревизор ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 17-с став (7) од овој закон.“

Член 7

Подзаконските акти од овој закон ќе се донесат најдоцна во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Единствениот електронски систем за полагање на испитот за овластен државен ревизор се воспоставува во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 9

Започнатите постапки за полагање на испитот за овластен државен ревизор до денот на започнувањето на примена на одредбите за полагање на испитот согласно со овој закон, ќе заврши според одредбите од прописите по кој започнал.

Член 10

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а членовите 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 ќе започнат да се применуваат една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR REVIZION SHTETËROR

Neni 1

Në Ligjin për revizion shtetëror (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 66/10 dhe 145/10), në nenin 14 pika 2 ndryshohet si vijon:

"të ketë të kryer arsimin e lartë katërvjeçar VII/1 ose të ketë studiuar sipas Deklaratës së Bolonjës dhe ka 240 kredi sipas sistemit evropian për transferim të kredive (SETK) nga sfera e shkencave ekonomike, shkencave juridike, teknologjia e informatikës ose arsim tjetër përkatës për kryerjen e revizionit;”.

Neni 2

Në nenin 15 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

“Koha e kaluar në praktikë për përsosje profesionale në Entin Shtetëror për Revizion dhe në shoqëri për revizion, lidhjur me kushtet për dhënien e provimit llogaritet si kohë e kaluar në punën në ato institucione."

Neni 3

Neni 16 ndryshohet si vijon:

(1) Provim profesional të nevojshëm për marrjen e titullit revizor i autorizuar shtetëror (në tekstin e mëtejmë: Provim profesional) mund të japin personat që i plotësojnë kushtet nga neni 14 i këtij ligji.

(2) Provimi profesional përbëhet nga dy pjesë edhe atë:

1) pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe

2) pjesa e dytë (shembull praktik), me të cilën kontrollohet aftësia për zbatimin e ligjeve në praktikë.

(3) Pjesa e parë nga provimi profesional jepet me shkrim në formë elektronike, me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(4) Pjesa e parë nga Provimi profesional jepet në lëndët:

1) metodologjia e revizionit;

2) zbatimi i standardeve ndërkombëtare të kontabilitetit;

3) baza të sistemit informativ dhe teknologjisë;

4) kodeksi i etikës së revizorëve shtetërorë dhe

5) rregullimi kushtetues i Republikës së Maqedonisë dhe rregullativa (revizioni shtetëror, organizimi i administratës shtetërore, nëpunësit shtetërorë dhe publikë, pagesa e rogave, marrëdhëniet e punës, furnizimet publike, marrëdhëniet obligative, sistemi tatimor, kontabiliteti për buxhetet dhe shfrytëzuesit buxhetorë dhe për ndërmarrjet publike).

(5) Pjesa e dytë e provimit profesional përbëhet nga:

1) shembulli praktik;

2) pyetje që kandidati duhet t’u përgjigjet në bazë të analizës së shembullit praktik dhe/ose

3) detyra që kandidati duhet t’i zgjidhë në bazë të analizës së shembullit praktik.

(6) Enti shtetëror për revizion e përcakton dhe publikon në ueb faqe përmbajtjen e detajuar të secilës prej lëndëve nga pjesa e parë nga provimi profesional në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni.

(7) Kryerevizori shtetëror përcakton se për cilat lëndë nga pjesa e parë e provimit profesional jepet pjesë e dytë në pajtim me paragrafin (5) të këtij neni."

Neni 4

Neni 17 ndryshohet si vijon:

"(1) Provimi profesional jepet sipas programit në të cilin janë përfshirë materiali, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënien e provimit profesional për lëndët nga neni 16 i këtij ligji e miraton Kryerevizori shtetëror."

Neni 5

Pas nenit 17 shtohen 23 nene të reja 17-a, 17-b, 17-v, 17-g, 17-d, 17-gj, 17-e, 17-zh, 17-z, 17-x, 17-i, 17-j, 17-k, 17-ll, 17-l, 17-m, 17-n, 17-nj, 17-o, 17-p, 17-r, 17-s dhe 17-t, si vijojnë:

"Neni 17-a

(1) Trajnimin për lëndët nga programi mësimor e zbatojnë edukatorë të angazhuar nga Enti shtetëror për revizion. Edukator mund të jetë personi që ka arsim universitar dhe përvojë pune prej dhjetë vjetësh nga sfera përkatëse për të cilën do të mbajë ligjërata. Në zbatimin e trajnimit mund të marrin pjesë dhe ekspertë të njohur nga praktika nga vendi dhe jashtë vendit.

(2) Bazat e pyetjeve dhe/ose detyrave për provimin profesional i përgatitin edukatorët nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Pyetjet për provimin profesional i verifikon Komisioni për zbatimin e provimit profesional (në tekstin e mëtejmë: Komisioni) , i formuar nga:

1) dy persona të autorizuar nga ministri i Financave dhe

2) tre persona të autorizuar nga Kryerevizori shtetëror.

(4) Mënyrën e formimit dhe të punës së Komisionit nga paragrafi (3) i këtij neni më afërsisht e përcakton Kryerevizori shtetëror.

(5) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni kryen edhe revizion dhe azhurnim të bazës së pyetjeve nga neni 17-l paragrafi (6) i këtij ligji së paku një herë në vit.

(6) Gjatë revizionit Komisioni posaçërisht i ka parasysh ndryshimet e rregullave në të cilat është bazuar pyetja, numrin e kandidatëve që i janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e të njëjtave si dhe kriteret tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazës së pyetjeve.

(7) Në bazë të revizionit të kryer të bazës së pyetjeve, Komisioni vendos që pyetjet të ndryshohen ose të mënjanohen plotësisht nga baza e pyetjeve.

(8) Edukatorët dhe anëtarët e Komisionit nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni kanë të drejtë në kompensim me para që e përcakton Kryerevizori shtetëror.

(9) Shuma e kompensimit në para nga paragrafi (8) i këtij neni përcaktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përgatitura, si dhe ndërlikueshmërisë së materies.

(10) Shuma vjetore e kompensimit në para nga paragrafi (8) i këtij neni nuk e tejkalon shumën e dy rrogave mesatare të paguara në Republikën e Maqedonisë në vitin paraprak të shpallur nga Enti shtetëror për statistikë.

Neni 17-b

Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit profesional i kryen Enti shtetëror për revizion, kurse provimin teknikisht e zbaton person juridik i regjistruar në Regjistrin qendror të Republikës së Maqedonisë i zgjedhur nga Komisioni.

Neni 17 – v

(1) Trajnimi dhe Provimi profesional zbatohen në bazë të nevojës së konstatuar nga ana e Entit shtetëror për revizion, por së paku një herë në vjet.

(2) Enti shtetëror për revizion me shpallje në gazetë ditore dhe në ueb faqen e vet i njofton kandidatët e interesuar për kohën dhe vendin e mbajtjes së trajnimit, përkatësisht provimit profesional.

(3) Nëse nuk paraqiten më shumë se pesë kandidatë, Enti shtetëror për revizion mund të mos e zbatojë trajnimin, përkatësisht provimin.

Neni 17-g

Procedurën për realizimin e provimeve për lëndët nga neni 16 paragrafi (4) i këtij ligji, më afërsisht e përcakton Kryerevizori shtetëror.

Neni 17-d

Provimi profesional jepet pas përfundimit të trajnimit për secilën lëndë veç e veç.

Neni 17-gj

(1) Kërkesën për dhënien e provimit profesional kandidati e parashtron te Enti Shtetëror për Revizion.

(2) Me kërkesën për dhënien e provimit profesional kandidati është i detyruar të parashtrojë dëshmi për plotësimin e kushteve për dhënien e provimit profesional të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 17-e

(1) Enti Shtetëror për Revizion me aktvendim përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit profesional.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin refuzohet kërkesa për dhënie të provimit profesional, mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit .

Neni 17-zh

(1) Kandidati të cilit i është miratuar kërkesa për dhënie të provimit profesional, përmes postës elektronike njoftohet për kohën dhe vendin e dhënies së provimit profesional, më së voni në afat prej tetë ditësh para dhënies së provimit profesional.

(2) Kandidatit doemos duhet t'i mundësohet ta japë Provimin profesional në terminin e parë të ardhshëm nga dita e kërkesës së miratuar për dhënien e provimit profesional.

(3) Kandidati është i detyruar në afat prej pesë ditësh nga marrja e njoftimit nga paragrafi (1) i këtij neni, përmes postës elektronike ta paraqesë pjesëmarrjen në provimin profesional.

Neni 17-z

(1) Provimi profesional jepet në lokal për dhënie të provimit, të pajisur posaçërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale-teknike dhe informatike, internet lidhje dhe pajisje për incizim të dhënies së provimit.

(2) Data dhe koha e dhënies së provimit profesional publikohet në ueb faqen e Entit shtetëror për revizion së paku tre ditë para mbajtjes së provimit.

(3) Dhënia e provimit profesional incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Entit shtetëror për revizion, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi nga i gjithë provimi vendoset në ueb faqen e Entit Shtetëror për Revizion.

(4) Personi juridik që e zbaton provimin duhet t'i plotësojë kushtet hapësinore dhe pajisjen materiale-teknike dhe informatike të lokaleve për dhënien e provimit, kushte të cilat më afërsisht i përcakton Kryerevizori shtetëror.

(5) Në lokalin për dhënien e provimit profesional, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm dy përfaqësues të autorizuar nga Enti shtetëror për revizion, anëtarët e Komisionit nga neni 17-a paragrafi (3) i këtij ligji, një përfaqësues nga Ministria e Financave, një përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Zyrës së Kryetarit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe një informatikan i propozuar nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Neni 17-x

(1) Para fillimit të dhënies së provimit profesional, përfaqësuesi i autorizuar nga Enti shtetëror për revizion e përcakton identitetin e kandidatit me shikim të letërnjoftimit ose dokumentit të udhëtimit.

(2) Kandidatit gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë nga provimi profesional nuk i lejohet shfrytëzimi i ligjeve, ligje me koment dhe sqarim, telefonave mobilë, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike , lëndëve të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm.

(3) Kandidatit gjatë kohës së dhënies së pjesës së dytë të provimit profesional, i lejohet shfrytëzimi vetëm i ligjeve (pa komente dhe sqarime) që në versionin elektronik gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin, kalkulator dhe stilolaps.

(4) Kandidatit gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit profesional nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë të tjerë ose persona përveç me informatikanin nga neni 17-z paragrafi (5) i këtij ligji, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanohen për pesë minuta provimi vazhdon, e nëse nuk mënjanohen në këtë afat provimi vetëm për atë kandidat ndërpritet dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tre ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit. (6) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohen në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tre ditë nga dita e ndërprerjes së provimit. (7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënia e mëtejme e provimit në atë sesion provimesh.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) i këtij neni, llogaritet se kandidati nuk e ka dhënë provimin dhe e njëjta konstatohet në procesverbalin për dhënie të provimit.

(9) Personat nga neni 17-z paragrafi (5) i këtij ligji, gjatë kohës së dhënies së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të kandidatit që e jep provimin profesional, përveç në rast të mënjanimit të problemit teknik kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 17-i

(1) Nëse gjatë trajnimit dhe dhënies së provimit profesional krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund të marrë pjesë përkatësisht ta japë provimin (sëmundje, pushim i lindjes, shkollim jashtë

shtetit dhe ngjashëm), trajnimi dhe provimi profesional prolongohen për kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendim për vazhdimin e provimit profesional miraton Kryerevizori shtetëror me lutje të kandidatit. Lutja parashtrohet në afat prej tetë ditësh nga ndërprerja e shkaqeve për prolongimin e provimit profesional, por më së voni në afat prej gjashtë muajsh.

(3) Nëse kandidati nuk parashtron lutje për vazhdimin e provimit profesional për revizor të autorizuar shtetëror në afat të përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të llogaritet se nuk e ka dhënë provimin profesional.

(4) Kundër aktvendimit të Kryerevizorit shtetëror nga paragrafi (2) i këtij neni kandidati mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(5) Në rastin nga paragrafi (2) i këtij neni kandidati nuk e jep atë pjesë të provimit që paraprakisht e ka kaluar.

Neni 17-j

(1) Provimi profesional fillon me dhënien e pjesës së parë.

(2) Pjesa e dytë jepet në afat prej së paku 15 ditësh pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë.

(3) Mënyrën e ndarjes së pikëve të pjesës së parë dhe të dytë të provimit më afërsisht e përcakton Kryerevizori shtetëror.

Neni 17-k

(1) Pjesa e parë e provimit jepet për secilën nga lëndët e theksuara në nenin 16, paragrafi (4) i këtij ligji me pesë opsione për rrethim nga të cilat njëra është e saktë, dy janë të ngjashme dhe dy janë të pasakta.

(2) Kandidati doemos duhet t'i japë të gjitha provimet nga pjesa e parë në më së shumti tre sesione të njëpasnjëshme.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e parë të provimit në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Neni 17 – ll

(1) Numrin e pyetjeve dhe/ose detyrave dhe mënyrën e dhënies së pjesës së dytë të Provimit profesional më afërsisht e përcakton Kryerevizori shtetëror.

(2) Kandidati doemos duhet që pjesën e dytë ta japë në dy sesione të njëpasnjëshme pas përfundimit të pjesës teorike.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit profesional në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, i njëjti do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin profesional.

Neni 17 – l

(1) Dhënia e pjesës së parë nga provimi profesional jepet me përgjigjen e pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet nga testi varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të caktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me studim të shembullit praktik nga sfera e lëndës dhe përgjigje të pyetjeve dhe/ose zgjidhje të detyrave që kandidati duhet t'u përgjigjet përkatësisht t'i zgjidh në bazë të shembullit praktik në formë të zgjidhjes softuerike elektronike. Detyrat të cilat janë pjesë përbërëse e pjesës së dytë të Provimit profesional zgjidhen me shkrim në letër.

(4) Mënyrën e ndarjes së pikëve të pyetjeve nga pjesa e dytë e provimit profesional më afërsisht e përcakton Kryerevizori shtetëror.

(5) Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit profesional dhe përgjigjet e tyre, shembulli praktik dhe pyetjet që dalin nga shembulli praktik dhe përgjigjet e tyre, si dhe detyrat dhe zgjidhjet e tyre, nëse janë në formë elektronike, ruhen në sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional.

(6) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë të arritshme publikisht prej së paku 500 pyetje nga sfera e lëndëve nga neni 16 paragrafi (4) i këtij ligji, për nevojat e pjesës së parë nga provimi nga të cilat 50% të pyetjeve janë nga literatura profesionale, si dhe bazë publikisht të arritshme prej së paku 50 shembuj praktikë, pyetje dhe detyra për nevojat e pjesës së dytë nga provimi profesional.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzim për rregullat dhe literaturën në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë nga provimi profesional dhe rregullat për pjesën e dytë nga provimi profesional.

(8) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë nga provimi profesional për revizor të autorizuar shtetëror, kandidati i ka të kapshme në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

(9) Rezultatet nga dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kandidati i ka të kapshme më së voni në afat prej pesë ditëve nga dita e dhënies.

(10) Kandidati që nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit profesional, si dhe kandidati i cili konsideron se përgjigjeve nuk u janë ndarë pikë në mënyrë përkatëse, në afat prej tri ditësh mund të kryejë shikim në provimin e tij dhe të dërgojë vërejtje me shkrim te Enti shtetëror për revizion.

(11) Vërejtjet e dorëzuara me shkrim i shqyrton Komisioni nga neni 17 -a paragrafi (3) i këtij ligji më së voni në afat prej shtatë ditësh nga dita e pranimit të vërejtjeve dhe mund të bëjë korrigjim të numrit të pikave të marra nëse përcakton se ka ndodhur gabim gjatë ndarjes së pikave.

(12) Pas kalimit të afatit për shqyrtimin e vërejtjeve Enti Shtetëror për Revizion në ueb faqen e vet publikon listë zyrtare të kandidatëve që e kanë dhënë provimin.

(13) Enti Shtetëror për Revizion e vendos sistemin unik elektronik për dhënien e provimit për revizor të autorizuar shtetëror.

Neni 17-m

(1) Në ditën e dhënies së provimit profesional, përfaqësuesi i Entit Shtetëror për Revizion i jep kandidatit kod për qasje, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik nga neni 17-l të këtij ligji.

(2) Pas lejimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për provimin profesional, të gjeneruar me kompjuter, përmbajtjen e të cilit me zgjedhje të rastësishme e përcakton softueri i sistemit elektronik nga neni 17-l paragrafi (5) i këtij ligji, nga bazat nga neni 17-l paragrafi (6) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë nga provimi profesional përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së të njëjtit, për të cilin përfaqësuesi i Entit Shtetëror për Revizion jep sqarime, para se të fillojë dhënia e provimit.

(4) Sistemi elektronik për dhënien e provimit profesional nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë nga provimi, përkatësisht shembullit praktik dhe pyetjeve dhe/ose detyrave për pjesën e dytë nga provimi në një sesion për më shumë se një kandidat.

Neni 17-n

(1) Në rast të pengimit të zbatimit të pjesës së parë ose të dytë të provimit profesional, për shkaqe të cilat shkaktojnë pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nga neni 17-l të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(2) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni mënjanohen në afat prej 60 minutave nga ndërprerja e provimit, i njëjti vazhdon menjëherë pas mënjanimit të tyre.

(3) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mënjanohen në afatin e caktuar nga paragrafi (2) i këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

Neni 17-nj

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve të pjesës së parë të testit për dhënie të provimit është 120 minuta, për secilën prej lëndëve të theksuara në nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve të testit ka arritur së paku 70 % të numrit të përgjithshëm të pikëve pozitive të parapara.

Neni 17-o

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve dhe/ose zgjidhje të detyrave nga shembulli praktik është 120 minuta, për secilën prej lëndëve të theksuara në nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili ka arritur së paku 70 % të numrit të përgjithshëm të pikëve pozitive të parapara.

Neni 17-p

(1) Kandidatëve të cilët e kanë kaluar provimin profesional u lëshohet certifikatë në afat prej 15 dite nga dita e përfundimit të provimit profesional.

(2) Formën dhe përmbajtjen e certifikatës nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton Kryerevizori shtetëror.

Neni 17-r

Me kërkesë të kandidatit, Enti Shtetëror për Revizion i mundëson shikim të drejtpërdrejtë në test.

Neni 17-s

(1) Testet, pyetjet dhe detyrat shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë kohës së dhënies së provimit profesional.

(2) Materialet nga provimet profesionale, veçanërisht versionet në letër nga testet dhe detyrat për dhënie të provimit profesional dhe specimenet për kontroll të saktësisë së përgjigjeve të testit dhe detyrave, si dhe incizimet nga provimet profesionale të mbajtura ruhen në Entin Shtetëror për Revizion.

(3) Kryerevizori shtetëror formon Komision për revizion të provimeve profesionale, që në punën e vet i shfrytëzon materialet nga paragrafi (2) të këtij neni. Në Komisionin për revizion, krahas anëtarëve të tjerë, detyrimisht marrin pjesë edhe dy persona të caktuar nga Ministria e Financave.

(4) Komisioni për revizion mban mbledhje së paku njëherë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së realizimit të së paku një sesioni të mbajtur në vitin rrjedhës.

(5) Komisioni për revizion ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së zbatimit të provimeve profesionale të mbajtura në pesë vitet e fundit nga dita e mbajtjës së mbledhjes së Komisionit për revizion, por jo më herët nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

(6) Nëse Komisioni për revizion konstaton parregullsi në zbatimin e provimit profesional nga ana e individëve në kuptim të nenit 17-x paragrafi (5) i këtij ligji, propozon heqjen e Certifikatës nga neni 17-p të këtij ligji.

(7) Kryerevizori shtetëror miraton aktvendim për heqjen e certifikatës në bazë të Propozimit të Komisionit në afat prej tre ditëve nga pranimi i propozimit.

(8) Kundër aktvendimit nga paragrafi (7) të këtij neni mund të ngrihet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

Neni 17-t

(1) Për trajnimin dhe për dhënien e provimit profesional, kandidati paguan kompensim.

(2) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton Kryerevizori shtetëror në bazë të shpenzimeve të bëra reale për trajnim dhe dhënie të provimit profesional, të domosdoshme për zbatimin e pjesës së parë dhe të dytë nga provimi profesional, përgatitjen e bazave të pyetjeve, zbatimin e testit elektronik, përpilimin e materialeve dhe ftesave dhe përpilimin e certifikatave.

(3) Kompensimi nga paragrafi (1) i këtij neni, paguhet në llogari të Entit Shtetëror për Revizion.

(4) Nëse kompensimi nuk paguhet në llogari përkatëse të Entit Shtetëror për Revizion më së voni 15 ditë para ditës së caktuar për fillimin e provimit, kandidatit nuk do t'i lejohet dhënia e provimit profesional.

(5) Nëse kandidati në afat prej një viti nga dita e pagimit të kompensimit nuk e jep provimin profesional, mjetet e paguara i kthehen në pajtim me ligjin."

Neni 6

Pas nenit 39 shtohen dy nene të reja 39-a dhe 39-b, si vijojnë:

"Neni 39-a

(1) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë do t'i kumtohet personit të autorizuar juridik i cili teknikisht e zbaton provimin nga neni 17-b të këtij ligji, nëse nuk e incizon, nuk e emiton drejtpërdrejt në ueb faqen e Entit Shtetëror për Revizion dhe nëse nuk e vendos incizimin e provimit të plotë në ueb faqen e Entit Shtetëror për Revizion në pajtim me nenin 17-z paragrafi (3) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë do t'i kumtohet personit të autorizuar juridik i cili teknikisht e zbaton provimin, nëse nuk ndërpret provimin në pajtim me nenin 17-z paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet përfaqësuesit të autorizuar nga neni 17-z paragrafi (5) të këtij ligji, nëse vepron në kundërshtim me nenin 17-x paragrafi (9) të këtij ligji.

Neni 39-b

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet Kryerevizorit shtetëror nëse nuk e miraton aktvendimin në afatin e përcaktuar në nenin 17-s paragrafi (7) të këtij ligji."

Neni 7

Aktet nënligjore të këtij ligji do të miratohen më së voni në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 8

Sistemi unik elektronik për dhënien e provimit profesional për revizor të autorizuar shtetëror vendoset në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 9

Procedurat e filluara për dhënie të provimit për revizor të autorizuar shtetëror deri në ditën e fillimit të zbatimit të dispozitave për dhënie të provimit në pajtim me këtë ligj, do të përfundojnë sipas dispozitave të rregullave sipas të cilave kanë filluar.

Neni 10

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa nenet 1, 2, 3, 4, 5, 6 dhe 7 do të fillojnë të zbatohen një vit nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

311.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на децата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 326/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

Член 1

Во Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија” број 23/13), во членот 12 ставот (3) се менува и гласи:

“Се забранува набавување или нудење на дроги, психотропни супстанции и прекурзори на дете под 18 години и се забрануваат секакви незаконски активности и злоупотреба на детскиот труд за производство и трговија со дроги, психотропни супстанции и прекурзори.“

Член 2

Во членот 35 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Износот на посебниот додаток од ставот (1) на овој член се зголемува за 50% и изнесува 6.303 денари за самохран родител кој има дете со специфични потреби кое има пречки во телесниот или менталниот развој или комбинирани пречки во развојот до 26 години живот.“

Ставот (2) кој станува став (3) се менува и гласи:

“(3) Износите од ставовите (1) и (2) на овој член се усогласуваат со порастот на трошоците на живот за претходната година објавени од Државниот завод за статистика, во јануари за тековната година.“

Член 3

По членот 35 се додава нов член 35-а, кој гласи:

“Член 35-а

За самохран родител на дете за кое се остварува право на посебен додаток, во смисла на овој закон, се смета родител на:

- дете кое го издржува, ако другиот родител е починат,
- дете кое по смртта на еден родител остварило право на семејна пензија, а другиот родител е во работен однос,
- дете кое по смртта на еден родител остварило право на семејна пензија, а другиот родител не е во работен однос,
- дете од разведен брак ако родителот кај кого детето живее не живее во брачна, односно вонбрачна заедница,
- дете на кое едниот родител е непознат и
- дете на кое едниот родител се води за исчезнат.“

Член 4

По членот 39 се додава нов член 39-а, кој гласи:

“Член 39-а

Кога порастот на трошоците на живот за претходната година се пониски од последната година на усогласување или се со негативен предзнак, не се врши усогласување на износите од членовите 29, 31, 35, 37 и 39 од овој закон, односно истите ќе се обезбедуваат со последната усогласена година како поповолна за корисникот.“

Член 5

Во членот 72 зборовите: „член 69“ се заменуваат со зборовите: „член 70“.

Член 6

Во членот 81 став (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „склучен меѓу агенцијата и барателот на услуги.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) По склучување на договорот од ставот (2) на овој член, агенцијата за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст, склучува договор за вработување со лицето кое ќе ја обезбедува услугата кај барателот.“

Ставовите (3) станува став (4).

Во ставот (4) кој станува став (5) бројот “3“ се заменува со бројот “4“.

Член 7

Во членот 84 по зборот „возраст“ се додаваат зборовите: „како професионална дејност“.

Член 8

Во членот 87 став (3) по зборот „работа“ запирката и зборовите: „а доколку услугите ги врши во сопствениот дом да добие“ се бришат.

Член 9

Во членот 88 став (1) броевите „85 и 86“ се заменуваат со броевите „84, 85 и 86“.

Член 10

Во членот 120 став (2) зборовите: „членот 135“ се заменуваат со зборовите: „членот 134“.

Член 11

Во членот 168 по ставот (10) се додаваат два нови става (11) и (12), кои гласат:

„(11) Во јавните детски градинки со цел за унапредување на развојот на личноста на детето, талентот, физичките, креативните и другите способности, задолжително се реализираат програмски активности од областа на културата, издавачката, згрижувачката и воспитната дејност, екологијата, уметноста, здравиот начин на живот, рекреативни и слободни активности и спорт, согласно со програмите од ставот (12) на овој член.

(12) Програмите од ставот (11) на овој член ги донесува министерот.“

Ставовите (11) и (12) стануваат ставови (13) и (14).

Член 12

По членот 177 се додаваат 13 нови члена 177-а, 177-б, 177-в, 177-г, 177-д, 177-ѓ, 177-е, 177-ж, 177-з, 177-ѕ, 177-и, 177-ј и 177-к, кои гласат:

„Член 177-а

(1) Директори на установи за деца; стручни работници, стручни соработници, воспитувачи и негователи во установи за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст; физички лица кои вршат одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст во сопствениот дом и во домот на родителите на детето; лица вработени во агенциите за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст, како и на лица кои се заинтересирани да се вклучат во системот за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст полагаат стручен испит заради проверка на потребното стручно знаење за вршење на работи од дејноста.

(2) Стручен испит може да полага лице кои ги исполнува следниве услови:

- да има диплома или уверение за завршено соодветно образование согласно со членовите 120 ставови (2) и (3) и 134 ставови (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (7) од овој закон,
- да е државјанин на Република Македонија,
- да има лекарско уверение за здравствена состојба,
- да има потврда дека не му е одземено вршењето на родителското право,
- да има потврда дека не му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност,
- да има потврда дека не му е изречена казна со правосилна судска пресуда со која е осудено за кривично дело за семејно насилство, одземање на малолетно лице, негрижа или злоставување на малолетно лице или родоскврнавење, за кривично дело од групата на дела против половата слобода, без оглед на изречената санкција и кај кое, во согласност со закон, е утврдено дискриминаторско однесување и
- да има потврда со правосилна одлука да не му е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност сѐ додека траат последиците од забраната.

Член 177-б

(1) Стручниот испит се состои од два дела, и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
- втор дел (студија на случај), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

(2) Првиот дел од испитот од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Вториот дел на испитот се состои од практичен пример.

Член 177-в

(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на испитот од соодветната област ја донесува Комисијата за издавање, обновување, продолжување и одземање на лиценци за работа на лица кои се вклучени во системот за згрижување и воспитание на деца од преучилишна возраст, на директори на установи за деца, како и на лица кои се заинтересирани да се вклучат во системот за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст.

Член 177-г

(1) Базите на прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на испитот од членот 177-ѕ од овој закон ги изготвуваат членовите на Комисијата од членот 175 од овој закон.

(2) Прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и практичните примери во вториот дел од испитот ги верификува Комисија за верификација на прашања составена од пет члена и тоа двајца претставници од Министерството, еден професор од факулет или институт за општествено хуманистички науки именувани од министерот, еден претставник од репрезентативниот синдикат и еден претставник на ЗЕЛС.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од членот 177-ѕ од овој закон најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата Комисијата од ставот (2) на овој член особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговорале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од членот 177-ѕ од овој закон.

(5) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, Комисијата од ставот (2) на овој член одлучува кои прашања на практични примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од членот 177-ѕ од овој закон.

(6) Членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува министерот.

(7) Годишниот паричен надоместок од ставот (6) на овој член не го надминува нивото на две просечни плати во Република Македонија за претходната година објавена од Државниот завод за статистика.

(8) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Комисијата од ставот (1) на овој член, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од министерот.

Член 177-д

(1) Стручниот испит се спроведува најмалку два пати годишно.

(2) Барањето за полагање на испит заинтесираните кандидати го поднесуваат до Комисијата од членот 175 од овој закон, заедно со докази за исполнување на условите за полагање на испитот, пропишани со овој закон.

(3) Комисијата од членот 175 од овој закон, утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(4) За одобрените барања за полагање на испитот Комисијата од членот 175 од овој закон, го определува времето и местото за полагање на испитот, а кандидатот го известува најдоцна во рок од осум дена пред полагање на испитот.

(5) На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на испитот.

(6) Доколку кандидатот не ги исполнува условите за полагање на испит Комисијата од членот 175 од овој закон, донесува решение за одбивање на барањето за полагање на испитот, против кое може да се поднесе жалба до министерот.

Член 177-ѓ

(1) Стручниот испит се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на министерството, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на министрество.

(4) Критериумите за просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит ги пропишува министерот.

(5) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот се присутни најмалку тројца членови на Комисијата и информатичар од министерството.

Член 177-е

(1) Пред почетокот на полагањето на испитот, претставник на Комисијата од членот 175 од овој закон го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот, му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарите од членот 177-ѓ став (5) од овој закон, доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати што го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член, се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записник за полагање на испит.

(9) Овластените претставници од членот 177-ѓ став (5) од овој закон, за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 177-ж

(1) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на испитот донесува претседателот на Комисијата од членот 175 од овој закон, по барање на кандидатот. Барањето се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе барање за продолжување на полагање на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не е положен.

(4) Против решението од ставот (2) на овој член може да се поднесе жалба до министерот во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во продолжувањето на испитот кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има полагано.

Член 177-з

(1) Испитот започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (студија на случај).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку пет дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Комисијата од членот 175 од овој закон поблиску го утврдува начинот на бодување на првиот и вториот дел од испитот.

(4) Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандидатот да го положи првиот дел од испитот.

(5) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (4) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(6) Вториот дел од испитот се состои од практичен пример.

(7) Прашањата кои се составен дел од практичниот пример се од соодветната област и имаат пет можни опции на одговори од кои една е точна, три се слични и две се различни.

(8) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 177-ѕ

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со практичен пример и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример, во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронски практичен пример).

(4) Прашањата од практичниот пример зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, како и практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испитот.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 100 прашања за секоја област, како и јавно достапна база од најмалку 30 практични примери за секоја област, за потребите на вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 177-и

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, претставник на Комисијата од членот 175 од овој закон му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 177-ѕ од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 177-ѕ став (5) од овој закон, од базите од членот 177-ѕ став (6) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на Комисијата од ставот (1) на овој член дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

(5) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 177-ѕ од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(6) Доколку причините од ставот (5) на овој член се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

(7) Доколку причините од ставот (5) на овој член не се отстранат во рокот од ставот (6) на овој член испитот се презакажува за друг термин.

(8) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(9) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

(10) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од секоја од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

(11) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од практичниот пример постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 177-ј

(1) На кандидатите кои го положиле стручниот испит им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршување на испитот, кое претставува потврда дека кандидатот успешно ја поминал проверката на примената на стручното знаење за стекнување на лиценците од членот 178 ставови (2) точки 1, 2, 3 и 4, (3) и (4) од овој закон.

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

(3) На барање на кандидатот Комисијата од членот 175 од овој закон го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит, со овозможување непосреден увид во тестот.

(4) Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(5) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на стручниот испит и спецimeните за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, се чуваат во министерството од страна на одговорно лице, член на комисијата.

(6) Министерот формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (5) на овој член.

(7) Комисијата од ставот (6) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испита одржани во тековната година.

(8) Комисијата од ставот (6) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните две години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

(9) Доколку Комисијата од ставот (6) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 177-е став (5) од овој закон, предлага одземање на уверението од ставот (1) на овој член.

(10) Комисијата донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (6) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(11) Против решението од ставот (10) на овој член може да се поднесе жалба до министерот во рок од 15 дена од приемот на решението.

Член 177-к

Комисијата го воспоставува единствениот електронски систем за полагање на стручен испит.“

Член 13

Во членот 206 ставот (1) се менува и гласи:

„Инспекцискиот надзор го вршат инспектори, а инспектор може да биде лице кое:

- е државјанин на Република Македонија,
- е полнолетно,
- има општа здравствена способност,
- не му е изречена казна со правосилна судска пресуда за забрана на вршење на професија, дејност или должност,
- има стекнати најмалку 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на општествените науки , што се докажува со уверение,
- има пет години работно искуство во дејноста,
- ги исполнува другите услови утврдени во актот за систематизација на работните места,
- поседува меѓународно признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење и тоа еден од следниве:

1) Certiport: IC3 GS4 Key Applications - положен;
2) Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен или
3) ECDL: Core - положен,

- има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место преку полагање на психолошки тест и тест за интегритет, согласно со прописите кои се однесуваат на државните службеници и
- има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.“

Во ставот (2) зборовите: “и овластува друг државен службеник“ се бришат.

Член 14

Во членот 207 став (1) по зборовите: „од овој закон“ се додаваат зборовите: „без да има стекнато лиценца од членот 206 став (1) алинеја 10 од овој закон“.

Во ставот (3) зборовите: „и овластениот државен службеник од министерството“ се бришат.

Во ставот (4) зборовите: „и овластениот државен службеник од министерството“ се бришат.

Член 15

Во членот 208 зборовите: „ и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 16

По членот 208 се додава нов член 208-а, кој гласи:

„Член 208-а

(1) Министерот изготвува предлог на годишна програма за работа на инспекциската служба и истата ја доставува до Инспекцискиот совет, најдоцна до 31 октомври во тековната година за следната година.

(2) Министерот ја донесува годишната програма за работа од ставот (1) на овој член во рок од седум дена од денот на приемот на согласноста, односно најдоцна до 10 декември во тековната година доколку Инспекцискиот совет не ја разгледа и не достави согласност.

(3) Врз основа на донесената годишна програма министерот подготвува квартални планови за работа на секој инспектор, кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на следниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од следната година, до 15 март за вториот, до 15 јуни за третиот, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

(4) Во кварталните планови за работа за секој инспектор, министерот задолжително го внесува бројот на планирани надзори во следните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

(5) Врз основа на кварталните планови, за секој инспектор министерот подготвува месечен план за работа, кој план содржи и распоред на надзори по датуми и по субјекти на надзор.

(6) Министерот најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет збирно доставува квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

(7) Министерот најдоцна до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на инспекциската служба за претходната.

(8) Градоначалникот на општината и на општината на градот Скопје ја донесува годишната програма за работа на инспекциската служба најдоцна до 15 декември во тековната за наредната година.“

Член 17

Во членот 209 ставот (2) се менува и гласи:

„Редовниот инспекциски надзор е најавен надзор.“

Во ставот (4) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 18

Во членот 211 зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 19

Во членот 212 ставови (1), (2), (3), (4) и (5) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 20

Во членот 213 зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 21

Во членот 214 ставови (1), (7) и (8) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Во ставот (11) зборовите: „и овластените државни службеници“ се бришат.

Член 22

Во членот 215 ставови (1) и (3) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 23

Во членот 216 ставови (1) и (2) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 24

Во членот 217 став (1) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат, а зборовите: „комисија составена од три члена и нивни заменици именувани од министерот, односно градоначалникот на општината, општината во градот Скопје и градот Скопје“ се заменуваат со зборовите: “Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен“.

Ставот (2) се брише.

Ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (2), (3) и (4).

Член 25

Во членот 218 ставови (1) и (2) зборовите: „и овластениот државен службеник“ се бришат.

Член 26

Во членот 220 став (1) зборовите: „и овластен државен службеник за спроведување на инспекциски надзор“ се бришат.

Член 27

Во членот 228 став (1) алинеја 3 зборовите: „став (12)“ се заменуваат со зборовите: „став (14)“.

Во алинејата 4 зборовите: „став (11)“ се заменуваат со зборовите: „став (13)“.

По алинејата 4 се додава нова алинеја 5, која гласи:

„- не ги остварува задолжителните програми донесени од министерот (член 168 став (11)),“.

Член 28

По членот 229 се додава нов член 229-а, кој гласи:

„Член 229-а

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на лице кое е вклучено во системот за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст, на директор за установа за деца, како и на физичко лице кое е вклучено во системот за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст ангажирано од агенција за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст и од физичко лице кое одделни работи од дејноста врши како професионална дејност, доколку не поседува соодветна лиценца за работа (член 178 став (1)).

(2) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во установата за деца, односно на физичко лице кое самостојно врши одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на деца како професионална дејност во сопствениот дом, односно на одговорното лице на агенција за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст, доколку вработи лице кое не поседува соодветна важечка лиценца за работа (член 178 став (1)).“

Член 29

По членот 230 се додаваат два нови члена 230-а и 230-б, кои гласат:

„Член 230-а

Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече за прекршок на:

- овластените претставници од членот 177-ѓ став (5) од овој закон, доколку за време на полагањето на испитот се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот (член 177-е став (9)) и

- на претседателот на комисијата, доколку не донесе решение во рок утврден со членот 177-ј став (10) од овој закон.

Член 230-б

Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на членовите на комисијата која го спроведува испитот од членот 177-г став (8) од овој закон, доколку не го прекине испитот согласно со членот 177-е ставови (5) и (6) од овој закон.“

Член 30

Во членот 234 став (2) бројот „168“ се заменува со бројот „163“.

Член 31

Постапките за остварување на правото на посебен додаток, започнати пред денот на започнувањето на примената на членот 2 од овој закон со кој се менува членот 35 од Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија” број 23/13), ќе се довршат согласно со одредбите од прописите кои важеле до денот на започнувањето на неговата примена.

Член 32

Единствениот електронски систем за полагање на стручен испит ќе се воспостави во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 33

Започнатите постапки за полагање на стручен испит за директори на установи за деца, стручни работници, стручни соработници, воспитувачи и негователи во установи за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст; физички лица кои вршат одредени работи од дејноста згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст во сопствениот дом и во домот на родителите на детето; лица вработени во агенциите за давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст, како и на лица кои се заинтересирани да се вклучат во системот за згрижување и воспитание на деца од предучилишна возраст до денот на започнувањето на примената на овој закон, ќе завршат според одредбите на прописите по кои започнале.

Член 34

Подзаконските акти предвидени со овој закон се донесуваат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 35

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за заштита на децата.

Член 36

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во ”Службен весник на Република Македонија“, а одредбите од членовите 2 и 3 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2014 година. Одредбите од членовите 12 и 29 од овој закон ќе започнат да се применуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, а одредбите од членовите 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 и 28 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 мај 2014 година.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MBROJTJE TË FËMIJËVE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje të fëmijëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 23/13), në nenin 12 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"Ndalohet furnizimi ose ofrimi i drogave, substancave psikotropike dhe prekursorëve fëmijës nën moshën 18 vjeçare dhe ndalohen të gjitha aktivitetet joligjore dhe keqpërdorimet e punës së fëmijëve për prodhimin dhe tregtinë me droga, substanca psikotropike dhe prekursorë.“

Neni 2

Në nenin 35 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Shuma e tatimit të veçantë nga paragrafi (1) i këtij neni, zmadhohet për 50% dhe është 6 303 denarë për prind vetëmbajtës që ka fëmijë me nevoja specifike që ka pengesa në zhvillimin trupor ose mental ose pengesa të kombinuara në zhvillim deri në 26 vite jetë.”

Paragrafi (2) i cili bëhet paragraf (3) ndryshohet si vijon:

“(3) Shumat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni harmonizohen me rritjen e shpenzimeve për jetesë për vitin paraprak të publikuara nga Enti Shtetëror i Statistikës, në janar për vitin rrjedhës.”

Neni 3

Pas nenit 35 shtohet nen i ri 35-a, si vijon:

"Neni 35-a

Për prind vetëmbajtës të fëmijës për të cilin realizohet e drejta e shtesës së veçantë, në kuptim të këtij ligji, konsiderohet prindi i:

- fëmijës që e mban, nëse prindi tjetër ka vdekur,
- fëmijës që pas vdekjes së njërit prind ka realizuar të drejtën e pensionit familjar, e prindi tjetër është në marrëdhënie pune,
- fëmijës që pas vdekjes së njërit prind ka realizuar të drejtën e pensionit familjar, e prindi tjetër nuk është në marrëdhënie pune,
- fëmijës nga martesa e shkurorëzuar nëse prindi te i cili jeton fëmija nuk jeton në bashkësi martesore, respektivisht jashtëmartesore,
- fëmijës të cilit njëri prind nuk i dihet dhe
- fëmijës të cilit njëri prindi i konsiderohet i zhdukur."

Neni 4

Pas nenit 39 shtohet nen i ri 39-a, si vijon:

"Neni 39-a

Kur rritja e shpenzimeve të jetesës për vitin e kaluar janë më të ulëta nga viti paraprak i harmonizimit ose janë me shenjë negative, nuk bëhet harmonizim me shumat nga nenet 29, 31, 35, 37 dhe 39 të këtij ligji, respektivisht të njëjtat do të sigurohen nga viti i fundit i harmonizimit si më i volitshëm për shfrytëzuesin.”

Neni 5

Në nenin 72 fjalët: “neni 69" zëvendësohen me fjalët: “neni 70".

Neni 6

Në nenin 81 paragrafi (2) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: “të lidhur ndërmjet agjencisë dhe kërkuesit të shërbimeve."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Pas lidhjes së marrëveshjes nga paragrafi (2) i këtij neni, agjencia për dhënien e shërbimeve për ruajtje dhe përkujdesje të fëmijëve të moshës parashkollore, lidh marrëveshje për punësim me personin që do ta sigurojë shërbimin te kërkuesi."

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (5) numri "3" zëvendësohet me numrin "4".

Neni 7

Në nenin 84 pas fjalës "moshë" shtohen fjalët: "si veprimtari profesionale".

Neni 8

Në nenin 87 paragrafi (3) pas fjalës "punë" presja dhe fjalët: "e nëse shërbimet i kryen në shtëpinë e vet të marrë" shlyhen.

Neni 9

Në nenin 88 paragrafi (1) numrat: "85 dhe 86" zëvendësohen me numrat: "84, 85 dhe 86".

Neni 10

Në nenin 120 paragrafi (2) fjalët: "neni 135" zëvendësohen me fjalët: "neni 134".

Neni 11

Në nenin 168 pas paragrafit (10) shtohet dy paragrafë të rinj (11) dhe (12), si vijojnë:

"(11) Në kopshtet publike për fëmijë me qëllim të avancimit të zhvillimit të personalitetit të fëmijës, talentit, aftësive fizike, kreative dhe aftësive tjera, detyrimisht realizohen aktivitete programore nga sfera e kulturës, veprimtarisë botuese, përkujdesëse dhe edukuese, ekologjisë, artit, mënyrës së shëndetshme të jetesës, aktivitete rekreative dhe sport, në pajtim me programet nga paragrafi (12) i këtij neni.

(12) Programet nga paragrafi (11) i këtij neni i miraton ministri."

Paragrafët (11) dhe (12) bëhen paragrafë (13) dhe (14).

Neni 12

Pas nenit 177 shtohen 13 nene të reja 177-a, 177-b, 177-v, 177-g, 177-d, 177-gj, 177-e, 177-zh, 177-z, 177-x, 177-i, 177-j dhe 177-k, si vijojnë:

"Neni 177-a

(1) Drejtorët e institucioneve për fëmijë; punëtorët profesionalë, bashkëpunëtorët profesionalë, edukatorët dhe infermierët në institucione për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore, personat fizikë të cilët kryejnë punë të caktuara nga veprimtaria përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore në shtëpinë e vet dhe shtëpinë e prindërve të fëmijës; personat e punësuar në agjencitë për dhënie të shërbimeve për ruajte dhe përkujdesje të fëmijëve të moshës parashkollore si dhe të personave që janë të interesuar për t'u kyçur në sistemin për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore japin provim profesional për kontroll të njohurisë së nevojshme profesionale për kryerjen e punëve nga veprimtaria.

(2) Provim profesional mund të japë personi që i plotëson këto kushte:

- të ketë diplomë ose certifikatë për arsim të kryer përkatës, në pajtim me nenet 120 paragrafët (2) dhe (3) dhe 134 paragrafët (1), (2), (3), (4), (5), (6) dhe (7) të këtij ligji,
- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- të ketë certifikatë mjekësore për gjendjen shëndetësore,
- të ketë vërtetim se nuk i është hequr e drejta prindërore,
- të ketë vërtetim se nuk i është shqiptuar dënimi ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- të ketë vërtetim se nuk i është shqiptuar dënim me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale për dhunë familjare, marrje të personit të mitur, moskujdesje ose abuzim të personit të mitur ose incest, për vepër penale nga grupi i veprave kundër lirisë gjinore, pa marrë parasysh sanksionin e shqiptuar dhe te i cili në përputhje me ligjin është përcaktuar sjellje diskriminuese dhe
- të ketë vërtetim me vendim të plotfuqishëm të mos i jetë shqiptuar ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës derisa zgjasin pasojat e ndalimit.

Neni 177-b

(1) Provimi profesional përbëhet nga dy pjesë si vijon:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe
- pjesa e dytë (studim i rastit), me të cilën kontrollohet aftësia praktike e kandidatëve.

(2) Pjesa e parë e provimit nga paragrafi (1) i këtij neni jepet me shkrim në formë elektronike, me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga shembulli praktik.

Neni 177-v

(1) Provimi jepet sipas programit në të cilin përmbahen materiali, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënien e provimit nga sfera përkatëse e miraton Komisioni për dhënien, përtëritjen, vazhdimin dhe heqjen e licencave për punë të personave që janë të kyçur në sistemin për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore, të drejtorëve të institucioneve për fëmijë si dhe të personave që janë të interesuar që të përfshihen në sistemin për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore.

Neni 177-g

(1) Bazat e pyetjeve për pjesën e parë dhe bazat e shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit nga neni 177-x të këtij ligji, i përpilojnë anëtarët e Komisionit nga neni 175 të këtij ligji.

(2) Pyetjet nga pjesa e parë e provimit dhe pyetjet dhe shembujt praktikë të pjesës së dytë të provimit i verifikon Komisioni për verifikim të pyetjeve, i përbërë nga pesë anëtarë edhe atë dy përfaqësues nga ministria, një profesor nga fakulteti apo instituti për shkenca shoqërore humanitare, të emëruar nga ministri, një përfaqësues nga sindikata reprezentative dhe një përfaqësues i BNJVL-së.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni kryen edhe revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë nga neni 177-x të këtij ligji së paku një herë në vit.

(4) Gjatë revizionit Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, në veçanti i ka parasysh ndryshimet e rregullave në të cilat është bazuar pyetja, respektivisht shembulli praktik, numrin e kandidatëve që e kanë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e tyre, si dhe kriteret tjera që mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazave të nenit 177-x të këtij ligji.

(5) Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë, Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, vendos se cilat pyetje dhe shembuj praktikë të ndryshohen ose të mënjanohen tërësisht nga bazat e nenit 177-x të këtij ligji.

(6) Anëtarët e Komisionit nga paragrafi (2) i këtij neni kanë të drejtë në kompensim në para që e përcakton ministri.

(7) Kompensimi vjetor në para nga paragrafi (6) i këtij neni, nuk e tejkalon nivelin e dy rrogave mesatare në Republikën e Maqedonisë për vitin paraprak, të publikuar nga Enti Shtetëror për Statistikë.

(8) Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit profesional i kryen Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni, kurse provimin teknikisht e zbaton personi juridik i regjistruar në Regjistrin qendror i zgjedhur nga ministri.

Neni 177-d

(1) Provimi profesional zbatohet së paku dy herë në vit.

(2) Kërkesën për dhënien e provimit kandidatët e interesuar, e parashtrojnë te Komisioni nga neni 175 të këtij ligji, së bashku me dëshmi për plotësimin e kushteve për dhënien e provimit, të përcaktuara me këtë ligj.

(3) Komisioni nga neni 175 të këtij ligji, përcakton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit.

(4) Për kërkesat e miratuara për dhënien e provimit, Komisioni nga neni 175 i këtij ligji, e cakton kohën dhe vendin e dhënies së provimit, kurse kandidatin e njofton më së voni në afat prej tetë ditëve para dhënies së provimit.

(5) Kandidatit i mundësohet që të fillojë ta japë provimin në terminin e parë të ardhshëm nga dita e kërkesës së miratuar për dhënie të provimit.

(6) Nëse kandidati nuk i plotëson kushtet për dhënien e provimit, Komisioni nga neni 175 i këtij ligji, miraton aktvendim për refuzimin e kërkesës për dhënien e provimit, kundër të cilit mund të parashtrohet ankesë te ministri.

Neni 177-gj

(1) Provimi profesional jepet në lokal për dhënien e provimit, të pajisur veçanërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale-teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizimin e dhënies.

(2) Publiku informohet për datën dhe kohën e dhënies së provimit së paku tri ditë para mbajtjes së provimit.

(3) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e ministrisë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi nga i tërë provimi vendoset në ueb faqen e ministrisë.

(4) Kriteret në lidhje me kushtet hapësinore dhe pajisjen materiale-teknike dhe informatike të lokaleve për dhënien e provimit profesional i përcakton ministri.

(5) Në lokalin për dhënien e provimit, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm së paku tre anëtarë të komisionit dhe informatikani nga ministria.

Neni 177-e

(1) Para fillimit të dhënies së provimit, përfaqësuesi nga komisioni nga neni 175 i këtij ligji, e përcakton identitetin e kandidadit me shikim të letërnjoftimit.

(2) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë të provimit, nuk i lejohet shfrytëzimi i ligjeve, ligjeve me koment dhe sqarim, telefonit mobil, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, lëndëve të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm.

(3) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së dytë të provimit, i lejohet shfrytëzimi vetëm i ligjeve (pa komente dhe sqarime), që në version elektronik gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin.

(4) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përveç me informatikanët nga neni 177-gj paragrafi (5) të këtij ligji, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanohen për pesë minuta provimi vazhdon, e nëse nuk mënjanohen në këtë afat, provimi ndërpritet vetëm për atë kandidat dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(6) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohen në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënia e mëtejme e provimit në atë termin të caktuar.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) i këtij neni, konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin dhe kjo konstatohet në procesverbalin për dhënien e provimit.

(9) Përfaqësuesit e autorizuar nga neni 177-gj paragrafi (5) i këtij ligji, gjatë kohës së dhënies së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të kandidatit që e jep provimin, përveç në rast të mënjanimit të problemit teknik, kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

Neni 177-zh

(1) Nëse gjatë dhënies së provimit krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund ta vazhdojë dhënien e provimit (sëmundje, pushim i lindjes dhe ngjashëm), do të ndërpritet provimi për një kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendim për vazhdimin e provimit miraton kryetari i komisionit nga neni 175 i këtij ligji, me kërkesë të kandidatit. Kërkesa parashtrohet në afat prej tetë ditëve nga ndërprerja e shkaqeve për prolongimin e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajve.

(3) Nëse kandidati nuk parashtron kërkesë për vazhdimin e dhënies së provimit në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të konsiderohet se provimi nuk është dhënë.

(4) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni, mund të parashtrohet ankesë te ministri në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(5) Në vazhdimin e provimit, kandidati nuk e jep atë pjesë të provimit të cilën paraprakisht tanimë e ka dhënë.

Neni 177-z

(1) Provimi fillon me dhënien e pjesës së parë (pjesës teorike), e pastaj të pjesës së dytë (shembullit praktik).

(2) Pjesa e dytë jepet në afat prej së paku pesë ditësh pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë.

(3) Komisioni nga neni 175 i këtij ligji, më afërsisht e përcakton mënyrën e ndarjes së pikëve në pjesën e parë dhe të dytë të provimit.

(4) Kusht për dhënien e pjesës së dytë të provimit është kandidati ta japë pjesën e parë të provimit.

(5) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e parë të provimit në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

(6) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga shembulli praktik.

(7) Pyetjet të cilat janë pjesë përbërëse e shembullit praktik janë nga sfera përkatëse dhe kanë pesë opsione të mundshme përgjigjesh prej të cilave njëra është e saktë, tri janë të ngjashme dhe dy janë të ndryshme.

(8) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Neni 177-x

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit profesional bëhet me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me shembull praktik dhe përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve që dalin nga shembulli praktik, në formë të zgjidhjes softuerike elektronike (në tekstin e mëtutjeshëm: shembull praktik elektronik).

(4) Pyetjet nga shembulli praktik varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në shembullin praktik.

(5) Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit dhe përgjigjet e tyre, si dhe shembulli

praktik dhe pyetjet që dalin nga shembujt praktikë dhe përgjigjet e tyre ruhen në sistemin unik elektronik për dhënien e provimit.

(6) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 100 pyetje për çdo sferë, si dhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 30 shembujve praktikë për çdo sferë, për nevojat e pjesës së dytë të provimit.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzim për rregullat dhe literaturën në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë e provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit.

(8) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, kandidati i ka të kapshme në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Neni 177-i

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht pjesës së dytë të provimit, përfaqësuesi i Komisionit nga neni 175 i këtij ligji, kandidatit i jep kod të qasjes, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik nga neni 177-x të këtij ligji.

(2) Pas lejimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembull praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit, të gjeneruara në mënyrë kompjuterike, përmbajtjen e të cilave sipas zgjedhjes së rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga neni 177-x paragrafi (5) i këtij ligji, nga bazat nga neni 177-x paragrafi (6) i këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit, përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së të njëjtit, për të cilin jep sqarim përfaqësuesi i Komisionit nga paragrafi (1) i këtij neni, para fillimit të dhënies së provimit.

(4) Sistemi elektronik për dhënien e provimit nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembullin praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit në një termin për më shumë se një kandidat.

(5) Në rast të pengimit të realizimit të pjesës së parë ose të dytë të provimit për shkaqe që shpijnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nga neni 177-x të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(6) Nëse shkaqet nga paragrafi (5) i këtij neni mënjanohen në afat prej 60 minutash nga ndërprerja e provimit, ai vazhdohet menjëherë pas mënjanimit të tyre.

(7) Nëse shkaqet nga paragrafi (5) i këtij neni nuk mënjanohen në afatin nga paragrafi (6) i këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

(8) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga pjesa e parë e testit për dhënien e provimit, është 120 minuta.

(9) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve të testit ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

(10) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga secili prej shembullit praktik të pjesës së dytë, është 120 minuta.

(11) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga shembulli praktik, ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

Neni 177-j

(1) Kandidatëve që e kanë dhënë provimin profesional u lëshohet certifikatë për punë në afat prej 15 ditësh nga dita e përfundimit të provimit, që paraqet vërtetim se kandidati me sukses e ka kaluar kontrollin e zbatimit të njohurisë profesionale për marrje të licencave nga neni 178 paragrafët (2) pikat 1, 2, 3 dhe 4, (3) dhe (4) të këtij ligji.

(2) Formën dhe përmbajtjen e certifikatës nga paragrafi (1) të këtij neni i përcakton ministri.

(3) Me kërkesë të kandidatit, Komisioni nga neni 175 i këtij ligji, e informon për gabimet e bëra në testim për dhënien e provimit profesional me mundësim të shikimit të drejtpërdrejtë të testit.

(4) Testet dhe shembujt praktik shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë kohës së dhënies së provimit profesional.

(5) Materialet nga provimet e mbajtura, veçanërisht versionet në letër nga testet dhe shembujt praktikë për dhënien e provimit profesional dhe specimenet për kontroll të saktësisë së përgjigjeve të testit dhe shembullit praktik, ruhen në ministri nga person përgjegjës, anëtar i komisionit.

(6) Ministri formon Komision për revizion të provimeve të mbajtura, që në punën e vet i shfrytëzon materialet nga paragrafi (5) i këtij neni.

(7) Komisioni nga paragrafi (6) i këtij neni mban mbledhje së paku njëherë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së realizimit të së paku dy provimeve të mbajtura në vitin rrjedhës.

(8) Komisioni nga paragrafi (6) i këtij neni ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së realizimit të provimeve të mbajtura në dy vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët nga dita e zbatimit të këtij ligji.

(9) Nëse Komisioni nga paragrafi (6) i këtij neni, konstaton parregullsi në realizimin e provimit nga individë sipas nenit 177-e paragrafi (5) i këtij ligji, propozon heqjen e certifikatës nga paragrafi (1) i këtij neni.

(10) Komisioni miraton aktvendim për heqjen e certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit nga paragrafi (6) i këtij neni në afat prej tri ditëve nga pranimi i propozimit.

(11) Kundër aktvendimit nga paragrafi (10) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë te ministri në afat prej 15 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

Neni 177-k

Komisioni e vendos sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional."

Neni 13

Në nenin 206 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Mbikëqyrjen inspektuese e kryejnë inspektorë, kurse inspektor mund të jetë personi, i cili:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- është i moshës madhore,
- ka aftësi të përgjithshme shëndetësore,
- nuk i është shqiptuar dënim me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- ka marrë së paku 300 kredi sipas SETK ose shkallë të mbaruar VII/1 nga sfera e shkencave shoqërore, që dëshmohet me certifikatë,
- ka pesë vite përvojë pune në veprimtari,
- i plotëson kushtet tjera të përcaktuara në aktin për sistematizimin e vendeve të punës,
- posedon certifikatë të pranuar ndërkombëtarisht për punë me programe kompjuterike për punë në zyre, si vijon:

1) Certiport: IC3 GS4 Key Applications - të dhënë;

2) Microsoft: MOS Word ose MOS Excell – të dhënë ose

3) ECDL: Core - të dhënë,

- ka marrë mendim pozitiv për përshtatshmëri për vendin e punës përmes dhënies së testit psikologjik, testit të integritetit, në pajtim me rregullat që kanë të bëjnë me nëpunësit shtetërorë dhe
- ka licencë për inspektor në sferën e kompetencave të shërbimit inspektues.”

Në paragrafin (2) fjalët: “dhe autorizon nëpunës tjetër shtetëror" shlyhen.

Neni 14

Në nenin 207 paragrafi (1) pas fjalëve: "të këtij ligji" shtohen fjalët: “pa marrë licencë nga neni 206 paragrafi (1) alineja 10 të këtij ligji."

Në paragrafin (3) fjalët: "dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror i ministrisë" shlyhen.

Në paragrafin (4) fjalët: "dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror i ministrisë" shlyhen.

Neni 15

Në nenin 208 fjalët: "dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 16

Pas nenit 208 shtohet nen i ri 208-a, si vijon:

"Neni 208-a

(1) Ministri përpilon propozim-program vjetor për punë të shërbimit inspektues dhe atë e dorëzon te Këshilli inspektues më së voni deri më 31 tetor në vitin rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(2) Ministri e miraton programin vjetor për punë nga paragrafi (1) i këtij neni në afat prej shtatë ditësh nga dita e pranimit të pëlqimit, përkatësisht më së voni deri më 10 dhjetor të vitit rrjedhës nëse Këshilli inspektues nuk e shqyrton dhe nuk dorëzon pëlqim.

(3) Në bazë të programit të miratuar vjetor, ministri përpilon plane tremujore për punën e çdo inspektori, të cilat në mënyrë përmbledhëse i dorëzon për shqyrtim te Këshilli Inspektues më së voni dy javë para fillimit të tremujorit të ardhshëm kalendarik edhe atë deri më 15 dhjetor për tremujorin e parë nga viti i ardhshëm, deri më 15 mars për tremujorin e dytë, deri më 15 qershor për tremujorin e tretë, respektivisht deri më 15 shtator për tremujorin e katërt të vitit rrjedhës.

(4) Në planet tremujore për punë për çdo inspektor, ministri detyrimisht e fut numrin e mbikëqyrjeve të planifikuara për tre muajt e ardhshëm, si dhe shkallën e ndërlikueshmërisë së secilës prej mbikëqyrjeve.

(5) Në bazë të planeve tremujore, për çdo inspektor, ministri përpilon plan mujor për punë, plan i cili përmban edhe orar të mbikëqyrjeve sipas datave dhe sipas subjekteve të mbikëqyrjes.

(6) Ministri më së voni dy javë nga fillimi i tremujorit kalendarik rrjedhës për atë paraprak, te Këshilli inspektues dorëzon në mënyrë përmbledhëse raporte tremujore për punën e çdo inspektori, edhe atë deri më 15 janar për tremujorin e katërt të vitit paraprak, deri më 15 prill për tremujorin e parë, deri më 15 korrik për tremujorin e dytë, respektivisht deri më 15 tetor për tremujorin e tretë të vitit rrjedhës.

(7) Ministri, më së voni deri më 1 mars të vitit rrjedhës, te Këshilli inspektues dorëzon raport vjetor për punën e shërbimit inspektues për vitin paraprak.

(8) Kryetari i komunës dhe i komunës së Qytetit të Shkupit e miraton programin vjetor për punë të shërbimit inspektues më së voni deri më 15 dhjetor të vitit rrjedhës, për vitin e ardhshëm."

Neni 17

Në nenin 209 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Mbikëqyrja e rregullt inspektuese është mbikëqyrje e paralajmëruar."

Në paragrafin (4) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 18

Në nenin 211 fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 19

Në nenin 212 në paragrafët (1), (2), (3), (4) dhe (5) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 20

Në nenin 213 fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 21

Në nenin 214 paragrafët (1), (7) dhe (8) fjalët: "dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Në paragrafin (11) fjalët: “dhe nëpunësit e autorizuar shtetërorë" shlyhen.

Neni 22

Në nenin 215 paragrafët (1) dhe (3) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 23

Në nenin 216 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 24

Në nenin 217 paragrafi (1) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen, ndërsa fjalët: “komisioni i përbërë prej tre anëtarëve dhe zëvendësve të tyre të emëruar nga ministri, kryetari i komunës, komunës në Qytetin e Shkupit dhe i Qytetit të Shkupit" zëvendësohen me fjalët: Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës n ë Shkallë të Dytë."

Paragrafi (2) shlyhet.

Paragrafët (3), (4) dhe (5) bëhen paragrafë (2), (3) dhe (4).

Neni 25

Në nenin 218 paragrafët (1) dhe (2) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror" shlyhen.

Neni 26

Në nenin 220 paragrafi (1) fjalët: “dhe nëpunësi i autorizuar shtetëror për zbatimin e mbikëqyrjes inspektuese" shlyhen.

Neni 27

Në nenin 228 paragrafi (1) alineja 3 fjalët: “paragrafi (12)" zëvendësohen me fjalët: “paragrafi (14)".

Në alinenë 4 fjalët: “paragrafi (11)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (13)".

Pas alinesë 4 shtohet alineja e re 5, si vijon:

"- nuk i realizon programet e detyrueshme të miratuara nga ministri (neni 168 paragrafi (11)),".

Neni 28

Pas nenit 229 shtohet nen i ri 229-a, si vijon:

“Neni 229-a

(1) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit i cili është i kyçur në sistemin për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore, drejtorit të institucionit për fëmijë, si dhe personit fizik i cili është i kyçur në sistemin për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore të angazhuar nga agjencia për dhënie të shërbimeve për ruajtje dhe përkujdesje të fëmijëve të moshës parashkollore dhe nga personi fizik i cili punë të caktuara nga veprimtaria kryen si veprimtari profesionale, nëse nuk posedon licencë përkatëse për punë (neni 178 paragrafi (1)).

(2) Gjobë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në institucionin për fëmijë, përkatësisht personit fizik i cili në mënyrë të mëvetësishme kryen punë të caktuara nga veprimtaria përkujdesje dhe edukim të fëmijëve, si veprimtari profesionale në shtëpinë e vet , përkatësisht personit përgjegjës të agjencisë për dhënie të shërbimeve për ruajtje dhe përkujdesje të fëmijëve të moshës parashkollore nëse punëson person i cili nuk posedon licencë të vlefshme përkatëse për punë (neni 178 paragrafi (1))."

Neni 29

Pas nenit 230 shtohen dy nene të reja 230-a dhe 230-b, si vijojnë:

"Neni 230-a

Gjobë në shumë prej 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet për kundërvajtje:

- përfaqësuesve të autorizuar nga neni 177-gj paragrafi (5) të këtij ligji, nëse gjatë kohës së dhënies së provimit qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të drejtpërdrejtë të kandidatit që e jep provimin (neni 177-e paragrafi (9)) dhe

- kryetarit të komisionit nëse nuk miraton aktvendim në afat të përcaktuar me nenin 177-j paragrafi (10)) të këtij ligji.

Neni 230-b

Gjobë në shumë prej 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'u shqiptohet anëtarëve të komisionit që e zbaton provimin nga neni 177-g paragrafi (8) i këtij ligji, nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me nenin 177-e paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji."

Neni 30

Në nenin 234 paragrafi (2) numri "168" zëvendësohet me numrin "163".

Neni 31

Procedurat për realizimin të drejtës së shtesës së veçantë, të filluara para ditës së fillimit të zbatimit të nenit 2 të këtij ligji, me të cilin ndryshohet neni 35 i Ligjit për mbrojtje të fëmijëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 23/13), do të përfundohen në përputhje me dispozitat e rregullave në fuqi deri në ditën e zbatimit të tij.

Neni 32

Sistemi unik elektronik për dhënien e provimit profesional do të vendoset në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 33

Procedura e filluara për dhënie të provimit profesional për drejtorë të institucioneve për fëmijë, punëtorë profesionalë, bashkëpunëtorë profesionalë, edukatorë dhe infermierë në institucione për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore; persona fizikë të cilët kryejnë punë të caktuara nga veprimtaria përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore në shtëpinë e vet dhe në shtëpinë e prindërve të fëmijës; persona të punësuar në agjencitë për dhënie të shërbimeve për ruajte dhe përkujdesje të fëmijëve të moshës parashkollore si dhe të personave që janë të interesuar për t'u kyçur në sistemin për përkujdesje dhe edukim të fëmijëve të moshës parashkollore deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të përfundojnë sipas dispozitave të rregullave sipas të cilave kanë filluar.

Neni 34

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 35

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për mbrojte të fëmijëve.

Neni 36

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse dispozitat e neneve 2 dhe 3 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2014. Dispozitat e neneve 12 dhe 29 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji, kurse dispozitat e neneve 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 dhe 28 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 maji 2014.

312.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВЕШТАЧЕЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за вештачење,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 325/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВЕШТАЧЕЊЕ

Член 1

Во Законот за вештачење ("Службен весник на Република Македонија" број 115/10), во членот 4 став (2) зборовите: „или роковите определени од страна на нарачателот" се бришат.

Член 2

По членот 5 се додава нов член 5-а, кој гласи:

„Член 5-а

(1) За потребите на органите на државната управа, јавните претпријатија и акционерските друштва во државна сопственост, вештачење врши Бирото за судски вештања по претходно поднесено писмено барање за вештачење во соодветните области.

(2) Формата и содржината на образецот на писменото барање ги пропишува министерот за правда."

Член 3

Членот 9 се менува и гласи:

"(1) Стручниот испит се полага заради проверка на потребното стручно знаење од соодветната област.

(2) Стручен испит може да полага лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија,
- да има живеалиште во Република Македонија,
- да има високо образование од соодветната област (диплома за завршено четиригодишно високо образование или диплома со 300 кредити според европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС)),
- со правосилна одлука да не му е изречна забрана за вршење на професија, дејност или должност се додека траат последиците од забраната и

- да има најмалку пет години работно искуство по дипломирањето во соодветната област за која е поднесено барањето за полагање на стручен испит.“

Член 4

Членот 10 се менува и гласи:

“Начин на спроведување на испитот

Член 10

(1) Испитот се состои од два дела и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и

- втор дел (практичен пример), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

(2) Првиот дел од испитот од ставот (1) на овој член се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Вториот дел на испитот се состои од:

- практичен пример и

- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на практичниот пример.“

Член 5

Насловот пред членот 11 се брише, а членот 11 се менува и гласи:

“(1) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

(2) Програмата за полагање на испитот од соодветната област ја донесува министерот за правда.“

Член 6

Насловот пред членот 12 се брише, а членот 12 се менува и гласи:

“(1) Базите на прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на испитот од членот 18-ѓ од овој закон ги изготвуваат професори од соодветната област и лица на кои им е издадена лиценца за вештачење и имаат најмалку десет години работно искуство во соодветната област определени од министерот за правда.

(2) Прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и практичните примери од вториот дел од испитот ги верификува Комисија составена од:

- двајца претставници од Министерството за правда, назначени од министерот за правда,

- тројца претставници назначени од Комората на вештаци и

- двајца претставници назначени од Врховниот суд на Република Македонија од редот на судиите во Република Македонија.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од членот 18-ѓ од овој закон најмалку еднаш годишно.

(4) При ревизијата Комисијата особено ги има предвид промените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговорале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од членот 18-ѓ од овој закон.

(5) Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, Комисијата одлучува прашањата и практичните примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од членот 18-ѓ од овој закон.

(6) Професорите и лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата за верификација од ставовите (1) и (2) на овој член имаат право на паричен надоместок што го определелува министерот за правда.

(7) Износот на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и практични примери, како и сложеноста на материјата.

(8) Годишниот износ на паричниот надоместок од ставот (6) на овој член не го надминува нивото на три просечни месечни бруто плати.“

Член 7

Насловот пред членот 13 се брише, а членот 13 се менува и гласи:

“Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Министерството за правда, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од министерот за правда.“

Член 8

Насловот пред членот 14 се брише, а членот 14 се менува и гласи:

“Стручниот испит за вештак од соодветната област се спроведува најмалку два пати годишно.“

Член 9

Насловот пред членот 15 се брише, а членот 15 се менува и гласи:

“(1) Барањето за полагање на испит кандидатот го поднесува до Министерството за правда.

(2) Со барањето за полагање на испитот кандидатот е должен да поднесе докази за исполнување на условите за полагање на стручниот испит, пропишани со овој закон.“

Член 10

Насловот пред членот 16 се брише, а членот 16 се менува и гласи:

“(1) Министерот за правда, или од него овластено лице, утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

(2) Против решението со кое е одбиено барањето за полагање на испитот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.“

Член 11

Насловот пред членот 17 се брише, а членот 17 се менува и гласи:

“(1) На кандидатот на кој му е одобрено барањето за полагање на испитот му се определува времето и местото за полагање на испитот, а кандидатот се известува најдоцна во рок од осум дена пред полагање на испитот.

(2) На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на испитот.“

Член 12

Членот 18 се менува и гласи:

“(1) Испитот се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(2) Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

(3) Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за правда, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за правда.

(4) Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит ги пропишува министерот за правда.

(5) Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот се присутни двајца претставници од Министерството за правда, еден претставник од Комората на вештаци, еден претставник од Владата на Република Македонија на предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата и еден претставник од Министерството за информатичко општетсво и администрација (информатичари).

(6) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 13 од овој закон, доколку не го снима, не го емитува во живо на веб страницата на Минситерството за правда и доколку не ја постави снимката од целиот испит на веб страницата на Министерството за правда согласно со ставот (3) на овој член."

Член 13

По членот 18 се додаваат 14 нови члена 18-а, 18-б, 18- в, 18-г, 18-д, 18-ѓ, 18-е, 18-ж, 18-з, 18-ѕ, 18-и, 18-ј, 18-к и 18-л, кои гласат:

"Член 18-а

(1) Пред почетокот на полагањето на стручниот испит, претставник од Министерството за правда го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

(2) На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

(3) На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

(4) На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица освен со информатичарите од членот 18 став (5) од овој закон, во случај доколку има технички проблем со компјутерот.

(5) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(6) Ако има проблеми со повеќе од пет комјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

(7) Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите (2), (3) и (4) на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

(8) Во случаите од ставот (7) на овој член се смета дека кандидатот не го положил стручниот испит и истото се констатира во записникот за полагање на стручниот испит.

(9) Овластените претставници од членот 18 став (5) од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

(10) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот претставник од членот 18 став (5) од овој закон, доколку постапи спротивно на ставот (9) на овој член.

(11) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противввредност ќе и се изрече на овластената институција која го спроведува испитот од членот 13 од овој закон, доколку не го прекине испитот согласно со ставовите (5) и (6) на овој член.

Член 18-б

(1) Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

(2) Решение за продолжување на испитот донесува министерот за правда по молба на кандидатот. Молбата се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

(3) Ако кандидатот не поднесе молба за продолжување на испитот во рокот определен во ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

(4) Против решението на министерот за правда од ставот (2) на овој член кандидатот може да се поведе управен спор пред надлежниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(5) Во продолжувањето на испитот, кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има полагано.

Прв и втор дел од стручниот испит и електронски систем

Член 18-в

(1) Стручниот испит започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (практичен пример).

(2) Вториот дел се полага во рок од најмалку 15 дена по успешното полагање на првиот дел.

(3) Министерот за правда со Правилник го пропишува начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот.

Член 18-г

(1) Првиот дел од испитот се полага за секоја соодветна област и содржи најмалку 50 прашања со пет опции за заокружување од кои едната е точна, две се слични, едната не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

(2) Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандитатот да го положи првиот дел од испитот.

(3) Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот (2) на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 18-д

(1) Вториот дел од испитот се состои од практичен пример.

(2) Прашањата кои се составен дел од практичниот пример се од соодветната област и имаат десет можни опции на одговори од кои едната е точна, пет се слични и четири се различни.

(3) Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 18-ѓ

(1) Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во тестот.

(3) Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со проучување на практичниот пример и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример, во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронски практичен пример).

(4) Прашањата од практичниот пример зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

(5) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на стручниот испит и нивните одговори, како и практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит.

(6) Електронскиот систем од ставот (5) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 500 прашања за секоја област, како и јавно достапна база од најмалку 100 практични примери за секоја област, за потребите на вториот дел од испитот.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

(8) Бројот на прашања и практични примери во базите од ставот (6) на овој член се зголемува за 10% годишно, почнувајќи од 2015 година.

(9) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

Член 18-е

(1) На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, претставник на Министерството за правда му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 18-ѓ од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 18-ѓ став (5) од овој закон, од базите од членот 18-ѓ став (5) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставник на Министерството за правда дава појаснување, пред да започне полагањето на испитот.

(4) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

Член 18-ж

(1) Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 18-ѓ од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

(2) Доколку причините од ставот (1) на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот, истиот се продолжува веднаш по нивното отстранување.

(3) Доколку причините од ставот (1) на овој член нема да се отстранат во рокот од ставот (2) на овој член испитот се презакажува за друг термин.

Член 18-з

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 18-ѕ

(1) Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од секоја од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

(2) Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од практичниот пример постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Уверение, ревизија на спроведените испити и трошоци

Член 18-и

(1) На кандидатите кои го положиле испитот им се издава уверение во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

(2) Формата и содржината на уверението од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за правда.

Член 18-ј

На барање на кандидатот Министестерството за правда го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит, со овозможување непосреден увид во тестот.

Член 18-к

(1) Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

(2) Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на стручниот испит и спецpassword за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Министерството за правда.

(3) Министерот за правда формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од ставот (2) на овој член и во која, покрај претставник од Министерството за правда и претставник од Комората на вештаци, членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испита одржани во тековната година.

(5) Комисијата има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на Комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

(6) Доколку Комисијата утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 18-а став (5) од овој закон, предлага одземање на уверението од членот 18-и од овој закон.

(7) Министерот донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата во рок од три дена од приемот на предлогот.

(8) Против решението од ставот (7) на овој член може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

(9) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот за правда ако не го донесе решението во рокот утврден во ставот (7) на овој член.

Член 18-л

(1) Трошоците за полагање на испитот ги сноси кандидатот, доколку институцијата каде што е вработен не ги плати.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член ја определува министерот за правда врз основа на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел на испитот, подготовката на базите на прашања, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(3) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда.

(4) Ако трошоците не се уплатени на соодветна сметка на Министерството за правда, најдоцна 15 дена пред денот определен за спроведување на испитот, на кандидатот не му се дозволува полагање на испитот.

(5) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средствата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат согласно со закон."

Член 14

Во членот 20 став (1) точка 2 по зборовите: „магистерски студии од соодветната научна област" се додаваат зборовите: „со пет години работно искуство по магистрирањето, односно положениот специјалистички испит".

По точката 3 се додава нова точка 4, која гласи:

„4) лице вработено во орган на државна управа и стручна установа надлежна за вршење на вештачење кое има најмалку пет години работно искуство во соодветна област на вештачење по поднесено барање за лиценца за вештачење и доставување на потребната документација од членот 9 став (1) алинеи 1, 2 и 3 од овој закон."

Член 15

Членот 22 се менува и гласи:

"(1) Издадените, одземените и продолжените лиценци на вештаците, како и лиценците на вештаците кои престанале да важат, се евидентираат во Регистарот кој го води Министерството за правда.

(2) Регистарот од ставот (1) на овој член се објавува на веб страницата и на огласната табла на Министерството за правда, на веб страницата на Комората на вештаци и се доставува до судовите во Република Македонија.

(3) Формата и содржината на Регистарот и начинот на неговото водење ги пропишува министерот за правда."

Член 16

По членот 29 се додава нов член 29-а, кој гласи:

„Член 29-а

Уредбата за начинот на пресметување на висината на надоместокот за реално потребните трошоци за вештачењата извршени од Бирото за судски вештачења за потребите на органите на државната управа, јавните претпријатија и акционерските друштва во државна сопственост на предлог на министерот за правда ја донесува Владата на Република Македонија."

Член 17

Во членот 33 став (1) точка 9 зборот „помала" се заменува со зборот „поголема".

Член 18

Во членот 37 став (1) зборот „пониска" се заменува со зборот „повисока".

Член 19

Членот 48 се брише.

Член 20

Надзор врз спроведувањето на овој законгодината врши Министерството за правда и Државниот управен инспекторат.

Член 21

За прекршоците пропишани со овој закон прекршочна постапка ќе води и прекршочна санкција ќе изрече надлежен суд.

Член 22

Министерството за правда го создава единствениот електронски систем за полагање на стручниот испит во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 23

Министерството за правда во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон го воспоставува Регистарот на вештаци.

Член 24

Подзаконските акти предвидени со членот 2 од овој закон се донесуваат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконските акти предвидени со членовите 5, 6 и 13 од овој закон се донесуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконските акти предвидени со членот 15 од овој закон се донесуваат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконскиот акт предвиден со членот 16 од овој закон се донесува во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 25

Физичко лице запишано во Список на постојани судски вештаци кое до денот на влегувањето во сила на овој закон има најмалку пет години работно искуство во соодветна област, може да поднесе барање за запишување во Регистарот на вештаци во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Лицето кон барањето од ставот 1 на овој член е должно да ја достави потребната документација од членот 9 став (1) алинеи 1, 2 и 3 од овој закон.

Министерството за правда во рок од 30 дена од доставувањето на барањето согласно со ставовите 1 и 2 на овој член, доколку ги исполнува условите, му издава лиценца и го евидентира лицето како вештак во Регистарот на вештаци.

Лицето од ставот 1 на овој член е должно во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон да положи стручен испит за вештак од соодветната област согласно со одредбите од овој закон.

Доколку во рокот определен во ставот 4 на овој член лицето не положи стручен испит се брише од Регистарот на вештаци и му се одзема лиценцата.

Член 26

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а одредбите од членовите 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13 од овој закон кои се однесуваат на условите и начинот на полагање на стручниот испит ќе започнат да се применуваат една година од денот на влегувањето во сила.

L I GJ PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR EKSPERTIZË

Neni 1

Në Ligjin për ekspertizë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 115/10), në nenin 4 paragrafi (2) fjalët: "ose afatet e përcaktuara nga ana e porositësit" shlyhen.

Neni 2

Pas nenit 5 shtohet nen i ri 5-a, si vijon:

"Neni 5-a

(1) Për nevojat e organeve të administratës shtetërore, ndërmarrjeve publike dhe shoqërive aksionare në pronësi shtetërore, ekspertizë kryen Byroja për Ekspertiza Gjyqësore pas kërkesës me shkrim të parashtruar parapraksisht për ekspertizë në sferat përkatëse.

(2) Formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës me shkrim i përcakton ministri i Drejtësisë".

Neni 3

Neni 9 ndryshohet si vijon:

"(1) Provimi profesional jepet për shkak të kontrollit të njohurisë së nevojshme profesionale nga sfera përkatëse.

(2) Provim profesional mund të japë personi që i plotëson kushtet në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- të ketë vendbanim në Republikën e Maqedonisë,
- të ketë arsim të lartë nga sfera përkatëse (diplomë për arsim të lartë katërvjeçar të përfunduar ose diplomë me 300 kredi sipas sistemit evropian për transfer të kredive (SETK)),
- me vendim të plotfuqishëm të mos i jetë shqiptuar ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës derisa zgjatin pasojat nga ndalimi dhe
- të ketë së paku pesë vjet përvojë pune pas diplomimit, në sferën përkatëse për të cilën është parashtruar kërkesa për dhënie të provimit profesional.”

Neni 4

Neni 10 ndryshohet si vijon:

“Mënyra e zbatimit të provimit

Neni 10

(1) Provimi përbëhet prej dy pjesëve, si vijon:

- pjesa e parë (pjesa teorike), me të cilën kontrollohet njohuria teorike e kandidatëve dhe
- pjesa e dytë (shembull praktik), me të cilën kontrollohet aftësia praktike e kandidatëve.

(2) Pjesa e parë e provimit nga paragrafi (1) i këtij neni, jepet me shkrim në mënyrë elektronike, me përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(3) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga:

- shembulli praktik dhe
- pyetje të cilave kandidati duhet t'u përgjigjet në bazë të analizës së shembullit praktik.”

Neni 5

Titulli para nenit 11 shlyhet, e neni 11 ndryshohet si vijon:

"(1) Provimi jepet sipas programit në të cilin përmbahen materiali, rregullat dhe literatura.

(2) Programin për dhënie të provimit nga sfera përkatëse e miraton ministri i Drejtësisë."

Neni 6

Titulli para nenit 12 shlyhet, e neni 12 ndryshohet si vijon:

"(1) Bazat e pyetjeve për pjesën e parë të provimit dhe bazat e shembujve praktikë për pjesën e dytë të provimit nga neni 18-gj të këtij ligji, i përpilojnë profesorë nga sfera përkatëse dhe persona të cilëve u është dhënë licencë për ekspertizë dhe kanë së paku dhjetë vjet përvojë pune në sferën përkatëse, të caktuar nga ministri i Drejtësisë.

(2) Pyetjet nga pjesa e parë e provimit dhe pyetjet dhe shembujt praktikë nga pjesa e dytë e provimit i verifikon Komisioni i përbërë nga:

- dy përfaqësues nga Ministria e Drejtësisë, të emëruar nga ministri i Drejtësisë,
- tre përfaqësues të emëruar nga Dhoma e Ekspertëve dhe
- dy përfaqësues të emëruar nga Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë nga radhët e gjykatësve në Republikën e Maqedonisë.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, kryen edhe revizion dhe azhurnim të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë nga neni 18-gj të këtij ligji së paku një herë në vit.

(4) Gjatë revizionit Komisioni veçanërisht i merr parasysh ndryshimet e rregullave në të cilat bazohet pyetja, përkatësisht shembulli praktik, numri i kandidatëve që i janë përgjigjur, suksesin në përgjigjen e tyre, si dhe kritere tjera të cilat mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazave nga neni 18-gj i këtij ligji.

(5) Në bazë të revizionit të kryer dhe azhurnimit të bazave të pyetjeve dhe bazave të shembujve praktikë, Komisioni vendos që pyetjet dhe shembujt praktikë të ndryshohen apo të mënjanohen plotësisht nga bazat nga neni 18-gj i këtij ligji.

(6) Profesorët dhe personat nga paragrafi (1) i këtij neni dhe anëtarët e Komisionit për verifikim nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni kanë të drejtë kompensimi me para të cilin e përcakton ministri i Drejtësisë.

(7) Shuma e kompensimit në para nga paragrafi (6) i këtij neni, caktohet në bazë të numrit të pyetjeve të përpiluara dhe shembujve praktikë, si dhe ndërlikueshmërisë së materies.

(8) Shuma vjetore e kompensimit në para nga paragrafi (6) i këtij neni, nuk e tejkalon nivelin e tri rrogave bruto mesatare mujore."

Neni 7

Titulli para nenit 13 shlyhet, e neni 13 ndryshohet si vijon:

"Punët profesionale dhe administrative për nevojat e zbatimit të provimit profesional i kryen Ministria e Drejtësisë, ndërsa provimin teknikisht e zbaton personi juridik i regjistruar në Regjistrin Qendror i zgjedhur nga ministri i Drejtësisë."

Neni 8

Titulli para nenit 14 shlyhet, e neni 14 ndryshohet si vijon:

"Provimi profesional për ekspert nga sfera përkatëse zbatohet së paku dy herë në vit."

Neni 9

Titulli para nenit 15 shlyhet, e neni 15 ndryshohet si vijon:

"(1) Kërkesën për dhënie të provimit kandidati e parashtron në Ministrinë e Drejtësisë.

(2) Me kërkesën për dhënie të provimit kandidati detyrohet të parashtrojë dëshmi për plotësimin e kushteve për dhënie të provimit profesional, të përcaktuara me këtë ligj."

Neni 10

Titulli para nenit 16 shlyhet, e neni 16 ndryshohet si vijon:

"(1) Ministri i Drejtësisë ose personi i autorizuar nga ai, konstaton nëse kandidati i plotëson kushtet për dhënien e provimit.

(2) Kundër aktvendimit me të cilin është refuzuar kërkesa për dhënie të provimit, mund të ngritet kontest administrativ para gjykatës kompetente në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit."

Neni 11

Titulli para nenit 17 shlyhet, e neni 17 ndryshohet si vijon:

"(1) Kandidatit të cilit i është miratuar kërkesa për dhënie të provimit, i caktohet koha dhe vendi për dhënie të provimit, e kandidati njoftohet më së voni në afat prej tetë ditësh para dhënies së provimit.

(2) Kandidatit i mundësohet që të fillojë ta japë provimin në terminin e parë të ardhshëm nga dita e kërkesës së miratuar për dhënie të provimit."

Neni 12

Neni 18 ndryshohet si vijon:

"(1) Provimi jepet në lokal për dhënien e provimit, të pajisur veçanërisht për dhënien e provimit profesional me pajisje materiale teknike dhe informatike, lidhje interneti dhe pajisje për incizimin e dhënies.

(2) Publiku informohet për datën dhe kohën e dhënies së provimit së paku tri ditë para mbajtjes së provimit.

(3) Dhënia e provimit incizohet dhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi i provimit të plotë vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë.

(4) Kriteret lidhur me kushtet hapësinore dhe materiale teknike dhe pajisjen informatike në lokale për dhënien e provimit, i përcakton ministri i Drejtësisë.

(5) Në lokalin për dhënie të provimit, gjatë kohës së dhënies së provimit janë të pranishëm dy përfaqësues nga Ministria e Drejtësisë, një përfaqësues nga Dhoma e Ekspertëve, një përfaqësues nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Zyrës së Kryetarit të Qeverisë dhe një përfaqësues nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës (informatikanë).

(6) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro me kundërvlerë në denarë do t'i kumtohet personit juridik të autorizuar që teknikisht e zbaton provimin nga neni 13 i këtij ligji, nëse nuk e incizon, nuk e emiton drejtpërdrejt në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë dhe nëse nuk e vendos incizimin e provimit të plotë në ueb faqen e Ministrisë së Drejtësisë sipas paragrafit (3) të këtij neni."

Neni 13

Pas nenit 18 shtohet 14 nene të reja: 18-a, 18-b, 18-v, 18-g, 18-d, 18-gj, 18-e, 18-zh, 18-z, 18-s, 18-i, 18-j, 18-k dhe 18-ll, si vijojnë:

"Neni 18-a

(1) Para fillimit të dhënies së provimit profesional, përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë e përcakton identitetin e kandidatit me shikim të letërnjoftimit.

(2) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë të provimit, nuk i lejohet shfrytëzimi i ligjeve, ligjeve me koment dhe sqarim, telefonit mobil, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, lëndëve të përgatitura paraprakisht dhe ngjashëm.

(3) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së dytë të provimit, i lejohet shfrytëzimi vetëm i ligjeve (pa komente dhe sqarime), që në version elektronik gjenden në kompjuterin në të cilin kandidati e jep provimin.

(4) Kandidatit, gjatë kohës së dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë ose persona tjerë përveç me informatikanët nga neni 18 paragrafi (5) të këtij ligji, në rast se ka problem teknik me kompjuterin.

(5) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanohen për pesë minuta provimi vazhdon, e nëse nuk mënjanohen në këtë afat, provimi ndërpritet vetëm për atë kandidat dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(6) Nëse ka probleme me më shumë se pesë kompjuterë dhe ato nuk mënjanohen në afat prej pesë minutash provimi ndërpritet për të gjithë kandidatët që e japin provimin dhe do të mbahet në afat prej më së shumti tri ditësh nga dita e ndërprerjes së provimit.

(7) Nëse kandidati gjatë dhënies së pjesës së parë dhe të dytë të provimit, vepron në kundërshtim me paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënia e mëtejme e provimit në atë termin të caktuar.

(8) Në rastet nga paragrafi (7) i këtij neni, konsiderohet se kandidati nuk e ka dhënë provimin profesional dhe kjo konstatohet në procesverbalin për dhënien e provimit profesional.

(9) Përfaqësuesit e autorizuar nga neni 18 paragrafi (5) të këtij ligji, gjatë kohës së dhënies së provimit nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë sekonda në afërsi të kandidatit që e jep provimin, përveç në rast të mënjanimit të problemit teknik, kur nuk guxojnë të qëndrojnë më gjatë se pesë minuta.

(10) Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet përfaqësuesit të autorizuar nga neni 18 paragrafi (5) të këtij ligji, nëse vepron në kundërshtim me paragrafin (9) të këtij neni.

(11) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet institucionit të autorizuar që e realizon provimin nga neni 13 i këtij ligji, nëse nuk e ndërpret provimin në pajtim me paragrafët (5) dhe (6) të këtij neni.

Neni 18-b

(1) Nëse gjatë dhënies së provimit krijohen shkaqe të arsyeshme për të cilat kandidati nuk mund ta vazhdojë dhënien e provimit (sëmundje, pushim i lindjes dhe ngjashëm), do të ndërpritet provimi për një kohë të caktuar, e cila nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj.

(2) Aktvendim për vazhdimin e provimit miraton ministri i Drejtësisë me lutje të kandidatit. Lutja parashtrohet në afat prej tetë ditësh nga ndërprerja e shkaqeve për prolongimin e provimit, por më së voni në afat prej gjashtë muajsh.

(3) Nëse kandidati nuk parashtron lutje për vazhdimin e provimit në afatin e caktuar në paragrafin (2) të këtij neni do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin.

(4) Kundër aktvendimit të ministrit të Drejtësisë nga paragrafi (2) të këtij neni, kandidati mund të ngritë kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit.

(5) Në vazhdimin e provimit, kandidati nuk e jep atë pjesë të provimit të cilën paraprakisht tanimë e ka dhënë.

Pjesa e parë dhe e dytë e provimit profesional dhe sistemi elektronik

Neni 18-v

(1) Provimi profesional fillon me dhënien e pjesës së parë (pjesës teorike), e pastaj të pjesës së dytë (shembulli praktik).

(2) Pjesa e dytë jepet në afat prej së paku 15 ditësh pas dhënies së suksesshme të pjesës së parë.

(3) Ministri i Drejtësisë me Rregullore e përcakton mënyrën e ndarjes së pikëve në pjesën e parë dhe të dytë të provimit.

Neni 18-g

(1) Pjesa e parë e provimit jepet për çdo sferë përkatëse dhe përmban së paku 50 pyetje me pesë opsione për rrethim prej të cilave njëri është i saktë, dy janë të ngjashme, njëri është i pasaktë në masë të vogël (në të humben numër i vogël pikësh) dhe njëri është i pasaktë në masë të madhe (në të humben numër i madh pikësh).

(2) Kusht për dhënien e pjesës së dytë të provimit është që kandidati ta japë pjesën e parë të provimit.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e parë të provimit në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, do të konsiderohet se provimin nuk e ka dhënë.

Neni 18-d

(1) Pjesa e dytë e provimit përbëhet nga shembulli praktik.

(2) Pyetjet që janë pjesë përbërëse e shembullit praktik janë nga sfera përkatëse dhe kanë dhjetë opsione të mundshme përgjigjesh prej të cilave njëri është i saktë, pesë janë të ngjashme dhe katër janë të ndryshme.

(3) Nëse kandidati nuk e ka dhënë pjesën e dytë të provimit, do të konsiderohet se nuk e ka dhënë provimin.

Neni 18-gj

(1) Dhënia e pjesës së parë të provimit profesional bëhet me përgjigjen e numrit të caktuar të pyetjeve në formë të zgjidhjes së testit elektronik në kompjuter.

(2) Pyetjet e testit varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në test.

(3) Dhënia e pjesës së dytë të provimit profesional kryhet me studim të shembullit praktik dhe përgjigje të numrit të caktuar të pyetjeve që dalin nga shembulli praktik, në formë të zgjidhjes softuerike elektronike (në tekstin e mëtutjeshëm: shembull praktik elektronik).

(4) Pyetjet nga shembulli praktik varësisht nga pesha, vlerësohen me pikë të përcaktuara në shembullin praktik.

(5) Pyetjet e përmbajtura në testet për dhënien e pjesës së parë të provimit profesional dhe përgjigjet e tyre, si dhe shembulli praktik dhe pyetjet që dalin nga shembujt praktikë dhe përgjigjet e tyre, ruhen në sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional.

(6) Sistemi elektronik nga paragrafi (5) i këtij neni përmban edhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 500 pyetje për çdo sferë, si dhe bazë të kapshme publikisht prej së paku 100 shembujve praktikë për çdo sferë, për nevojat e pjesës së dytë të provimit.

(7) Në sistemin elektronik përmbahet edhe udhëzimi për rregullat dhe literaturën në të cilat përmbahen përgjigjet e pyetjeve nga pjesa e parë e provimit dhe rregullat për pjesën e dytë të provimit.

(8) Numri i pyetjeve dhe shembujve praktikë në bazat nga paragrafi (6) i këtij neni zmadhohet për 10 % në vit, duke filluar nga viti 2015.

(9) Rezultatet nga dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit kandidati i ka të kapshme në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas përfundimit të tij.

Neni 18-e

(1) Në ditën e dhënies së pjesës së parë, përkatësisht pjesës së dytë të provimit, përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë kandidatit i jep kod të qasjes, përkatësisht fjalëkalim me të cilin i lejohet qasje në sistemin elektronik nga neni 18-gj i këtij ligji.

(2) Pas lejimit të qasjes, kandidati merr test elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembull praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit, të gjeneruara në mënyrë kompjuterike, përmbajtjen e të cilave sipas zgjedhjes së rastësishme e cakton softueri i sistemit elektronik nga neni 18-gj paragrafi (5) të këtij ligji, nga bazat nga neni 18-gj paragrafi (5) të këtij ligji.

(3) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit, përmbajnë udhëzim për mënyrën e zgjidhjes së tij, për të cilin përfaqësuesi i Ministrisë së Drejtësisë jep sqarim, para fillimit të dhënies së provimit.

(4) Sistemi elektronik për dhënien e provimit nuk mund të lejojë ekzistimin e përmbajtjes identike të testit elektronik për pjesën e parë të provimit, përkatësisht shembullin praktik elektronik për pjesën e dytë të provimit në një termin për më shumë se një kandidat.

Neni 18-zh

(1) Në rast të pengimit të realizimit të pjesës së parë ose të dytë të provimit për shkaqe që shpijnë në pamundësi teknike të funksionimit të sistemit elektronik nga neni 18-gj të këtij ligji, dhënia e provimit ndërpritet.

(2) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni mënjanohen në afat prej 60 minutash nga ndërprerja e provimit, provimi vazhdohet menjëherë pas mënjanimit të tyre.

(3) Nëse shkaqet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mënjanohen në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni, provimi ricaktohet për termin tjetër.

Neni 18-z

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës së caktuar për përgjigje të pyetjeve nga pjesa e parë e testit për dhënien e provimit, është 120 minuta.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve të testit ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

Neni 18-x

(1) Kohëzgjatja e përgjithshme e kohës e caktuar për përgjigje të pyetjeve nga secili prej shembullit praktik të pjesës së dytë është 120 minuta.

(2) Konsiderohet se provimin e ka dhënë ai kandidat i cili me përgjigje të sakta të pyetjeve nga shembulli praktik, ka arritur së paku 70% nga numri i përgjithshëm i pikëve të parapara pozitive.

Certifikata, revizioni i provimeve të zbatuara dhe shpenzimet

Neni 18-i

(1) Kandidatëve që e kanë dhënë provimin u lëshohet certifikatë në afat prej 15 ditësh nga dita e përfundimit të provimit.

(2) Formën dhe përmbajtjen e certifikatës nga paragrafi (1) të këtij neni, i përcakton ministri i Drejtësisë.

Neni 18-j

Me kërkesë të kandidatit, Ministria e Drejtësisë e informon për gabimet e bëra në testin për dhënien e provimit profesional, me mundësimin e shikimit të drejtpërdrejtë të testit.

Neni 18-k

(1) Testet dhe shembujt praktikë shfrytëzohen dhe i jepen kandidatit vetëm gjatë kohës së dhënies së provimit profesional.

(2) Materialet nga provimet e mbajtura, veçanërisht versionet në letër nga testet dhe shembujt praktikë për dhënien e provimit profesional dhe specimenet për kontroll të saktësisë së përgjigjeve të testit dhe shembullit praktik, si dhe incizimet nga provimet e mbajtura, ruhen në Ministrinë e Drejtësisë.

(3) Ministri i Drejtësisë formon Komision për revizion të provimeve të mbajtura, i cili në punën e vet i shfrytëzon materialet nga paragrafi (2) të këtij neni e në të cilin përveç përfaqësuesit nga Ministria e Drejtësisë dhe përfaqësuesit nga Dhoma e Ekspertëve, marrin pjesë edhe përfaqësuesi i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe informatikani nga Ministria e Shoqërisë së Informatikës dhe Administratës i caktuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni, mban mbledhje së paku njëherë në vit dhe kryen revizion të mënyrës së realizimit të së paku dy provimeve të mbajtura në vitin rrjedhës.

(5) Komisioni ka të drejtë të kryejë revizion edhe të mënyrës së realizimit të provimeve të mbajtura në pesë vitet e fundit deri në ditën e mbajtjes së mbledhjes së komisionit, por jo më herët nga dita e zbatimit të këtij ligji.

(6) Nëse Komisioni konstaton parregullsi në realizimin e provimit nga individë sipas nenit 18-a paragrafi (5) të këtij ligji, propozon heqje të certifikatës nga neni 18-i të këtij ligji.

(7) Ministri miraton aktvendim për heqjen e certifikatës në bazë të propozimit të Komisionit në afat prej tri ditësh nga pranimi i propozimit.

(8) Kundër aktvendimit nga paragrafi (7) të këtij neni mund të ngritet kontest administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh nga pranimi i aktvendimit.

(9) Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet ministrit të Drejtësisë nëse nuk e miraton aktvendimin në afatin e përcaktuar në paragrafin (7) të këtij neni.

Neni 18-ll

(1) Shpenzimet për dhënien e provimit i bart kandidati, nëse institucioni ku është i punësuar nuk i paguan.

(2) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (1) të këtij neni, e përcakton ministri i Drejtësisë në bazë të shpenzimeve të bëra reale për dhënien e provimit, të domosdoshme për realizimin e pjesës së parë dhe të dytë të provimit, përgatitjes së bazave të pyetjeve, realizimin e testit elektronik, përgatitjen e materialeve dhe ftesave dhe përgatitjen e certifikatave.

(3) Shpenzimet për dhënien e provimit paguhen në llogarinë e të hyrave personale të Ministrisë së Drejtësisë.

(4) Nëse shpenzimet nuk paguhen në llogarinë përkatëse të Ministrisë së Drejtësisë, më së voni 15 ditë para ditës së caktuar për zbatim të provimit, kandidatit nuk do t'i lejohet dhënie e provimit.

(5) Nëse kandidati në afat prej një viti nga dita e pagimit të mjeteve nuk e jep provimin, mjetet e paguara i kthehen në pajtim me ligjin."

Neni 14

Në nenin 20 paragrafi (1) pika 2 pas fjalëve: "studime të magjistraturës nga sfera përkatëse shkencore", shtohen fjalët: "me pesë vjet përvojë pune pas magjistraturës, përkatësisht provimit të dhënë specialistik".

Pas pikës 3 shtohet pika e re 4, si vijon:

"4) personi i punësuar në organ të administratës shtetërore dhe institucion profesional kompetent për kryerje të ekspertizës i cili ka së paku pesë vjet përvojë pune në sferën përkatëse për ekspertizë, pas kërkesës së parashtruar për licencë për ekspertizë dhe dorëzimit të dokumentacionit të nevojshëm nga neni 9 paragrafi (1) alinetë 1, 2 dhe 3 të këtij ligji."

Neni 15

Neni 22 ndryshohet si vijon:

"(1) Licencat e dhëna, të hequra dhe të vazhduara të ekspertëve, si dhe licencat e ekspertëve që janë shfuqizuar, evidentohen në Regjistrin të cilin e mban Ministria e Drejtësisë.

(2) Regjistri nga paragrafi (1) i këtij neni, publikohet në ueb faqen dhe në tabelën e shpalljeve të Ministrisë së Drejtësisë, në ueb faqen e Dhomës së Ekspertëve dhe u dorëzohet gjykatave në Republikën e Maqedonisë.

(3) Formën dhe përmbajtjen e Regjistrit dhe mënyrën e mbajtjes së tij, i përcakton ministri i Drejtësisë."

Neni 16

Pas nenit 29 shtohet nen i ri 29-a, si vijon:

"Neni 29-a

Dekretin për mënyrën e llogaritjes së lartësisë së kompensimit për shpenzimet e nevojshme reale për ekspertizat e kryera nga Byroja për Ekspertiza Gjyqësore për nevojat e organeve të administratës shtetërore, ndërmarrjeve publike dhe shoqërive aksionare në pronësi shtetërore, me propozim të ministrit të Drejtësisë e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë".

Neni 17

Në nenin 33 paragrafi (1) pika 9 fjalët: "më e vogël" zëvendësohen me fjalët: "më e madhe".

Neni 18

Në nenin 37 paragrafi (1) fjalët: "më e ulët" zëvendësohen me fjalët: "më e lartë".

Neni 19

Neni 48 shlyhet.

Neni 20

Mbikëqyrje mbi zbatimin e ligjit kryen Ministria e Drejtësisë dhe Inspektorati Shtetëror Administrativ.

Neni 21

Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj procedurë kundërvajtëse do të mbajë edhe sanksion kundërvajtës do të shqiptojë gjykata kompetente.

Neni 22

Ministria e Drejtësisë e krijon sistemin unik elektronik për dhënien e provimit profesional në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 23

Ministria e Drejtësisë në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji e themelon Regjistrin e Ekspertëve.

Neni 24

Aktet nënligjore të parapara me nenin 2 të këtij ligji miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Aktet nënligjore të parapara me nenet 5, 6 dhe 13 të këtij ligji, miratohen në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Aktet nënligjore të parapara me nenin 15 të këtij ligji miratohen në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Akti nënligjor i paraparë me nenin 16 të këtij ligji miratohet në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 25

Personi fizik i regjistruar në Listën e ekspertëve të përhershëm gjyqësorë, i cili deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji ka së paku pesë vjet përvojë pune në sferën përkatëse, mund të parashtrojë kërkesë për regjistrim në Regjistrin e ekspertëve në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Personi me kërkesën nga paragrafi 1 i këtij neni, detyrohet ta dorëzojë dokumentacionin e nevojshëm nga neni 9 paragrafi (1) alinetë 1, 2 dhe 3 të këtij ligji.

Ministria e Drejtësisë në afat prej 30 ditësh nga dorëzimi i kërkesës në pajtim me paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, nëse i plotëson kushtet i jep licencë dhe e evidenton personin si ekspert në Regjistrin e ekspertëve.

Personi nga paragrafi 1 i këtij neni detyrohet që në afat prej dy vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji ta japë provimin profesional për ekspert nga sfera përkatëse në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Nëse në afatin e caktuar në paragrafin 4 të këtij neni personi nuk e jep provimin profesional, shlyhet nga Regjistri i ekspertëve dhe i hiqet licenca.

Neni 26

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa dispozitat e neneve 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 dhe 13 të këtij ligji që kanë të bëjnë me kushtet dhe mënyrën e dhënies së provimit profesional, do të fillojnë të zbatohen një vit nga dita e hyrjes në fuqi.

313.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИНДУСТРИСКАТА СОПСТВЕНОСТ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за индустриската сопственост,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 324/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИНДУСТРИСКАТА СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Во Законот за индустриската сопственост („Службен весник на Република Македонија” број 21/2009 и 24/11), по членот 8 се додава нов наслов и нов член 8-а, кои гласат:

„Права кои произлегуваат од иновациска дејност

Член 8 - а

(1) Пронајдокот создаден во високообразовна, односно научноистражувачка установа, како резултат на иновациска или развојна дејност, финансиран со средства од Буџетот на Република Македонија согласно со Законот за иновациската дејност, припаѓа на високообразовната, односно научноистражувачката установа во која пронајдокот е создаден, освен ако пред да започне проектот поинаку не е договорено.

(2) Доколку пронајдокот создаден во установата целосно се финансира од страна на нарачателот, правото на располагање со пронајдокот му припаѓа на нарачателот, освен ако поинаку не е договорено. Нарачателот не може да го спречи објавувањето на пронајдокот од страна на пронајдувачот на начин што не ги попречува правата на интелектуална сопственост или потенцијалот за комерцијализација на пронајдокот.

(3) Доколку пронајдокот од ставот (1) на овој член е економски експлоатиран, пронајдувачот има право на надоместок во износ од најмалку 25% од вкупно остварениот приход кој установата го остварила со неговото комерцијално искористување.

(4) Процентот од ставот (3) на овој член може да се менува со писмен договор меѓу пронајдувачот и установата која остварила приход, при што процентот не може да биде помал од процентот утврден во ставот (3) на овој член.

(5) Кога има повеќе учесници во проектот, односно повеќе пронајдувачи создале пронајдок, учеството во добивката се утврдува во зависност од нивниот поединечен придонес во нејзиното создавање согласно со договор.“

Член 2

Во членот 33 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) За правен следбеник на пронајдувачот се смета и високообразовна, односно научноистражувачка установа во која е создадена иновацијата како резултат на иновациска или развојна дејност, финансирана со средства од Буџетот на Република Македонија, согласно со Законот за иновациската дејност, освен ако пред да започне проектот поинаку не е договорено.”

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PRONËSI INDUSTRIALE

Neni 1

Në Ligjin për pronësi industriale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 21/2009 dhe 24/11), pas nenit 8 shtohet titulli i ri dhe neni i ri 8-a, si vijojnë:

"Të drejta që dalin nga veprimtaria e inovacionit

Neni 8-a

(1) Zbulimi i krijuar në institucionin e arsimit sipëror, përkatësisht shkencor-hulumtues, si rezultat i veprimtarisë së inovacionit ose zhvillimore, të financuar nga mjetet e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë në pajtim me Ligjin për veprimtari të inovacionit, i takon institucionit të arsimit sipëror, përkatësisht shkencor-hulumtues në të cilin është krijuar zbulimi, përveç nëse para se të fillojë projekti nuk është kontraktuar ndryshe.

(2) Nëse zbulimi i krijuar në institucionin, tërësisht financohet nga porositësi, e drejta e disponimit me zbulimin i takon porositësit, përveç nëse nuk është kontraktuar ndryshe. Porositësi nuk mund ta pengojë publikimin e zbulimit nga zbuluesi në mënyrë që nuk i pengon të drejtat e pronësisë intelektuale ose potencialin për komercializim të zbulimit.

(3) Nëse zbulimi nga paragrafi (1) i këtij neni është eksploatuar ekonomikisht, zbuluesi ka të drejtë për kompensim në shumë prej së paku 25% nga të hyrat e përgjithshme të realizuara, të cilat institucioni i ka realizuar me shfrytëzimin e tij komercial.

(4) Përqindja nga paragrafi (3) i këtij neni mund të ndryshohet me marrëveshje me shkrim ndërmjet zbuluesit dhe institucionit që ka realizuar të hyra, me ç'rast përqindja nuk mund të jetë më e vogël se përqindja e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni.

(5) Kur ka më shumë pjesëmarrës në projekt, përkatësisht më shumë zbulues kanë krijuar zbulim, pjesëmarrja në fitim përcaktohet varësisht nga kontributi i tyre individual në krijimin e tij në pajtim me marrëveshjen."

Neni 2

Në nenin 33 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Trashëgimtar juridik i zbuluesit konsiderohet edhe institucioni i arsimit sipëror, përkatësisht shkencor-hulumtues, në të cilin është krijuar zbulimi si rezultat i veprimtarisë së inovacionit ose zhvillimore, të financuar nga mjetet e Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, në pajtim me Ligjin për veprimtari të inovacionit, përveç nëse para se të fillojë projekti nuk është kontraktuar ndryshe."

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

314.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Се прогласува Законот за вонсудско спогодување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07-323/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите за отворање на постапка за вонсудско спогодување, начинот и постапката на вонсудско спогодување и правните последици од неговото отворање и спроведување.

Примена на одредбите од други закони

Член 2

При спроведување на постапката за вонсудско спогодување ќе се применуваат и одредбите од Законот за уредување на рокови за намирување на паричните обврски настанати при деловни трансакции.

Значење на одредени поими

Член 3

За целите на овој закон одделни поими го имаат следново значење:

1. "Ликвидност" е способност навремено да се исполнуваат достасаните парични обврски;
2. "Солвентност" е постојана способност за исполнување на сите свои парични обврски;
3. "Адекватност на капиталот" е односот меѓу долгорочни извори на финансирање и обемот и видот на работите кои економскиот оператор ги врши и ризикот на кој е изложен во работењето;
4. Економски оператори се:
- трговско друштво или трговец поединец основан согласно со Законот за трговските друштва и
- други правни и физички лица кои се основани согласно со закон и вршат профитни дејности;
5. "Финансиско реструктуирање" е постапка која се спроведува врз основа на прифатен план за финансиско реструктуирање со цел да се постигне состојба на ликвидност и солвентност;
6. "Постапка на вонсудско спогодување" е постапка која се спроведува со цел да се постигне ликвидност и солвентност на должникот;
7. "Доверители" во процесот на вонсудско спогодување се лични доверители на должникот кои во времето на отворањето на постапката за вонсудско спогодување имаат имотноправно побарување спрема должникот и
8. "Приоритетни побарувања" се побарувања од повисок исплатен ред во кои спаѓаат плати, придонеси од плата за ПИО, здравствено осигурување и осигурување во случај на невработеност и надоместоци за периодот од последните три месеци пред отворањето на вонсудско спогодување.

II. ОБВРСКИ НА ЕКОНОМСКИОТ ОПЕРАТОР КОГА ЌЕ НАСТАПАТ УСЛОВИ НА НЕЛИКВИДНОСТ

Неликвидност

Член 4

Неликвидност, во смисла на овој закон, постои кога економскиот оператор повеќе од 30 дена доцни со исполнување на една или повеќе парични обврски.

Инсолвентност

Член 5

(1) Инсолвентност настанува кога економскиот оператор ќе:
1) стане неспособен за плаќање и
2) стане презадолжен.

(2) Економскиот оператор е неспособен за плаќање ако не може подолготрајно да ги исполнува своите достасани парични обврски. Состојбата кога економскиот оператор ги намирил или може да ги намири во целост или делумно побарувањата од некои доверители, сама по себе не значи дека е способен за плаќање.

(3) Се смета дека економскиот оператор е неспособен за плаќање кога во период подолг од 30 дена не е во можност, без одлагање, да исплати достасано побарување врз основа на веродостојни исправи.

(4) Се смета дека економскиот оператор е презадолжен ако вредноста на неговиот имот не ги покрива неговите обврски. Нема да се смета дека економскиот оператор е презадолжен ако спрема околностите на случајот може основано да се претпостави дека со продолжување со работа уредно ќе ги исполнува своите обврски по нивното достасување.

Постапување на економските оператори во услови на неликвидност

Член 6

(1) Економскиот оператор во состојба на неликвидност не смее да врши никакви плаќања освен оние кои се нужни за редовно работење.

(2) Се смета дека за редовно работење нужни се плаќања за:
1) приоритетни побарувања;
2) бруто плати за работниците од денот на отворањето на постапка за вонсудско спогодување;
3) оперативни трошоци на работењето (електрична енергија, вода и друго);
4) набавка на стока и услуги потребни за редовно работење;
5) данок на додадена вредност, придонеси и други даноци кои од страна на должникот мораат да бидат пресметани и платени согласно со прописите и
6) трошоци за постапките пред државните органи.

(3) Економскиот оператор во состојба на неликвидност не смее да презема активности со кои би предизвикал штета на доведување или истите ќе ги доведе во нерамноправна положба.

(4) Под активности од ставот (3) на овој член особено се смета пренасочување на парични и финансиски текови на други лица, давање заем, исплаќање аванси за добивка или добивка, исплаќање на дивиденда и вршење пренос на права на трети лица, особено на поврзани друштва.

(5) Економскиот оператор е должен по настанувањето на неликвидноста да преземе мерки за финансиско реструктуирање со цел за повторно воспоставување на состојба на ликвидност.

(6) Освен редовните активности од ставот (2) на овој член економскиот оператор може да презема и други работи кои се предвидени како мерки за финансиско реструктуирање од ставот (5) на овој член.

(7) Од моментот на отворање на постапка за вонсудско спогодување до правосилноста на решението со кое се одобрува склучување на вонсудска спогодба, економскиот оператор може да врши и други плаќања и да презема други работи врз основа на претходно добиена согласност на доверителите на вонсудското спогодување.

Обврска за поведување на постапка за вонсудско спогодување

Член 7

(1) Ако со преземените мерки за финансиско реструктуирање надвор од постапката за вонсудско спогодување должникот не може да воспостави состојба на ликвидност, должен е во рок од 30 дена од настанувањето на неликвидноста да поведе постапка за вонсудско спогодување.

(2) Ако должникот не е способен за плаќање или презадолжен е должен, без одлагање, а најдоцна во рок од 21 ден од настанувањето на инсолвентност да поведе постапка за вонсудско спогодување.

III. ПОСТАПКА НА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Цел на вонсудско спогодување

Член 8

Постапка за вонсудско спогодување се спроведува со цел:

1) на должникот кој станал неликвиден и/или инсолвентен да му се овозможи финансиско реструктуирање врз основа на кое ќе постане ликвиден и солвентен и

2) на доверителите да им се овозможат поповолни можности за намирување на нивните побарувања од можностите кои би ги добиле со отворање на стечајна постапка спрема должникот.

Начело на доброволност

Член 9

Вонсудско спогодување се смета за склучено ако кон него доброволно пристапат должникот и доверители чии побарувања имаат мнозинство според членот 47 од овој закон.

Начело на еднаков третман на доверителите

Член 10

Во постапка на вонсудско спогодување должникот е должен еднакво да постапува спрема сите доверители од ист ранг и да не презема каква било активност со која доверителите би се довеле во нееднаква положба.

Начело на постапување со добра волја

Член 11

Доверителот и должникот во текот на постапката на вонсудско спогодување не смеат да преземаат активности со кои може да се предизвика штета.

Начело за пристап до податоци

Член 12

Заради правилна процена на финансиската состојба и можности за финансиско реструктуирање должникот е должен да му обезбеди на спогодбениот совет, повереникот на вонсудското спогодување и доверителите, навремен и непречен пристап до податоците и документацијата кои се однесуваат на неговиот имот, капитал, обврски, работењето и деловните планови.

Должник во постапката за вонсудско спогодување

Член 13

(1) Постапката за вонсудско спогодување може да се спроведе врз:

- трговско друштво или трговец поединец основан согласно со Законот за трговските друштва и
- други правни и физички лица кои се основани согласно со закон и вршат профитни дејности.

(2) Постапка на вонсудско спогодување не може да се спроведе над финансиска институција, инвестициско друштво и друштво за управување со инвестициски фондови, кредитна институција, друштво за осигурување и реосигурување, лизинг друштво, институции за плаќање и електронски пари.

(3) Постапка за вонсудско спогодување не може да се спроведе над Република Македонија, над фондовите што се финансираат од Буџетот на Република Македонија, Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, Фондот за здравствено осигурување, единиците на локалната самоуправа и над органите на државната управа.

Начела на постапката

Член 14

(1) Постапката на вонсудско спогодување е итна и мора да се заврши пред спогодбениот совет најдоцна во рок од 120 дена од денот на неговото отворање.

(2) Постапката на вонсудско спогодување се отвора само на предлог на должникот.

(3) Предлози, изјави и приговори во постапка на вонсудско спогодување не можат да се даваат, односно поднесуваат ако се пропушти рокот, односно не се присуствувало на рочиште на кое требало да бидат дадени, односно поднесени.

Јавно соопштување

Член 15

(1) Писмената (одлуки, покани, известувања и слично) во постапката за вонсудско спогодување што треба да се објават се доставуваат до Централниот регистар кој ги објавува на својата веб страница. Во објавеното писмено се наведува фирмата, односно името и презимето на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот. Јавното објавување произведува дејство по истекот на осум дена од денот на објавувањето.

(2) Јавното објавување на писмената е доказ дека е извршено нивно доставување до сите учесници.

(3) Податоците кои се објавуваат во текот на постапката на вонсудско спогодување на веб страницата на Централниот регистар се:

- фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот,
- име и презиме, седиште, адреса и телефон на повереникот на вонсудското спогодување,
- решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување,

- оглас со кој се повикуваат доверителите да ги пријават своите побарувања,
- сите решенија и заклучоци донесени во постапката на вонсудско спогодување,
- планови на финансиско реструктуирање и целата документација доставена во текот на постапката,
- сите извештаи доставени во текот на постапката,
- образец за гласање,
- записник за извршеното гласање,
- оглас за одржување на рочиште за склучување на вонсудска спогодба пред нотар и
- известување дека вонсудската спогодба е склучена и текст на вонсудската спогодба.

Одлуки во постапката

Член 16

(1) Одлуките во постапката за вонсудско спогодување се донесуваат во форма на решение и заклучок.

(2) Со заклучок се одлучува за процесните прашања.

Правни лекови

Член 17

(1) Против решение може да се изјави жалба, ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Рокот за жалба изнесува осум дена.

(3) Ако со овој закон е пропишано решението да се достави до одредени лица, рок за поднесување на жалба тече од денот на доставувањето на решението, а за останатите решенија осмиот ден од денот на објавувањето на веб страницата на Централниот регистар.

(4) Жалбата се поднесува до Државната комисија за одлучување во управна постапка во втор степен и постапка од работен однос, преку првостепениот орган.

(5) Првостепениот орган е должен жалбата да ја достави до второстепениот орган во рок од три дена од приемот.

(6) Второстепениот орган е должен да одлучи по жалбата во рок од осум дена од приемот на жалбата.

(7) Жалбата против решение не го одлага извршувањето на решението.

(8) Против заклучок не е допуштена жалба.

(9) Во постапка на вонсудско спогодување не може да се бара враќање во претходна состојба, ниту да се поднесува предлог за обновување на постапката.

Соодветна примена на Законот за општа управна постапка

Член 18

Во постапката за вонсудско спогодување соодветно се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, ако со овој закон поинаку не е определено.

IV. ОРГАНИ ВО ПОСТАПКАТА ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Член 19

Органи во постапката за вонсудско спогодување се спогодбен совет и повереник.

Спогодбен совет

Член 20

(1) Постапката на вонсудско спогодување ја води спогодбен совет составен од три члена (во натамошниот текст: спогодбен совет) од кои едниот е претстедател на советот.

(2) Претседателот и члeновите на спогодбениот совет ги именува министерот за економија. За председател и член на спогодбениот совет може да биде именувано лице со завршено високо образование од правна или економска струка.

(3) Спогодбениот совет се грижи и дава упатства на повереникот за испитување на состојбата на средствата и работењето на должникот, за прегледување на пописот на доверители, пописот на должниковите должници, пријавени побарувања и други работи во врска со подготвување на испитната постапка, односно одлучувањето на спогодбениот совет.

Повереник на вонсудското спогодување

Член 21

(1) Кога спогодбениот совет ќе утврди дека се исполнети условите за отворање на постапка за вонсудско спогодување со заклучок ќе именува повереник на вонсудското спогодување.

(2) Повереникот на вонсудското спогодување го именува спогодбениот совет од листата на овластени стечајни управници.

Должности на повереникот на вонсудското спогодување

Член 22

Повереникот на вонсудско спогодување е должен да:

1) ја испита веродостојноста на доставената документација од аспект на работењето и имотот на должникот;
2) ги прегледа пријавените побарувања;
3) го следи финансиското работење на должникот;
4) го информира спогодбениот совет ако должникот постапува спротивно на членот 6 од овој закон;
5) го следи ажурното и целосното намирување на трошоците на постапката на вонсудско спогодување;
6) го следи ажурното и целосното исполнување на должниковите обврски спрема доверителите според склучената вонсудска спогодба и
7) врши и други работи во согласност со овој закон.

Надзор над работата на повереникот

Член 23

(1) Надзор над работата на повереникот на вонсудското спогодување врши спогодбениот совет.

(2) Должникот и доверителите можат против дејствијата на повереникот на вонсудското спогодување да поднесат приговор до спогодбениот совет.

(3) Против одлуките на спогодбениот совет донесени во вршење на надзорот над работата на повереникот на вонсудското спогодување, како и против решение за негово разрешување, не е дозволена жалба.

Разрешување на повереникот на вонсудското спогодување

Член 24

(1) Спогодбениот совет може да го разреши повереникот кој неправилно ги врши своите должности само во согласност или на барање на доверителите.

(2) Повереникот може да биде разрешен и на негово барање.

Награда и надоместок за трошоците на работата на спогодбениот совет и повереникот

Член 25

(1) Претседателот и членовите на спогодбениот совет и повереникот на вонсудското спогодување имаат право на награда за својата работа и право на надоместок на реално потребните трошоци.

(2) Висината на наградата и надоместоците од ставот (1) на овој член се определува врз основа на правилник кој го донесува министерот за економија.

V. ПОСТАПКА НА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Предлог за отворање на постапка

Член 26

(1) Должникот кој се наоѓа во состојба на неликвидност или инсолвентност е должен да предложи отворање на постапка за вонсудско спогодување, согласно со одредбите од овој закон.

(2) По исклучок на одредбите од ставот (1) на овој член должникот кој нема имот или неговиот имот е од мала или незначителна вредност и нема вработени, а се наоѓа во состојба на неликвидност или инсолвентност, може да предложи отворање на постапка за вонсудско спогодување.

(3) До завршување на постапката за вонсудско спогодување не е дозволено да се отвора стечајна постапка.

(4) Постапка за вонсудско спогодување не може да се спроведе ако над должникот е отворена стечајна постапка.

Содржина на предлогот

Член 27

(1) Предлогот за отворање на постапка за вонсудско спогодување се доставува до Министерството за економија.

(2) Предлогот од ставот (1) на овој член содржи:

1) фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот и барање врз должникот да се поведе постапка за вонсудско спогодување;

2) извештај за финансиската состојба и работењето на должникот;

3) план за финансиско реструктуирање;

4) план за оперативно преструктуирање;

5) извештај од овластен проценувач кој содржи процена на вредноста на друштвото и позитивно мислење на планот за финансиско и оперативно реструктуирање;

6) попис на имотот и правата на должникот кои се запишани во соодветни уписници и

7) опис на преговорите со доверителите, доколку ги имало и кои му претходеле на предлогот за отворање на постапката, вклучувајќи и потребни известувања доставени до доверителите кои учествуваат во постапката за да можат да донесат одлука по планот за финансиско реструктуирање.

Извештај за финансиската состојба и работењето на должникот

Член 28

Извештајот за финансиската состојба и работењето на должникот содржи:

1) финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство кои не се постари од три месеци од денот на поднесувањето на барањето за спроведување на постапка за вонсудско спогодување;

2) ревизорски извештај (за економските оператори кои имаат обврска за вршење на ревизија) за финансиските извештаи приложени кон барањето за спроведување на постапка за вонсудско спогодување;

3) попис на обврските спрема доверителите кој ги содржи следниве елементи:

- фирма, односно име и презиме на доверителот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот за секоја поединечна обврска,

- вкупен износ на обврските на денот на приложените финансиски извештаи и учество во вкупниот износ на обврски и

- ознака на правото на излачни и разлачни намирувања за секоја поединечна обврска спрема доверителот со податоци на предметите врз кои постојат тие права;

4) висина на просечни месечни трошоци на работењето на должникот во последната година пред датата на составувањето на финансиските извештаи од точката 1 на овој став и

5) листа на должниковите должници со податоци за фирма, односно име и презиме на должниковиот должник, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот за секоја поединечна обврска и вкупен износ на долгот.

Финансиски и оперативен план за реструктуирање во постапка на вонсудско спогодување

Член 29

Планот за финансиско и оперативно реструктуирање содржи:

1) опис на фактите и околностите кои укажуваат на постоење на услови за отворање на постапка за вонсудско спогодување;

2) пресметка на недостиг на ликвидни средства на денот на приложените финансиски извештаи;

3) опис на мерките за финансиско реструктуирање и пресметка на нивните ефекти на кусокот на ликвидни средства;

4) опис на мерките за финансиско реструктуирање и пресметка на нивните ефекти на профитабилност на работењето и отстранување на инсолвентноста;

5) план на работењето за период од пет години со детално образложение на причините за утврдување на секоја позиција од планот;

6) планирани биланси на последниот ден од петгодишниот период за кои е составен планот на работење и

7) предлог на вонсудска спогодба со:

а) анализа на побарувањата по големина, категорија (приоритени побарувања, излачни права, разлачни права и необезбедени побарувања), очекувано ниво на намирување и предлог на рокови за нивно намирување и споредба со очекувано намирување во случај на стечај и

б) пресметка на трошоците на реструктуирање.

Мерки од планот за финансиско реструктуирање

Член 30

Финансиското реструктуирање претставува план на мерки кои треба да ги спроведе должникот за да стане ликвиден и солвентен (во натамошниот текст: мерки на финансиско реструктуирање), во кои се вклучени:

1) намалување и одлагање на достасаните должникови обврски;

2) во капиталните друштва зголемување на основачкиот влог;

3) отплата на рати, промена на роковите за достасување, на каматните стапки и други услови на кредитите, заемите или други побарувања или инструменти на обезбедување;

4) впаричување или пренос на имотот заради намирување на побарувањата;

5) отпис на долг, отпис на камати и промена на каматни стапки;

6) извршување, промена или откажување од заложно право;

7) вложување на дополнителни средства за обезбедување од страна на должникот или трети лица, вклучувајќи и давање на емства и гаранции;

8) претворање на побарувањата на доверителите во влог во друштвото;

9) поврзување со деловни договори со стратешки партнер со цел за обезбедување на одржливост на натамошното работење;

10) докапитализација од страна на стратешкиот партнер и

11) други мерки со кои се овозможува должникот да биде ликвиден и солвентен.

Понуди на доверителите

Член 31

(1) Со предлогот за вонсудско спогодување должникот може да им понуди на доверителите начин и рок на намирување на побарувањата, а ако предлага нивно намалување, и процентот кој го предлага, во согласност со ставот (3) на овој член.

(2) Предлогот за вонсудско спогодување содржи:

1) вкупен износ на необезбедени побарувања според доставените финансиски извештаи и

2) предлог за намалување на тие побарувања и рокови за нивна исплата.

(3) Ако се предлага исплата на побарувањата во намален износ, процентот што должникот го предлага на доверителите за исплата на нивните побарувања не може да биде помал од 30% - ако плаќањето се предлага да се изврши во рок од четири години, ниту помал од 40% - ако плаќањето се предлага да се изврши во рок од осум години.

Претворање на побарувањата во траен влог како алтернативен предлог

Член 32

(1) Ако должникот е организиран како капитално друштво може во предлогот за вонсудско спогодување да им понуди на доверителите, по свој избор:

1) да прифатат намалување на побарувањата и одлагање на роковите за исплата на побарувањата и/или

2) своите побарувања да ги внесат како влог во постапка на зголемување на основната главнина на должникот.

(2) Понудата од ставот (1) точка 2 на овој член должникот може да ја даде на доверителите со обезбедени или необезбедени побарувања.

(3) Со предлогот за вонсудско спогодување од ставот (1) на овој член должникот е должен да им понуди на сите доверители еднаков број на акции или еднаков номинален износ на удел, соодветно на износот на нивните побарувања.

(4) Ако должникот понудата од ставот (1) точка 2 на овој член ќе ја даде на доверителите со обезбедени побарувања, може да им понуди поголем број на акции или поголем износ на удел за обезбеденото побарување внесено во основната главнина, од бројот на акции или номинален износ на удел, кој му нуди за необезбедени побарувања, внесени во основната главнина.

(5) Ако должникот понудата од ставот (1) точка 2 на овој член ја даде на доверителите со необезбедени побарувања може да им понуди помал број на акции или помал номинален износ на удел за претворено побарување.

(6) Предлогот за вонсудско спогодување содржи:

1) за необезбедени побарувања на доверителите, ако:

- должникот е организиран како друштво со ограничена одговорност, номинален износ на уделот кој ќе го добие доверителот за вложување на побарувањето во основната главнина или

- друштвото е организирано како акционерско друштво, број и номинален износ на акции кои ќе ги добие доверителот за вложување на побарувањето во основната главнина, а ако друштвото издало акции без номинален износ, нивниот број;

2) за обезбедени побарувања на доверителите:

- вкупен износ на обезбедени побарувања и изјава дека ако биде склучена вонсудската спогодба нема да има влијание на обезбедните побарувања и

- податоци од точката 1 на овој став, ако должникот им дал на доверителите со обезбедени побарувања понуда своите побарувања да ги внесат во основната главнина во постапката на зголемување на основната главнина и

3) во однос на начинот на зголемување на основната главнина:

- најмал вкупен износ на необезбедени или обезбедени побарувања кои доверителите мораат да ги пренесат на должникот, за да биде можно успешно остварување на должниковото финансиско реструктуирање и

- ако должникот истовремено со зголемувањето спроведе и поедноставено намалување на основната главнина, номиналниот износ на намалувањето на основната главнина.

(7) Во постапката на зголемување на основната главнина на должникот за целите на финансиското реструктуирање се применуваат соодветните одредби од Законот за трговските друштва.

(8) Доверителите кои во вонсудско спогодување ќе стекнат акции кај должникот, не се обврзани да ја објават понудата за преземање на друштвото.

Рок за донесување на решение по предлогот

Член 33

Спогодбениот совет е должен да одлучи со решение дали ќе отвори постапка за вонсудско спогодување или не во рок од осум дена од денот на добивањето на предлогот.

Процедурални пречки за спроведување на постапката за вонсудско спогодување

Член 34

Спогодбениот совет ќе го отфрли предлогот за вонсудско спогодување, ако:

1) предлогот е поднесен за време на траење на претходно склучена вонсудска спогодба;

2) не поминал рокот од две години од исполнувањето на обврските од претходно склучена вонсудска спогодба;

3) предлогот не е поднесен од овластен предлагач;

4) содржината на предлогот не е изготвен според одредбите од овој закон и

5) над должникот е поведена стечајна постапка.

Отворање на постапка за вонсудско спогодување

Член 35

Спогодбениот совет ќе донесе решение за отворање постапка за вонсудско спогодување, доколку се исполнети условите пропишани со овој закон.

Содржина на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување

Член 36

(1) Во решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување посебно ќе се наведат податоци за:

1) фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот;

2) име и презиме и адреса на повереникот на вонсудското спогодување и

3) дата на отворање на постапката за вонсудско спогодување.

(2) Со решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување се повикуваат доверителите во рок од 15 дена да ги пријават своите побарувања.

(3) Разлачните и излачните доверители ќе се повикаат во рокот од ставот (2) на овој член да го известат спогодбениот совет за своите права.

(4) Со решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување ќе се повикаат должниковите должници без одлагање да ги исполнат достасаните обврски спрема должникот.

(5) Со решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување спогодбениот совет ќе закаже прво рочиште осмиот ден по истекот на рокот за пријавување на побарувањата.

(6) Во решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување спогодбениот совет ќе одреди отворањето на постапка за вонсудско спогодување да се запише во Централниот регистар и јавните книги според податоците доставени во содржината на предлогот од членот 27 став (2) точка 6 од овој закон.

Објавување на огласот

Член 37

(1) За отворање на постапка за вонсудско спогодување доверителите се известуваат со оглас.

(2) Огласот за повикување на доверителите со цел за склучување на вонсудска спогодба содржи:

1) фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот;

2) извадок од решението за отворање на постапката;

3) повикување на сите доверители во рок од 15 дена од денот на објавувањето на огласот на веб страницата на Централниот регистар да поднесат пријави до спогодбениот совет во два примероци со докази;

4) место, ден и час за одржување на рочиштето;

5) план за финансиско реструктуирање и

6) ден на објавување на огласот.

(3) Огласот се објавува на веб страницата на Централниот регистар наредниот ден од денот на донесувањето на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување.

Доставување и објавување на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување

Член 38

(1) Решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување се доставува на должникот и банките кои за должникот го извршуваат платниот промет.

(2) Спогодбениот совет може да му наложи на повереникот на вонсудското спогодување, решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување да го достави до доверителите и должниковите должници чија адреса е позната.

Пријавување на побарувањата од страна на доверителите

Член 39

Пријавата на побарување на доверителите содржи:

1) фирма, односно име и презиме на доверителот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот;

2) правна основа на побарувањето и негова висина;

3) доказ за постоење на побарување и негова висина и

4) доказ за постоење на извршна исправа.

Излачни доверители

Член 40

Излачен доверител е лице кое врз основа на свое стварно или лично право може да докаже дека некој предмет не спаѓа во имотот на должникот и не е доверител во постапката за вонсудско спогодување. Неговото право на издвојување на предметот ќе се утврдува според правилата што важат за остварување на тие права надвор од вонсудското спогодување.

Разлачни доверители

Член 41

(1) Доверителите кои имаат заложно право или право на намирување на некој предмет или право што е запишано во јавна книга, имаат право да поведат извршување со цел за продажба или впаричување.

(2) Доверител чие право произлегува од судско или нотарско обезбедување на побарувањето, со пренос на сопственоста или правото во постапка на вонсудско спогодување има третман на разлачен доверител.

Право на одвоено намирување на разлачните доверители

Член 42

(1) Доверителите кои на некој предмет од имотот на должникот имаат заложно право кое е запишано во јавна книга, според овој закон, имаат право на одвоено намирување на своето побарување, камата и трошоци од вредноста на заложениот предмет.

(2) Законско заложно право на наемодавателот или закуподавачот во постапка на вонсудско спогодување не може да се остварува за наемнина или закупнина која се должи за време пред истекот на една година пред отворање на постапката, како ни за надоместок на штета поради откажување на наемот или закупот од страна на повереникот на пред стечајното спогодување.

Други разлачни доверители

Член 43

Со доверителите од членот 41 од овој закон се изедначени:

1) доверители на кои должникот заради осигурување на нивното побарување им предал некој подвижен предмет или пренел некое право;

2) доверители кои имаат право да задржат некој предмет, бидејќи нешто употребиле во корист на тој предмет, во висина во која нивното побарување по тој основ не ја преминува постојната корист;

3) доверители кои имаат право на задржување врз основа на закон и

4) Република Македонија, единиците на локалната самоуправа и други правни лица од јавниот сектор, ако предметот за кој постои обврска за плаќање на царина или данок по законот служи за обезбедување на јавните давачки.

Разлачни доверители во постапка на вонсудско спогодување

Член 44

Доверителите со право на одвоено намирување се доверители во постапка за вонсудско спогодување ако должникот им е и лично одговорен или ако се откажат од правото на одвоено намирување.

VI. ИСПИТНА ПОСТАПКА

Член 45

(1) На првото рочиште се утврдуваат побарувањата спрема пријавите на доверителите и исправите доставени од страна на должникот.

(2) Побарувањата за кои постои согласност меѓу должникот и доверителот за постоење и висина на тоа побарување и за кое постои извршна исправа се сметаат за утврдени побарувања, освен ако должникот располага со доказ дека побарувањето престанало.

(3) Спогодбениот совет составува табела на пријавените побарувања во која за секое поединечно побарување внесува податоци за висината на утврдувањето, односно оспорувањето.

(4) Врз основа на табелата од ставот (3) на овој член спогодбениот совет донесува решение во кое одлучува со колкав износ се утврдени, односно оспорени пријавените побарувања.

(5) Ако вредноста на оспорените побарувања изнесува повеќе од 25% од вредноста на пријавените побарувања, постапката за вонсудско спогодување се запира.

(6) По исклучок од ставот (5) на овој член постапката може да продолжи, ако за оспорените побарувања на рочиште се постигне согласност меѓу должникот и сите доверители.

(7) Должникот го образложува предлогот за вонсудско спогодување и поднесува изјава дека податоците за финансиската состојба и работењето на должникот кои се доставени со предлогот за вонсудско спогодување во целост одговараат на стварната состојба.

(8) После излагањето на должникот по предлогот се произнесува повереникот на вонсудското спогодување.

(9) Ако планот за финансиско реструктуирање се прифати согласно со членот 47 од овој закон, спогодбениот совет со решение утврдува дека:

1) за планот за финансиско реструктуирање гласале доверителите чии побарувања го сочинуваат потребното мнозинство од членот 47 од овој закон и

2) постапката е спроведена врз основа на одредбите од овој закон.

(10) Ако во постапката за вонсудско спогодување е дадена гаранција, решението од ставот (9) на овој член содржи фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот, односно фирма или име и презиме, седиште, адреса и ЕМБС на лицата кои дале гаранција со клаузула за нивна солидарна одговорност спрема сите доверители на должникот.

Право на глас

Член 46

(1) Доверителите одлучуваат за планот за финансиско реструктуирање со гласање.

(2) Право на глас имаат доверителите со утврдени побарувања.

(3) Разлачните доверители имаат право на глас, како и необезбедените доверители, само ако должникот им е лично одговорен или ако се откажат од своето право на одвоено намирување.

(4) Разлачните доверители и доверителите на чии побарувања вонсудската спогодба не се однесува, немаат право на глас.

(5) На доверителите со оспорени побарувања ќе им се признае право на глас ако за тоа се согласат должникот и доверителите со право на глас.

(6) Спогодбениот совет ќе изготви список на присутни доверители со право на глас.

(7) Спогодбениот совет за извршеното гласање ќе изготви записник кој го потпишуваат должникот, доверителите, претседателот и членовите на спогодбениот совет и записничарот.

Потребно мнозинство

Член 47

(1) Планот за финансиско реструктуирање се смета за прифатен ако за него гласаат мнозинство на доверители со побарувања над половина од вредноста на сите утврдени побарувања.

(2) Ќе се смета дека против планот за финансиско реструктуирање гласале оние доверители кои имаат право на глас, а не гласале.

(3) Планот за финансиско реструктуирање од ставот (1) на овој член има правна сила спрема сите лични доверители и разлачни доверители ако се откажале од правото на одвоено намирување.

Запирање на постапката за вонсудско спогодување

Член 48

Спогодбениот совет ќе ја запри постапката за вонсудско спогодување во случаите ако:

1) планот за финансиско реструктуирање не се прифати, постапката за вонсудско спогодување се запира;

2) должникот ги исполни сите обврски спрема доверителите до рочиштето за гласање;

3) по истекот на рокот од 120 дена од денот на отворањето на постапката за вонсудско спогодување пред спогодбениот совет не се спроведе постапка за вонсудско спогодување и

4) по истекот на 60 дена од денот на отворањето на скратена постапка за вонсудско спогодување не се спроведе постапка за вонсудско спогодување.

VII. ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Член 49

(1) Должникот е должен во рок од три дена од денот на правосилноста на решението од членот 45 став (9) од овој закон да поднесе до надлежниот нотар предлог за склучување на вонсудска спогодба.

(2) Со предлогот за склучување на вонсудска спогодба должникот е должен да достави:

1) извештај за финансиската состојба и работењето на должникот;

2) план за финансиско реструктуирање;

3) содржина на прифатениот план за финансико реструктуирање (утврден процент по кој ќе се исплаќаат доверителите и рокови за плаќање);

4) список на доверители чии побарувања не се оспорени, со наведување на утврдениот и намалениот износ на нивното побарување;

5) список на оспорени побарувања со износ;

6) записник за спроведено гласање и

7) список на гаранти со назначување на нивната солидарна одговорност спрема сите доверители на должникот, ако во постапката за вонсудско спогодување е дадена гаранција.

(3) Ако нотарот врз основа на доставените исправи утврдил дека се исполнети претпоставките за склучување на вонсудска спогодба е должен да закаже рочиште за склучување на вонсудска спогодба.

(4) Рочиште за склучување на вонсудска спогодба се одржува во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

(5) За рочиштето за склучување на вонсудска спогодба должникот и сите доверители кои го прифатиле планот за финансиско реструктуирање се известуваат со оглас.

(6) Огласот се објавува на огласната табла кај должникот и на веб страницата на Централниот регистар најдоцна осум дена пред одржување на рочиштето.

(7) Нотарот ќе допушти склучување на вонсудско спогодување ако на рочиштето согласност ќе дадат должникот и доверителите кои го прифатиле планот за финансиско реструктуирање, а чии побарувања го сочинуваат потребното мнозинство од членот 47 од овој закон.

(8) Содржината на вонсудската спогодба мора да биде истоветен со содржината на прифатениот план за финансиско реструктуирање.

(9) Нотарот со решение ја одобрува склучената вонсудска спогодба која содржи особено:

1) содржина на склучената спогодба и

2) список на доверители чии побарувања не се оспорени со назначување на утврдените износи и намалени износи на нивните побарувања.

(10) Нотарот решението од ставот (9) на овој член ќе го достави до Централниот регистар кој по приемот, без одлагање, ќе го објави на својата веб страница.

(11) Вонсудската спогодба има сила на извршна исправа за сите доверители со утрдени побарувања и разлачни доверители ако се откажале од правото на одвоено намирување.

VIII. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Член 50

(1) Скратена постапка за вонсудско спогодување се спроведува над:

1) должник со максимален износ од 1.000.000 денари на обврски според извештајот за финансиска состојба и работењето на должникот и

2) кој вработува помалку од десет работници.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член кон предлогот за вонсудско спогодување треба да се приложи:

1) извештај за финансиска состојба и работење на должникот;

2) податоци за вкупниот износ на побарувања на доверителите на денот на составување на финансискиот извештај;

3) список на доверители кои имаат право на одвоено намирување;

4) изјава на должникот заверена на нотар дека финансискиот извештај целосно и веродостојно ја прикажува финансиската состојба и работењето и

5) заверени спогодби за прифаќање на планот за финансиско реструктуирање со доверителите чии побарувања го надминуваат мнозинството од членот 47 од овој закон.

(3) Скратената постапка за вонсудско спогодување мора да се заврши во рок од 60 дена од денот на нејзиното отворање.

(4) На скратена постапка за вонсудско спогодување не се применуваат одредбите од овој закон за повереник на вонсудско спогодување.

IX. ПРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД ОТВОРАЊЕ НА ПОСТАПКА ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Ден на настапување на правните последици

Член 51

Правните последици од отворање на постапка за вонсудско спогодување настапуваат наредниот ден кога огласот за отворање на постапката е објавен на веб страницата на Централниот регистар.

Дозволени плаќања на паричните обврски на должникот

Член 52

Во периодот од отворање на постапката за вонсудско спогодување до нејзиното завршување, должникот може да врши исплати само со претходна согласност од повереникот на вонсудското спогодување.

Престанување на извршување на извршните постапки и постапките на обезбедување

Член 53

(1) Постапките на извршување и обезбедување кои започнале пред отворање на постапка за вонсудско спогодување, се прекинуваат.

(2) За време на траењето на постапката за вонсудско спогодување не може против должникот да се дозволи извршување заради обезбедување, ниту извршување заради намирување на побарувања врз основа на претходно донесена извршна исправа.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесуваат на излачни и разлачни доверители кои правото на одвоено намирување го стекнале 90 дена пред отворање на постапката за вонсудско спогодување.

(4) Од денот на објавувањето на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување, носителот на платен промет престанува да врши исплати врз основа на извршни исправи пристигнати за наплата на товар на должникот.

(5) Ако носителот на платен промет добие извршна исправа за плаќање на товар на должникот по отворањето на постапка за вонсудско спогодување, истата нема да ја изврши и ќе ја врати на подносителот со образложение.

(6) По донесувањето на решение за запирање на постапка за пред стечајно спогодување, освен во случај на запирањето од членот 48 точка 2 од овој закон, носителот на платен промет извршните исправи од ставот (4) на овој член ќе продолжи да ги извршува.

Побарувања на доверители на кои има дејство отворањето на постапка за вонсудско спогодување

Член 54

(1) Правните последици од отворање на постапка за вонсудско спогодување имаат влијание врз сите побарувања на доверителите спрема должникот кои се настанати до отворањето на постапката, ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Постапката за вонсудско спогодување нема влијание врз правото за одвоено намирување на излачните и разлачните доверители.

Недостасани побарувања

Член 55

Недостасаните побарувања на доверителите доспеваат со отворањето на постапката за вонсудско спогодување со цел за повторно договарање на роковите и начинот на нивна исплата, а во согласност со планот за финансиско реструктуирање.

Условни побарувања

Член 56

Побарувањата врзани со услов за раскинување кој настанува по отворањето на постапката за вонсудско спогодување, се земаат предвид како безусловни побарувања, се додека не настапи условот за раскинување.

Пресметување на побарувањата

Член 57

Непаричните побарувања или побарувања чиј паричен износ не е определен се пресметуваат во парична вредност на која можат да се проценат на денот на отворањето на постапката за вонсудско спогодување. Побарувањата изразени во странска валута се пресметуваат во денари според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на отворањето на постапката.

Продажба на побарувања

Член 58

(1) Ако доверител го продаде своето побарување по отворањето на постапката за вонсудско спогодување, а истото не го пријавил во таа постапка, купувачот на побарувањето во постапката за вонсудско спогодување ги има само оние права кои би можел да ги има и продавачот, ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Ако доверител го продаде своето побарување кое го пријавил во постапката за вонсудско спогодување, купувачот ја има правната положба на продавачот, ако со овој закон поинаку не е определено.

(3) Преносот на побарувањето од ставот (2) на овој член во постапката за вонсудско спогодување може да се докажува само со јавна исправа, или ако доверителот преносот го потврди со своја изјава дадена пред спогодбениот совет кој ја води постапката.

Повремени побарување на чинење или давање

Член 59

Парични и непарични побарувања на доверител спрема должникот кои се предмет на повремени побарувања на чинење или давање, со отворањето на постапката за вонсудско спогодување се претвoраат во еднократни парични побарувања.

Пребивање на побарувањата

Член 60

Со отворањето на постапката за вонсудско спогодување ќе се изврши пребивање на утврдените побарувања на доверителите со достасаните побарувања на должникот врз основа на Законот за облигациони односи.

Прекин на застарување

Член 61

Со пријавувањето на побарувањето во постапката за вонсудско спогодување се прекинува застарувањето од денот на поднесувањето на пријавата до истекот на рокот за исплата кој е определен во вонсудската спогодба, а ако вонсудска спогодба не се склучи, до правосилноста на одлуката за запирање на постапката.

Одговорност за управување во текот и по склучување на вонсудска спогодба

Член 62

(1) Должникот е должен да обезбеди мерките за финансиско реструктуирање утврдени во вонсудската спогодба да бидат спроведени во роковите одредени за нивно спроведување.

(2) Должникот е должен тримесечно да изготвува извештај за спроведувањето на финансиското реструктуирање, вклучувајќи:

1) опис на мерките за финансиско реструктуирање кои се спроведени и нивното влијание на должникот во поглед на ликвидноста и солвентноста;

2) вкупен износ на исплати на побараувањата на доверителите;

3) тримесечни биланси и извештај за готовински тек и

4) изјава на должникот дека не презел ниту една работа која за последица би имала доведување на доверителите во нееднаква положба.

(3) Должникот ги доставува извештаите од ставот (2) на овој член до Централниот регистар во рок од 45 дена по истекот на периодот за кој се однесуваат,

(4) Централниот регистар е должен извештаите од ставот (2) на овој член да ги објави на својата веб страница во рок од три дена од денот на приемот.

Утврдени побарувања

Член 63

(1) Под утврдено побарување, во согласност со овој закон, се подразбира главниот долг и каматата кои достасале до денот на донесувањето на решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување, а ако побарувањето е врз основа на извршна исправа, под утврдено побарување се подразбира целокупниот износ наведен во таа исправа.

(2) Ако со вонсудската спогодба е определено побарувањата да се исплатат во намален износ, процентот кој се исплаќа спрема вонсудската спогодба се пресметува на целиот износ на утврденото побарување од ставот (1) на овој член.

(3) Од денот на отворањето на постапката за вонсудско спогодување до денот на достасувањето утврдено со спогодбата, не се пресметува камата.

(4) Извршните исправи кои не биле пријавени во постапката за вонсудско спогодување, а кои настанале пред отворањето на постапката, за време на траењето на вонсудското спогодување ја губат правната сила во однос на должникот до истекот на рокот за извршување на вонсудската спогодба.

(5) Извршните исправи на излачните и разлачните доверители не ја губат правната сила за намирување од предметот на кој постои излачно, односно разлачно право.

(6) За време на траењето на вонсудската спогодба, на побарувањата со извршни исправи од ставот (4) на овој член, застарувањето се прекинува.

X. ПРАВНА СИЛА НА ВОНСУДСКАТА СПОГОДБА, УПИСИ И ТРОШОЦИ

Член 64

(1) Врз основа на вонсудската спогодба должникот се ослободува од обврската на доверителот да му исплати поголем процент од утврдениот во вонсудската спогодба, а роковите за плаќање се одлагаат според вонсудската спогодба. Во тие рамки должникот се ослободува од обврските спрема лицата на кои им припаѓа право на регрес (гаранти).

(2) Ако должникот по склучување на вонсудска спогодба на доверителите им исплати износ над процентот утврден во вонсудската спогодба, нема право на враќање на тој износ.

(3) Извршните исправи кои се однесуваат на побарувања од вонсудска спогодба, за делот за кој се намирени, ја губат правната сила во однос на должникот.

Извршување на вонсудската спогодба

Член 65

(1) Ако вонсудската спогодба целосно не се изврши, доверителите кои се намирени во вонсудската спогодба, не се должни да го вратат она што го примиле.

(2) Побарувањата на доверителите од ставот (1) на овој член се сметаат за целосно намирени ако се намирени износите утврдени во вонсудската спогодба.

(3) Доверителите кои се делумно намирени според вонсудската спогодба, во стечајна постапка го пријавуваат вкупното побарување намалено за износот за кој се смета дека според вонсудската спогодба се намирени.

(4) Доверителите кои ни делумно не се намирени според вонсудската спогодба, во стечајна постапка го пријавуваат побарувањето во вкупен износ на кој би имале право без склучување на вонсудска спогодба.

Ставање вон сила на вонсудската спогодба

Член 66

Вонсудската спогодба може да се побива со тужба под истите услови кои се пропишани за побивање на судска спогодба.

Уписи во Трговскиот регистар

Член 67

(1) Спогодбениот совет ќе достави до Централниот регистар и надлежниот нотар решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување и решение за запирање на постапката.

(2) Надлежниот нотар ќе достави до Централниот регистар решение за склучената вонсудска спогодба.

(3) Централниот регистар по службена должност ќе изврши упис на податоците од ставовите (1) и (2) на овој член.

Сметководствени промени од вонсудската спогодба

Член 68

(1) Во билансот на успех на должникот како приход не се искажува намалување или престанување на обврските на должникот врз основа на:

1) престанување на побарувањето на доверителот со внесување на побарувањето во основната главнина на друштвото во постапка на зголемување на основната главнина врз основа на одобрена вонсудска спогодба и

2) намалување на побарувањето на доверителот врз основа на одобрена вонсудска спогодба,

(2) Должникот е должен со неплатениот износ на своите обврски од ставот (1) на овој член да ја покрие пренесената загуба, а потенцијалната разлика до вкупниот износ на тие обврски да ги искористи за капитални резерви.

(3) Должникот кој создал капитални резерви од ставот (2) на овој член не смее да изврши намалување на основната главнина пред истекот на рокот од десет години од одбрувањето на вонсудската спогодба и пред истекот на рокот за исполнување на сите обврски кои произлегуваат од одобрената вонсудска спогодба.

Трошоци на вонсудската спогодба

Член 69

(1) Трошоците на вонсудската спогодба ги сочинуваат:

1) административни трошоци за поведување и водење на постапката;

2) награда и надоместоци на трошоци за работата на спогодбениот совет и повереникот на вонсудското спогодување и

3) трошоци за кои со овој или друг закон е определено дека ќе се намируваат како трошоци на постапката за вонсудско спогодување.

(2) Со поднесување на предлог за отворање на вонсудско спогодување должникот е должен да уплати аванс за надоместување на трошоците на постапката.

(3) Трошоците за водење на постапката за вонсудско спогодување со посебен правилник ќе ги определи министерот за економија.

(4) Секој учесник во постапката за вонсудско спогодување ги сноси своите трошоци, независно од исходот на постапката.

(5) За трошоците на постапката спогодбениот совет одлучува со решение.

(6) Од имотот на должникот најпрво се намируваат трошоците на вонсудското спогодување.

XI. НАДЗОР

Член 70

Надзор врз спроведувањето на одредбите од овој закон врши Министерството за економија.

Прекршочни одредби

Член 71

(1) Со глоба во износ од 1.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе се казни за прекршок економски оператор кој:

1) дава заем, исплаќа аванси за добивка или добивка, исплаќа дивиденда спротивно на одредбите од овој закон;

2) постапува спротивно на одредбите од членот 6 од овој закон;

3) постапува спротивно на одредбите од членот 12 од овој закон;

4) нема да поведе постапка за вонсудско спогодување кога е тоа определено со овој закон;

5) нема да пристапи кон склучување на вонсудска спогодба пред нотар, а го прифатиле планот за финансиско реструктуирање и

6) не се придржува на роковите за исплата на побарувањата утврдени со вонсудската спогодба.

(2) Со глоба во износ од 200 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се казни одговорното лице во трговското друштво и други правни лица основани согласно со закон за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 72

Се овластува министерот за економија во рок од 60 дена од влегувањето во сила на овој закон со правилник да ја пропише тарифата за водење на постапка за вонсудско спогодување.

Член 73

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR MARRËVESHJE JASHTËGJYQËSORE

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Lënda e Ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kushtet për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, mënyra dhe procedura e marrëveshjes jashtëgjyqësore dhe pasojat juridike për hapjen dhe zbatimin e saj.

Zbatimi i dispozitave nga ligje tjera

Neni 2

Gjatë zbatimit të procedurës së marrëveshjes jashtëgjyqësore do të zbatohen edhe dispozitat e Ligjit për rregullimin e afateve për përmbushjen e detyrimeve në para të shkaktuara gjatë transaksioneve afariste.

Kuptimi i nocioneve të caktuara

Neni 3

Për qëllimet e këtij ligji, nocione të veçanta e kanë kuptimin në vijim:

1. "Likuiditet" është aftësia që në kohë të përmbushen detyrimet e maturuara në para;

2. "Solvencë" është aftësia e përhershme për përmbushjen e të gjitha detyrimeve në para;

3. "Përshtatshmëria e kapitalit" është raporti midis burimeve afatgjate të financimit dhe vëllimit dhe llojit të punëve që operatori ekonomik i kryen edhe rreziqeve të cilave u ekspozohet në punë;

4. Operatorë ekonomikë janë:

- shoqëria tregtare apo tregtari individ, të themeluar në pajtim me Ligjin për shoqëri tregtare dhe
- personat tjerë juridikë dhe fizikë që janë të themeluar në pajtim me ligj dhe kryejnë veprimtari profitabile;

5. "Ristrukturim financiar" është procedura që zbatohet në bazë të planit të pranuar për ristrukturim financiar me qëllim që të arrihet gjendja e likuiditetit dhe solvencës;

6. "Procedurë e marrëveshjes jashtëgjyqësore" është procedura që zbatohet me qëllim që të arrihet likuiditeti dhe solvenca e debitorit;

7. "Kreditorë" në procesin e marrëveshjes jashtëgjyqësore janë kreditorët personalë të debitorit që në kohën e hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore kanë kërkesë pronësore-juridike ndaj debitorit dhe

8. "Kërkesa prioritare" janë kërkesat me rend më të lartë të pagesës ku bëjnë pjesë rrogat, kontributet e rrogës së SPI, sigurimi shëndetësor dhe sigurimi në rast të papunësisë dhe kompensimet për periudhën prej tre muajve të fundit para hapjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore.

II. DETYRIMET E OPERATORIT EKONOMIK KUR DO TË KRIJOHEN KUSHTE TË JOLIKUIDITETIT

Jolikuiditeti

Neni 4

Jolikuiditet, në kuptim të këtij ligji, ekziston kur operatori ekonomik më shumë se 30 ditë vonohet me plotësimin e një ose më shumë detyrimeve në para.

Insolvenca

Neni 5

(1) Insolvencë krijohet kur operatori ekonomik:

1) bëhet i paaftë për pagesë dhe

2) bëhet i stërngarkuar me borxh.

(2) Operatori ekonomik është i paaftë për pagesë nëse nuk mund që në mënyrë më afatgjate t'i plotësojë detyrimet e tij të maturuara në para. Gjendja kur operatori ekonomik i ka përmbushur ose mund t'i përmbushë në tërësi ose pjesërisht kërkesat nga disa debitorë, vetvetiu nuk do të thotë se është i aftë për pagesë.

(3) Konsiderohet se operatori ekonomik është i paaftë për pagesë kur në periudhë më të gjatë se 30 ditë nuk ka mundësi që pa prolongim të paguajë kërkesë të maturuar në bazë të dokumenteve autentike.

(4) Konsiderohet se operatori ekonomik është i stërngarkuar me borxh nëse vlera e pronës së tij nuk i mbulon detyrimet e tij. Nuk do të konsiderohet se operatori ekonomik është i stërngarkuar me borxh nëse sipas rrethanave të rastit mund të supozohet se me vazhdimin e punës, rregullisht do t'i plotësojë detyrimet e veta pas maturimit të tyre.

Veprimi i operatorëve ekonomikë në kushte të jolikuiditetit

Neni 6

(1) Operatori ekonomik në gjendje të jolikuiditetit nuk guxon që të kryejë kurrfarë pagesash përveç atyre që janë të domosdoshme për punë të rregullt.

(2) Konsiderohet se për punë të rregullt janë të domosdoshme pagesat për:

1) kërkesa prioritare;

2) rroga bruto për punëtorët nga dita e hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore;

3) shpenzime operative për punë (energji elektrike, ujë etj.);

4) furnizim me mall dhe shërbime të nevojshme për punë të rregullt;

5) tatim mbi vlerë të shtuar, kontribute dhe tatime të tjera që nga ana e debitorit doemos duhet të përllogariten dhe të paguhen në pajtim me rregullat dhe

6) shpenzime për procedurat para organeve shtetërore.

(3) Operatori ekonomik në gjendje të jolikuiditetit nuk guxon që të ndërmarrë aktivitete me të cilat do të shkaktonte dëm të sjelljes ose të njëjtat do t'i sjellë në pozitë të pabarabartë.

(4) Me aktivitete nga paragrafi (3) i këtij neni, veçanërisht konsiderohen: riorientimi i rrjedhave të parave dhe atyre financiare te personave të tjerë, dhënia e huas, pagesa të avancave për fitim ose fitim, pagesa e dividendit, kryerja e bartjes së të drejtave të personave të tretë, sidomos të shoqërive të lidhura.

(5) Operatori ekonomik detyrohet që pas krijimit të jolikuiditetit të ndërmarrë masa për ristrukturim financiar me qëllim të vendosjes së sërishme të gjendjes së likuiditetit.

(6) Përveç aktiviteteve të rregullta nga paragrafi (2) i këtij neni, operatori ekonomik mund të ndërmarrë edhe punë tjera që janë të parapara si masa për ristrukturim financiar nga paragrafi (5) i këtij neni.

(7) Nga momenti i hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore deri në plotfuqishmërinë e aktvendimit me të cilin miratohet lidhja e marrëveshjes jashtëgjyqësore, operatori ekonomik mund të kryejë edhe pagesa tjera dhe të ndërmarrë punë tjera në bazë të pëlqimit të marrë paraprak të kreditorëve të marrëveshjes jashtëgjyqësore.

Detyrimi për ngritjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 7

(1) Nëse me masat e ndërmarra për ristrukturim financiar jashtë procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore debitori nuk mund të vendosë gjendje të likuiditetit, detyrohet që në afat prej 30 ditëve nga krijimi i jolikuiditetit, të ngrejë procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore.

(2) Nëse debitori është i paaftë për pagesë ose i stërngarkuar me borxh, detyrohet që pa prolongim, më së voni në afat prej 21 ditëve nga krijimi i insolvencës, të ngrejë procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore.

III. PROCEDURA E MARRËVESHJES JASHTËGJYQËSORE

Qëllimi i marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 8

Procedura e marrëveshjes jashtëgjyqësore zbatohet me qëllim që:

1) Debitorit që është bërë jolikuid dhe/ose insolvent i mundësohet ristrukturim financiar në bazë të të cilit, do të bëhet likuid dhe solvent dhe

2) Kreditorëve t'u mundësohen mundësi më të volitshme për përmbushjen e kërkesave të tyre nga mundësitë që do t'i merrnin me hapjen e procedurës falimentuese ndaj debitorit.

Parimi i vullnetarizmit

Neni 9

Marrëveshja jashtëgjyqësore konsiderohet si e lidhur nëse atë e pranojnë vullnetarisht debitori dhe kreditorët, kërkesat e të cilëve kanë shumicë sipas nenit 47 të këtij ligji.

Parimi i trajtimit të barabartë të kreditorëve

Neni 10

Në procedurën e marrëveshjes jashtëgjyqësore debitori detyrohet që të veprojë në mënyrë të barabartë ndaj të gjithë kreditorëve nga i njëjti rang dhe të mos ndërmarrë kurrfarë aktiviteti me të cilin kreditorët do të silleshin në pozitë të pabarabartë.

Parimi i veprimit me vullnet të mirë

Neni 11

Kreditori dhe debitori gjatë procedurës së marrëveshjeve jashtëgjyqësore nuk guxojnë që të ndërmarrin aktivitete me të cilat mund të shkaktohet dëm.

Parimi i qasjes në të dhënat

Neni 12

Për vlerësim të drejtë të gjendjes financiare dhe mundësive për ristrukturim financiar, debitori detyrohet që t'i sigurojë këshillit për marrëveshje, të autorizuarit për marrëveshje jashtëgjyqësore dhe kreditorëve, qasje të papenguar dhe në kohë në të dhënat dhe dokumentacionin që kanë të bëjnë me pronën e tij, kapitalin, detyrimet, punën dhe planet afariste.

Debitori në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 13

(1) Procedura për marrëveshje jashtëgjyqësore mund të zbatohet mbi:

- Shoqëri tregtare ose tregtar individ, të themeluar në pajtim me Ligjin për shoqëri tregtare dhe
- Personat tjerë juridikë dhe fizikë që janë të themeluar në pajtim me ligj dhe kryejnë veprimtari profitabile,

(2) Procedura e marrëveshjes jashtëgjyqësore nuk mund të zbatohet mbi institucion financiar, shoqëri investuese dhe shoqëri për menaxhim me fonde investuese, institucion kreditor, shoqëri për sigurim dhe risigurim, shoqëri për lizing, institucione për pagesë dhe para elektronike.

(3) Procedura për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk mund të zbatohet mbi Republikën e Maqedonisë, mbi fondet që financohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë, Fondin për sigurim pensional dhe invalidor, Fondin për sigurim shëndetësor, njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe mbi organet e administratës shtetërore.

Parimet e procedurës

Neni 14

(1) Procedura e marrëveshjes jashtëgjyqësore është urgjente dhe doemos duhet të përfundohet para këshillit për marrëveshje më së voni në afat prej 120 ditësh nga dita e hapjes së saj.

(2) Procedura e marrëveshjes jashtëgjyqësore hapet vetëm me propozim të debitorit.

(3) Propozime, deklarata dhe kundërshtime në procedurë të marrëveshjes jashtëgjyqësore nuk mund të jepen, përkatësisht parashtrohen nëse lëshohet afati, përkatësisht nuk kanë qenë të pranishëm në seancë në të cilën është dashur të jepen, përkatësisht të parashtrohen.

Njoftimi publik

Neni 15

(1) Dokumentet (vendime, ftesa, njoftime dhe ngjashëm) në procedurën e marrëveshjes jashtëgjyqësore që duhet të shpallen, dorëzohen te Regjistri qendror që i publikon në ueb faqen e vet. Në dokumentin e shpallur theksohet firma, përkatësisht emri dhe mbiemri i debitorit, selia e tij, adresa dhe numri unik i amzës i subjektit. Shpallja publike prodhon veprim pas kalimit të tetë ditëve nga dita e shpalljes.

(2) Shpallja publike e dokumenteve është dëshmi se është bërë dorëzimi i tyre tek të gjithë pjesëmarrësit.

(3) Të dhënat që publikohen gjatë procedurës së marrëveshjes jashtëgjyqësore në ueb-faqen e Regjistrit qendror janë:

- firma, përkatësisht emri dhe mbiemri i debitorit, selia e tij, adresa dhe numri unik i amzës i subjektit,
- emri dhe mbiemri, selia, adresa, telefoni i të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore,
- aktvendimi për hapjen e procedurës së marrëveshjes jashtëgjyqësore,
- shpallja me të cilën thirren kreditorët që t'i paraqesin kërkesat e tyre,
- të gjitha aktvendimet dhe konkluzionet e miratuara në procedurën e marrëveshjes jashtëgjyqësore,
- planet e ristrukturimit financiar dhe tërë dokumentacioni i dorëzuar gjatë procedurës,
- të gjitha raportet e dorëzuara gjatë procedurës,
- formulari për votim,
- procesverbali për votimin e kryer,
- shpallja për mbajtjen e seancës për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore para noterit dhe
- njoftimi se marrëveshja jashtëgjyqësore është lidhur dhe teksti i marrëveshjes jashtëgjyqësore.

Vendime në procedurë

Neni 16

(1) Vendimet në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore miratohen në formë të aktvendimit dhe konkluzionit.

(2) Me konkluzion vendoset për çështjet procesuale.

Mjete juridike

Neni 17

(1) Kundër aktvendimit mund të parashtrohet ankesë, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) Afati për ankesë është tetë ditë.

(3) Nëse me këtë ligj është përcaktuar që aktvendimi t'u dorëzohet personave të caktuar, afati i parashtrimit të ankesës rrjedh nga dita e dorëzimit të aktvendimit, kurse për aktvendimet tjera, në ditën e tetë nga dita e publikimit në ueb faqen e Regjistrit qendror.

(4) Ankesa parashtrohet te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës në shkallë të dytë, përmes organit të shkallës së parë.

(5) Organi i shkallës së parë detyrohet që ankesën ta dorëzojë te organi i shkallës së dytë në afat prej tre ditëve nga pranimi.

(6) Organi i shkallës së dytë detyrohet që të vendos për ankesën në afat prej tetë ditëve nga pranimi i ankesës.

(7) Ankesa kundër aktvendimit nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

(8) Kundër konkluzionit nuk lejohet ankesë.

(9) Në procedurë të marrëveshjes jashtëgjyqësore nuk mund të kërkohet kthim në gjendjen e mëparshme, as të parashtrohet propozim për përtëritjen e procedurës.

Zbatimi përkatës i Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative

Neni 18

Në procedurë të marrëveshjes jashtëgjyqësore në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

IV. ORGANE NË PROCEDURË PËR MARRËVESHJE JASHTËGJYËSORE

Neni 19

Organe në procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore janë këshilli për marrëveshje dhe i autorizuari.

Këshilli për marrëveshje

Neni 20

(1) Procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore e udhëheq këshilli për marrëveshje i përbërë prej tre anëtarëve (në tekstin e mëtejmë: këshilli për marrëveshje) prej të cilëve njëri është kryetar i këshillit.

(2) Kryetarin dhe anëtarët e këshillit për marrëveshje i emëron ministri i Ekonomisë. Për kryetar dhe anëtar të këshillit për marrëveshje mund të emërohet personi me arsim të lartë të kryer në drejtimin juridik ose ekonomik.

(3) Këshilli për marrëveshje kujdeset dhe i jep udhëzime të autorizuarit për hetimin e gjendjes së mjeteve dhe punës së debitorit, për kontrollimin e regjistrimit të kreditorëve, regjistrimin e debitorëve të debitorit, kërkesave të paraqitura dhe punëve tjera në lidhje me përgatitjen e procedurës hetuese, përkatësisht vendimmarrjes së këshillit për marrëveshje.

I autorizuari i marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 21

(1) Kur këshilli për marrëveshje përcakton se janë plotësuar kushtet për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, me konkluzion do të emërojë të autorizuar të marrëveshjes jashtëgjyqësore.

(2) Të autorizuarin e marrëveshjes jashtëgjyqësore e emëron këshilli për marrëveshje nga lista e drejtorëve të autorizuar të falimentimit.

Detyrat e të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 22

I autorizuari i marrëveshjes jashtëgjyqësore detyrohet që:

1) ta hetojë autenticitetin e dokumentacionit të dorëzuar nga aspekti i punës dhe pronës së debitorit;

2) t'i kontrollojë kërkesat e paraqitura;

3) ta ndjekë punën financiare të debitorit;

4) ta informojë këshillin për marrëveshje nëse debitori vepron në kundërshtim me nenin 6 të këtij ligji;

5) ta ndjekë pagesën e azhurnuar dhe të plotë të shpenzimeve të procedurës së marrëveshjes jashtëgjyqësore;

6) ta ndjekë përmbushjen e azhurnuar dhe të plotë të detyrimeve të debitorit ndaj kreditorëve sipas marrëveshjes së lidhur jashtëgjyqësore dhe

7) të kryejë edhe punë tjera në pajtim me këtë ligj.

Mbikëqyrja e punës së të autorizuarit

Neni 23

(1) Mbikëqyrje të punës së të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore kryen këshilli për marrëveshje.

(2) Debitori dhe kreditorët munden që kundër veprimeve të të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore të parashtrojnë kundërshtim te këshilli për marrëveshje.

(3) Kundër vendimeve të këshillit për marrëveshje të miratuara në kryerjen e mbikëqyrjes mbi punën e të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore, si dhe kundër aktvendimit për shkarkimin e tij, ankesa nuk lejohet.

Shkarkimi i të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 24

(1) Këshilli për marrëveshje mund që ta shkarkojë të autorizuarin i cili në mënyrë të parregullt i kryen detyrat e veta, vetëm në pajtim ose me kërkesë të kreditorëve.

(2) I autorizuari mund që të shkarkohet edhe me kërkesë të tij.

Shpërblimi dhe kompensimi për shpenzimet e punës së këshillit për marrëveshje dhe të të autorizuarit

Neni 25

(1) Kryetari dhe anëtarët e këshillit për marrëveshje dhe i autorizuari i marrëveshjes jashtëgjyqësore kanë të drejtë për shpërblim për punën e vet dhe të drejtë për kompensimin e shpenzimeve të nevojshme reale.

(2) Lartësia e shpërblimit dhe kompensimeve nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohen në bazë të rregullores të cilën e miraton ministri i Ekonomisë.

V. PROCEDURA PËR MARRËVESHJE JASHTËGJYQËSORE

Propozim për hapjen e procedurës

Neni 26

(1) Debitori i cilin gjendet në gjendje të jolikuiditetit ose insolvencës detyrohet që të propozojë hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Me përjashtim të dispozitave nga paragrafi (1) i këtij neni, debitori i cili nuk ka pronë ose prona e tij është me vlerë të vogël ose të pakonsiderueshme dhe nuk ka të punësuar, ndërsa gjendet në gjendje të jolikuiditetit apo insolvencës, mund të propozojë hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore.

(3) Deri në përfundimin e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk lejohet të hapet procedurë për falimentim.

(4) Procedura për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk mund të zbatohet nëse ndaj debitorit është hapur procedurë për falimentim.

Përmbajtja e propozimit

Neni 27

(1) Propozimi për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore dorëzohet te Ministria e Ekonomisë.

(2) Propozimi nga paragrafi (1) i këtij neni përmban:

1) firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e debitorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit dhe kërkesë mbi debitorin që të ngrihet procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore;

2) raport për gjendjen financiare dhe punën e debitorit;

3) plan për ristrukturim financiar;

4) plan për ristrukturim operativ;

5) raport nga vlerësuesi i autorizuar i cili përmban: përcaktim të vlerës së shoqërisë dhe mendim pozitiv të planit për ristrukturim financiar dhe operativ;

6) regjistrim të pronës dhe të drejtave të debitorit të cilat janë regjistruara në fletëregjistrime përkatëse dhe

7) përshkrim të negociatave me kreditorët, nëse i ka pasur dhe të cilat i kanë paraprirë propozimit për hapjen e procedurës, duke përfshirë edhe njoftime të nevojshme të dorëzuara te kreditorët të cilët marrin pjesë në procedurë që të mund të miratojnë vendim për planin për ristrukturim financiar.

Raport për gjendjen financiare dhe punën e debitorit

Neni 28

Raporti për gjendjen financiare dhe punën e debitorit përmban:

1) raporte financiare në pajtim me Ligjin për kontabilitet të cilat nuk janë më të vjetra se tre muaj nga dita e parashtrimit të kërkesës për zbatimin e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore;

2) raport të revizorit (për operatorët ekonomikë të cilët kanë detyrim për kryerjen e revizionit) për raportet financiare të bashkangjitura ndaj kërkesës për zbatimin e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore;

3) Regjistrim të detyrimeve ndaj kreditorëve i cili i përmban elementet në vijim:

- firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e kreditorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit për çdo detyrim të veçantë,
- shumën e përgjithshme të detyrimeve në ditën e raporteve të dorëzuara financiare dhe shumën e përgjithshme të detyrimeve dhe
- shenjën për të drejtën e përmbushjeve të përjashtuara dhe të veçuara për çdo detyrim individual ndaj kreditorit me të dhëna për sendet mbi të cilat ekzistojnë ato të drejta;

4) lartësinë e shpenzimeve mesatare mujore të punës së debitorit në vitin e fundit para datës së përpilimit të raporteve financiare nga pika 1 e këtij paragrafi dhe

5) listën e debitorëve të debitorit me të dhëna për firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e debitorit të debitorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit për çdo detyrim individual dhe shumën e përgjithshme të borxhit.

Plani financiar dhe operativ për ristrukturim në procedurën e marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 29

Plani për ristrukturim financiar dhe operativ përmban:

1) përshkrim të fakteve dhe rrethanave të cilat sugjerojnë për ekzistimin e kushteve për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore;

2) përllogaritje të mungesës së mjeteve të likuidimit në ditën e raporteve të parashtruara financiare;

3) përshkrim të masave për ristrukturim financiar dhe përllogaritje të efekteve të tyre për deficitin e mjeteve të likuidimit;

4) përshkrim të masave për ristrukturim financiar dhe përllogaritje të efekteve të tyre për profitabilitet të punës dhe mënjanim të insolvencës;

5) plan të punës për periudhë prej pesë vitesh me arsyetim të detajuar të arsyeve për përcaktimin e çdo pozicioni të planit;

6) bilance të planifikuara në ditën e fundit të periudhës pesëvjeçare për të cilat është përpiluar plani i punës dhe

7) Propozim të marrëveshjes jashtëgjyqësore me:

a) Analizë të kërkesave sipas madhësisë, kategorisë (kërkesa prioritare, të drejta të përjashtuara, të drejta të veçuara dhe kërkesa të pasiguruara), nivelin e pritur të përmbushjes dhe propozim-afatet për përmbushjen e tyre dhe krahasimin me përmbushjen e pritur në rast të falimentimit dhe

b) përllogaritje të shpenzimeve të ristrukturimit.

Masat nga plani për ristrukturim financiar

Neni 30

Ristrukturimi financiar paraqet plan të masave të cilat duhet t'i zbatojë debitori që të bëhet likuid dhe solvent (në tekstin e mëtejmë: masat e ristrukturimit financiar), në të cilat përfshihen:

1) zvogëlimi dhe prolongimi i detyrimeve të maturuara të debitorit;

2) në shoqëritë kapitale rritje e depozitës themeluese;

3) Pagesë në këste, ndryshim të afateve për maturim, të shkallëve të kamatës dhe kushtet tjera të kredive, huave ose kërkesave tjera ose instrumenteve të sigurimit;

4) shndërrimi në para ose bartja e pronës për shkak të përmbushjes së kërkesave;

5) shlyerja e borxhit, shlyerja e kamatave, ndryshimi i shkallëve të kamatës;

6) kryerja, ndryshimi ose heqja dorë nga e drejta e pengut;

7) investimi i mjeteve plotësuese për sigurim nga ana e debitorit ose personave të tretë, duke përfshirë edhe dhënien e dorëzanive dhe garancive;

8) shndërrimi i kërkesave të kreditorëve në depozitë në shoqëri;

9) ndërlidhja me marrëveshje afariste me partner strategjik me qëllim të sigurimit të qëndrueshmërisë së punës së mëtejme;

10) përfundimi i kapitalizimit nga ana e partnerit strategjik dhe

11) masat tjera me të cilat mundësohet debitori të jetë likuid dhe solvent.

Ofertat e kreditorëve

Neni 31

(1) Me propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore debitori mund t'u ofrojë kreditorëve mënyrë dhe afat për përmbushjen e kërkesave, dhe nëse propozon zvogëlimin e tyre, edhe përqindjen që e propozon, në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni.

(2) Propozimi për marrëveshje jashtëgjyqësore përmban:

1) shumën e përgjithshme të kërkesave të pasiguruara sipas raporteve të dorëzuara financiare dhe

2) propozim për zvogëlimin e atyre kërkesave dhe afateve për pagimin e tyre.

(3) Nëse propozohet pagesë e kërkesave në shumë të zvogëluar, përqindja të cilën debitori ua propozon kreditorëve për pagimin e kërkesave të tyre nuk mund të jetë më e vogël se 30% - nëse pagesa propozohet të kryhet në afat prej katër viteve, as më e vogël se 40% - nëse pagesa propozohet të kryhet në afat prej tetë viteve.

Shndërrimi i kërkesave në depozitë të përhershme si propozim alternativ

Neni 32

(1) Nëse debitori është i organizuar si shoqëri kapitale, mundet në propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore t'u ofrojë kreditorëve, sipas zgjedhjes së vet:

1) të pranojnë zvogëlimin e kërkesave dhe prolongimin e afateve për pagesën e kërkesave dhe/ose

2) kërkesat e tyre t'i fusin si depozitë në procedurën e rritjes së kryegjësë themelore të debitorit.

(2) Ofertën nga paragrafi (1) pika 2 e këtij neni debitori mund t'ua japë kreditorëve me kërkesa të siguruara ose të pasiguruara.

(3) Me propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore nga paragrafi (1) i këtij neni, debitori detyrohet t'u ofrojë të gjithë kreditorëve numër të barabartë të aksioneve ose shumë të barabartë nominale të pjesëmarrjes, përkitazi me shumën e kërkesave të tyre.

(4) Nëse debitori ofertën nga paragrafi (1) pika 2 të këtij neni ua jep kreditorëve me kërkesa të siguruara, mund t'u ofrojë numër më të madh të aksioneve ose shumë më të madhe të pjesëmarrjes për kërkesën e siguruar të futur në kryegjënë themelore nga numri i aksioneve ose shuma nominale e pjesëmarrjes, që i ofron për kërkesa të pasiguruara, të futura në kryegjënë themelore.

(5) Nëse debitori ofertën nga paragrafi (1) pika 2 të këtij neni ua jep kreditorëve me kërkesa të pasiguruara, mund t'u ofrojë numër më të vogël të aksioneve ose shumë më të vogël nominale të pjesëmarrjes për kërkesën e shndërruar.

(6) Propozimi për marrëveshje jashtëgjyqësore përmban:

1) për kërkesat e pasiguruara të kreditorëve:

- nëse debitori është i organizuar si shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, shumën nominale të pjesëmarrjes që do ta fitojë kreditori për depozitë të kërkesës në kryegjënë themelore ose

- nëse shoqëria është e organizuar si shoqëri aksionare, numrin dhe shumën nominale të aksioneve të cilat do t'i fitojë kreditori për depozitë të kërkesës në kryegjënë themelore, e nëse shoqëria ka emetuar aksione pa shumë nominale, numrin e tyre;

2) për kërkesat e siguruara të kreditorëve:

- shumën e përgjithshme të kërkesave të siguruara dhe deklaratë se nëse lidhet marrëveshje jashtëgjyqësore nuk do të ketë ndikim në kërkesat e siguruara dhe

- të dhënat nga pika 1 të këtij paragrafi, nëse debitori u ka dhënë kreditorëve me kërkesa të siguruara ofertë që kërkesat e tyre ti fusin në kryegjënë themelore në procedurën e rritjes së kryegjësë themelore dhe

3) lidhur me mënyrën e rritjes së kryegjësë themelore:

- shumën më të vogël të përgjithshme të kërkesave të pasiguruara ose të siguruara, të cilat kreditorët doemos duhet t'ia bartin debitorit, që të jetë i mundur realizimi i suksesshëm i ristrukturimi financiar të debitorit dhe

- nëse debitori njëkohësisht me rritjen zbaton edhe zvogëlim më të thjeshtësuar të kryegjësë themelore, shumën nominale të zvogëlimit të kryegjësë themelore.

(7) Në procedurën e rritjes së kryegjësë themelore të debitorit për qëllimet e strukturimit financiar zbatohen dispozitat adekuate të Ligjit për shoqëri tregtare.

(8) Kreditorët të cilët në marrëveshje jashtëgjyqësore fitojnë aksione te debitori, nuk detyrohen ta shpallin ofertën për marrjen e shoqërisë.

Afati për miratimin e aktvendimit për propozimin

Neni 33

Këshilli për marrëveshje detyrohet të vendosë me aktvendim nëse do të hapë procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore ose jo, në afat prej tetë ditëve, nga dita e marrjes së propozimit.

Pengesa procedurale për zbatimin e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 34

Këshilli për marrëveshje do ta hedh poshtë propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore nëse:

1) propozimi është parashtruar gjatë kohëzgjatjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore të lidhur paraprakisht;

2) nuk ka kaluar afati prej dy viteve nga plotësimi e detyrimeve nga marrëveshja jashtëgjyqësore e lidhur paraprakisht;

3) propozimi nuk është parashtruar nga propozuesi i autorizuar;

4) përmbajtja e propozimit nuk është përpiluar sipas dispozitave të këtij ligji dhe

5) Ndaj debitorit është ngritur procedurë për falimentim.

Hapja e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 35

Këshilli për marrëveshje do të miratojë aktvendim për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore nëse janë plotësuar kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

Përmbajtja e aktvendimit për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 36

(1) Në aktvendimin për hapjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore në veçanti do të theksohen të dhëna për:

1) firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e debitorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit;

2) emrin dhe mbiemrin dhe adresën e të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore dhe

3) datën e hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore.

(2) Me aktvendimin për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore thirren kreditorët në afat prej 15 ditëve t'i paraqesin kërkesat e tyre.

(3) Kreditorët e veçuar dhe të përjashtuar do të thirren në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni ta njoftojnë këshillin për marrëveshje për të drejtat e tyre.

(4) Me aktvendimin për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore do të thirren debitorët e debitorit pa prolongim t'i plotësojnë detyrimet e maturuara ndaj debitorit.

(5) Me aktvendimin për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore këshilli për marrëveshje do ta caktojë seancën e parë ditën e tetë pas skadimit të afatit për paraqitjen e kërkesave.

(6) Në aktvendimin për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore këshilli për marrëveshje do të caktojë që hapja e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore të regjistrohet në Regjistrin Qendror dhe në librat publik sipas të dhënave të dorëzuara në përmbajtjen e propozimit nga neni 27 paragrafi (2) pika 6 të këtij ligji.

Publikimi i shpalljes

Neni 37

(1) Për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore kreditorët njoftohen me shpallje.

(2) Shpallja për thirrjen e kreditorëve me qëllim për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore përmban:

1) firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e debitorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit;

2) ekstrakt nga aktvendimi për hapjen e procedurës;

3) thirrje të të gjithë kreditorëve në afat prej 15 ditëve nga dita e publikimit të shpalljes në ueb faqen e Regjistrit Qendror, të parashtrojnë fletëparaqitje te këshilli për marrëveshje ne dy ekzemplarë me dëshmi;

4) vendin, ditën dhe orën për mbajtjen e seancës;
5) planin për ristrukturim financiar dhe
6) ditën e publikimit të shpalljes.
(3) Shpallja publikohet në ueb-faqen e Regjistrit qendror në ditën e ardhshme nga dita e miratimit të aktvendimit për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore.

Dorëzimi dhe shpallja e aktvendimit për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 38

(1) Aktvendimi për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore i dorëzohet debitorit dhe bankave të cilat për debitorin e kryejnë qarkullimin pagesor.

(2) Këshilli për marrëveshje mund t'i urdhërojë të autorizuarit në marrëveshjen jashtëgjyqësore, që aktvendimin për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore ta dorëzojë te kreditorët dhe te debitorët e debitorit adresa e të cilëve është e njohur.

Paraqitja e kërkesave nga ana e kreditorëve

Neni 39

Fletëparaqitja e kërkesave të kreditorëve përmban:
1) firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e kreditorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit;
2) bazën juridike të kërkesës dhe lartësinë e saj;
3) dëshmi për ekzistimin e kërkesës dhe lartësinë e saj dhe
4) dëshmi për ekzistimin e dokumentit përmbarues.

Kreditorët e përjashtuar

Neni 40

Kreditor i përjashtuar është personi i cili në bazë të të drejtës së vet reale ose personale mund të dëshmojë se ndonjë send nuk bën pjesë në pronën e debitorit dhe nuk është kreditor në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore. E drejta e tij për ndarjen e lëndës do të përcaktohet sipas rregullave që vlejnë për realizimin e atyre të drejtave jashtë marrëveshjes jashtëgjyqësore.

Kreditorët e veçuar

Neni 41

(1) Kreditorët të cilët kanë të drejtë pengu ose të drejtë për përmbushje të ndonjë sendi ose të drejte që është regjistruar në librin publik, kanë të drejtë të ngrenë përmbarim me qëllim të shitjes ose shndërrimit në para.

(2) Kreditori e drejta e të cilit del nga sigurimi gjyqësor ose i noterit i kërkesës, me bartje të pronësisë ose të drejtës në procedurën e marrëveshjes jashtëgjyqësore ka trajtim të kreditorit të veçuar.

E drejta për përmbushje të ndarë të kreditorëve të veçuar

Neni 42

(1) Kreditorët të cilët për ndonjë send të pronës së debitorit kanë të drejtë pengu e cila është regjistruar në librin publik, sipas këtij ligji, kanë të drejtë për përmbushje të ndarë të kërkesës së vet, kamatë dhe shpenzime sipas vlerës së lëndës së lënë peng.

(2) E drejta ligjore e pengut të huadhënësit ose qiradhënësit në procedurë të marrëveshjes jashtëgjyqësore nuk mund të realizohet për hua ose qira e cila ka të bëjë me kohën e para skadimit të një viti para hapjes së procedurës, si edhe për kompensim të dëmit për shkak të heqjes dorë nga huaja ose qiraja nga ana e të autorizuarit të marrëveshjes para falimentimit.

Kreditorë tjerë të veçuar

Neni 43

Me kreditorët nga neni 41 të këtij ligji janë të barabartë:
1) kreditorët të cilëve debitori për shkak të sigurimit të kërkesës së tyre u ka dorëzuar ndonjë send të tundshëm ose ka bartur ndonjë të drejtë;
2) kreditorët të cilët kanë të drejtë të mbajnë ndonjë send, pasi diçka kanë përdorur në interes të atij sendi, në lartësi në të cilën kërkesa e tyre sipas asaj baze nuk e tejkalon interesin ekzistues;
3) kreditorët të cilët kanë të drejtë për mbajtje në bazë të ligjit dhe
4) Republika e Maqedonisë, njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe personat tjerë juridikë të sektorit publik, nëse sendin për të cilin ekziston detyrim për pagesë të doganës ose tatimit sipas ligjit shërben për sigurimin e taksave publike.

Kreditorët e veçuar në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 44

Kreditorët me të drejtë të përmbushjes së ndarë janë kreditorë në procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore nëse debitori është edhe përgjegjës personal i tyre ose nëse heqin dorë nga e drejta për përmbushje të ndarë.

VI. PROCEDURA HETUESE

Neni 45

(1) Në seancën e parë përcaktohen kërkesat ndaj fletëparaqitjeve të kreditorëve dhe dokumenteve të dorëzuara nga ana e debitorit.

(2) Kërkesat për të cilat ekziston pëlqim ndërmjet debitorit dhe kreditorit për ekzistimin e lartësisë së asaj kërkese për të cilën ekziston dokument për përmbarim, konsiderohen si kërkesa të përcaktuara, përveç nëse debitori disponon me dëshmi se kërkesa është ndërprerë.

(3) Këshilli për marrëveshje përpilon tabelë të kërkesave të paraqitura në të cilën për çdo kërkesë individuale fut të dhëna për lartësinë e përcaktimit, përkatësisht kontestimit.

(4) Në bazë të tabelës nga paragrafi (3) i këtij neni këshilli për marrëveshje miraton aktvendim në të cilin vendos me çfarë shume janë përcaktuar, përkatësisht kontestuar kërkesat e paraqitura.

(5) Nëse vlera e kërkesave të kontestuara është më shumë se 25% të vlerës së kërkesave të paraqitura, procedura për marrëveshje jashtëgjyqësore ndërpritet.

(6) Me përjashtim të paragrafit (5) të këtij neni procedura mund të vazhdojë, nëse për kërkesat e kontestuara në seancë arrihet pëlqim ndërmjet debitorit dhe të gjithë kreditorëve.

(7) Debitori e arsyeton propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore dhe parashtron deklaratë se të dhënat për gjendjen financiare dhe punën e debitorit që janë dorëzuar me propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore në tërësi i përgjigjen gjendjes reale.

(8) Pas prononcimit të debitorit, për propozimin prononcohet i autorizuari i marrëveshjes jashtëgjyqësore.

(9) Nëse plani për ristrukturim financiar pranohet në pajtim me nenin 47 të këtij ligji, këshilli për marrëveshje me aktvendim përcakton:
1) Se për planin për ristrukturim financiar kanë votuar kreditorët kërkesat e të cilëve e përbëjnë shumicën e nevojshme nga neni 47 i këtij ligji dhe
2) Nëse procedura është zbatuar në bazë të dispozitave të këtij ligji.

(10) Nëse në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore është dhënë garanci, aktvendimi nga paragrafi (9) i këtij neni e përmban: firmën, përkatësisht emrin dhe mbiemrin e debitorit, selinë e tij, adresën dhe numrin unik të amzës të subjektit, përkatësisht firmën, ose emrin dhe mbiemrin, selinë, adresën dhe NUAS të personave të cilët kanë dhënë garanci me klauzolë për përgjegjësinë e tyre solidare ndaj të gjithë kreditorëve të debitorit.

E drejta e votës

Neni 46

(1) Kreditorët vendosin për planin për rikonstruktim financiar me votim.

(2) Të drejtë vote kanë kreditorët me kërkesa të përcaktuara.

(3) Kreditorët e veçuar kanë të drejtë vote si edhe kreditorët e pasiguruar, vetëm nëse debitori është personalisht përgjegjës për ato ose nëse heqin dorë nga e drejta e tyre për përmbushje të ndarë.

(4) Kreditorët e veçuar ose kreditorët me kërkesat e të cilëve nuk ka të bëjë marrëveshja jashtëgjyqësore, nuk kanë të drejtë vote.

(5) Kreditorëve me kërkesa të kontestuara do t'u pranohet e drejta e votës nëse për këtë pajtohen debitori dhe kreditorët me të drejtë vote.

(6) Këshilli për marrëveshje do të përpilojë listë të kreditorëve të pranishëm me të drejtë vote.

(7) Këshilli për marrëveshje për votimin e kryer do të përpilojë procesverbal të cilin e nënshkruajnë debitori, kreditorët, kryetari dhe anëtarët e këshillit për marrëveshje dhe mbajtësi i procesverbalit.

Shumica e nevojshme

Neni 47

(1) Plani për ristrukturim financiar konsiderohet i pranueshëm nëse për të votojnë shumica e kreditorëve me kërkesa prej më shumë se gjysma e vlerës së të gjithë kërkesave të përcaktuara.

(2) Do të konsiderohet se kundër planit për rikonstruktim financiar kanë votuar ata kreditorë të cilët kanë të drejtë vote, e që nuk kanë votuar.

(3) Plani për rikonstruktim financiar nga paragrafi (1) i këtij neni ka fuqi juridike ndaj të gjithë kreditorëve personal dhe kreditorëve të veçuar nëse kanë hequr dorë nga e drejta e përmbushjes së ndarë.

Ndërprerja e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 48

Këshilli për marrëveshje do ta ndërpresë procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore në raste nëse:

1) plani për ristrukturim financiar nuk pranohet, procedura për marrëveshje jashtëgjyqësore ndërpritet;

2) debitori i plotëson të gjitha detyrimet ndaj kreditorëve deri në seancën për votim,

3) pas skadimit të afatit prej 120 ditëve nga dita e hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore para këshillit për marrëveshje nuk zbatohet procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore dhe

4) pas skadimit të 60 ditëve nga dita e hapjes së procedurës së shkurtuar për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk zbatohet procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore.

MARRËVESHJA JASHTËGJYQËSORE

Neni 49

(1) Debitori është i detyruar në afat prej tre ditësh nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit nga neni 45 paragrafi (9) të këtij ligji, të parashtrojë te noteri kompetent, propozim për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore.

(2) Me propozimin për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore debitori është i detyruar të dorëzojë:

1) raport për gjendjen financiare dhe punën e debitorit;

2) plan për ristrukturim financiar,

3) përmbajtje të planit të pranuar për ristrukturim financiar (përqindje të përcaktuar sipas të cilës do të paguhen kreditorët dhe afatet për pagim);

4) listë të kreditorëve kërkesat e të cilëve nuk janë kontestuar, me theksimin e shumës së përcaktuar dhe të zvogëluar të kërkesës së tyre;

5) listë të kërkesave të kontestuara me shumë;

6) procesverbal për votimin e zbatuar dhe

7) pistë të garantëve me përcaktimin e përgjegjësisë së tyre solidare ndaj të gjithë kreditorëve të debitorit, nëse në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore është dhënë garanci.

(3) Nëse noteri në bazë të dokumenteve të dorëzuara ka përcaktuar se janë plotësuar parakushtet për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore është i detyruar të caktojë seancë për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore.

(4) Seanca për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore mbahet në afat prej 15 ditësh nga dita e parashtrimit të propozimit.

(5) Për seancën për lidhjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore, debitori dhe të gjithë kreditorët të cilët e kanë pranuar planin për ristrukturim financiar njoftohen me shpallje.

(6) Shpallja publikohet në tabelën për shpallje tek debitori dhe në ueb-faqen e Regjistrit qendror, më së voni tetë ditë para mbajtjes së seancës.

(7) Noteri do të lejojë lidhje të marrëveshjes jashtëgjyqësore nëse në seancën pëlqim japin debitori dhe kreditorët të cilët e kanë pranuar planin për ristrukturim financiar, ndërsa kërkesat e të cilëve e përbëjnë shumicën e nevojshme nga neni 47 të këtij ligji.

(8) Përmbajtja e marrëveshjes jashtëgjyqësore doemos duhet të jetë identike me përmbajtjen e planit të pranuar për ristrukturim financiar.

(9) Noteri me aktvendim e lejon marrëveshjen e lidhur jashtëgjyqësore e cila përmban veçanërisht:

1) përmbajtjen e marrëveshjes së lidhur dhe

2. listën e kreditorëve kërkesat e të cilëve nuk janë kontestuar me përcaktimin e shumave të përcaktuara dhe shumave të zvogëluara të kërkesave të tyre.

(10) Noteri aktvendimin nga paragrafi (9) i këtij neni do ta dorëzojë te Regjistri qendror, i cili pas pranimit, pa prolongim do ta publikojë në ueb faqen e tij.

(11) Marrëveshja jashtëgjyqësore ka fuqi të dokumentit përmbarues për të gjithë kreditorët me kërkesa të përcaktuara dhe kreditorët e veçuar nëse kanë hequr dorë nga e drejta e përmbushjes së ndarë.

VIII. PROCEDURA E SHKURTUAR PËR MARRËVESHJE JASHTËGJYQËSORE

Neni 50

(1) Procedurë e shkurtuar për marrëveshje jashtëgjyqësore zbatohet mbi:

1) debitorë me shumë maksimale prej 1.000.000 denarë të detyrimeve sipas raportit për gjendje financiare dhe punë të debitorit dhe

2) i cili punëson më pak se 10 punëtorë.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni me propozimin për marrëveshje jashtëgjyqësore duhet të parashtrohet:

1) raport për gjendjen financiare dhe punën e debitorit;

2) të dhëna për shumën e përgjithshme të kërkesave të kreditorëve në ditën e përpilimit të raportit financiar;

3) listë e kreditorëve të cilët kanë të drejtë të përmbushjes së ndarë;

4) deklaratë e debitorit e verifikuar në noter se raporti financiar plotësisht dhe në mënyrë autentike e pasqyron gjendjen financiare dhe punën dhe

5. marrëveshje të verifikuara për pranimin e planit për ristrukturim financiar me kreditorët kërkesat e të cilëve e tejkalojnë shumicën nga neni 47 të këtij ligji.

(3) Procedura e shkurtuar për marrëveshje jashtëgjyqësore doemos duhet të përfundohet në afat prej 60 ditësh nga dita e hapjes së saj.

(4) Në procedurën e shkurtuar për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk zbatohen dispozitat e këtij ligji për të autorizuarin e marrëveshjes jashtëgjyqësore.

IX. PASOJA JURIDIKE NGA HAPJA E PROCEDURËS PËR MARRËVESHJE JASHTËGJYQËSORE

Dita e krijimit të pasojave juridike

Neni 51

Pasojat juridike nga hapja e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore krijohen në ditën e ardhshme kur shpallja për hapjen e procedurës është publikuar në ueb faqen e Regjistrit qendror.

Pagesa të lejuara të detyrimeve me para të debitorit

Neni 52

Në periudhën për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore deri në përfundimin e saj, debitori mund të kryejë pagesa vetëm me pëlqim paraprak nga i autorizuari i marrëveshjes jashtëgjyqësore.

Ndërprerja e zbatimit të procedurave përmbaruese dhe procedurave të sigurimit

Neni 53

(1) Procedurat e përmbarimit dhe sigurimit të cilat kanë filluar para hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, ndërpriten.

(2) Gjatë kohëzgjatjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk mundet kundër debitorit të lejohet përmbarim për shkak të sigurimit, as përmbarim për shkak të përmbushjes së kërkesave në bazë të dokumentit të miratuar përmbarues paraprak.

(3) Dispozitat nga paragrafi (1) dhe (2) të këtij neni nuk kanë të bëjnë me kreditorë të përjashtuar dhe të veçuar të cilët të drejtën e përmbushjes së ndarë e kanë fituar 90 ditë para hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore.

(4) Nga dita e shpalljes së aktvendimit për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, bartësi i qarkullimit pagesor ndërpret të kryejë pagesa në bazë të dokumenteve përmbaruese të arritura për arkëtim në ngarkim të debitorit.

(5) Nëse bartësi i qarkullimit pagesor merr dokument përmbarues për pagim në ngarkim të debitorit pas hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, të njëjtën nuk do ta përmbarojë dhe do t’ia kthejë parashtruesit me arsyetim.

(6) Pas miratimit të aktvendimit për ndërprerje të procedurës për marrëveshje para falimentimit, përveç në rast të ndërprerjes nga neni 48 pika 2 të këtij ligji, bartësi i qarkullimit pagesor dokumentet përmbaruese nga paragrafi (4) i këtij neni do të vazhdojë t’i përmbarojë.

Kërkesa të kreditorëve në të cilat ka ndikim hapja e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore

Neni 54

(1) Pasojat juridike nga hapja e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore kanë ndikim mbi të gjitha kërkesat e kreditorëve ndaj debitorit të cilat kanë ndodhur deri në hapjen e procedurës, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) Procedura për marrëveshje jashtëgjyqësore nuk ka ndikim mbi të drejtën për përmbushje të ndarë të kreditorëve të përjashtuar dhe të veçuar.

Kërkesa të pamaturuara

Neni 55

Kërkesat e pamaturuara të kreditorëve maturojnë me hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore me qëllim të kontraktimit të sërishëm të afateve dhe mënyrës së pagimit të tyre, ndërsa në pajtim me planin për ristrukturim financiar.

Kërkesa të kushtëzuara

Neni 56

Kërkesat e lidhura me kusht për prishje që ndodh pas hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, merren parasysh si kërkesa të pakushtëzuara, derisa nuk paraqitet kushti për prishje.

Përllogaritja e kërkesave

Neni 57

Kërkesat jomonetare ose kërkesat shuma në para e të cilave nuk është caktuar, përllogariten në vlerë me para në të cilën mund të vlerësohen në ditën e hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore. Kërkesat e shprehura në valutë të huaj përllogariten në denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e hapjes së procedurës.

Shitja e kërkesave

Neni 58

(1) Nëse kreditori e shet kërkesën e tij pas hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, ndërsa të njëjtën nuk e ka paraqitur në atë procedurë, blerësi i kërkesës në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore i ka vetëm ato të drejta të cilat do të mund t’i ketë edhe shitësi, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(2) Nëse kreditori e shet kërkesën e tij të cilën e ka paraqitur në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore, blerësi e ka pozitën juridike të shitësit, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(3) Bartja e kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni, në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore mund të dëshmohet vetëm me dokument publik, apo nëse kreditori bartjen e vërteton me deklaratë të vet të dhënë para këshillit për marrëveshje i cili e mban procedurën.

Kërkesa të përkohshme të kostos ose dhënies

Neni 59

Kërkesa monetare dhe jomonetare të kreditorit ndaj debitorit të cilat janë lëndë të kërkesave të përkohshme të kostos ose dhënies, me hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore shndërrohen në kërkesa të njëhershme në para.

Sheshimi i kërkesave

Neni 60

Me hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore do të bëhet sheshimi i kërkesave të përcaktuara të kreditorëve me kërkesat e maturuara të debitorit, në bazë të Ligjit për marrëdhënie obligative.

Ndërprerja e parashkrimit

Neni 61

Me paraqitjen e kërkesës në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore ndërpritet parashkrimi nga dita e parashtrimit të fletëparaqitjes deri në kalim të afatit për pagim i cili është caktuar në marrëveshje jashtëgjyqësore, e nëse marrëveshja jashtëgjyqësore nuk lidhet, deri në plotfuqishmërinë e vendimit për ndërprerje të procedurës.

Përgjegjësia për menaxhim gjatë dhe pas lidhjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 62

(1) Debitori është i detyruar të sigurojë që masat për ristrukturim financiar të përcaktuara në marrëveshjen jashtëgjyqësore të zbatohen në afatet e caktuara për zbatimin e tyre.

(2) Debitori është i detyruar, në çdo tre muaj të përpilojë raport për zbatimin e ristrukturimit financiar, duke përfshirë:

1) përshkrimin e masave për ristrukturim financiar të cilat janë zbatuar dhe ndikimin e tyre të debitorit në aspekt të likuiditetit dhe solvencës;

2) shumën e përgjithshme të pagesave të kërkesave të kreditorëve;

3) bilancet tremujore dhe raport për qarkullimin e parave të gatshme dhe

4. deklaratën e debitorit se nuk ka ndërmarrë asnjë punë e cila si pasojë do të kishte sjellje të kreditorëve në pozitë të pabarabartë.

(3) Debitori i dorëzon raportet nga paragrafi (2) i këtij neni te Regjistri qendror në afat prej 45 ditësh pas kalimit të periudhës me të cilën kanë të bëjnë,

(4) Regjistri qendror është i detyruar raportet nga paragrafi (2) i këtij neni t'i shpall në ueb faqen e vet në afat prej tre ditësh nga dita e pranimit.

Kërkesa të përcaktuara

Neni 63

(1) Me kërkesë të përcaktuar, në pajtim me këtë ligj, nënkuptohet borxhi kryesor dhe kamata të cilët kanë maturuar deri në ditën e miratimit të aktvendimit për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore, e nëse kërkesa është në bazë të dokumentit përmbarues, me kërkesë të përcaktuar nënkuptohet shuma e përgjithshme e shënuar në atë dokument.

(2) Nëse me marrëveshjen jashtëgjyqësore është përcaktuar që kërkesat të paguhen në shumë më të vogël, përqindja që paguhet ndaj marrëveshjes jashtëgjyqësore, përllogaritet në tërë shumën e kërkesës së përcaktuar nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Nga dita e hapjes së procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore deri në ditën e maturimit të përcaktuar me marrëveshje, nuk përllogaritet kamatë.

(4) Dokumentet përmbaruese të cilat nuk janë paraqitur në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore, ndërsa të cilat kanë ndodhur para hapjes së procedurës, gjatë kohëzgjatjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore e humbin fuqinë juridike në lidhje me debitorin, deri në kalimin e afatit për realizimin e marrëveshjes jashtëgjyqësore.

(5) Dokumentet përmbaruese të kreditorëve të përjashtuar dhe të veçuar nuk e humbin fuqinë juridike për përmbushje nga lënda në të cilën ekziston e drejta përjashtuese, përkatësisht e veçuar.

(6) Gjatë kohëzgjatjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore, për kërkesat me dokumente përmbaruese nga paragrafi (4) i këtij neni, parashkrimi ndërpritet.

X. FUQIA JURIDIKE E MARRËVESHJES JASHTËGJYQËSORE, REGJISTRIMET DHE SHPENZIMET

Neni 64

(1) Në bazë të marrëveshjes jashtëgjyqësore, debitori lirohet nga detyrimi që kreditorit t'i paguajë përqindje më të madhe nga e përcaktuara në marrëveshjen jashtëgjyqësore, ndërsa afatet për pagim prolongohen sipas marrëveshjes jashtëgjyqësore. Në ato korniza debitori lirohet nga detyrimet ndaj personave të cilëve u takon e drejta e regresit (garantëve).

(2) Nëse debitori pas lidhjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore kreditorëve u paguan shumë mbi përqindjen e përcaktuar në marrëveshjen jashtëgjyqësore, nuk ka të drejtë të kthimit të asaj shume.

(3) Dokumentet përmbaruese të cilat kanë të bëjnë me kërkesat nga marrëveshja jashtëgjyqësore, për pjesën për të cilën janë përmbushur, e humbin fuqinë juridike në lidhje me debitorin.

Zbatimi i marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 65

(1) Nëse marrëveshja jashtëgjyqësore nuk realizohet plotësisht, kreditorët të cilët janë plotësuar në marrëveshje jashtëgjyqësore, nuk janë të detyruar ta kthejnë atë që e kanë pranuar.

(2) Kërkesat e kreditorëve nga paragrafi (1) i këtij neni konsiderohen si plotësisht të përmbushura nëse janë përmbushur shumat e përcaktuara në marrëveshjen jashtëgjyqësore.

(3) Kreditorët të cilët janë plotësuar pjesërisht sipas marrëveshjes jashtëgjyqësore, në procedurë për falimentim e paraqesin kërkesën e përgjithshme të zvogëluar për shumën për të cilën konsiderohet se sipas marrëveshjes jashtëgjyqësore janë përmbushur.

(4) Kreditorët të cilët as pjesërisht nuk janë përmbushur sipas marrëveshjes jashtëgjyqësore, në procedurë për falimentim e paraqesin kërkesën në shumë të përgjithshme në të cilën do të kishin të drejtë pa lidhje të marrëveshjes jashtëgjyqësore.

Shfuqizimi i marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 66

Marrëveshja jashtëgjyqësore mund të kundërshtohet me padi nën kushtet e njëjta të cilat janë përcaktuar për kundërshtimin e marrëveshjes gjyqësore.

Regjistrime në Regjistrin tregtar

Neni 67

(1) Këshilli për marrëveshje do të dorëzojë te Regjistri qendror dhe noteri kompetent aktvendim për hapjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore dhe aktvendim për ndërprerjen e procedurës.

(2) Noteri kompetent do të dorëzojë te Regjistri qendror aktvendim për marrëveshjen e lidhur jashtëgjyqësore.

(3) Regjistri qendror sipas detyrës zyrtare do të bëjë regjistrimin e të dhënave nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

Ndryshime të kontabilitetit nga marrëveshja jashtëgjyqësore

Neni 68

(1) Në bilancin e suksesit të debitorit si të hyra nuk paraqiten zvogëlimi ose ndërprerja e detyrimeve të debitorit në bazë të:

1) ndërprerjes së kërkesës së kreditorit, me futjen e kërkesës në kryegjënë themelore të shoqërisë në procedurë të rritjes së kryegjësë themelore në bazë të marrëveshjes së miratuar jashtëgjyqësore dhe

2) zvogëlimit të kërkesës së kreditorit në bazë të marrëveshjes së miratuar jashtëgjyqësore,

(2) Debitori është i detyruar me shumën e papaguar të detyrimeve të veta nga paragrafi (1) i këtij neni, ta mbulojë humbjen e bartur, ndërsa dallimin potencial deri te shuma e përgjithshme e atyre detyrimeve, t'i shfrytëzojë për rezerva kapitale.

(3) Debitori i cili ka krijuar rezerva kapitale nga paragrafi (2) i këtij neni nuk guxon të bëjë zvogëlimin e kryegjësë themelore para kalimit të afatit prej dhjetë viteve nga miratimi i marrëveshjes jashtëgjyqësore dhe para kalimit të afatit për plotësimin e të gjitha detyrimeve të cilat rezultojnë nga marrëveshja e miratuar jashtëgjyqësore.

Shpenzime të marrëveshjes jashtëgjyqësore

Neni 69

(1) Shpenzimet e marrëveshjes jashtëgjyqësore i përbëjnë:

1) shpenzime administrative për ngritje dhe mbajtje të procedurës;

2) shpërblim dhe kompensime të shpenzimeve për punën e këshillit për marrëveshje dhe të autorizuarit të marrëveshjes jashtëgjyqësore;

3) shpenzimet për të cilat me këtë ligj apo ligj tjetër është përcaktuar se do të përmbushen si shpenzime të procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore.

(2) Me parashtrimin e propozimit për hapjen e marrëveshjes jashtëgjyqësore, debitori është i detyruar të paguajë avancë për kompensimin e shpenzimeve të procedurës.

(3) Shpenzimet për mbajtjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore me rregullore të veçantë do t'i caktojë ministri i Ekonomisë.

(4) Secili pjesëmarrës në procedurën për marrëveshje jashtëgjyqësore i bart këto shpenzime, pavarësisht nga rezultati i procedurës.

(5) Për shpenzimet e procedurës këshilli për marrëveshje vendos me aktvendim.

(6) Nga prona e debitorit së pari përmbushen shpenzimet e marrëveshjes jashtëgjyqësore.

XI. MBIKËQYRJA

Neni 70

(1) Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji kryen Ministria e Ekonomisë.

Dispozita kundërvajtëse

Neni 71

(1) Me gjobë në shumë prej 1 000 deri në 15 000 euro në kundërvlerë me denarë si kundërvajtje do të dënohet operatori ekonomik, i cili:

1) jep hua, paguan avance për fitim ose fitim, paguan dividend në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji;

2) vepron në kundërshtim me dispozitat nga neni 6 të këtij ligji;

3) vepron në kundërshtim me dispozitat nga neni 12 të këtij ligji;

4) nuk ngrit procedurë për marrëveshje jashtëgjyqësore kur kjo është përcaktuar me këtë ligj;

5) Nuk i qaset lidhjes së marrëveshjes jashtëgjyqësore para Noterit, ndërsa e kanë pranuar planin për ristrukturim financiar dhe

6) Nuk u përmbahet afateve për pagimin e kërkesave të përcaktuara me marrëveshje jashtëgjyqësore.

(2) Me gjobë në shumë prej 200 deri 1 500 euro në kundërvlerë me denarë për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni do të dënohet personi përgjegjës në shoqërinë tregtare dhe personat tjerë juridik të themeluar në pajtim me ligj.

Neni 72

Autorizohet ministri i Ekonomisë që në afat prej 60 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji me rregullore ta përcaktojë tarifën për mbajtjen e procedurës për marrëveshje jashtëgjyqësore.

Neni 73

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit të tij në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

315.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАКЛУЧУВАЊЕ НА СТЕЧАЈНИТЕ ПОСТАПКИ ОТВОРЕНИ СОГЛАСНО СО ЗАКОНОТ ЗА ПРИСИЛНО ПОРАМНУВАЊЕ СТЕЧАЈ И ЛИКВИДАЦИЈА И ЗАКОНОТ ЗА СТЕЧАЈ

Се прогласува Законот за заклучување на стечајните постапки отворени согласно со Законот за присилно порамнување стечај и ликвидација и Законот за стечај,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 322/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ЗАКЛУЧУВАЊЕ НА СТЕЧАЈНИТЕ ПОСТАПКИ ОТВОРЕНИ СОГЛАСНО СО ЗАКОНОТ ЗА ПРИСИЛНО ПОРАМНУВАЊЕ СТЕЧАЈ И ЛИКВИДАЦИЈА И ЗАКОНОТ ЗА СТЕЧАЈ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект во стечајна постапка на имот на стечајниот должник, постапката за впаричување на имотот, како и условите за заклучување на стечајните постапки отворени согласно со Законот за присилно порамнување стечај и ликвидација ("Службен лист на СФРЈ" број 84/89), Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија" број 55/97, 53/2000, 37/2002 и 17/2004) и Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија" број 34/2006, 126/2006, 84/2007 и 47/11).

Член 2

(1) Предмет на постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект во стечајна постапка претставува недвижниот имот кој го презел стечајниот управник по отворањето на стечајната постапка, а кој не е впишан во јавните книги во кои се врши запишување на правата на недвижностите.

(2) Предмет на постапката за впаричување на имотот на стечајниот должник претставува недвижниот имот сопственост на стечајниот должник, подвижниот имот, правата и побарувањата на стечајниот должник.

(3) Предмет на постапката за впаричување на имотот на стечајниот должник е и правото на градење за неизграден објект за кој е издадено одобрение за градење, кое се предбележува во јавната книга во која се запишуваат правата на недвижностите со решение на стечајниот судија.

(4) Корисничките права на градежно изградено и неизградено земјиште и на земјоделско земјиште без оглед на времето на траење на правото на користење не се предмет на впаричување на имотот на стечајниот должник и врз основа на решение на судот се бришат од јавната книга во која се запишуваат правата на недвижности.

Постапка за утврдување на правен статус на имотот на должникот во стечајна постапка

Член 3

(1) Постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект во стечајна постапка се поведува со поднесување на предлог во вонпарнична постапка до вонпарничниот оддел во судот на чие подрачје се спроведува стечајната постапка.

(2) Предлогот од ставот (1) на овој член го поднесува стечајниот управник или лице определено со планот за реорганизација на стечајниот должник, во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Содржина на предлогот

Член 4

(1) Предлогот за утврдување на правен статус на бесправен објект во стечајна постапка содржи означување на судот, назив и седиште на стечајниот должник со податоци од тековната состојба од надлежниот орган, име и презиме на стечајниот управник, односно контакт телефон, електронско сандаче за прием на писмена регистрирано согласно со закон, опис на недвижниот имот за кој се предлага утврдување на правен статус на бесправен објект.

(2) Кон предлогот се доставува:

- правосилно решение за отворање на стечајната постапка или решение за одобрен план за реорганизација,
- доколку се поведени постапки за утврдување на правото на сопственост од оспорени излачни права се доставува доказ за истите, односно изјава заверена кај нотар под морална и кривична одговорност дека не се водат вакви постапки,
- доказ за приклучок на комунална инфраструктура и/или сметки за јавни услуги (струја, вода итн.), со датум пред отворањето на стечајна постапка, а доколку недвижниот имот нема инфраструктурни приклучоци изјава заверена кај нотар дадена под кривична и материјална одговорност со која стечајниот управник ќе потврди дека недвижниот имот е изграден пред отворање на стечајната постапка и
- геодетски елаборат за утврдување на фактичката состојба на бесправен објект со имотен лист за земјиштето на кое е изграден објектот.

Донесување на решение за утврдување на правен статус на бесправен објект во стечајна постапка

Член 5

(1) По приемот на предлогот, судијата во рок од три дена ја испитува уредноста на барањето и доставените докази и доколку утврди дека предлогот не е уреден или дека недостасуваат потребните докази, ќе го повика предлагачот да го уреди предлогот во рок од осум дена од денот на приемот на писменото за уредување на предлогот.

(2) Доколку кон предлогот не е приложен геодетски елаборат, односно земјиштето на кое е изграден објектот е со неутврдени права, судијата по службена должност ќе поднесе барање до Агенцијата за катастар на недвижности за изработка на геодетски елаборат за недвижниот објект, односно за изложување на предметното земјиште.

(3) Агенцијата за катастар на недвижности е должна да постапи по барањето на судот од ставот (2) на овој член во рок не подолг од 30 дена од денот на приемот на барањето.

(4) Судот заедно со поднесеното барање до Агенцијата за катастар на недвижности издава наредба до стечајниот управник, односно лицето определено со планот за реорганизација за овозможување на непречен пристап за извршување на потребните дејствија од страна на Агенцијата за катастар на недвижности во предметниот недвижен имот.

(5) Доколку предлогот е уреден, односно по уредување на предлогот согласно со ставовите (1), (2) и (3) на овој член, судијата во рок од три дена ќе донесе решение со кое ќе утврди правен статус на објект во стечајната постапка.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член не е дозволена жалба.

(7) Судот правосилното решение од ставот (5) на овој член по службена должност го доставува до Агенцијата за катастар на недвижности најдоцна во рок од три дена од неговото донесување, заради запишување на правото на сопственост во јавните книги во кои се запишуаат правата на недвижностите.

(8) Во случај ако за објектот или за дел од објектот за кој се води постапка за утврдување на правен статус на бесправен објект, се воделе сопственички тужби или тужби за излачување на објектот или дел од објектот од стечајната маса, судијата во решението за утврдување на правен статус на бесправен објект ќе наложи бришење на евидентираните кориснички права на стечајниот должник на градежно изградено и неизградено земјиште и земјоделско земјиште и прибележување во имотниот лист на заведени сопственички тужби или тужби за излачување на објектот или дел од објектот од стечајната маса сé до моментот на правосилно завршување на предметните спорови, односно завршувањето на постапката по покренат вонреден правен лек.

(9) При запишувањето на правото на сопственост на објектот во јавната книга за запишувањето на правата на недвижностите се прибележуваат споровите од ставот (8) на овој член.

(10) Запишаното на правото на сопственост на стечајниот должник согласно со овој закон нема влијание на започнатите спорови и не претставува нов доказ на започнатите спорови од ставот (8) на овој член.

(11) Објектот, односно дел од објектот кој се стекнал со правен статус на бесправен објект, а за кој постои прибелешка од ставот (9) на овој член не може да бидат предмет на впаричување во стечајната постапка до правосилно завршување на постапките и по евентуално покрената постапка за вонреден правен лек.

(12) По правосилно завршување на споровите, односно по завршувањето на постапката покрената по вонреден правен лек, кои се воделе за утврдување на правото на сопственост на објектот, односно дел од објектот кој е предмет на постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект, судот по службена должност ја доставува пресудата заради бришење на прибелешка во имотниот лист, односно упис на правото сопственост во јавните книги во кои се запишуваат правата на недвижности.

Рокови во кој треба да завршат започнатите парници

Член 6

(1) Заради итноста во постапување во стечајните постапки, започнатите парнични постапки за оспорените побарувања, постапки за побивање на правни дејствија и постапки за утврдување на права на стечајниот должник по кој било основ согласно со закон, сопственички тужби или тужби за излачување на имот од стечајна маса пред надлежните судови во прв степен треба да завршат во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон, во рок од 45 дена од влегувањето во сила на овој закон пред второстепените судови и во рок од 45 дена пред Врховниот суд на Република Македонија од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Доколку Врховниот суд одлучува по започнатите спорови од ставот (1) на овој член, а одлуките на пониските судови еднаш биле укинати, по започнатите спорови мериторно ќе одлучи.

(3) Започнатите управни спорови во врска со имотот на стечајниот должник поведени пред Управниот суд треба да завршат во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон, а пред Вишиот управен суд во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(4) Доколку Вишиот суд одлучува по започнатите спорови од ставот (3) на овој член, а одлуката на понискиот суд еднаш била укината, по започнатите спорови мериторно ќе одлучи.

(5) Започнатите постапки пред органите на државната управа и државните органи во врска со имотот на стечајниот должник, органот е должен да донесе одлука најдоцна во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Постапка за упис на сопственоста на имот на стечајниот должник кој се наоѓа во странство

Член 7

(1) Средствата (објекти, машини и друга опрема, влогови во други субјекти и друго), за кои треба да се постапи согласно со членот 89-а од Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал („Службен весник на Република Македонија“ број 38/93, 48/93, 21/98, 25/99, 39/99, 81/99, 40/2000, 6/2002, б31/2003, 38/2004, 35/2006, 84/2007 и 123/12), кои не влегуваат во стечајна маса, а кои се наоѓаат надвор од територијата на Република Македонија во држава во која согласно со законодавството на таа држава не може да се запишат во сопственост на Република Македонија се запишуваат на име на АД за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор.

(2) Постапката за упис на сопственоста на средствата од ставот (1) на овој член се спроведува согласно со законите на државата на чија територија се наоѓа имотот. Постапката за упис на имотот од ставот (1) на овој член АД за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор треба да ја започне во рок од 30 дена од влегувањето во сила на овој закон.

(3) Стечајниот управник е должен во рок од 15 дена од влегувањето во сила на овој закон до АД за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор, да достави листа на имот согласно со ставот (1) на овој член.

II. ВПАРИЧУВАЊЕ НА ИМОТ КОЈ ВЛЕГУВА ВО СТЕЧАЈНА МАСА

Начин, постапка и рокови за продажба на имотот од стечајната маса

Член 8

(1) Претворање на имотот, имотните права и побарувањата на должникот кои влегуваат во стечајна маса во пари, започнува во рок од три дена од уписот на сопственоста во јавните книги во кои се запишуваат правата на недвижностите.

(2) Продажбата на имотот од стечајната маса се врши по пат на електронска продажба со јавно наддавање без утврдена почетна цена. Право на учество во продажбата имаат учесниците кои ќе уплатат депозит или ќе доставаат банкарска гаранција во висина од 10% од проценетата вредност на имотот кој е предмет на продажбата.

(3) Овластениот проценувач е должен процената на имотот на стечајниот должник да ја изготви и достави до судот и до стечајниот управник во рок не подолг од 30 дена од денот на добивањето на известување за потребата за вршење на процената.

(4) Првата продажба на имотот од стечајната маса, стечајниот управник ја објавува во два најтиражни дневни весници кои се дистрибуираат на територијата на Република Македонија во формат на половина страница во рок од три дена од денот на извршената процена согласно со ставот (3) на овој член. Огласот трае најмногу 15 дена. Во случај на неуспешна продажба истиот се повторува најмногу уште еднаш со тоа што целата продажба треба да заврши во рок од 70 дена од рокот определен во ставот (1) на овој член.

(5). Во содржината на огласот за продажба во случај кога предмет на впаричување е правото на градба, освен основните податоци за предметот на продажба, особено треба да се наведе дали имотот е вклопен во урбанистичките планови на соодветната општина. Во случај на продажба на правото на градба, во огласот се наведува и дека купувачот ги презема сите права и обврски утврдени согласно со договорот за заедничка градба или соинвеститорство кој го склучил стечајниот должник со сопствениците на градежното земјиште.

(6) Решението на стечајниот судија со кое е избран најповолен купувач на имотот во стечајната постапка е основ за упис во јавните книги во кои се запишуваат правата на недвижности, како и на сите промени во целокупната градежно-техничка и друга документација која гласела на име на стечајниот должник пред отворањето на стечајната постапка.

(7) За останатите фази од постапката за продажба на имотот на стечајниот должник соодветно се применуваат одредбите за впаричување на имотот на стечајниот должник од Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија“ број 79/13).

Распределба на подвижниот, недвижниот имот и побарувањата кои влегуваат во стечајна маса

Член 9

(1) Доколку и втората продажба на имотот на стечајниот должник не биде успешно завршена, стечајниот управник е дожен во рок од осум дена од денот на неуспешната продажба да изготви план за распределба на подвижниот, недвижниот имот и побарувањата за кои правото на сопственост се впишува во соодветен регистар, односно јавна книга согласно со закон, а кои влегуваат во стечајната маса. Подвижниот имот за кој правото на сопственост не се впишува во соодветен ре-

гистар се распоредуваат на доверителите сразмерно на утврдените побарувања врз основа на проценетата вредност. Планот за распределба на имотот стечајниот управник го доставува во рок од три дена од денот на втората неуспешна продажба до стечајниот судија, стечајното досие на должникот и објавува оглас во два најтиражни весници кои се дистрибуираат на територијата на Република Македонија во формат на половина страница, и дека планот за распределба е депониран во стечајното досие и истовремено ги повикува доверителите да извршат увид во истиот. Доверителите имаат право да извршат увид во планот за распределба во рок од осум дена од денот на објавувањето на огласот во дневниот печат.

(2) Со планот за распределба стечајниот управник врши распределба на подвижниот, недвижниот имот и побарувањата на начин што го определува идеалниот дел од имотот согласно со процентот на неговото утврдено побарување.

(3) Доверителот има право на приговор во рок од три дена на изготвениот план за распределба до стечајниот судија, само по однос на висината на процентот на утврденото побарување и големината на идеалниот дел кој би му припаднал.

(4) Стечајниот судија во рок од три дена од приемот на приговорот со решение одлучува по приговорот. Со истото решение стечајниот судија одлучува по предложениот план за распределба.

(5) Против решението на стечајниот судија за распределба на имотот не е дозволено правото на жалба.

(6) Правосилното решение од ставот (5) на овој член е основ за упис на правото на сопственост на недвижниот имот во јавните книги во кои се упишува правото на сопственост.

(7) Правосилното решение од ставот (5) на овој член е основ за упис на правото на сопственост на подвижниот имот и побарувањата во соодветните регистри согласно со закон.

(8) Распределбата на имотот на стечајниот должник согласно со овој член не претставува промет.

Конечна распределба на имотот на должникот и заклучување на постапката

Член 10

(1) Пред конечната распределба на имотот на стечајниот должник, стечајнниот управник е должен да ги исплати трошоците за изработка на геодетски елаборат на Агенцијата за катастар на недвижности, доколку таквиот елаборат не бил поднесен како прилог кон барањето за утврдување на правен статус на бесправен објект.

(2) По извршувањето на конечната распределба на стечајната маса, стечајниот судија во рок од осум дена ќе донесе решение за заклучување на стечајната постапка. За конечната распределба и заклучување на постапката соодветно се применуваат одредбите од членовите 200 и 201 од Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија” број 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/11 и 79/13).

Распределување на остаток од имот или средства по конечна распределба

Член 11

(1) Доколку по впаричување на имотот и распределба на имотот на доверителите како и покривање на трошоците на постапката, останат нераспределени средства и имот истите се враќаат на основачите, односно содружниците. Доколку како основачи биле исклучиво правни лица кои престанале да постојат и се избришани од соодветниот регистар, а не постојат правни следбеници , преостанатите средства се пренесуваат на Буџетот на Република Македонија, а имотот во сопственост на Република Македонија.

(2) Ако по конечната распределба останат нераспределени средства или имот кај субјект кој не спровел сопственичка трансформација, средствата се пренесуваат на Буџетот на Репубика Македонија, а имотот се пренесува во сопственост на Република Македонија.

Преодни и завршни одредби

Член 12

Започнатите постапки согласно со Законот за присилно порамнување стечај и ликвидација (“Службен лист на СФРЈ“ број 84/89), Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија” број 55/97, 53/2000, 37/2002 и 17/2004) и Законот за стечај („Службен весник на Република Македонија” број 34/2006, 126/2006, 84/2007 и 47/11) ќе се водат согласно со овој закон, односно постапката за утврдување на правен статус на бесправен објект, впаричување, распределба и заклучување уредени со овој закон.

Член 13

(1) Ако стечаен управник односно лице определено со планот за реорганизација не постапи согласно со рокот утврден со членот 3 став (2) од овој закон и по наредбата на судот согласно со членот 5 став (4) од овој закон, стечајниот судија ќе му изрече парична казна во износ од 10.000 до 15.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на НБРМ кој важел на денот на поднесување на предлогот, со утврдување на дополнително оставениот рок од седум дена за доставување на предлогот, односно постапување по налогот.

(2) Доколку и по дополнително оставениот рок од ставот (1) на овој член стечајниот управник, односно лице определено со планот за реорганизација не го достави предлогот, односно не постапи по налогот, стечајниот судија ќе го разреши стечајниот управник и ќе поведе постапка за одговорност пред органот надлежен за издавање на лиценца за вршење на дејност стечаен управник.

Член 14

(1) Доколку стечајниот управник има поднесено барање за утврдување на правен статус на бесправен објект, а не е донесено решение по барањето согласно со Законот за постапување со бесправно изградени објекти („Службен весник на Република Македонија” број 23/11, 54/11, 155/12 и 72/13), пред влегувањето во сила на овој закон поднесеното барање заради постапување согласно со членот 3 став (2) од овој закон ќе го повлече од органот каде што е поднесено барањето во рок од три дена од влегувањето во сила на овој закон.

(2) Органот каде што е поднесено барањето, по поднесеното барање за повлекување на барањето од ставот (1) на овој член е должен да постапи во рок од три дена од денот на поднесеното барање.

Член 15

(1) Глоба во износ од 10.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице во органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, единицата на локалната самопурава, односно градот Скопје, ако во утврдениот рок не постапи по барањето на стечајниот управник за повлекување на барањето за утврдување на правен статус.

(2) Доколку АД за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор не постапи во рокот определен во членот 7 став (3) од овој закон ќе му се изрече за прекршок глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност. На одговорното лице во правното лице од ставот (2) на овој член ќе му се изрече за прекршок глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност, доколку не постапи согласно со роковите определени со членот 7 став (3) од овој закон.

Член 16

Надлежен орган за изрекување на прекршочните санкции од членот 15 од овој закон е надлежниот суд.

Член 17

Непостапувањето согласно со членот 6 од овој закон претставува основ за покренување на дисциплинска постапка , односно нестручно и несовесно постапување согласно со Законот за судовите („Службен весник на Република Македонија" број 58/2006, 35/2008 и 150/10).

Член 18

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR MBYLLJEN E PROCEDURAVE TË FALIMENTIMIT TË HAPURA NË PAJTIM ME LIGJIN PËR BARAZIMIN E DETYRUESHËM TË FALIMENTIMIT DHE LIKUIDIMIT DHE LIGJIN PËR FALIMENTIM

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Lënda e ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet procedura për përcaktimin e statusit ligjor të objektit pa leje në procedurë të falimentimit të pronës të debitorit të falimentimit, procedura e shndërrimit në para të pronës si dhe kushtet për mbylljen e procedurave të falimentimit të hapura në pajtim me Ligjin për barazim të detyrueshëm të falimentimit dhe likuidimit ("Fleta Zyrtare e RSFJ-së" numër 84/89), Ligjin për falimentim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonise" numër 55/97, 53/2000, 37/2002 dhe 17/2004) dhe Ligjin për falimentim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 34/2006, 126/2006, 84/2007 dhe 47/11).

Neni 2

(1) Lëndë të procedurës për përcaktimin e statusit ligjor të objektit pa leje në procedurë të falimentimit paraqet prona e patundshme që e ka marrë drejtori falimentimit pas hapjes së procedurës së falimentimit, që nuk është shënuar në librat publikë në të cilët kryhet regjistrimi i të drejtave të patundshmërive.

(2) Lëndë të procedurës së shndërrimit në para të pronës së debitorit të falimentimit paraqet prona e patundshme e debitorit të falimentimit, prona e tundshme, të drejtat dhe kërkesat e debitorit të falimentimit.

(3) Lëndë të procedurës së shndërrimit në para të pronës së debitorit të falimentimit është edhe e drejta e ndërtimit të objektit të pandërtuar për të cilin është dhënë leje për ndërtim, e cila parashënohet në librin publik në të cilin regjistrohen të drejtat e patundshmërisë me aktvendim të gjykatësit të falimentimit.

(4) Të drejtat e shfrytëzimit të tokës për ndërtim të ndërtuar dhe të pandërtuar dhe tokës bujqësore pa marrë parasysh kohëzgjatjen e të drejtës së shfrytëzimit nuk janë lëndë e shndërrimit në para të pronës së debitorit të falimentimit dhe në bazë të aktvendimit të gjykatës shlyhen nga libri publik në të cilin regjistrohen të drejta e patundshmërive.

Procedura për përcaktimin e statusit juridik të pronës të debitorit në procedurën e falimentimit

Neni 3

(1) Procedura për përcaktimin e statusit juridik të objektit pa leje në procedurën e falimentimit ngrihet me parashtrimin e propozimit në procedurë jashtëkontestimore në seksionin jashtëkontestimore në gjykatën në rajonin e të cilit zbatohen procedura e falimentimit.

(2) Propozimin nga paragrafi (1) i këtij neni e parashtron drejtori i falimentimit ose person i caktuar me planin për riorganizim të debitorit të falimentimit, në afat prej 15 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Përmbajtja e propozimit

Neni 4

(1) Propozimi për përcaktimin e statusit juridik të objektit pa leje në procedurën e falimentimit i përmban: caktimin e gjykatës, emrin dhe selinë e debitorit të falimentimit me të dhëna nga gjendja rrjedhëse nga organi kompetent, emrin dhe mbiemrin e drejtorit të falimentimit, përkatësisht telefonin për kontakt, postën elektronike për pranimin e shkresave të regjistruar në pajtim me ligjin, përshkrimin e pronës së patundshme për të cilin propozohet përcaktimi i statusit juridik të objektit pa leje.

(2) Propozimit i bashkëngjitet:

- aktvendimi i plotfuqishëm për hapjen e procedurës së falimentimit ose aktvendimi për planin e miratuar për riorganizim,
- nëse janë ngritur procedura për përcaktimin e të drejtës së pronësisë së të drejtave përjashtuese të kontestueshme dorëzohet dëshmi për të njëjtat, përkatësisht deklaratë e verifikuar te noteri nën përgjegjësi morale dhe penale se nuk udhëhiqen procedura të tilla,
- dëshmia për lidhje të infrastrukturës komunale dhe/ose llogarive për shërbimet publike (rrymë, ujë, etj.) me datë para hapjes së procedurës së falimentimit e nëse prona e patundshme nuk ka lidhje të infrastrukturës, deklaratë të verifikuar te noteri të dhënë nën përgjegjësi penale dhe materiale me të cilën drejtori i falimentimit do të vërtetojë se prona e patundshme është ndërtuar para hapjes së procedurës së falimentimit dhe
- elaborati gjeodezik për përcaktimin e gjendjes faktike të objekt pa leje me aktzotërim për tokën në të cilën është ndërtuar objekti.

Miratimi i aktvendimit për përcaktimin e statusit juridik të objektit pa leje në procedurën e falimentimit

Neni 5

(1) Pas pranimit të propozimit, gjykata në afat prej tri ditësh i shqyrton rregullsinë e kërkesës dhe dëshmitë e dorëzuara dhe nëse përcakton se propozimi nuk është i rregullt ose mungojnë dëshmitë e nevojshme, do ta thirr propozuesin ta rregullojë propozimin në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të shkresës për rregullimn e propozimit.

(2) Nëse me propozim nuk është bashkëngjitur elaborati gjeodezik përkatësisht toka në të cilën është ndërtuar objekti është me të drejta të papërcaktuara, gjykatësi me detyrë zyrtare do të parashtrojë kërkesë në Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive për përpunimin e elaboratit gjeodezik për objektin e patundshëm për ekspozimin e tokës në fjalë.

(3) Agjencia për Kadastër të Patundshmërive është e obliguar që të veprojë për kërkesën e gjyqit nga paragrafi (2) të këtij neni, në afat jo më të gjatë se 30 ditë nga dita e pranimit të kërkesës .

(4) Gjykata së bashku me kërkesën e parashtruar në Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive lëshon urdhër te drejtori i falimentimit përkatësisht personi i caktuar me planin për riorganizim për mundësimin e qasjes së papenguar për kryerjen e veprimeve të nevojshme nga Agjencia për Kadastër të Patundshmërive në pronën e patundshme në fjalë.

(5) Nëse propozimi është i rregullt, përkatësisht pas rregullimit të propozimit në përputhje me paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, gjykatësi në afat prej tri ditësh do të marrë aktvendim me të cilin do ta përcaktojë statusin juridik të objektit në procedurën e falimentimit.

(6) Kundër aktvendimit nga paragrafi (5) nuk lejohet ankesë.

(7) Gjykata aktvendimin e plotfuqishëm nga paragrafi (5) të këtij neni me detyrë zyrtare e dorëzon në Agjenci për Kadastër të Patundshmërive më së voni në afat prej tri ditësh nga miratimi i tij, për regjistrimin e të drejtës së pronësisë në librat publikë në të cilët regjistrohen të drejta e patundshmërive.

(8) Në rast nëse për objektin ose për pjesë të objektit për të cilin udhëhiqet procedurë për përcaktimin e statusit juridik të objekti pa leje, janë udhëhequr padi pronësie ose padi për përjashtimin e objektit ose pjesës së objekti nga masa falimentuese, gjykatësi në aktvendimin për përcaktimin e statusit juridik të objektit pa leje do të urdhërojë shlyerjen e të drejtave të evidentuara shfrytëzuese të debitorit falimentues të tokës ndërtimore të ndërtuar dhe të pandërtuar dhe tokës bujqësore dhe shënimin në aktzotërim të ankesave të regjistruara pronësore ose ankesave për përjashtimin e objektit ose pjesës së objektit nga masa falimentuese deri në momentin e përfundimit të plotfuqishëm të kontesteve të lëndëve, përkatësisht përfundimit të procedurës për mjetin juridik të ngritur të jashtëzakonshëm.

(9) Gjatë regjistrimit të së drejtës së pronësisë të objektit në librin publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmmërisë shënohen kontekstet nga paragrafi (8) i këtij neni.

(10) E drejta e pronësisë e regjistruar e debitorit të falimentimit në pajtim të këtij ligji nuk ka ndikim në kontestet e filluara dhe nuk paraqet dëshmi të re në kontestet e filluara nga paragrafi (8) i këtij neni.

(11) Objekti përkatësisht pjesa e objektit që e ka marrë statusin juridik të objektit pa leje e për të cilët ekziston shënim nga paragrafi (9) i këtij neni, nuk mund të jenë lëndë e shndërrimit në para në procedurë falimentuese deri në përfundimin e plotfuqishëm të procedurave dhe pas procedurës së ngritur eventuale për mjet të jashtëzakonshëm juridik.

(12) Pas përfundimit të plotfuqishme të kontesteve përkatësisht pas përfundimit të procedurës së ngritur për mjet juridik të jashtëzakonshëm, që janë mbajtur për përcaktimin e të drejtës së pronësisë të objektit përkatësisht pjesës së objektit që është lëndë e procedurës për përcaktimin e statusit juridik të objektit pa leje, gjykata me detyrë zyrtare e dorëzon aktgjykimin për shlyerjen e shënimit në aktzotërim përkatësisht regjistrimin e të drejtës së pronësisë në librat publikë në të cilët regjistrohen të drejtat e patundshmërive.

Afatet në të cilat duhet të përfundojnë kontestet e filluara

Neni 6

(1) Për shkak të urgjencës së veprimit në procedurat e falimentimit, procedurat kontestimore të filluara për kërkesat e kontestuara, procedurat për përgënjeshtrimin e veprimeve dhe procedurave juridike të të drejtave të debitorit të falimentimit në çfarëdo baze në pajtim me ligjin, ankesave pronësore ose ankesave për përjashtimin e pronës nga masa falimentuese para gjykatave kompetente në shkallë të parë duhet të përfundojnë në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, në afat prej 45 ditësh nga hyrja në fuqi të këtij ligji para gjykatave të shkallës së dytë dhe në afat prej 45 ditësh para Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Nëse Gjykata Supreme vendos për kontestet e filluara nga paragrafi (1) të këtij neni, ndërsa vendimet e gjykatave më të ulëta një herë janë anuluar, për kontestet e filluara do të vendosë në mënyrë meritore.

(3) Kontestet e filluara administrative në lidhje me pronën e debitorit të falimentimit të ngritura para Gjykatës Administrative duhet të përfundojë në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, e para Gjykatës së Lartë Administrative në afat prej 45 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(4) Nëse Gjykata e Lartë vendos për kontestet e filluara nga paragrafi (3) i këtij neni, ndërsa vendimi i gjykatës më të ulët një herë është anuluar, për kontestet e filluara do të vendosë në mënyrë meritore.

(5) Për procedurat e filluara para organeve të administratës shtetërore dhe organeve shtetërore në lidhje me pronën e debitorit të falimentimit, organi është i detyruar të marrë vendim më së voni në afat prej 45 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Procedura për regjistrimin e pronësisë së pronës të debitorit të falimentimit që ndodhet jashtë vendit

Neni 7

(1) Mjetet (objektet , makinat dhe pajisje të tjera, depozitat në subjekte tjera dhe etj.), për të cilat duhet të veprohet në pajtim me nenin 89-a të Ligjit për transformim të ndërmarrjeve me kapital shoqëror ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 38/93, 48/93, 21/98, 25/99, 39/99, 81/99, 40/2000, 6/2002, 31/2003, 38/2004, 35/2006, 84/2007 dhe 123/12), që nuk hyjnë në masën e falimentimit, e që gjendet jashtë territorit të Republikës së Maqedonisë në shtetin që në pajtim me legjislacionin e atij shteti nuk mund të regjistrohen në pronësi të Republikës së Maqedonisë, regjistrohet në emër të SHA për ndërtim dhe menaxhim me hapësira banesore dhe afariste.

(2) Procedura për regjistrimin e pronësisë së mjeteve nga paragrafi (1) të këtij neni zbatohet në përputhje me ligjet e shtetit në territorin e të cilit ndodhet prona. Procedura për regjistrimin e pronës nga paragrafi (1) të këtij neni SHA për ndërtim dhe menaxhim me hapësira banesore dhe afariste duhet të fillojnë në afat prej 30 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji .

(3) Drejtori i falimentimit është i detyruar që në afat prej 15 ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji në SHA për ndërtim dhe menaxhim me hapësirave banesore dhe afariste, të dorëzojë listë të pronës në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni.

II.SHNDËRRIMI NË PARA I PRONËS QË HYN NË MASËN E FALIMENTIMIT

Mënyra, procedura dhe afatet për shitjen e pronës nga masa e falimentimit

Neni 8

(1) Shnëdrrimi në para i pronës, të drejtat pronësore dhe kërkesave të debitorit që hyjnë në masën e falimentimit, fillon në afat prej tri ditësh nga regjistrimi i pronësisë në librat publikë në të cilët regjistrohen të drejtat e patundshmërive.

(2) Shitjet e pronës nga masa e falimentimit kryhet përmes shitjes elektronike me ankand publik pa çmim fillestar të përcaktuar. Të drejtë për pjesëmarrje në shitje kanë pjesëmarrësit që paguajnë depozitë ose do të dorëzojnë garanci bankare në lartësi prej 10% nga vlera e përcaktuar e pronës që është lëndë e shitjes.

(3) Vlerësuesi i autorizuar është i detyruar që vlerësimin e pronës së debitorit të falimentimit ta përgatisë dhe dorëzojë në gjykatë dhe te drejtori i falimentimit në afat jo më të gjatë se 30 ditë nga dita e marrjes së njoftimit për nevojën e kryerjes së vlerësimit.

(4) Shitjen e parë të pronës së masës së falimentimit, drejtori i falimentimit e shpall në dy gazeta ditore me tirazh më të madh që distribuohen në territorin e Republikës së Maqedonisë në format të gjysmës së faqes në afat prej tri ditësh nga dita e kryerjes së vlerësimit në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni. Shpallje zgjat më së shumti 15 ditë. Në rast të shitjes së pasuksesshme e njëjta përsëritet më së shumti edhe një herë me çfarë shitja tërë duhet të përfundojë në afat prej 70 ditësh nga afati i përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni .

(5) Në përmbajtjen e shpalljes për shitje në rastin kur lëndë e shndërrimit në para është e drejta e ndërtimit, përveç të dhënave themelore për lëndën e shitjes, veçanërisht duhet theksuar nëse prona është e përfshirë në planet urbane të komunës përkatëse. Në rast të shitjes së të drejtës së ndërtimit, në shpallje theksohet edhe se bleresi i merr tërë të drejtat dhe obligimet e përcaktuara në pajtim me marrëveshjen për ndërtimin e përbashkët ose bashkëinvestim që i ka lidhur debitori i falimentimit me pronarët e tokës për ndërtim.

(6) Aktvendimi i gjykatësit të falimentimit me të cilin është zgjedhur bleresi më i volitshëm i pronës në procedurën e falimentimit, është bazë në regjistrimin në librat publikë në të cilat regjistrohen të drejtat e patundëshmërive, si dhe i gjitha ndryshimeve në dokumentacionin e përgjithshëm ndërtimor teknik dhe dokumentacionin tjetër që ka qenë në emrin e debitori të falimentimit para hapjes së procedurës së falimentimit.

(7) Për fazat tjera të procedurës për shitjen e prona së debitorit të falimentimit në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat për shndërrim në para të pronës së debitorit të falimentimit nga Ligji për falimentim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 79/13).

Ndarja e pronës së tundshme dhe të patundshme dhe kërkesat që hyjnë në masën e falimentimit

Neni 9

(1) Nëse edhe shitja e dytë e pronës të debitorit të falimentimit nuk përfundon me sukses, drejtori i falimentimit detyrohet që në afat prej tetë ditësh nga dita e shitjes së pasuksesshme të përgatisë plan për ndarjen pronës së tundshme, të pa tundshme dhe kërkesave për të cilat e drejta e pronësisë regjistrohet në regjistrin përkatës përkatësisht librin publik në pajtim me ligjin, e që hyjnë masën e falimentimit. Prona e tundshme për të cilën e drejta e pronësisë nuk regjistrohet në regjistrin përkatës u ndahen kreditorëve në proporcion me kërkesat e përcaktuara në bazë të vlerës së përcaktuar. Planin për ndarjen e pronës drejtori i falimentimit e dorëzon në afat prej tri ditësh nga dita e shitjes së dytë të pasuksesshme te gjykatësi i falimentimit, dosjen e falimentimit të debitorit dhe publikon shpallje në dy gazeta me tirazh më të madh që shpërndahen në territorin e Republikës së Maqedonisë në format të gjysmës së faqes, dhe se plani për ndarje është depozituar në dosjen e falimentimit dhe njëkohësisht i thirr kreditorët të kryejnë shikim në të njëjtën. Kreditorët kanë të drejtë të kryejnë shikim në planin e ndarjes në afat prej tetë ditësh nga dita e publikimit të shpalljes në shtypin ditor.

(2) Me planin për ndarjen e drejtori i falimentimit kryen ndarjen e pronës së tundshme, të patundshme dhe kërkesat në mënyrë që e përcakton pjesën ideale të pronës në përputhje me përqindjen e kërkesës së tij të përcaktuar.

(3) Kreditori ka të drejtë kundërshtimi në afat prej tri ditësh ndaj planit të përgatitur për ndarje te gjykatësi i falimentimit, vetëm në raport me lartësinë e përqindjes së kërkesës së përcaktuar dhe madhësisë së pjesës ideale që do t'i takonte.

(4) Gjykatësi i falimentimit në afat prej tri ditësh nga pranim i kundërshtimit me aktvendim vendos për kundërshtimin. Me të njëjtin aktvendim gjykatësi i falimentimit vendos për planin e propozuar për ndarje.

(5) Kundër aktvendimit të gjykatësit të falimentimit për ndarje të pronës nuk i lejohet e drejta për ankesë.

(6) Aktvendimi i plotfuqishëm nga paragrafi (5) i këtij neni është bazë për regjistrimin e të drejtës së pronësisë së pronës së patundshme në librat publikë në të cilët regjistrohet e drejta e pronësisë.

(7) Aktvendimi i plotfuqishëm nga paragrafi (5) i këtij neni është bazë për regjistrimin e të drejtës së pronësisë së pronës së tundshme dhe kërkesa në regjistrat përkatëse në pajtim me ligjin.

(8) Ndarja e pronës së debitorit të falimentimit në pajtim me këtë nen nuk paraqet qarkullim.

Ndarja përfundimtare e pronës së debitorit dhe mbyllja e procedurës

Neni 10

(1) Para ndarjes përfundimtare të pronës së debitorit të falimentimit, drejtori i falimentimit, detyrohet t'i paguajë shpenzimet për përpunimin e elaboratit gjeodezik të Agjencisë për Kadastër të Patundshmërive nëse elaborati i tillë nuk është paraqitur si shtojcë me kërkesën për përcaktimin e statusit juridik të objektit të ndërtuar pa leje.

(2) Pas përfundimit të ndarjes përfundimtare të masës së falimentimit, gjykatësi i falimentimit në afat prej tetë ditësh do të marrë aktvendim për mbylljen e procedurës së falimentimit. Përndarjen përfundimtare dhe mbylljen e procedurës në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e neneve 200 dhe 201 të Ligjit për falimentim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 34/2006,126/2006, 84/2007, 47/11 dhe 79/13).

Ndarja e mbetjes së pronës ose mjeteve pas ndarjes përfundimtare

Neni 11

(1) Nëse pas shndërrimit në para të pronës dhe ndarjes së pronës së kreditorëve si dhe mbulimin e shpenzimeve të procedurës, ngelin mjete të pandara dhe pronë, të njëjtat u kthehen themeluesve, përkatësisht bashkëpronarëve. Nëse si themelues kanë qenë vetëm persona juridikë të cilët kanë pushuar të ekzistojnë dhe janë shlyer nga regjistri përkatës ndërkaq nuk ekzistojnë trashëgimtarë juridikë, mjetet e mbetura transferohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë, ndërsa prona në pronësi të Republikës së Maqedonisë.

(2) Nëse pas ndarjes përfundimtare ngelin mjete të pandara ose pronë te subjekti i cili nuk e ka kryer transformimin pronësor, mjetet transferohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë, ndërsa prona transferohet në pronësi të Republikës së Maqedonisë.

Dispozita kalimtare dhe të fundit

Neni 12

Procedurat e filluara në pajtim me Ligjin për barazim të detyrueshëm të falimentimit dhe likuidimit (“Fleta Zyrtare e RSFJ-së” numër 84/89) dhe Ligjin për falimentim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 55/97, 53/2000, 37/2002 dhe 17/2004) dhe Ligjin për falimentim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 34/2006,126/2006, 84/2007 dhe 47/11) do të mbahen në pajtim me këtë ligj përkatësisht procedurën për përcaktimin e statusit juridik të objektit të ndërtuar pa leje, shndërrim në para, ndarje dhe përmbyllje të rregulluara me këtë ligj.

Neni 13

(1) Nëse drejtori i falimentimit, përkatësisht personi i përcaktuar me planin për riorganizim nuk vepron në pajtim me afatin e përcaktuar me nenin 3 paragrafi (2) të këtij ligji dhe me urdhër të gjykatës në pajtim me nenin 5 paragrafi (4) të këtij ligji, gjykatësi i falimentimit do t’i shqiptojë dënim me para në shumë prej 10 000 deri në 15 000 euro në kundërvlerë të denarit sipas kursit të mesëm të BPRM që ka vlejtur në ditën e paraqitjes së propozimit, me përcaktimin e afatit të lënë plotësues prej shtatë ditësh për dorëzimin e propozimit përkatësisht veprimit sipas urdhëresës.

(2) Nëse edhe pas afatit të lënë plotësues nga paragrafi (1) i këtij neni, drejtori i falimentimit përkatësisht personi i përcaktuar me planin për riorganizim nuk e paraqet propozimin përkatësisht nuk vepron sipas urdhëresës, gjykatësi i falimentimit do ta shkarkojë drejtorin e falimentimit dhe do të ngrejë procedurë për përgjegjësi para organit kompetent për lëshimin e licencës për kryerjen e veprimtarisë drejtor i falimentimit.

Neni 14

(1) Nëse drejtori i falimentimit ka paraqitur kërkesë për përcaktimin e statusit juridik të objektit të ndërtuar pa leje ndërkaq nuk është miratuar aktvendim lidhur me kërkesën në pajtim me Ligjin për veprim me objekte të ndërtuara pa leje ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 23/11, 54/11, 155/12 dhe 72/13), para hyrjes në fuqi të këtij ligji, kërkesën e paraqitur për veprim në pajtim me nenin 3 paragrafi (2) të këtij ligji, do të tërheqë nga organi ku është paraqitur kërkesa, në afat prej tri ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Organi ku është paraqitur kërkesa për kërkesën e paraqitur për tërheqjen e kërkesës nga paragrafi (1) të këtij neni, është i obliguar të veprojë në afat prej tri ditësh nga dita e kërkesës së paraqitur.

Neni 15

(1) Gjobë në shumë prej 10 000 deri në 15 000 euro në kundërvlerë të denarit do t’i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës në organin e administratës shtetërore kompetent për kryerjen e punëve në sferën e rregullimit të hapësirës, njësinë e vetëqeverisjes lokale, përkatësisht qytetin e Shkupit, nëse në afatin e përcaktuar nuk vepron për kërkesën e drejtorit të falimentimit për tërheqjen e kërkesës për përcaktimin e statusit juridik.

(2) Nëse SHA për ndërtim dhe ekonomizim me hapësirë banesore dhe afariste nuk vepron në afatin e përcaktuar në nenin 7 paragrafi (3) të këtij ligji do t’i shqiptohet për kundërvajtje gjobë në shumë prej 3 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë të denarit. Personit përgjegjës në personin juridik nga paragrafi (2) i këtij neni, do t’i shqiptohet për kundërvajtje gjobë në shumë prej 3 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë të denarit, nëse nuk vepron në pajtim me afatet e përcaktuara me nenin 7 paragrafi (3) të këtij ligji.

Neni 16

Organ kompetent për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga neni 15 të këtij ligji është gjykata kompetente.

Neni 17

Mosveprimi në pajtim me nenin 6 të këtij ligji, paraqet bazë për ngritjen e procedurës disiplinore, përkatësisht veprim joprofesional dhe të papërgjegjshëm në pajtim me Ligjin për gjykata (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 58/2006, 35/2008 dhe 150/10).

Neni 18

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë”.

316.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖНИЦА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжница,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 321/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖНИЦА

Член 1

Во Законот за задолжница („Службен весник на Република Македонија“ број 59/12), во членот 3 по ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) Издавањето на задолжница е задолжително за должничко доверителски односи со кои се создаваат обврски во износ од 300.000 денари и повеќе, доколку се исполнети условите од ставовите (4) и (5) на овој член.

(7) Задолжница не се издава, доколку вкупниот неплатен износ по основ на издадени задолжници надминува 30% од вкупните приходи на должникот остварени во претходната година, евидентирани во Регистарот на годишни сметки кој се води во Централниот регистар.“

Член 2

Во членот 8 став (1) третата реченица се брише.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член доверителот задолжително приложува:

1) задолжница;

2) број на трансакциска сметка на доверителот на која треба да се пренесат средства од сметката на должникот и

3) изјава заверена на нотар со која под полна морална, материјална и кривична одговорност го потврдува неплатениот износ на побарувањето по задолжницата и потврдува дека нема поднесено и нема да поднесе тужба до надлежен суд, предлог за извршување до извршител или предлог за платен налог до нотар за наплата на побарување кое произлегува од основот за издавање на задолжницата.“

Ставовите (2), (3), (4) и (5) стануваат ставови (3), (4), (5) и (6).

Член 3

Во членот 14 став (2) зборовите: „став (5)“ се заменуваат со зборовите: „став (6)“.

Член 4

По членот 16 се додава нов член 16-а, кој гласи:

„Член 16-а

Управата за јавни приходи доколку утврди повреда на членот 3 став (6) од овој закон, постапувајќи во редовна или вонредна контрола над правните лица кои ги контролира, ќе поведе прекршочна постапка.“

Член 5

Во членот 18 став (1)) зборовите: „став (2)“ се заменуваат со зборовите: „став (3)“.

Член 6

По членот 20 се додава нов член 20-а, кој гласи:

„Член 20-а

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице кое нема да издаде задолжница согласно со членот 3 став (6) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.“

Член 7

По членот 21 се додава нов член 21-а, кој гласи:

„Член 21-а

(1) За прекршокот пропишан со членот 20-а од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

(2) Пред поведување на прекршочната постапка Управата за јавни приходи поведува постапка на порамнување, согласно со Законот за прекршоците.“

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2015 година.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR VLERËNOTË PREMTIMI

Neni 1

Në Ligjin për vlerënotë premtimi ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/2012), në nenin 3 pas paragrafit (5) shtohen dy paragrafë të rinj (6) dhe (7), si vijojnë:

"(6) Lëshimi i vlerënotë premtimit është i obligueshëm për marrëdhëniet debitore kreditore me të cilat krijohen obligime në shumë prej 300 000 denarësh e më tepër, nëse janë plotësuar kushtet nga paragrafët (4) dhe (5) të këtij neni.

(7) Vlerënotë premtimi lëshohet, nëse shuma e përgjithshme e papaguar në bazë të vlerënotave premtimi të lëshuara i tejkalon 30% nga të hyrat e përgjithshme të debitorit të realizuara gjatë vitit paraprak, të evidentuara në Regjistrin e llogarive vjetore që mbahet në Regjistrin qendror."

Neni 2

Në nenin 8 paragrafi (1) fjalia e tretë shlyhet.

Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Me kërkesën nga paragrafi (1) të këtij neni, debitori në mënyrë të detyrueshme i bashkëngjit:

1) vlerënotë premtimin,

2) numrin e llogarisë së transaksionit të kreditorit në të cilën duhet të transferohen mjetet nga llogaria e debitorit dhe

3) deklaratë të verifikuar te noteri me të cilën nën përgjegjësi të plotës morale, materiale dhe penale e konfirmon shumën e papaguar të kërkesës së vlerënotë premtimit dhe konfirmon se nuk ka paraqitur dhe nuk do të paraqesë padi në gjykatën kompetente, propozim për përmbarim te përmbaruesi ose propozim për urdhërpagesë te noteri për arkëtimin e kërkesës që rezulton në bazë të lëshimit të vlerënotë premtimit."

Paragrafët (2), (3), (4) dhe (5) bëhen paragrafë (3), (4), (5) dhe (6).

Neni 3

Në nenin 14 paragrafi (2) fjalët: "paragrafi (5)" zëvendësohet me fjalët: "paragrafi (6)".

Neni 4

Pas nenit 16 shtohet nen i ri 16-a, si vijon:

"Neni 16-a

Drejtoria e të Hyrave Publike nëse konstaton shkelje të nenit 3 paragrafi (6) të këtij ligji, duke vepruar në kontroll të rregullt ose të jashtëzakonshëm të subjekteve juridike që i kontrollon, do të ngritë procedurë kundërvajtëse."

Neni 5

Në nenin 18 paragrafi (1) fjalët: "paragrafi (2)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (3)".

Neni 6

Pas nenit 20 shtohet nen i ri 20-a, si vijon:

"Neni 20-a

(1) Gjobë në shumë prej 3 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik që nuk do të lëshojë vlerënotë premtimi në pajtim me nenin 3 paragrafi (6) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 1 000 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës te personi juridik për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni."

Neni 7

Pas nenit 21 shtohet nen i ri 21-a, si vijon:

"Neni 21-a

(1) Për kundërvajtjen e përcaktuar me nenin 20-a të këtij ligji, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente.

(2) Para ngritjes së procedurës kundërvajtëse, Drejtoria e të Hyrave Publike, ngrit procedurë për barazim, në pajtim me Ligjin për kundërvajtje."

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“, e do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2015.

317.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИГОДНИ КОВАНИ ПАРИ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за пригодни ковани пари,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 320/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИГОДНИ КОВАНИ ПАРИ

Член 1

Во Законот за пригодни ковани пари („Службен весник на Република Македонија“ број 11/95 и 74/2004), по членот 8 се додава нов член 8-а, кој гласи:

„Член 8-а

Пригодните ковани пари изработени од злато кои нема да бидат продадени во период од пет години од нивното издавање, може да се претворат во монетарно злато.

Одлука за претворање на пригодните ковани пари изработени од злато во монетарно злато донесува Владата на Република Македонија, по предлог на Народната банка.

Одлуката од ставот 2 на овој член особено го содржи настанот по повод кој се издадени пригодните ковани пари изработени од злато, годината на издавање, висината на емисија, залихата на емисија, вкупната количина на залихата што се претопува и чистотата на златото во пригодните ковани пари.

Претворањето на пригодните ковани пари изработени од злато во монетарно злато се врши со претопување, а трошоците за претопување се на товар на Народната банка.“

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MONEDHA JUBILARE

Neni 1

Në Ligjin për monedha jubilare („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 11/95 dhe 74/2004), pas nenit 8 shtohet neni i ri 8-a, si vijon:

"Neni 8-a

Monedhat jubilare të punuara nga ari të cilat nuk do të shiten në periudhë prej pesë vitesh nga lëshimi i tyre, mund të shndërrohen në ari monetar.

Vendim për shndërrimin e monedhave jubilare të punuara nga ari në ari monetar miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të Bankës Popullore.

Vendimi nga paragrafi 2 i këtij neni veçanërisht i përmban ngjarjen me rastin e së cilës janë lëshuar monedhat jubilare të punuara nga ari, vitin e lëshimit, lartësinë e emisionit, rezervat e emisionit, sasinë e përgjithshme të rezervave që shkrihet dhe pastërtinë e arit në monedha jubilare.

Shndërrimi i monedhave jubilare të punuara nga ari në ari monetar bëhet me shkrirje, kurse shpenzimet për shkrirje janë në llogari të Bankës Popullore.“

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

318.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07- 319/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Член 1

Во Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија” број 44/99, 86/99, 8/2001, 21/2003, 19/2004, 33/2006, 101/2006, 114/2007, 103/2008, 114/2009, 133/2009, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11 и 155/12), во членот 19 став (1) точка 4 на крајот од реченицата сврзникот „и” се заменува со точка и запирка.

Во точката 5 на крајот од реченицата точката се заменува со сврзникот „и” и се додава нова точка 6, која гласи:

„6. Надоместокот (провизијата) за услугата за отстапување на привремен агенциски работник на работодавач корисник, согласно со закон.”

Член 2

Во членот 22 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Даночниот обврзник кон кого е извршен прометот од членот 32-а од овој закон, исто така, мора да ги исправи данокот кој го должи и одбивката на претходниот данок, во текот на даночниот период на извршената промена, ако даночната основа се промени во случаите наведени во ставот (1) на овој член.”

Ставот (2) станува став (3).

Член 3

Во членот 23 точка 19 на крајот од реченицата сврзникот “и” се заменува со точка и запирка.

По точката 19 се додава нова точка 19-а, која гласи:

„19-а. Употреба на јавен пат, негов дел или објект од патот (патарина) и”.

Член 4

По членот 24 се додава нов член 24-а, кој гласи:

„Член 24-а

(1) Ослободен од данок на додадена вредност е промет на добра и услуги, наменети за реализација на проект кој е финансиран со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен меѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат даноци.

(2) Кај проектите кои се финансирани во рамките на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, даночното ослободување од ставот (1) на овој член се однесува и за делот на средствата од национално кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија и тоа од сопствени средства или од други извори на финансирање.

(3) Даночното ослободување од ставот (1) на овој член се применува и доколку даночен должник е примателот на доброто или корисникот на услугата согласно со членот 32 точка 4 од овој закон.

(4) Начинот на спроведување на даночното ослободување од ставот (1) на овој член го пропишува министерот за финансии.“

Член 5

Во членот 27-б став (1) точката 42 се менува и гласи:

„добра наменети за реализација на проект кој се финансира со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен меѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат даноци.“

По ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Кај проектите кои се финансирани во рамките на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, даночното ослободување од ставот (1) точка 42 на овој член се однесува и за делот на средствата од национално кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија и тоа од сопствени средства или од други извори на финансирање.

(5) За остварување на ослободувањето од ставот (1) точка 42 на овој член увозникот на добрата поднесува барање до Министерството за финансии.“

Ставот (4) кој станува став (6) се менува и гласи:

„(6) Начинот на спроведување на даночното ослободување од ставот (1) точка 42 на овој член, како и формата и содржината на барањето од ставот (5) на овој член ги пропишува министерот за финансии.“

Член 6

По членот 32 се додава нов член 32-а, кој гласи:

„Член 32-а

(1) По исклучок од членот 32 точка 1 од овој закон, даночен должник е даночниот обврзник од членот 51 ставови (1) и (4) од овој закон кон кого од страна на друг даночен обврзник од членот 51 ставови (1) и (4) од овој закон, се извршени следниве промети на добра и услуги:

1) градење, вклучувајќи одржување, реконструкција и отстранување на градби или нивни делови, кога примател на прометот е инвеститорот, а вршителот на прометот е изведувачот на работите и во случај кога примател на прометот е изведувачот, а вршител на прометот е подизведувачот на работите, согласно со законот со кој се уредува градењето;

2) прометот со употребен материјал и употребен материјал кој не може повторно да се користи во иста состојба, отпад, индустриски и неиндустриски отпадни материјали, отпаден материјал кој може да се рециклира, делумно преработен отпад и

3) недвижности во извршна постапка или во постапка на присилна наплата по пат на јавно наддавање.

(2) Владата на Република Македонија поблиску ги определува добрата и услугите од ставот (1) на овој член.

(3) Даночниот обврзник кон кого се врши промет е даночен должник и во случај на плаќање кое го врши однапред (аванс), пред да биде извршен прометот на добрата и услугите од ставот (1) на овој член.“

Член 7

По Главата IX се додава нова Глава IX-а, нов наслов и пет нови члена 38-а, 38-б, 38-в, 38-г, и 38-д, кои гласат:

„IX-а. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ИНВЕСТИЦИСКО ЗЛАТО

1. Општи одредби

Член 38-а

(1) За целите на овој закон, инвестициско злато се смета:

1) злато во форма на прачки или плочки со тежина прифатена од пазарите за благородни метали и со финост еднаква или поголема од 995 илјадити делови независно од тоа дали е обезбедено во форма на хартии од вредност или не и

2) златни монети, со финост еднаква или поголема од 900 илјадити делови, што се исковани по 1800 година, кои во земјата на потекло се или биле законски платежни средства и вообичаено се продаваат по цена што не надминува повеќе од 80% од вредноста на златото содржано во монетата, на слободниот пазар.

(2) За целите на овој закон, се смета дека монетите од ставот (1) точка 2 на овој член не се продаваат за нумизматички цели.

(3) Владата на Република Македонија ги пропишува „тежината прифатена на пазарите на благородни метали” од ставот (1) точка 1 на овој член и видовите на златни монети од ставот (1) точка 2 на овој член, кои претставуваат инвестициско злато.

2. Даночно ослободување на прометите со инвестициско злато и посредувањето во промети со инвестициско злато

Член 38-б

(1) Од данок на додадена вредност се ослободени прометот и увозот на инвестициско злато, вклучително инвестициското злато претставено со сертификати за алоцирано (асигнирано) или неалоцирано (неасигнирано) злато или е тргувано преку сметки за трговија со злато, како и заемите во злато и свопови со злато (swap) со кои се стекнува право на сопственост или побарување во врска со инвестициско злато, и трансакции во врска со инвестициско злато кои вклучуваат договори за фјучерси и форворди чиј резултат е пренос на правото на сопственост или побарувањето во врска со инвестициско злато.

(2) Од данокот на додадена вредност е ослободен прометот на услуги на посредникот, што дејствуваат во име и за сметка на трети лица, доколку тој посредува во прометот на инвестициско злато до неговите налогодавачи.

3. Право на одбивка на претходниот данок за промет со инвестициско злато кој е ослободен од данок

Член 38-в

За прометот на инвестициско злато кој е ослободен од данокот согласно со оваа глава, даночниот обврзник има право да ги одбие следниве износи:

а) данокот на додадена вредност што се должи или е платен за злато, за промет кон него или увоз извршен од негова страна, коешто злато не е инвестициско злато, а потоа од него или од страна на друго лице во негово име истото било претворено во инвестициско злато и

б) данокот на додадена вредност што го должи или е платен за промети на услуги извршени кон него, а коишто се состојат во менување на формата, тежината или чистотата на злато, вклучително и инвестициско злато.

4. Право на одбивка на претходниот данок за даночни обврзници што произведуваат инвестициско злато или претвораат злато во инвестициско злато

Член 38-г

Даночните обврзници што произведуваат инвестициско злато или претвораат злато во инвестициско злато можат да го одбијат како претходен данок данокот што се должи или е платен од нив за промет, или увоз на добра или за промети на услуги што се директно поврзани со производството или претворањето на ова злато, како промет на инвестицискoто злато да е оданочив, иако тој е ослободен од данокот согласно со членот 38-б став (1) од овој закон.

5. Обврски за водење евиденции на даночните обврзници кои вршат промет на инвестициско злато

Член 38-д

(1) Даночните обврзници мора да водат евиденција за промети на инвестициско злато, во која ќе бидат содржани и податоци кои ќе овозможат утврдување на идентитетот на примателите на овие промети и да ги чува документите во врска со овие промети.

(2) Даночните обврзници ја чуваат евиденцијата и документите наведени во ставот (1) на овој член најмалку десет години, сметано од годината која следи по годината во која е извршен прометот на инвестициско злато.

(3) Министерот за финансии ги пропишува содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (1) на овој член.“

Член 8

Во членот 39 ставот (2) се менува и гласи:

„Доколку даночниот обврзник е регистриран за цели на данокот на додадена вредност согласно со членот 51 од овој закон во текот на даночниот период кој му е определен во зависност од прометот кој го предвидел или го остварил, за прв даночен период ќе му се смета само периодот од датумот на регистрација. Доколку даночниот обврзник престане со вршење на дејност во текот на даночниот период кој му е определен во зависност од прометот кој го предвидел или го остварил, за последен даночен период ќе му се смета само периодот до датумот на бришење од регистрација.“

Ставовите (3) и (4) се бришат.

Ставот (5) станува став (3).

Ставовите (6), (7) и (8) се бришат.

Член 9

Во членот 40 став (1) по зборот „промет” се додаваат зборовите: „и вкупно применииот промет за кој е даночен должник согласно со членот 32-а од овој закон”, а зборовите: „член 22 став 1“ се заменуваат со зборовите: „членот 22 ставови (1) и (2)“.

Член 10

Во поглавјето X. ОДАНОЧУВАЊЕ поднаслов 3 по зборовите: „девизни сметки” се става запирка и се додаваат зборовите: „како и извештај за извршените промети во случаи на пренесување на даночна обврска”.

Член 11

Во членот 41 став (2) зборовите: „ставовите (1), (4) и (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (1) и (4)“, а зборовите: „став (7)“ се заменуваат со зборовите: „став (6)“.

Ставот (5) се брише.

Ставот (6) станува став (5).

Во ставот (7) кој станува став (6) во втората реченица зборовите: „ставовите (1), (3), (4) и (5)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (1) , (3) и (4)“.

Ставовите (8) и (9) стануваат ставови (7) и (8).

Член 12

По членот 41-а се додава нов член 41-б, кој гласи:

„Член 41-б

(1) Даночниот обврзник кој врши промет на добра и услуги за кој даночен должник е даночниот обврзник кон кого е извршен прометот согласно со членот 32-а од овој закон, има обврска да изготви извештај за извршените промети на добрата и услугите од членот 32-а од овој закон.

(2) Даночниот обврзник го доставува извештајот од ставот (1) на овој член, заедно со даночната пријава, до надлежниот даночен орган за прометите извршени во периодот за кој се однесува даночната пријава.

(3) Министерот за финансии ги пропишува формата и содржината на извештајот од ставот (1) на овој член.“

Член 13

Во членот 43 став (2) зборовите: „ставови 1, 4 и 5“ се заменуваат со зборовите: „ставови 1 и 4“.

Член 14

Во членот 45 став (1) по зборот „прометот” се додаваат зборовите: „кој го извршил, како и за прометот за кои тој е даночен должник според членот 32-а од овој закон”.

Член 15

Во членот 51 став (9) точка г) зборовите: „и за еден даночен период кај годишните” се бришат.

Член 16

Во членот 52 став (1) по зборот „одбие” се става запирка и се додаваат зборовите: „како и во поглед на основите на пресметување на данок за прометот извршен кон него во случаите од членот 32-а од овој закон”.

Во ставот (5) по бројот „4” се додаваат зборовите: „и членот 32-а”.

Член 17

Во членот 53 став (6) по втората реченица се додава нова реченица која гласи: „Кога примателот на добрата и услугите е даночен должник во случаите од членот 32-а од овој закон, даночниот обврзник кој го врши прометот во фактурата наведува „пренесување на даночна обврска“.“

Член 18

По членот 53 се додава нов член 53-а, кој гласи:

„Член 53-а

(1) По исклучок од членот 53 од овој закон за користење на даночното ослободување од членот 24-а од овој закон, даночниот обврзник е должен да издаде фактура која содржи сериски број доделен од страна на даночниот орган. Даночниот обврзник пред да ја издаде фактурата, за користење на даночното ослободување мора да го пријави прометот, по електронски пат до даночниот орган.

(2) Одредбата од ставот (1) на овој член не се применува во случај на промет извршен од даночен обврзник кој нема ниту седиште, ниту подружница во Република Македонија.

(3) Даночниот орган е должен да води евиденција за фактурите од ставот (1) на овој член во електронска форма.

(4) Примателот на прометот е должен да води евиденција за примените фактури од ставот (1) на овој член по даночен обврзник. Во евиденцијата се внесуваат и примените фактури од даночен обврзник кој нема ниту седиште, ниту подружница во Република Македонија, за промети за кои е користено даночното ослободување од членот 24-а став (3) од овој закон.

(5) Примателот на прометот доставува по електронски пат податоци од евиденцијата од ставот (4) на овој член за секое календарско тримесечје, до даночниот орган, најдоцна до 25 во месецот по завршување на секое календарско тримесечје.

(6) Формата и содржината на фактурата од ставот (1) на овој член, формата и содржината на пријавата од ставот (1) на овој член, начинот на пријавување од ставот (1) на овој член, содржината на евиденцијата од ставот (3) на овој член, како и формата и содржината на евиденцијата од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот за финансии."

Член 19

Во членот 59-а став (1) зборовите: „став (8)" се заменуваат со зборовите: „став (7)".

Член 20

Во членот 59-б став (1) точка 1 зборовите: „ставови (1), (3), (4) и (5)" се заменуваат со зборовите: „ставови (1), (3) и (4)".

Во ставот (1) точка 2 на крајот од реченицата сврзникот „и" се заменува со точка и запирка.

Во точката 3 на крајот од реченицата точката се заменува со сврзникот „и" и се додава нова точка 4, која гласи:

„4) не поднесе извештај заедно со даночната пријава, до надлежниот даночен орган за прометите извршени во периодот на кој се однесува даночната пријава (член 41-б)."

Член 21

Во членот 60 став (1) точка 1 зборовите: „ставови (1), (3), (4) и (5)" се заменуваат со зборовите: „ставови (1), (3) и (4)".

Во точката 4 зборовите: „(член 52 став (1))" се заменуваат со зборовите: „(членови 38-д, 52 став (1) и 53-а став (5))".

По точката 4 се додава нова точка 4-а, која гласи:

„4-а) не доставува евиденција до даночниот орган (член 53-а, став (6));".

Во точката 6 во заградата пред зборовите: „член 56 став (1)" се додаваат зборовите: „ член 38-д став (2) и".

Член 22

Одредбите од членот 1 ставови (1) точки 10 и 11 и (2) точка 2 од Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија" број 114/2007) ќе се применуваат до пристапување на Република Македонија во членство на Европската унија.

Член 23

На даночните обврзници кои со влегувањето во сила на одредбата од членот 8 од овој закон на 1 јули 2014 година, преминуваат од годишни во тримесечни даночни обврзници, за прв даночен период во 2014 година, ќе им се смета периодот од 1 јануари 2014 до 30 јуни 2014 година.

Член 24

На даночните обврзници кои со влегувањето во сила на одредбата од членот 8 од овој закон на 1 јули 2014 година, преминуваат од годишни во тримесечни даночни обврзници, надлежниот даночен орган со решение им го менува даночниот период од календарска година во календарско тримесечје.

Член 25

Членовите 2, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 20 и 21 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 февруари 2014 година.

Членовите 4, 5, 8, 11, 13, 15 и 18 од овој закон ќе започнат да се применуваат од 1 јули 2014 година.

Член 26

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR TATIM MBI VLERËN E SHTUAR

Neni 1

Në Ligjin për tatim mbi vlerën e shtuar ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 44/99, 86/99, 8/2001, 21/2003, 19/2004, 33/2006, 101/2006, 114/2007, 103/2008, 114/2009, 133/2009, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11 dhe 155/12), në nenin 19 paragrafi (1) pika 4, në fund të fjalisë lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 5 në fund të fjalisë pika zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet pikë e re 6, si vijon:

"6. Kompensimi (provizioni) për shërbimin për kalimin e punëtorit të përkohshëm të agjencisë te punëdhënësit shfrytëzues, në pajtim me ligjin."

Neni 2

Në nenin 22 pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

"(2) Obliguesi tatimor ndaj të cilit është kryer qarkullimi nga neni 32-a i këtij ligji poashtu doemos duhet ta korrigjojë tatimin që e ka borxh dhe heqjen e tatimit të mëparshëm, gjatë periudhës së tatimit të ndryshimit të kryer, nëse baza tatimore ndryshohet në rastet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni."

Paragrafi (2) bëhet paragrafi (3).

Neni 3

Në nenin 23 pika 19 në fund të fjalisë lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Pas pikës 19 shtohet pikë e re 19-a, si vijon:

"19-a. Shfrytëzim të rrugës publike, pjesës së saj ose objektit në rrugë (pikë pagese rrugore) dhe".

Neni 4

Pas nenit 24 shtohet neni i ri 24-a, si vijon:

"Neni 24-a

(1) I liruar nga tatimi mbi vlerën e shtuar është qarkullim i të mirave dhe shërbimeve, të dedikuara për realizim të projektit që është i financuar me mjete monetare të marra në bazë të marrëveshjes për donacion, të lidhur ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe donatorëve të huaj, nëse në atë marrëveshje është paraparë se me mjetet e marra monetare nuk do të paguhen tatime.

(2) Te projektet të cilat janë të financuara në suazat e instrumentit për ndihmë paraaderuese (IPA), që zbatohet në kushte të menaxhimit të decentralizuar, lirimi tatimor nga paragrafi (1) i këtij neni ka të bëjë edhe me pjesën e mjeteve të kofinancimit nacional të siguruar nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe atë nga mjetet personale ose nga burime tjera të financimit.

(3) Lirimi tatimor nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohet edhe nëse debitori tatimor është pranuesi i të mirës ose shfrytëzuesi i shërbimit në pajtim me nenin 32, pika 4 të këtij ligji.

(4) Mënyrën e zbatimit të lirimit tatimor nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i Financave."

Neni 5

Në nenin 27-b paragrafi (1) pika 42 ndryshohet si vijon:

"të mira të dedikuara për realizim të projektit që financohet me mjete monetare të marra në bazë të marrëveshjes për donacion, të lidhur ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe donatorëve të huaj, nëse në atë marrëveshje është paraparë se me mjetet e marra monetare nuk do të paguhen tatime."

Pas paragrafit (3) shtohen dy paragrafë të rinj (4) dhe (5) si vijojnë:

"(4) Te projektet të cilat janë të financuara në suazat e instrumentit për ndihmë paraaderuese (IPA), që zbatohet në kushte të menaxhimit të decentralizuar, lirimi tatimor nga paragrafi (1), pika 42 të këtij ligji ka të bëjë edhe me pjesën e mjeteve të kofinancimit nacional të siguruar nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe atë nga mjetet personale ose nga burime tjera të financimit.

(5) Për realizimin e lirimit nga paragrafi (1) pika 42 të këtij neni, importuesi i të mirave parashtron kërkesë në Ministrinë e Financave."

Paragrafi (4) i cili bëhet paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"(6) Mënyrën e zbatimit të lirimit tatimor nga paragrafi (1) pika 42 të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (5) të këtij neni i përcakton ministri i Financave."

Neni 6

Pas nenit 32 shtohet nen i ri 32-a, si vijon:

"Neni 32-a

(1) Me përjashtim të nenit 32, pika 1 të këtij ligji, debitor tatimor është obliguesi tatimor nga neni 51, paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji ndaj të cilit nga ana e obliguesit tjetër tatimor nga neni 51, paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji, janë kryer qarkullimet e të mirave dhe shërbimeve në vijim:

1) ndërtim, duke përfshirë mirëmbajtjen, rikonstruimin dhe mënjanimin e objekteve ose pjesëve të tyre, kur pranues i qarkullimit është investitori, kurse kryerës i qarkullimit është realizuesi i punëve, dhe në rast kur pranuesi i qarkullimit është realizuesi, kurse kryerës i qarkullimit është nënrealizuesi i punëve, në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet ndërtimi;

2) qarkullimin me material të shfrytëzuar dhe material të shfrytëzuar që nuk mund përsëri të shfrytëzohet në gjendjen e njëjtë, hedhurina, materiale industriale dhe joindustriale të hedhura, material i hedhur që mund të riciklohet, material i përpunuar pjesërisht dhe

3) patundshmëri në procedurë përmbarimi ose në procedurë arkëtimi të detyrueshëm nëpërmjet ankandit publik.

(2) Qeveria e Republikës së Maqedonisë më afërisht i përcakton të mirat dhe shërbimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Obliguesi tatimor ndaj të cilit kryhet qarkullimi është debitor tatimor edhe në rast të pagimit të cilin e kryen paraprakisht (avancë), para se të kryhet qarkullimi i të mirave dhe shërbimeve nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 7

Pas Kreut IX shtohen Kreu i ri IX-a, titulli i ri dhe pesë nene të reja 38-a, 38-b, 38-v, 38-g, и 38-d, si vijojnë:

"IX-a. DISPOZITA TË VEÇANTA PËR ARIN INVESTUES

1. Dispozita të përgjithshme

Neni 38-a

(1) Për qëllimet e këtij ligji, ari investues konsiderohet:

1) ari në formë të thuprave ose pllakave me peshë të pranuar nga tregjet e metaleve fisnika dhe me fisnikëri të barabartë ose më të madhe se pjesët e 995 të mijëta pavarësisht nga ajo nëse është siguruar në formë të letrave me vlerë ose jo dhe

2) monedha ari, me fisnikëri të barabartë ose më të madhe se pjesët e 900 të mijëta, që janë farkëtuar pas vitit 1800, të cilat në shtetin e origjinës janë ose kanë qenë mjete ligjore pagesore dhe zakonisht shiten me çmim që nuk e tejkalon më shumë se 80% të vlerës së arit të përmbajtur në monedhë, në tregun e lirë.

(2) Për qëllimet e këtij ligji, konsiderohet se monedhat nga paragrafi (1) pika 2 e këtij neni, nuk shiten për qëllime numizmatike.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë i përcakton "peshën e pranuar të tregjeve të metaleve fisnike" nga paragrafi (1) pika 1 e këtij neni dhe llojet e monedhave prej ari nga paragrafi (1), pika 2 e këtij neni, që paraqesin ari investues.

2. Lirimi tatimor i qarkullimeve me ari investues dhe ndërmjetësimi në qarkullime me ari investues

Neni 38-b

(1) Nga tatimi mbi vlerën e shtuar lirohen qarkullimi dhe importi i arit investues, duke përfshirë arin investues të paraqitur me certifikata për ari të alocuar (asinjuar) ose të paalocuar (paasinjuar) ose është tregtuar nëpërmjet faturave për tregti me ari, si dhe huat në ari ose shkëmbimet me ari (swap) me të cilat fitohet e drejta në pronësi ose kërkesës në lidhje me arin investues dhe transaksione në lidhje me arin investues të cilat përfshijnë marrëveshje për fjuçers dhe forvordë rezultat i të cilëve është bartja e të drejtës së pronësisë ose kërkesës në lidhje me arin investues.

(2) Nga tatimi i vlerës së shtuar lirohet qarkullimi i shërbimeve të ndërmjetësuesit, që veprojnë në emër dhe në llogari të personave të tretë, nëse ai ndërmjetëson në qarkullimin e arit investues te urdhërdhënësit e tij.

3. E drejta e heqjes së tatimit paraprak për qarkullim me ari investues që është i liruar nga tatimi

Neni 38-v

Për qarkullimin e arit investues që është i liruar nga tatimi në pajtim me këtë kapitull, obliguesi tatimor ka të drejtë t'i heqë shumat në vijim:

a) tatimin mbi vlerën e shtuar që është borxh ose është paguar për ari, për qarkullim ndaj tij ose import të kryer nga ana e tij, ari që nuk është ari investues, e pastaj nga ai ose nga ana e personit tjetër në emër të tij i njëjti është shndërruar në ari investues dhe

b) tatimin mbi vlerën e shtuar që e ka borxh ose është paguar për qarkullime të shërbimeve ndaj tij, e të cilat përbëhen në ndryshimin e formës, peshës ose pastërtisë së arit, duke përfshirë edhe arin investues.

4. E drejta e heqjes së tatimit paraprak për obligues tatimorë që prodhojnë ari investues ose e shndërrojnë arin në ari investues

Neni 38-g

Obliguesit tatimorë që prodhojnë ari investues ose e shndërrojnë arin në ari investues mund ta heqin si tatim paraprak tatimin që është borxh ose është paguar nga ata për qarkullim, ose import të të mirave ose për qarkullime të shërbimeve që lidhen drejtpërdrejt me prodhimtarinë ose shndërrimin e këtij ari, si qarkullim i arit investues të tatimohet, edhe pse ai është i liruar nga tatimi në pajtim me nenin 38-b, paragrafi (1) i këtij ligji.

5. Obligime për udhëheqjen e evidencave të obliguesve tatimorë që kryejnë qarkullim të arit investues

Neni 38-d

(1) Obliguesit tatimorë doemos duhet të mbajnë evidencë për qarkullime të arit investues, në të cilën do të përfshihen edhe të dhëna të cilat do të mundësojnë përcaktimin e identitetit të pranuesve të këtyre qarkullimeve dhe t'i ruajë dokumentet në lidhje me këto qarkullime.

(2) Obliguesit tatimorë e ruajnë evidencën dhe dokumenteve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni së paku dhjetë vite, duke llogaritur nga viti që vijon pas vitit në të cilin është kryer qarkullimi i arit investues.

(3) Ministri i Financave i përcakton përmbajtjen dhe mënyrën e udhëheqjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 8

Në nenin 39, paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Nëse obliguesi tatimor është regjistruar për qëllime të tatimit mbi vlerën e shtuar në pajtim me nenin 51 të këtij ligji gjatë periudhës tatimore që i është përcaktuar varësisht nga qarkullimi të cilin e ka paraparë ose e ka realizuar, për periudhë të parë tatimore do t'i llogaritet vetëm periudha nga data e regjistrimit. Nëse obliguesi tatimor pushon me kryerjen e veprimtarisë gjatë periudhës tatimore që i është përcaktuar varësisht nga qarkullimi të cilin e ka paraparë ose e ka realizuar, për periudhë të fundit tatimore do të llogaritet vetëm periudha nga data e shlyerjes nga regjistrimi."

Paragrafët (3) dhe (4) shlyhen.

Paragrafi (5) bëhet paragrafi (3).

Paragrafët (6), (7) dhe (8) shlyhen.

Neni 9

Në nenin 40 paragrafi (1) pas fjalës "qarkullim" shtohen fjalët: "dhe qarkullimi i përgjithshëm i pranuar për të cilin është obligues tatimor në pajtim me nenin 32-a të këtij ligji", kurse fjalët: "neni 22 paragrafi 1" zëvendësohen me fjalët: "neni 22 paragrafët (1) dhe (2)".

Neni 10

Në Kreun X. TATIMIMI nëntitulli 3 pas fjalëve: "llogari devizore" vihet presje dhe shtohen fjalët: "si dhe raport për qarkullimet e kryera në rastet e transferimit të obligimit tatimor".

Neni 11

Në nenin 41 paragrafi (2) fjalët: "paragrafët (1), (4) dhe (5)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (1) dhe (4)", kurse fjalët: "paragrafi (7) zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (6)".

Paragrafi (5) shlyhet.

Paragrafi (6) bëhet paragrafi (5).

Në paragrafin (7) që bëhet paragraf (6) në fjalinë e dytë fjalët: "paragrafët (1), (3), (4) dhe (5)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (1), (3) dhe (4)".

Paragrafët (8) dhe (9),bëhen paragrafë (7) dhe (8).

Neni 12

Pas nenit 41–a shtohet nen i ri 41-b, si vijon:

"Neni 41-b

(1) Obliguesi tatimor i cili kryen qarkullim të të mirave dhe shërbimeve për të cilat debitor tatimor është obliguesi tatimor ndaj të cilit është kryer qarkullimi në pajtim me nenin 32-a të këtij ligji, ka për obligim të përpilojë raport për qarkullimet e kryera të të mirave dhe shërbimeve nga neni 32-a të këtij ligji.

(2) Obliguesi tatimor e parashtron raportin nga paragrafi (1) i këtij neni, bashkë me fletëparaqitjen tatimore, te organi kompetent për qarkullimet e kryera në periudhën për të cilën ka të bëjë fletëparaqitja tatimore.

(3) Ministri i Financave i përcakton formën dhe përmbajtjen e udhëheqjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 13

Në nenin 43 paragrafi (2) fjalët: "paragrafët 1, 4 dhe 5" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët 1 dhe 4".

Neni 14

Në nenin 45 paragrafi (1) pas fjalës "qarkullimi" shtohen fjalët: "të cilin e ka kryer, si dhe për qarkullimin për të cilin ai është obligues tatimor sipas nenit 32-a të këtij ligji".

Neni 15

Në nenin 51 paragrafi (9) pika g) fjalët: "edhe për një periudhë tatimore te vjetorë" shlyhen.

Neni 16

Në nenin 52 paragrafi (1) pas fjalës "heq" vihet presje dhe shtohen fjalët: "si dhe në aspekt të bazave të llogaritjes së tatimit për qarkullimin e kryer ndaj tij në rastet nga neni 32-a të këtij ligji".

Në paragrafin (5) pas numrit "4" shtohen fjalët: "dhe neni 32-a".

Neni 17

Në nenin 53 paragrafi (6) pas fjalisë së dytë shtohet fjali e re si vijon: "Kur pranuesi i të mirës dhe shërbimeve është debitor tatimor në rastet nga neni 32-a të ligjit, obliguesi tatimor i cili e kryen qarkullimin në faturë shënon: "transferim i obligimit tatimor."

Neni 18

Pas nenit 53 shtohet nen i ri 53-a, si vijon:

"Neni 53-a

(1) Me përjashtim të nenit 53 të këtij ligji, për shfrytëzim të lirimit tatimor nga neni 24-a të këtij ligji, obliguesi tatimor është i obliguar të lëshojë faturë e cila përmban numër serik të dhënë nga ana e organit tatimor. Obliguesi tatimor para se të lëshojë faturën, për shfrytëzim të lirimit tatimor doemos duhet ta paraqesë qarkullimin, në formë elektronike te organi tatimor.

(2) Dispozita nga paragrafi (1) i këtij neni nuk zbatohet në rast të qarkullimit të kryer nga obliguesi tatimor që nuk ka seli, as degë në Republikën e Maqedonisë.

(3) Organi tatimor është i obliguar të mbajë evidencë për faturat nga paragrafi (1) i këtij neni në formë elektronike.

(4) Pranuesi i qarkullimit është i obliguar të mbajë evidencë për faturat e pranuara nga paragrafi (1) i këtij neni për obligues tatimor. Në evidencë futen edhe faturat e pranuara nga obliguesi tatimor që nuk ka as seli, as degë në Republikën e Maqedonisë, për qarkullime për të cilat është shfrytëzuar lirimi tatimor nga neni 24-a paragrafi (3) i këtij ligji.

(5) Pranuesi i qarkullimi parashtron në formë elektronike të dhëna nga evidenca nga paragrafi (4) i këtij neni për çdo tremujor kalendarik, te organi tatimor, më së voni deri më 25 të muajit pas përfundimit të çdo tremujori kalendarik.

(6) Formën dhe përmbajtjen e faturës nga paragrafi (1) i këtij neni, formën dhe përmbajtjen e fletëparaqitjes nga paragrafi (1) i këtij neni, mënyrën e paraqitjes nga paragrafi (1) i këtij neni, përmbajtjen e evidencës nga paragrafi (3) i këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e evidencës nga paragrafi (4) të këtij neni i përcakton ministri i Financave."

Neni 19

Në nenin 59-a paragrafi (1) fjalët: "paragrafi (8)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (7)".

Neni 20

Në nenin 59-b paragrafi (1) pika 1 fjalët: "paragrafët (1), (3), (4) dhe (5)", zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (1), (3) dhe (4)".

Në paragrafin (1) pika 2, në fund të fjalisë lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 3 në fund të fjalisë pika zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet pikë e re 4, si vijon:

"4) nuk parashtron raport bashkë me fletëparaqitje tatimore te organi kompetent për qarkullimet e kryera në periudhën për të cilën ka të bëjë fletëparaqitja tatimore (neni 41-b)."

Neni 21

Në nenin 60 paragrafi (1) pika 1 fjalët: "paragrafët (1), (3), (4) dhe (5)", zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (1), (3) dhe (4)".

Në pikën 4 fjalët: "(neni 52 paragrafi (1))" zëvendësohen me fjalët: "(nenet 38-d, 52 paragrafi (1) dhe 53-a paragrafi (5))".

Pas pikës 4 shtohet pikë e re 4-a, si vijon:

"4-a) nuk parashtron evidencë te organi tatimor (neni 53-a, paragrafi (6));".

Në pikën 6 në kllapa para fjalëve: "neni 56 paragrafi (1)" shtohen fjalët: "neni 38-d paragrafi (2) dhe".

Neni 22

Dispozitat e nenit 1 paragrafët (1) pikat 10 dhe 11 dhe (2) pika 2 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për tatimin mbi vlerën e shtuar ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 114/2007) do të zbatohen deri në aderimin e Republikës së Maqedonisë në anëtarësinë e Bashkimit Evropian.

Neni 23

Obliguesve tatimorë të cilët me hyrje në fuqi të dispozitës së nenit 8 të këtij ligji më 1 korrik 2014, kalojnë nga obligues tatimorë vjetorë në tremujorë, për periudhë të parë tatimore në vitin 2014, do t'u llogaritet periudha nga 1 janari 2014 deri më 30 qershor 2014.

Neni 24

Obliguesve tatimorë të cilët me hyrjen në fuqi të dispozitës nga neni 8 i këtij ligji më 1 korrik 2014, kalojnë nga obligues tatimorë vjetorë në tremujorë, organi kompetent tatimor me aktvendim ua ndryshon periudhën tatimore nga viti kalendarik në tremujor kalendarik.

Neni 25

Nenet 2, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 20 dhe 21 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 shkurti 2014.

Nenet 4, 5, 8, 11, 13, 15 dhe 18 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 korriku 2014.

Neni 26

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

319.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ФИНАНСИСКАТА ПОЛИЦИЈА

Се прогласува Законот за финансиската полиција, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07 – 318/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ФИНАНСИСКАТА ПОЛИЦИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува организацијата, раководењето, надлежностите, овластувањата на Финансиската полиција, правата, обврските и одговорностите на финансиските полицајци, видовите на евиденции, обработката на личните податоци и други податоци, како и финансирањето на Финансиската полиција.

Цел на Законот

Член 2

(1) Целта на овој закон е заштита на финансиските интереси на Република Македонија преку откривање и криминалистичко истражување на кривичните дела перење пари и други приноси од казниво дело, недозволена трговија, криумчарење, даночно затајување, како и други кривични дела со противправна имотна корист од значителна вредност.

(2) Со овој закон се обезбедува и заштита на финансиските интереси на Европската унија преку откривање и криминалистичко истражување на кривични дела поврзани со користењето на средства од програмите на Европската унија кои Република Македонија ги добива од буџетот на Европската унија.

Начела

Член 3

Начела на работа на Финансиската полиција се:

- законитост - сите дејствија и активности кои се преземаат при откривањето на кривични дела се преземаат согласно со Уставот на Република Македонија, закони и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот и закон,

- пропорционалност - во примена на со закон пропишаните овластувања при откривањето на кривичните дела, овластувањата мора да бидат сразмерни на потребите заради кои се преземаат притоа имајќи ја предвид сериозноста на ризиците кои произлегуваат од нивната примена, како и остварување на целта со најмалку штетни последици,

- ефикасност - во преземањето на дејствијата и активностите при откривањето на кривичните дела, нивното времетраење, како и рационално трошење на јавните средства заради нивно ефективно извршување и

- непристрасност - преземање на дејствијата и активностите во откривањето на кривични дела без какво било влијание на политички, лични финансиски интереси или пак постоење на какви било случаи на судир на интереси согласно со закон.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА

Организација

Член 4

(1) Работите на Финансиската полиција ги врши Управата за Финансиска полиција (во натамошниот текст: Финансиската полиција).

(2) Финансиската полиција е орган во состав на Министерството за финансии со својство на правно лице.

(3) Финансиската полиција своите надлежности ги спроведува на територијата на Република Македонија.

(4) Седиштето на Финансиската полиција е во Скопје.

(5) Финансиската полиција може во согласност со закон и ратификуваните меѓународни договори да врши определени дејствија од својата надлежност и надвор од територијата на Република Македонија.

(6) Финансиската полиција има печат и штембил и работи под името Министерство за финансии - Управа за Финансиска полиција.

Симбол на Финансиската полиција

Член 5

(1) Финансиската полиција има свој симбол во форма на штит со три натписа: во горниот дел во два реда на кирилско писмо со темно сина боја е испишано РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ, под него во три реда стои натписот УПРАВА ЗА ФИНАНСИСКА ПОЛИЦИЈА, а во долниот дел, полукружно, со латинско писмо во темно сина боја е испишано FINANCIAL POLICE. Во средишниот дел е стилизирано знамето на Република Македонија слично на кована монета од еден денар, обиколена со венец од двете страни. Под стилизираното знаме стои изгравиран сериски број од четири нули.

(2) Начинот на употреба на симболот од ставот (1) на овој член го пропишува министерот за финансии на предлог на директорот на Финансиската полиција (во натамошниот текст: директорот).

Организациона поставеност

Член 6

Финансиската полиција работите од својата надлежност ги извршува преку Управата и подрачните единици.

Вработени

Член 7

(1) Во зависност од службените задачи кои ги извршуваат вработените во Финансиската полиција, работните места се систематизираат во следниве групи и категории на работни места:

I. раководители во Финансиската полиција - старешини;

II. финансиски полицајци;

III. државни службеници и

IV. помошни работници.

I. Раководители во Финансиската полиција - старешини се:

- советник - помошник на директорот,
- раководител на сектор и
- раководител на одделение - главен инспектор.

II. Финансиски полицајци се:

- финансиски полицаец - самостоен инспектор,
- финансиски полицаец - виш инспектор,
- финансиски полицаец - инспектор и
- финансиски полицаец - помлад инспектор.

III. Државни службеници се стручно-административни државни службеници согласно со Законот за државните службеници.

IV. Помошни работници се вработени во Финансиската полиција кои вршат помошни работи.

(2) Вработените од I и II група од ставот (1) на овој член, по назив на работното место, се финансиски полицајци во Финансиската полиција и согласно со овој закон имаат овластувања 24 часа на ден.

(3) Министерот за финансии, на предлог на директорот, го донесува актот за организација и работа на Финансиската полиција и актот за систематизација на работните места во Финансиската полиција.

Обележја

Член 8

(1) Финансиските полицајци имаат службена униформа, службена легитимација и значка.

(2) Пред преземање на кое било службено дејствие финансиските полицајци се легитимираат, освен кога со легитимирањето може да се загрози целта на мерките што се преземаат согласно со закон.

(3) Формата и содржината на службената легитимација, формата на значката, изгледот и видот на службената униформа, како и начинот на нивното користење ги пропишува министерот за финансии на предлог на директорот.

III. РАКОВОДЕЊЕ

Директор и заменик директор

Член 9

(1) Со работата на Финансиската полиција раководи директор кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии.

(2) За својата работа и работата на Финансиската полиција директорот е одговорен пред Владата на Република Македонија и министерот за финансии.

(3) Директорот е самостоен во извршувањето на работите на Финансиската полиција и ги има сите овластувања согласно со овој закон.

(4) Директорот има заменик кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии.

(5) Именувањето на директорот и заменикот на директорот се врши врз основа на нивната стручност, при што се земаат предвид и другите нивни способности релевантни за вршење на функцијата.

(6) Директорот и заменикот на директорот се именуваат за време од четири години и можат повторно да бидат именувани за уште еден мандат.

Работи што ги врши директорот

Член 10

(1) Директорот на Финансиската полиција ги врши следниве работи:

- ја претставува и застапува Финансиската полиција,
- организира и обезбедува законито и ефикасно вршење на работите и задачите во Финансиската полиција,
- одлучува за распоредување и суспендирање на вработените во Финансиската полиција, согласно со одредбите од овој закон или друг закон,

- го предлага буџетот на Финансиската полиција,
- го донесува финансискиот план на Финансиската полиција,
- ја донесува годишната програма за работа на Финансиската полиција,
- предлага донесување на подзаконски акти за спроведување на овој закон,
- донесува оперативни инструкции за практичното работење на финансиските полицајци и другите вработени во Финансиската полиција,
- одлучува за дисциплинска одговорност на вработените,
- предлага акт за организација и работа и акт за систематизација на работните места во Финансиската полиција,
- одлучува за правата и обврските на вработените во Финансиската полиција согласно со закон и Колективниот договор на Финансиската полиција,
- формира комисии и други работни тела во Финансиската полиција и
- врши и други работи утврдени со закон.

(2) Директорот може привремено да пренесе одделни негови надлежности на раководни финансиски полицајци и на раководни стручно-административни службеници освен оние работи кои се во изречна надлежност на директорот.

Престанок на мандатот на директорот и неговиот заменик

Член 11

(1) Мандатот на директорот на Финансиската полиција и неговиот заменик престанува:
- по истекот на четири години од денот кога е именуван,
- во случај на смрт,
- во случај на оставка,
- во случај на разрешување,
- ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на безусловна казна затвор во траење од најмалку шест месеци,
- кога од страна на судот му е изречена прекршочна санкција, односно казна забрана за вршење на дејност на раководно лице во институција,
- ако трајно ја загуби работната способност за вршење на функцијата и
- кога ќе ги исполни условите за старосна пензија.

(2) Директорот и неговиот заменик можат да бидат разрешени согласно со ставот (1) алинеја 4 на овој член поради:
- нестручно и несовесно извршување на функцијата и изостанување на позитивни резултати во работата на Финансиската полиција, што го утврдува комисија формирана од Владата на Република Македонија врз основа на споредбена анализа на извештаите за постигнатите резултати на Финансиската полиција во период од два мандата и
- во случај на долготрајна тешка болест која го спречува во извршувањето на функцијата.

IV. НАДЛЕЖНОСТИ

Надлежности

Член 12

(1) Финансиската полиција има надлежност да:

1) открива и врши криминалистичко истражување на кривични дела кои се гонат по службена должност како што се: перење пари и други приноси од казниво дело од членот 273, недозволена трговија од членот 277, криумчарење од членот 278, даночно затајување од членот 279 од Кривичниот законик и други кривични дела со противправна имотна корист од значителна вредност, како и фаќање и пријавување на нивните сторители, обезбедување на докази, други мерки и активности што можат да користат за непречено водење на кривичната постапка по службена должност или по наредба на јавниот обвинител преку извршување на надлежностите во правосудната полиција согласно со закон;

2) прибира и анализира податоци за готовински трансакции, презема предистражни и други мерки кога постојат основи на сомнение за сторени кривични дела, ја следи трагата на парите со цел за откривање на казниви дела утврдени со закон, врши увид и преглед на сметководствени податоци и евиденции во компјутерски системи во присуство на одговорно лице или од него овластено лице и врши други работи согласно со закон;

3) врши форензичка компјутерска анализа на привремено одземени, компјутерски системи и други електронски уреди;

4) поднесува кривични пријави до надлежниот јавен обвинител за кривични дела од нејзина надлежност, кои се гонат по службена должност;

5) поднесува иницијатива за поведување на даночна и друга постапка за утврдување и наплата на јавните давачки пред надлежниот орган;

6) координира, дава иницијатива, поднесува кривични пријави, врши размена на информации и организира обуки за лицата вклучени во системот на неправилности со цел за заштита на финансиските интереси на Република Македонија и Европска унија;

7) изготвува и доставува предлог на стратегија за заштита на финансиските интереси на Република Македонија и Европската унија и

8) врши други работи утврдени со закон.

(2) Стратегијата од ставот (1) точка 7 на овој член ја донесува Владата на Република Македонија.

Овластувања на Финансиската полиција

Член 13

(1) Финансиската полиција при вршење на работите од своја надлежност има овластување да врши:

1) проверка на идентитет на лица;
2) повикување на граѓани и собирање на информации;
3) приведување;
4) лишување од слобода;
5) задржување;
6) пренасочување, насочување или ограничување на движењето на лица и превозни средства на определен простор за нужно потребно време;
7) привремено одземање на предмети;
8) увид и преглед во деловни книги и друга документација;
9) прикриено полициско дејствување;
10) сопирање, преглед на лица, багаж и превозни средства;
11) собирање, обработка, анализа, користење, оценување, пренесување, чување и бришење на податоци;
12) обезбедување на примероци од ракопис и потпис;
13) употреба на техничка опрема и
14) примена на посебни истражни мерки и прикриени извори на податоци согласно со Законот за кривичната постапка.

(2) Финансиските полицајци се овластени да носат оружје и други средства за присилба.

Проверката на идентитетот на лице

Член 14

(1) Проверката на идентитетот на лице ќе се примени кон лицето:
- кое треба да се лиши од слобода, приведе или задржи,
- над кое се извршува преглед или претрес или се преземаат други со закон утврдени мерки и активности,

- кое е затечено во туѓ дом, објект и други простории или во превозни средства над кои се извршува преглед или претрес, ако е потребна проверката на идентитетот,

- кое е затечено на простор или објект на кој е привремено ограничена слободата на движење и задржување, ако неопходно е потребна проверката,

- кое пријавува извршено кривично дело или сторителите на тие дела, односно соопштува информации од интерес на работата на Финансиската полиција, освен ако лицето кое го пријавува кривичното дело не сака да се идентификува,

- кое со своето однесување предизвикува сомневање дека е сторител на кривично дело или дека има намера да стори такви дела или кое одговара на описот на лице по кое се трага,

- кое ќе се затече на местото на извршено кривично дело и

- во други случаи утврдени со закон.

(2) Финансискиот полицаец е должен да го запознае лицето за причините за проверката на неговиот идентитет.

(3) Проверка на идентитетот на лице се врши со увид во неговата лична карта или друга јавна исправа со негова фотографија.

(4) Ако лицето одбива или не е во можност да даде податоци за себе или да го докаже идентитетот може да биде задржано за време потребно за утврдување на идентитетот, согласно со Законот за кривичната постапка.

Повикување на граѓани и собирање на информации

Член 15

(1) Финансиската полиција со писмена покана повикува граѓани во службените простории да дадат потребни известувања за непосредните забележувања во врска со одредени факти и околности.

(2) Постапката и начинот на повикување на граѓаните се врши согласно со Законот за кривичната постапка.

(3) Финансискиот полицаец зема потребни известувања од граѓани само откако претходно ќе изврши идентификација на лицето и тоа ќе се поучи на јазик кој го разбира за неговите права, согласно со Законот за кривичната постапка.

Приведување

Член 16

(1) Лице може да се приведе врз основа на писмена наредба издадена од надлежен суд.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член може да се приведе заради спроведување во просториите на Финансиската полиција, друг надлежен државен орган или до местото одредено со наредбата.

(3) Финансискиот полицаец е должен на лицето кое треба да го приведе да му ја предаде наредбата од ставот (1) на овој член и да го повика доброволно да појде со него.

(4) Финансискиот полицаец нема да му ја врачи наредбата од ставот (1) на овој член на лицето за кое основано се сомнева дека ќе даде активен отпор.

(5) Лицето може да се приведе во време од 6,00 до 22,00 часот.

(6) Во случај кога приведувањето е нужно заради преземање на полициските работи кои не трпат одлагање, лицето може да се приведе и надвор од времето утврдено во ставот (5) на овој член.

Лишување од слобода

Член 17

(1) Финансиската полиција може без одлука на суд да лиши од слобода и лице за кое постојат основи на сомневање дека сторило кривично дело за кое се гони по службена должност само ако постои опасност од одлагање, ако постои некоја од причините за притвор согласно со закон, но е должна веднаш, а најдоцна во рок од шест часа од лишувањето од слобода да го изведе лицето пред надлежниот судија на претходната постапка и за тоа да го извести јавниот обвинител.

(2) При лишувањето од слобода лицето веднаш ќе се запознае за причините за лишувањето од слобода и ќе се поучи за правата согласно со закон.

Задржување

Член 18

(1) Финансиската полиција, по исклучок, лицето лишено од слобода може да го задржи, ако задржувањето е потребно заради утврдување на идентитетот, проверување на алиби или од други причини е потребно да се соберат нужни податоци за водење на постапката против тоа лице.

(2) Лицето лишено од слобода мора во рок од најмногу шест часа да се доведе пред службеникот за прифат.

(3) Лицето лишено од слобода кое е задржано мора да биде известено за причините за лишувањето од слобода и за задржувањето, како и за кривичното дело за кое се товари, ќе се поучи за правото на молчење, правото на информирање на семејството или друго лице по негов избор, правото на бранител и на лекарски преглед. На овие права лицето може да се повика веднаш или во кое било време додека е задржано.

(4) Во однос на задржувањето на лица соодветно се применуваат одредбите од Законот за кривичната постапка.

Пренасочување, насочување или ограничување на движењето на лица и превозни средства на определен простор за нужно потребно време

Член 19

(1) Финансискиот полицаец е овластен да пренасочи, насочи или ограничи движење на лица и превозни средства на определен простор за нужно потребно време заради:

1) постоење основи за сомневање дека е сторено кривично дело за кое се гони по службена должност;

2) пронаоѓање и фаќање на сторител на кривично дело;

3) откривање и обезбедување на траги на кривично дело и предмети што можат да послужат како доказ во постапката и

4) собирање на известувања што можат да бидат од корист за успешно водење на постапката.

(2) Пренасочувањето, насочувањето или ограничувањето на движењето од ставот (1) на овој член не смее да трае подолго од времето неопходно потребно за остварување на целта заради која истото се применува, а не подолго од шест часа.

Привремено одземање на предмети

Член 20

(1) Финансискиот полицаец може привремено да одземе предмети, компјутерски податоци, писма, телеграми и други пратки, списи, исправи, технички снимки и друго што според Кривичниот законик треба да се одземат или што можат да послужат како доказ во кривичната постапка и истите ќе му се предадат на чување на јавниот обвинител или органот определен со посебен закон или на друг начин ќе се обезбеди нивно чување.

(2) Наредбата за привремено одземање на предмети ја издава судот на предлог на Финансиската полиција.

(3) При одземањето на предметите ќе се назначи каде се пронајдени и ќе се опишат, а по потреба и на друг начин ќе се обезбеди утврдување на нивната идентичност. За одземените предмети се издава потврда.

(4) Одземањето, чувањето и постапувањето со одземените предмети се врши на начин определен со Законот за кривичната постапка или друг закон.

Увид и преглед во деловни книги и друга документација

Член 21

(1) Финансискиот полицаец врши увид и преглед во деловни книги, документи, компјутери и други електронски уреди или механички направи во кои се чуваат податоци и друга евиденција, заради вршење на финансиска анализа на истите.

(2) Увид и преглед во деловните книги и друга евиденција се врши кога е потребно непосредно забележување, кога документацијата послужила како средство за повреда на законите или сокривање на важни факти и кога можат да се најдат траги или докази за кривично дело за кое се гони по службена должност.

(3) Финансискиот полицаец е овластен во присуство на одговорно лице или од него овластено лице да изврши преглед на лица, предмети, деловни простории, простории на државни органи и институции што вршат јавни овластувања и други правни лица и да изврши увид во определена нивна документација заради обезбедување на документација за успешно водење на кривичната постапка.

Прикриено полициско дејствување

Член 22

(1) Во постапката на собирање информации Финансиската полицијата може да преземе мерки на прикриено полициско дејствување кога ќе се утврди дека со други полициски методи не може да се постигне целта на вршењето на полициските работи.

(2) Мерки на прикриено полициско дејствување се засилено прикриено набљудување и оперативен надзор на јавни места.

(3) Мерките од ставот (2) на овој член се преземаат по наредба на директорот или од него овластен работник.

Сопирање, преглед на лица, багаж и превозни средства

Член 23

Финансискиот полицаец е овластен да изврши сопирање, легитимирање, преглед или претрес на лице, превозното средство и багажот кој лицето го носи со себе кога тоа е неопходно заради пронаоѓање на предмети кога постојат основи на сомневање дека кај нив ќе се пронајдат траги на кривично дело или предмети што можат да послужат како доказ, согласно со закон.

Собирање, обработка, анализирање и користење на податоци

Член 24

(1) Финансиската полиција собира, обработува, анализира, користи и води евиденции за личните и други податоци за правни и физички лица за чие прибирање е овластена со овој и друг закон, заради спречување и откривање на казниви дела од нејзина надлежност.

(2) Финансиската полиција собира лични и други податоци непосредно од лице на кое тие податоци се однесуваат и од други лица кои за тоа нешто знаат или од веќе постојните евиденции на податоци, кои согласно со закон ги водат надлежните државни органи, институции и установи.

(3) Директорот одлучува за оправданоста на потребата за пристап и начинот на пристап до овие податоци и евиденциите кога тие се бараат за користење од страна на надлежни стручни и научни институции заради истражувачка работа, како и нивно доставување до домашни и странски полициски служби и меѓународни организации во согласност со прописите за класифицирани информации, прописите за заштита на личните податоци и ратификуваните меѓународни договори.

Обезбедување на примероци од ракопис и потпис

Член 25

(1) Финансискиот полицаец ќе обезбеди примероци на ракопис и потпис од лице, доколку е неопходно да се утврдат и докажат определени факти и да се утврди автентичноста и потеклото на документот за што соодветно се применуваат стандардите за вештачење на потписи или ракописи согласно со закон.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член е должно да даде свои примероци од ракопис и потпис.

Употреба на техничка опрема

Член 26

(1) Финансиската полиција може заради спроведување на своите надлежности да користи службени возила опремени со светлосна и звучна сигнализација, како и друга техничка опрема.

(2) Начинот на употребата на светлосната и звучната сигнализација, како и на другата техничка опрема на предлог на директорот ја пропишува министерот за финансии.

Примена на посебни истражни мерки и прикриени извори на податоци согласно со Законот за кривичната постапка

Член 27

(1) Кога е веројатно дека ќе се обезбедат податоци и докази неопходни за успешно водење на кривичната постапка, кои на друг начин не можат да се соберат, Финансиската полиција може да преземе посебни истражни мерки утврдени во Законот за кривичната постапка.

(2) Посебните истражни мерки може да се определат кога постојат основи на сомневање за кривични дела за кои е пропишана казна затвор од најмалку четири години, а се подготвуваат, во тек е извршување или се извршени од страна на организирана група, банда или друго злосторничко здружение, како и во други случаи определени со Законот за кривичната постапка.

Оружје и други средства за присилба

Член 28

(1) Финансиските полицајци при спроведување на своите овластувања носат и поседуваат службено огнено оружје и други средства за присилба кои можат да ги употребат при вршењето на своите овластувања.

(2) Средства за присилба на Финансиската полиција се средства за врзување на лица кои се користат заради совладување на отпор при приведување на лица и лишување од слобода на лица, при вршењето на работите од нејзина надлежност.

(3) Финансискиот полицаец е овластен да употреби огнено оружје, доколку со другите средства за присилба не може да одбие од себе или од друг истовремен непосреден противправен напад со кој се загрозува неговиот живот или телесниот интегритет, како и животот или телесниот интегритет на други лица.

(4) Огненото оружје и другите средства за присилба се користат само за извршување на работните задачи на финансискиот полицаец кој е задолжен со истите.

(5) Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за финансии, поблиску ги пропишува употребата на средствата за присилба, како и носењето и употребата на огненото оружје од страна на финансиските полицајци.

(6) Финансиската полиција на финансиските полицајци им обезбедува периодична обука и тренинг за ракување со огнено оружје и употреба на други средства за присилба, под непосреден стручен надзор од страна на лица за обука од Министерството за внатрешни работи.

V. ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ И ДРУГИ ПОДАТОЦИ И ЕВИДЕНЦИИ

Евиденции

Член 29

(1) Финансиската полиција ги води следниве евиденции:

- евиденција на лица кои се повикани,
- евиденција на лица кои се лишени од слобода,
- евиденција на лица кои се задржани,
- евиденција на лица кои се приведени,
- евиденција на физички лица и правни лица за кои постојат основи на сомнение дека се сторители на кривични дела за кои се гони по службена должност,
- евиденција за поднесени кривични пријави за физички и правни лица,
- евиденција на барања за собирање на потребни известувања доставени од основно јавно обвинителство,
- евиденција за посебни извештаи доставени до основно јавно обвинителство,
- евиденција за применети посебни истражни мерки,
- евиденција за преземени оперативни мерки и активности по кривично правен настан,
- евиденција за криминалистички контроли,
- евиденција за криминалистички обработки,
- евиденција за извршени претреси,
- евиденција за издадени потврди за привремено одземени предмети,
- евиденција за поука за право на бранител,
- евиденција за преземени мерки и активности во кои не се утврдени елементи на кривични дела,
- евиденција за службени белешки,
- евиденција на привремено одземени компјутерски системи и други електронски уреди од правни и физички лица кои се предмет на компјутерска форензичка анализа во Финансиската полиција и
- евиденција на тврди дискови во сопственост на Финансиската полиција во кој се чуваат дигитални податоци од извршената компјутерска форензика од привремено одземените електронски уреди и
- евиденција за оперативни информации и други евиденции.

(2) Личните податоци од евиденциите од ставот (1) на овој член се обработуваат согласно со прописите за заштита на личните податоци.

Лични податоци во евиденциите

Член 30

Лични податоци од евиденциите од членот 29 став (1) од овој закон се името и презимето, името и презимето на родителите, местото на раѓање, местото на живеење, денот, месецот и годината на раѓање, единствениот матичен број, назив и седиште на правниот субјект каде што е вработен, државјанството, занимањето и образованието.

Рокови за чување на евиденциите

Член 31

Личните податоци од евиденцијата од членот 29 став (1) од овој закон се чуваат:

- податоците од ставот 1 алинеи 1, 17 и 20 - две години,
- податоците од ставот 1 алинеи 2, 3, 4, 5 и 16 - пет години,
- податоците од ставот 1 алинеја 9 - десет години и
- податоците од ставот 1 алинеи 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 и 19 - трајно од денот на внесувањето во евиденцијата.

VI. КРИВИЧНА ПРИЈАВА

Член 32

Врз основа на собраните докази за постоење на основи на сомнение за сторени кривични дела од надлежност на Финансиската полиција и кривична одговорност на сторителите, Финансиската полиција поднесува кривична пријава до надлежниот јавен обвинител во која ги наведува доказите. Кон кривичната пријава се доставува документација, предмети, скици, фотографии, прибавени извештаи, записници, службени белешки, изјави и други докази.

VII. СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА, ЗАПИСНИК, ПОТВРДА И ОПЕРАТИВНА ИНФОРМАЦИЈА

Член 33

(1) За преземените дејствија во постапката за откривање и документирање на кривични дела од својата надлежност, финансискиот полицаец составува записник, службена белешка или оперативна информација, а за привремено одземените предмети се издава потврда.

(2) Финансискиот полицаец составува записник за преземените дејствија на претрес и увид на деловни простории, претрес, лишување, приведување на лица, како и запирање и прегледување на превозно средство. Записникот содржи податоци за сите факти и околности при преземање дејствија, истиот го потпишуваат финансискиот полицаец и лицето кај кое или врз кое се преземаат дејствијата.

(3) За преземените мерки и дејствија за утврдување и проверка на одделните факти и околности што ќе ги утврди финансискиот полицаец при спроведување на овластувањата составува службена белешка.

(4) За добиените сознанија и нови податоци кои можат да придонесат за отворање на нова предистражна постапка, во врска со сторено кривично дело и сторители, финансискиот полицаец составува оперативна информација.

(5) Финансискиот полицаец ќе издаде потврда за привремено одземено превозно средство; привремено одземена стока при транспорт, складирана или ставена во промет; привремено одземени парични средства, хартии од вредност, предмети, документи и привремено одземени електронски, механички и други апарати. Потврдата ја потпишуваат финансискиот полицаец и лицето од кое се одзема.

(6) Доколку лицето врз кое се преземаат дејствијата одбие да ја потпише потврдата или записникот, финансискиот полицаец тоа ќе го наведе во документот.

VIII. ОБВРСКИ НА ПРАВНИ И ФИЗИЧКИ ЛИЦА

Член 34

(1) Правните и физичките лица се должни на Финансиската полиција да и овозможат непречен пристап до деловни книги и друга евиденција, документи, записници, меморандуми, компјутерски податоци, податоци од даночните пријави и да создадат потребни услови за пристап во деловни и работни простории, магацини и други објекти за складирање на стока, во согласност со одредбите од овој и друг закон.

(2) На барање на Финансиската полиција податоците за вршење на работите во платниот промет на учесникот во платниот промет не претставуваат деловна тајна за носителот на платен промет и истиот е должен на барање да ги достави во определениот рок во форма и начин кој ќе биде определен од страна на Финансиската полиција.

(3) Финансиската полиција во работите од нејзина надлежност не плаќа такси, надоместоци и други трошоци за работите кои во текот на спроведувањето на надлежноста и ги даваат државни органи, органи надлежни за водење регистри, носители на платен промет, учесниците во платниот промет, како и судски трошоци.

IX. СОРАБОТКА СО ДРЖАВНИ ОРГАНИ

Член 35

(1) Во извршување на работите од својата надлежност Финансиската полиција соработува со Јавното обвинителство на Република Македонија, Министерството за внатрешни работи, Управата за јавни приходи, Царинската управа, Управата за финансиско разузнавање, Државната комисија за спречување на корупцијата, Државниот завод за ревизија, Државниот девизен инспекторат, Државниот пазарен инспекторат и други инспекциски органи, државни органи и правни лица кои со закон се надлежни за спречување и откривање на казниви дела.

(2) Органите на државната управа и другите државни органи, институции или правни лица кои по службена должност прибираат податоци и водат евиденции, во согласност со закон, се должни да ги достават тие податоци на барање на Финансиската полиција.

(3) Финансиската полиција соработува со Министерството за внатрешни работи особено при:

- случаите на преземање оперативни активности на собирање докази, распит на граѓани, приведување на лица, потраги, асистенции, вршење на достава и проверки на лица и нивно живеалиште или престојувалиште,
- проверка на податоци за лица и моторни возила кои ја преминувале границата на Република Македонија на граничните премини, вештачење при утврдување на веродостојност на трагите на кривичното дело, веродостојност на потписи, фалсификувања и слично,
- користење на воспоставените бази на податоци евиденции на граѓани, криминалитет и странци, државјанство, ЕМБГ, моторни возила, оружје и патни исправи и други евиденции со кои располага Министерството за внатрешни работи,
- координација, работа во тимови, размена на криминалистички податоци во случаите на преземање заемни оперативни активности,
- соработка со меѓународните полициски организации - ИНТЕРПОЛ и ЕУРОПОЛ, учество во Националното биро за меѓународна полициска соработка и други механизми за соработка со полициите на други држави,
- користење на опрема и простории во случаите на преземање на активности за следење на комуникациите, оперативно извидување и документирање, електронско набљудување и документирање на прикриени операции и
- заедничко усовршување на професионалните стандарди и техники во борбата против организираниот или друг вид криминал од надлежност на двете страни.

X. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Член 36

(1) Финансиската полиција може да соработува и разменува информации со странски полициски и државни органи, организации од други држави и меѓународни организации во областа на финансиски криминал врз основа на билатерални договори и ратификувани меѓународни договори за работите од нејзината надлежност.

(2) Финансиската полиција соработува со OLAF (Европска агенција за борба против измами).

XI. СПЕЦИФИЧНОСТИ ВО ПРАВАТА, ОБВРСКИТЕ И ОДГОВОРНОСТИТЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОЛИЦАЈЦИ ВО РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

Примена на општи прописи

Член 37

(1) На финансиските полицајци се применува овој закон, Законот за работните односи и прописите од областа на здравственото, пензиското и инвалидското осигурување, Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија и Колективниот договор на Финансиската полиција, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(2) За државните службеници во Финансиската полиција во однос на правата, должностите и одговорностите од работен однос ќе се применува Законот за државните службеници.

(3) За помошните работници во Финансиската полиција во однос на правата, должностите и одговорностите од работен однос ќе се применува Законот за работните односи и прописите од областа на здравственото, пензиското и инвалидското осигурување, Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија и Колективниот договор на Финансиската полиција, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Вработување на финансиски полицаец

Член 38

(1) Во Финансиската полиција како финансиски полицаец може да се вработи лице кое покрај општите услови ги исполнува и посебните услови предвидени со овој закон и актот за систематизација на работните места и актот за организација на работата во Финансиската полиција.

(2) За финансиски полицаец може да биде вработено лице кое:

- е државјанин на Република Македонија,
- не е постаро од 35 години,
- е психофизички здраво (способно) и со предиспозиции за вршење на работите на финансиски полицаец од страна на определена здравствена установа,
- има завршено соодветно образование пропишано со актот за систематизација и
- ги исполнува и посебните услови пропишани со актот за систематизација.

(3) При вработувањето во Финансиската полиција се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници, со почитување на критериумите на стручност и компетентност.

(4) При вработувањето во Финансиската полиција треба да се почитува принципот на еднаквост на половите.

Постапка за вработување

Член 39

(1) Финансиски полицаец заснова работен однос врз основа на јавен оглас и на постапка и под услови утврдени со овој закон.

(2) По исклучок, работен однос во Финансиската полиција без јавен оглас се заснова за определени работни места утврдени со актот за систематизација на работните места во Финансиската полиција и за стипендисти на Министерството за финансии со завршени студии, како и завршени студенти на Полициската академија - криминалисти. Лицата од овој став можат да бидат и постари од условот предвиден во членот 38 став (2) алинеја 2 од овој закон.

(3) Постапката по јавен оглас за прием на лице во Финансиската полиција може да трае и подолго, но не подолго од три месеци.

(4) Во Финансиската полиција може да се вработи лице со преземање, без огласување на работното место, од еден во друг државен орган со негова согласност, на работно место кое одговара на неговата стручна подготовка, односно квалификации, кога тоа го налага потребата на Финансиската полиција, по претходно мислење на министерот за финансии.

(5) Директорот може да побара од надлежните државни институции податоци за лице кое е во постапка за вработување како финансиски полицаец, за постоење на евентуални пречки кои ја загрозуваат безбедноста на работењето на Финансиската полиција.

(6) Директорот врз основа на квалификациите, стручноста и знаењата на пријавените кандидати, одлучува за изборот и ги предлага на министерот за финансии.

Престанок на работен однос

Член 40

(1) На финансискиот полицаец работниот однос му престанува, ако:

1) сам тоа го побара;

2) трајно ја загуби здравствената и физичката способност за извршување на должностите во Финансиската полиција како последица на болест или намалување на физичките или менталните капацитети;

3) не ги исполнува посебните услови од членот 38 став (2) алинеи 1, 3 и 5 од овој закон за вработување на финансиски полицаец;

4) му е изречена дисциплинска мерка престанок на работен однос со денот на врачувањето на конечното решение;

5) поради издржување казна затвор мора да биде отсутен од работа подолго од шест месеци - со денот на упатувањето на издржувањето на казната;

6) ги исполни условите за пензија согласно со закон;

7) се укине работното место поради организациски промени, намалување на надлежноста и обемот на работата на Финансиската полиција, а истиот одбие прераспоредување и

8) биде оценет со оцена “не задоволува“ трипати последователно или во последните пет години најмалку трипати.

(2) За престанокот на работниот однос одлучува министерот за финансии.

XII. ОБВРСКИ НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОЛИЦАЈЦИ ВО ФИНАНСИСКАТА ПОЛИЦИЈА

Општи обврски

Член 41

(1) Финансиските полицајци имаат обврска:

1) работните задачи да ги вршат совесно, стручно, ефикасно, уредно и навремено во согласност со Уставот, закон и други прописи за Финансиската полиција;

2) да ги извршуваат наредбите од непосредно претпоставениот раководител и да постапуваат по нив во согласност со Уставот, закон и друг пропис;

3) да го почитуваат пропишаното работно време и

4) опремата што им е дадена на користење за извршување на нивните должности да ја употребуваат со должно внимание и како добар домаќин во согласност со нејзината намена и истата да не ја користат во приватни цели.

(2) Финансискиот полицаец покрај обврските од ставот (1) на овој член ги има и следниве обврски:

1) да ја врши својата работа непристрасно и без влијание од политичките партии, да не се раководи од свои политички уверувања, од лични финансиски интереси, да не ги злоупотребува овластувањата и статусот и да го штити угледот на Финансиската полиција;

2) по наредба на непосредниот раководен финансиски полицаец - старешина, полициските работи да ги извршува и подолго од полното работно време, ако тоа е нужно заради нивно успешно и навремено извршување;

3) стручно да го усовршува своето знаење заради унапредување на професионалните барања со постојано почитување и применување на прописите за вршење на своите службени должности;

4) да се однесува во согласност со Кодексот на однесување на Финансиската полиција и пропишаните правила за ред и дисциплина на Финансиската полиција;

5) да ги почитува сите безбедносни мерки за да не дојде до загрозување на неговиот живот и здравје, како и животот и здравјето на другите вработени во Финансиската полиција и граѓаните;

6) не смее да биде член на управен одбор и надзорен орган на трговски друштва, јавни претпријатија, установи и други правни лица;

7) да не дава послуга или овозможување на послуга на друго лице со пари или со други работи од вредност, кои на работникот му се доверени во вршењето на работите и задачите и

8) да не користи привилегии и ослободувања, барање или примање материјална или друга корист при исполнување на своите службени обврски.

(3) Финансиските полицајци во Финансиската полиција се должни да ракуваат и да ги чуваат класифицираните информации согласно со прописите за класифицирани информации.

(4) Финансиските полицајци во Финансиската полиција се должни да ги собираат, обработуваат и чуваат личните податоци согласно со одредбите од овој закон и прописите за заштита на лични податоци.

(5) Финансиските полицајци во Финансиската полиција за непридржување кон обврските пропишани со ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член подлежат на дисциплинска, прекршочна и кривична одговорност во согласност со закон.

Обука и договор за обука

Член 42

(1) Финансиската полиција, планира, организира и спроведува обуки за вработените.

(2) Со вработен кој се упатува на обука чија вредност надминува десет просечни плати исплатени во Република Македонија последниот месец пред упатувањето, Финансиската полиција склучува договор во писмена форма со кој се уредуваат правата и обврските на договорните страни.

(3) Работникот кој нема да ги исполни обврските од склучениот договор од ставот (2) на овој член е должен да ги надомести трошоците направени за неговата обука зголемени за три пати.

Барање за медицински преглед

Член 43

(1) Засновање работен однос во Финансиската полиција се врши откако од страна на определена здравствена установа ќе се утврди дека кандидатот за финансиски полицаец исполнува соодветни здравствени стандарди за вршење на работите на работното место.

(2) Во случаите кога финансискиот полицаец не ги исполнува задоволително своите работни задачи, а кога подолго време отсуствува од работа, или постои сомневање за неговата здравствена состојба, директорот може да одлучи да го упати финансискиот полицаец на вонреден медицински преглед.

(3) Начинот на проверка на работните способности за вработување во Финансиската полиција ги пропишува министерот за финансии на предлог на директорот.

Надворешни активности

Член 44

(1) Финансиските полицајци не смеат да вршат никаква друга функција поврзана со остварување на профит, а која е во судир со нивната службена должност.

(2) Против финансиските полицајци кои се однесуваат спротивно на одредбите од ставот (1) на овој член ќе биде покрената дисциплинска постапка.

XIII. ОСНОВНИ И ПОСЕБНИ ПРАВА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОЛИЦАЈЦИ ОД РАБОТЕН ОДНОС

Плата, осигурување и надоместоци

Член 45

(1) Финансиските полицајци имаат право на плати, надоместоци на плата и други надоместоци кои се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

(2) Финансискиот полицаец, поради специфичностите на работите кои ги извршува, има право на плата зголемена за 30% од основицата утврдена со актот за исплата на плата и надоместоци.

(3) Финансискиот полицаец има право на додаток на плата за работа подолга од полното работно време и за работа ноќе и денови на викенд (сабота и недела) од 40% и за работа во денови на празник од 50%. На финансискиот полицаец во случај на привремена неспособност за работа, настаната при вршење или по повод вршење на работите и задачите, му припаѓа надоместок во висина на тековната плата за времето на отсуство од работа.

(4) На финансискиот полицаец согласно со прописите за пензиско и инвалидско осигурување, стажот на осигурување му се смета со зголемено траење, така што старосната граница за стекнување на право на старосна пензија се намалува зависно од степенот на зголемување на стажот и тоа за по една година за секои четири години поминати на работни места на кои ефективно поминати 12 месеци се сметаат во стаж на осигурување како 16 месеци.

(5) Платата на финансискиот полицаец може да се утврди во зголемен или намален износ до 30%, сразмерно на извршените работи од работното место, односно доверените работи и придонесот на финансискиот полицаец во вкупното работење во Финансиската полиција, а врз основа на оценување за работењето.

(6) Финансиската полиција ги осигурува финансиските полицајци во случај на смрт, телесно оштетување или губење на работната способност за време на вршење на работите од нивна надлежност.

(7) Финансиски полицаец кој во вршењето на работите и задачите ќе го загуби животот ќе се погребе на трошок на Финансиската полиција, а на неговото семејството му припаѓа еднократен паричен надоместок во висина на вкупниот износ од остварените плати во последните 24 месеци.

Распоредување

Член 46

(1) Финансискиот полицаец, по потреба, заради извршување на надлежностите на Финансиската полиција, може да биде распореден на друго работно место кое одговара на степенот на неговото образование за што одлучува директорот.

(2) Распоредувањето на определено време може да трае до шест месеци, со можност за продолжување од дополнителни шест месеци. По престанокот на потребата за распоредување, финансискиот полицаец се враќа на поранешното или слично слободно работно место.

(3) Во случаите на прераспоредување за определено време финансискиот полицаец има право на:

- надоместок на трошоци за превоз, доколку секој ден патува до друго место,
- утврден надоместок доволен за надоместување на дополнителни трошоци за храна, сместување и трошоците за превоз до постојаното живеалиште еднаш неделно, доколку финансискиот полицаец привремено определено време престојува надвор од местото на живеење и
- надоместок за трошоците за селење, доколку прераспоредувањето трае повеќе од шест месеци.

Унапредување

Член 47

(1) Финансискиот полицаец во зависност од постигнатите исклучителни и натпросечни резултати во работењето, стручното знаење и способности во работењето, залагањето, креативноста и совесноста при извршувањето на службените должности може да биде унапреден на повисоко работно место со одлука на министерот за финансии на предлог на директорот, за што може да биде објавен интерен оглас.

(2) Постапката за спроведување интерен оглас се уредува со оперативна инструкција која ја донесува директорот.

(3) Финансискиот полицаец може да биде унапреден доколку ги исполнува следниве услови:

- работното место на кое се унапредува е слободно (непополнето или упразнето),
- во целост ги исполнува условите утврдени во актот за систематизација на работните места за работното место на кое се врши унапредувањето,
- ги има завршено обуките утврдени за работното место на кое се унапредува,
- било оценето со оцени “задоволува” или “се истакнува” на начин и под услови утврдени со овој закон,
- поминала најмалку една година од неговото последно унапредување и

- во последните 12 месеци не било казнувано поради кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со закон, Колективен договор на Финансиската полиција и договорот за вработување.

Работно време и одмор

Член 48

(1) Поради потребите на службата, а по наредба на раководен финансиски полицаец - старешина, финансиските полицајци може да работат во смени, или со варијабилно работно време, вклучувајќи специфично работно време и прекувремено работење.

(2) Кога неодложни потреби тоа го бараат директорот, или од него овластен раководен финансиски полицаец, може на финансискиот полицаец да му го одложи, односно прекине користењето на годишниот одмор.

(3) Во случаите од ставот (2) на овој член, финансискиот полицаец има право на надоместок на стварните трошоци настанати со одложувањето, односно прекинувањето на годишниот одмор.

Посебни права

Член 49

Финансиските полицајци при вршење на своите овластувања имаат посебни права да:

1) влегуваат и да имаат слободен премин на станиците, аеродромите, пристаништата и јавните паркинзи само со покажување на службена легитимација;

2) бесплатна употреба на јавен превоз и

3) посебна заштита на нивната личност, семејство и имот, по нивно барање, во местото на живеење секогаш кога за тоа постојат сериозни безбедносни причини.

Оценување на работата

Член 50

(1) Финансиските полицајци во текот на своето работење ќе бидат оценувани најмалку еднаш годишно од страна на непосреден раководен финансиски полицаец.

(2) Финансиските полицајци кои оправдано отсуствувале од работа подолго од шест месеци во текот на годината (боледување, неплатено отсуство итн.) нема да бидат оценувани.

(3) Оценувањето на финансиските полицајци се врши врз основа на податоци кои се однесуваат на:

- стручното знаење и способности во работењето,
- залагањето,
- постигнатите резултати,
- креативноста и
- совесноста.

(4) Податоците се оценуваат поединечно, бројчено со оценка од еден до четири и описно со следниве описни оцени "се истакнува", "задоволува", "делумно задоволува" и "не задоволува".

(5) Финансискиот полицаец кој не е задоволен од оценката, може во рок од осум дена од денот на оценувањето да поднесе барање за преиспитување на оценката до Комисијата за преиспитување на оценката која ја формира директорот.

(6) Резултатите од оценувањето ќе служат како основа за унапредувањето или прераспоредувањето на друго работно место.

(7) Начинот на оценување на работењето на финансиските полицајци, видовите на извештаи, формата и содржината на образецот за оценување и другите обрасци ги пропишува министерот за финансии на предлог на директорот.

Кодекс на однесување

Член 51

(1) Финансиските полицајци се должни да ги почитуваат највисоките стандарди на сопствениот интегритет и интегритетот на раководните финансиски полицајци - старешини во Финансиската полиција во извршување на сите активности кои ја вклучуваат јавноста, како и органите на државната управа и другите државни органи.

(2) Кодексот на однесување ги опишува стандардите на однесување кои треба да се почитуваат од сите финансиски полицајци и дава насоки и упатства за решавање на етичките прашања за оние кои работат во Финансиската полиција и оние кои соработуваат и работат со финансиските полицајци.

(3) Случаите на спротивно однесување на Кодексот на однесување можат да бидат предмет на дисциплинска одговорност, вклучувајќи ја и мерката престанок на работен однос со отказ.

(4) Кодексот на однесување го пропишува министерот за финансии на предлог на директорот.

XIV. ДИСЦИПЛИНСКА И МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ

Дисциплинска одговорност

Член 52

(1) За кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, финансискиот полицаец одговара дисциплински.

(2) Одговорноста за сторено кривично дело не ја исклучува дисциплинската одговорност на финансискиот полицаец.

Видови на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски

Член 53

(1) Финансискиот полицаец одговара дисциплински за дисциплинска неуредност и дисциплински престап.

(2) Дисциплинска неуредност, во смисла на ставот (1) на овој член, е полесна повреда на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски.

(3) Дисциплински престап, во смисла на ставот (1) на овој член, е потешка повреда на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски.

Видови на дисциплински мерки

Член 54

(1) Во случај на кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, утврдени со овој закон, на финансискиот полицаец може со решение да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

1) писмена опомена;

2) парична казна во висина од 15% од последната исплатена месечна нето плата на финансискиот полицаец, во траење од еден до шест месеци;

3) распоредување на работно место кое согласно со хиерархијата на работни места утврдени во актот за систематизација на работните места во Финансиската полиција е најмногу два степена пониско од работното место од кое финансискиот полицаец се распоредува и

4) прекин на договорот за вработување.

(2) При изрекување на дисциплинските мерки од ставот (1) на овој член се земаат предвид степенот на одговорноста на работникот, условите под кои е сторено кршењето на работниот ред и дисциплина или неисполнувањето на работните обврски, поранешната работа и однесување на работникот, тежината на повредата и нејзините последици, околностите под кои е сторена повредата и други олеснувачки и отежнувачки околности.

Дисциплинска неуредност

Член 55

(1) Финансискиот полицаец врши дисциплинска неуредност, односно полесно кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски утврдени со овој и друг закон, Колективниот договор, прописите за Финансиската полиција и договорот за вработување, доколку:

1) не го почитува работниот ред и дисциплина;

2) не ги извршува или несовесно и ненавремено ги извршува работните обврски;

3) не се придржува кон прописите кои важат за вршење на работите на работното место;

4) не се придржува на утврденото работно време, распоредот и користењето на работното време;

5) не побара отсуство или навремено писмено не го извести директорот, односно непосредниот раководител или друг одговорен работник за отсуството од работа;

6) поради болест или оправдани причини отсуствува од работа, а за тоа веднаш или најкасно во рок од 24 часа не го извести директорот, односно непосредниот раководител или друг одговорен работник;

7) со средствата за работа не постапува совесно или во согласност со техничките упатства за работа;

8) настане штета, грешка во работењето или загуба, а за тоа веднаш не го извести директорот, односно раководителот на организациската единица или друг одговорен работник;

9) не ги одржува средствата и опремата за заштита при работа согласно со прописите за заштита при работа;

10) предизвикува неред и насилнички се однесува за време на работата;

11) незаконски или неовластено ги користи средствата на Финансиската полиција и

12) избегнува обука.

(2) За дисциплинските неуредности од ставот (1) на овој член може да се изрече писмена опомена или парична казна во висина од 15% од еднomeсечниот износ на нето платата исплатена на финансискиот полицаец во месецот пред извршување на дисциплинската неуредност во траење од еден до три месеци.

(3) Дисциплинските мерки против финансискиот полицаец за дисциплинска неуредност ги изрекува директорот, а по претходен писмен предлог од непосредниот раководен финансиски полицаец или повисокиот раководен финансиски полицаец.

Дисциплински престап

Член 56

(1) Финансискиот полицаец врши дисциплински престап, односно потешко кршење на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, утврдени со закон, колективен договор, правила и прописи на Финансиската полиција и договорот за вработување, доколку:

1) неоправдано изостане од работа три последователни работни дена или пет работни дена во текот на една година;

2) го злоупотреби боледувањето;

3) не се придржува кон прописите за здравствена заштита, заштита при работа, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материи и ги повредува прописите за заштита на животната средина;

4) внесе, употреби или е под дејство на алкохол и наркотични средства;

5) стори кражба или во врска со работата намерно или од крајно невнимание предизвика штета на Финансиската полиција;

6) не се придржува до одредбите од Законот за класифицирани информации;

7) изврши злоупотреба на лични податоци;

8) го злоупотреби или пречекори даденото овластување;

9) избегнува лекарски преглед заради утврдување на работната способност;

10) непристојно се однесува спрема странки;

11) противправно прибавува лична корист во врска со вршењето на работите и задачите;

12) изврши послуга или овозможување на послуга на друго лице со пари или со други работи од вредност кои на финансискиот полицаец му се доверени во вршењето на работите и задачите и

13) основа, раководи, застапува, претставува политичка партија, членува во органите на партијата утврдени со нејзиниот статут, изразува и застапува партиски ставови и убедувања во вршењето на работите и задачите, носи или истакнува партиски симболи во просториите или во службените возила на Финансиската полиција и партиски се организира или дејствува во Финансиската полиција.

(2) За дисциплинските престапи од ставот (1) на овој член може да се изрече писмена опомена, парична казна во висина од 15% од последната исплатена месечна нето плата на финансискиот полицаец во траење од еден до шест месеци, распоредување на работно место кое согласно со хиерархијата на работни места утврдени во актот за систематизација на работните места во Финансиската полиција е најмногу два степена пониско од работното место од кое финансискиот полицаец се распоредува и прекин на договорот за вработување.

(3) Дисциплинските мерки против финансискиот полицаец за дисциплински престап ги изрекува директорот со исклучок на мерката прекин на договорот за вработување која на предлог на директорот ја изрекува министерот за финансии.

Збир на парични казни

Член 57

Збирот на парични казни на финансискиот полицаец во еден месец за полесни и потешки повреди на работниот ред и дисциплина не може да надмине 30% од износот на неговата вкупна нето плата за тој месец.

Предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност

Член 58

Предлог за поведување на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на финансискиот полицаец за дисциплински престап може да поднесе непосредниот раководен финансиски полицаец или повисокиот раководен финансиски полицаец и надлежен јавен обвинител за финансиските полицајци упатени во истражен центар. Предлогот мора да биде образложен и поткрепен со факти и докази.

Водење на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност

Член 59

(1) За водење на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на финансискиот полицаец за дисциплински престап во случаите утврдени со овој закон, директорот во рок од осум дена од денот на поднесувањето на предлог за поведување на дисциплинска постапка формира комисија за утврдување на дисциплинска одговорност.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член е составена од претседател и два члена од кои еден раководен финансиски полицаец - старешина и еден финансиски полицаец со исто звање како и финансискиот полицаец против кого се води дисциплинска постапка. Претседателот и членовите имаат свои заменици.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член постапката за утврдување на дисциплинска одговорност ја води согласно со овој закон.

(4) Комисијата од ставот (1) на овој член, по спроведената дисциплинска постапка, му предлага соодветна дисциплинска мерка на директорот.

(5) Ако комисијата од ставот (1) на овој член утврди дека финансискиот полицаец не е одговорен или не се исполнети условите за донесување на решение за изрекување на дисциплинска мерка му предлага на директорот да го отфрли предлогот или да ја запре постапката.

(6) Директорот, врз основа на предлогот на комисијата, донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка, отфрлање на предлогот или за запирање на постапката.

(7) Ако директорот не се согласува со предлогот на комисијата поради неправилно или нецелосно утврдена фактичка состојба или погрешна примена на материјалното право, предметот може да го врати на комисијата на повторно постапување.

(8) Решението за изрекување на дисциплинска мерка се врачува лично на финансискиот полицаец, по правило, во работните простории на органот во кој финансискиот полицаец работи, односно на адреса на живеалиштето, односно престојувалиштето.

(9) Ако финансискиот полицаец не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се објавува на огласната табла во Финансиската полиција. По изминувањето на три работни дена од денот на објавувањето на огласната табла се смета дека врачувањето е извршено.

(10) Дисциплинската постапка завршува во рок од 60 дена сметано од денот на донесувањето на решение за формирање на комисијата од ставот (1) на овој член.

Отстранување на финансискиот полицаец од работното место - суспензија

Член 60

(1) До донесување на решение во дисциплинска постапка што се води против одреден финансиски полицаец, финансискиот полицаец со писмена одлука - решение се отстранува од работното место и од Финансиската полиција во случаите утврдени со прописите за работните односи, ако настане една од следниве ситуации:

- непосредно се загрозува животот или здравјето на работниците или други лица или се оштетуваат средства од поголема вредност,
- присуството на работното место и натамошната работа штетно ќе се одрази врз работењето на Финансиската полиција и
- кога против финансискиот полицаец е покрената кривична постапка за кривично дело сторено на работа или во врска со работата.

(2) За време на отстранувањето од работното место и од Финансиската полиција, на финансискиот полицаец му се утврдува и исплатува надоместок во висина од 60% од износот на нето платата што финансискиот полицаец ја остварил во месецот пред отстранувањето од работното место.

(3) Решението од ставот (1) на овој член го донесува директорот.

(4) Решението од ставот (1) на овој член се врачува лично на финансискиот полицаец, по правило, во работните простории на органот во кој финансискиот полицаец работи, односно на адреса на живеалиштето, односно престојувалиштето.

(5) Ако финансискиот полицаец не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се објавува на огласната табла во Финансиската полиција. По изминувањето на три работни дена од денот на објавувањето на огласната табла се смета дека врачувањето е извршено.

(6) Финансискиот полицаец има право на жалба против решението од ставот (1) на овој член до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапки од работен однос во втор степен, во рок од осум дена од денот на доставувањето на решението.

(7) Жалбата против решението од ставот (1) на овој член не го одложува извршувањето на решението.

(8) Во случај на враќање на работа и доколку не се утврди постоење на дисциплинска одговорност, на финансискиот полицаец му следува надоместок ретроактивно до 100% од нето платата.

Решение за изрекување на дисциплинска мерка

Член 61

(1) Решението за изрекување на дисциплинска мерка содржи и образложение за основот и причините за изрекување на дисциплинската мерка.

(2) Решението за изрекување на дисциплинска мерка на финансискиот полицаец треба да се донесе во рок од три месеци од денот на пријавувањето на повредата на работниот ред и дисциплина или неисполнување на работните обврски, а најдоцна во рок од шест месеци од денот кога е сторена повредата.

(3) Кога за сторен дисциплински престап е покрената и кривична постапка за финансискиот полицаец, решението за изрекување на дисциплинска мерка се донесува најдоцна до истекот на рокот за застареност за кривично гонење на соодветното кривично дело.

(4) Против решението за изрекување на дисциплинска мерка или отфрлање на предлогот, односно за запирање на постапката, финансискиот полицаец има право на жалба преку Финансиската полиција до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапки од работен однос во втор степен, во рок од осум дена од денот на доставувањето на решението.

(5) Жалбата го задржува извршувањето на решението до донесување на конечна одлука или истек на рокот во кој требало да одлучи Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапки од работен однос во втор степен. Финансиската полиција е должна жалбата, со придружните списи, да го достави до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапки од работен однос во втор степен, во рок од осум дена од приемот на жалбата.

Материјална одговорност

Член 62

(1) Финансискиот полицаец е одговорен за штетата која на работа или во врска со работа, со умисла или од крајна небрежност, ја предизвикал на Финансиската полиција.

(2) Директорот формира комисија за утврдување на материјална одговорност на финансискиот полицаец која е составена од претседател и два члена и нивни заменици.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член ја утврдува материјалната одговорност за постоење на сторена материјална штета, нејзината висина и начинот на сторување, кој ја предизвикал штетата и кој ќе ја надомести.

(4) Комисијата од ставот (2) на овој член за утврдената фактичка состојба поднесува извештај врз основа на кој директорот донесува решение за надоместок на штета.

Член 63

Предлог за покренување на постапка за утврдување на материјална одговорност против финансиски полицаец поднесува непосредниот раководен финансиски полицаец или повисокиот раководен финансиски полицаец.

Член 64

Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се поведе, ако поминале 60 дена од денот кога непосредно раководниот финансиски полицаец или повисокиот раководен финансиски полицаец дознал за тоа.

Член 65

Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се покрене, ако од денот кога е сторена материјална штета поминала една година.

Член 66

Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се води подолго од 60 дена, сметано од денот на донесувањето на решението за формирање на комисијата за утврдување на материјална одговорност на финансискиот полицаец.

Член 67

(1) Против решението за надоместок на штета финансискиот полицаец има право да изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен преку Финансиската полиција, во рок од осум дена од денот на врачувањето на решението.

(2) Жалбата го задржува извршувањето на решението до донесување на конечна одлука или истекот на рокот во кој требала да одучи Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 68

Постапката за утврдување на материјална одговорност на финансискиот полицаец се уредува со оперативна инструкција кој ја донесува директорот.

Член 69

Ако финансискиот полицаец во рок од три месеци од конечноста на решението за надоместок на штета не ја надомести штетата, Финансиската полиција поведува постапка пред надлежниот суд.

Член 70

Директорот може целосно или делумно да го ослободи финансискиот полицаец од надоместување на штетата, доколку таа не е сторена со умисла или доколку со исплатата на надоместокот на штетата се загрозува егзистенцијата на финансискиот полицаец и неговото семејство.

Право на отказен рок

Член 71

Доколку на финансискиот полицаец поради дисциплински престап му биде изречена мерката откажување на договорот за вработување, финансискиот полицаец има право на отказен рок во траење од 30 дена од денот на врачувањето на решението за откажување на договорот за вработување.

Отсуство од работа за време на отказниот рок

Член 72

За време на отказниот рок Финансиската полиција е должна на финансискиот полицаец да му овозможи отсуство од работа заради барање ново вработување, четири часа во текот на работната недела.

Право на плата за време на отказниот рок

Член 73

За време на отказниот рок и отсуство од работа заради барање на ново вработување, на финансискиот полицаец му се утврдува и исплатува надоместок во висина на платата што финансискиот полицаец ја остварил во месецот пред донесувањето на решението за откажување на договор за вработување.

XV. НАГРАДИ И ПРИЗНАНИЈА

Член 74

(1) За долгогодишна стручна работа, организациски унапредувања, успех во вршењето на работните задачи, подобрување на угледот на службата, на финансиските полицајци, на органите на државната управа или други државни органи, на носители на јавни овластувања и поединци, им се доделуваат признанија.

(2) Финансиските полицајци можат да добијат и еднократен износ на парична награда за постигнати натпросечни, исклучителни резултати во работењето.

(3) Парични награди во еднократен паричен износ се доделуваат и на соработниците на правдата на Финансиската полиција во откривање на финансискиот криминал.

(4) Признанијата и наградите од ставовите (1) и (2) на овој член, по правило, се доделуваат на денот на Финансиската полиција.

(5) За доделување на признанијата и паричните награди одлучува министерот за финансии на предлог на директорот.

(6) Ден на Финансиската полиција е 26 јуни.

XVI. ИНФОРМИРАЊЕ

Член 75

(1) Финансиската полиција за својата работа подготвува годишен извештај за работата во претходната година и истиот го поднесува преку министерот за финансии до Владата на Република Македонија, најдоцна до крајот на јануари во тековната година за информирање.

(2) Финансиската полиција преку печатените и електронските медиуми со извештаи, информации, соопштенија или на друг погоден начин ја информира јавноста за својата работа во согласност со Уставот и со закон, на начин што ќе се води сметка да не се загрозат доверливоста и успешноста на предистражна постапка, како и правата на трети лица.

XVII. ФИНАНСИРАЊЕ

Член 76

(1) Средствата за работа, унапредување, модернизација и опремување на Финансиската полиција, како и за стимулирање на финансиските полицајци се обезбедуваат од буџетот на Финансиската полиција.

(2) Покрај средствата од ставот (1) на овој член Финансиската полиција остварува средства во висина на 25% од приходите од откриени и наплатени даноци, како и од пленување на непосредната и посредната имотна корист прибавени со извршени казниви дејствија или од извршена конфискација во корист на Република Македонија, согласно со Кривичниот законик.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 77

(1) Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на прописите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат постојните прописи.

Член 78

Директорот на Управата за финансиска полиција продолжува да ја врши функцијата директор на Управата за финансиска полиција до истекот на мандатот за кој е именуван.

Член 79

Со денот на влегување во сила на овој закон престанува да важи Законот за финансиската полиција ("Службен весник на Република Македонија" број 55/2007), освен одредбите за надлежностите и овластувањата на финансиските полицајци кои ќе се применуваат до започнувањето на примената на Законот за кривичната постапка (“Службен весник на Република Македонија“ број 150/10 и 100/12).

Член 80

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а одредбите од Главата IV од овој закон ќе започнат да се применуваат со започнувањето на примената на Законот за кривичната постапка (“Службен весник на Република Македонија“ број 150/10 и 100/12).

L I GJ
PËR POLICI FINANCIARE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet organizimi, udhëheqja, kompetencat, autorizimet e policisë financiare, të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e policëve financiarë, llojet e evidencave, përpunimi i të dhënave personale dhe të dhënave tjera, si dhe financimi i Policisë Financiare.

Qëllimet e ligjit

Neni 2

(1) Qëllimi i këtij ligji është mbrojtja e interesave financiare të Republikës së Maqedonisë, nëpërmjet zbulimit dhe hetimit kriminal të veprave penale: larje e parave dhe të hyrave tjera nga vepër e ndëshkueshme, tregti e paligjshme, kontrabandim, fshehje e tatimit, si dhe vepra tjera penale me dobi pronësore të kundërligjshme me vlerë të konsiderueshme.

(2) Me këtë ligj sigurohet edhe mbrojtja e interesave financiare të Bashkimit Evropian, nëpërmjet zbulimit dhe hetimit kriminal të veprave penale të lidhura me shfrytëzimin e mjeteve nga programet e Bashkimit Evropian të cilat Republika e Maqedonisë i merr nga buxheti i Bashkimit Evropian.

Parime

Neni 3

Parimet e punës së Policisë Financiare janë:

- ligjshmëria - të gjitha veprimet dhe aktivitet të cilat ndërmerren gjatë zbulimit të veprave penale ndërmerren në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, ligjet dhe marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare në pajtim me Kushtetutën dhe ligjin,
- proporcionaliteti - në zbatimin e autorizimeve të përcaktuara me ligj gjatë zbulimit të veprave penale, autorizimet doemos duhet të jenë proporcionale me nevojat për të cilat merren, me këtë rast duke pasur parasysh seriozitetin e rreziqeve të cilat dalin nga zbatimi i tyre, si dhe realizimi i qëllimit me sa më pak pasoja të dëmshme,
- efikasiteti- në marrjen e veprimeve dhe aktiviteteve gjatë zbulimit të veprave penale, kohëzgjatja e tyre si dhe shpenzimi racional i mjeteve publike për realizimin e tyre në mënyrë efektive dhe
- paanshmëria-marrja e veprimeve dhe aktiviteteve në zbulimin e veprave penale pa kurrfarë ndikimi në interesat politike, personale financiare ose ekzistim të çfarëdo qoftë rastesh të konfliktit të interesave në pajtim me ligj.

II. ORGANIZIMI

Organizimi

Neni 4

(1) Punët e Policisë Financiare i kryen Drejtoria për Polici Financiare (në tekstin e mëtejmë: Policia Financiare).

(2) Policia Financiare është organ në përbërje të Ministrisë së Financave me cilësinë e personit juridik.

(3) Policia Financiare kompetencat e veta i realizon në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(4) Selia e Policisë Financiare është në Shkup.

(5) Policia Financiare mund në pajtim me ligjin dhe marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare të kryejë veprime të caktuara nga kompetenca e vet edhe jashtë territorit të Republikës së Maqedonisë.

(6) Policia Financiare ka vulë dhe vulë katrore dhe punon me emrin Ministria e Financave-Drejtoria për Polici Financiare.

Simboli i Policisë Financiare

Neni 5

(1) Policia Financiare ka simbolin e vet në formë të mburojës me tri mbishkrime: në pjesën e sipërme në dy rreshta në alfabetin cirilik me ngjyrë të kaltër të mbyllur është shkruar REPUBLIKA E MAQEDONISË MINISTRIA E FINANCAVE, nën të në tre reshta qëndron mbishkrimi DREJTORIA PËR POLICI FINANCIARE, e në pjesën e poshtme, në gjysmërreth, me alfabet latin në ngjyrë të kaltër të mbyllur është shkruar FINANCIAL POLICE. Në pjesën e mesme është stilizuar flamuri i Republikës së Maqedonisë ngjashëm me monedhën prej një denari, e rrethuar me kurorë nga të dyja anët. Nën flamurin e stilizuar qëndron numri serik i gravuar me katër zero.

(2) Mënyrën e përdorimit të simbolit nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i Financave me propozim të drejtorit të Policisë Financiare (në tekstin e mëtejmë: drejtori).

Organika

Neni 6

Policia Financiare punët në kompetencë të vet i kryen nëpërmjet Drejtorisë dhe njësive rajonale.

Të punësuarit

Neni 7

(1) Varësisht nga detyrat zyrtare të cilat i kryejnë të punësuarit në Policinë Financiare, vendet e punës sistematizohen në grupet në vijim dhe kategoritë e vendeve të punës:

I. udhëheqës në Policinë Financiare- eprorë;
II. policë financiarë;
III. nëpunës shtetërorë dhe
IV. punëtorë ndihmës.

I. Udhëheqës në Policinë Financiare- eprorë janë:
- këshilltar- ndihmësdrejtor,
- udhëheqës i sektorit dhe
- udhëheqës i seksionit- kryeinspektor.

II. Policë financiarë janë:
- polici financiar- inspektor i pavarur,
- polici financiar-inspektor i lartë,
- polici financiar- inspektor dhe
- polici financiar- inspektor i ri.

III. Nëpunësit shtetërorë janë nëpunës shtetërorë profesional-administrativ në pajtim me ligjin për nëpunës shtetërorë.

IV. Punëtorët ndihmës janë të punësuar në Policinë Financiare të cilët kryejnë punë ndihmëse.

(2) Të punësuarit nga grupi I dhe II nga paragrafi (1) i këtij neni, me titull të vendit të punës, janë policë financiarë në Policinë Financiare dhe në pajtim me këtë ligj kanë autorizime 24 orë në ditë.

(3) Ministri i Financave, me propozim të drejtorit, e miraton aktin për organizim dhe punë të Policisë Financiare dhe aktin për sistematizim të vendeve të punës në Policinë Financiare.

Shenja

Neni 8

(1) Policët financiarë kanë uniformë zyrtare, legjitimacion zyrtar dhe distinktiv.

(2) Para marrjes së cilitdo veprimi zyrtar, policët financiarë legjitimohen, përveç kur me legjitimimin mund të rrezikohet qëllimi i masave që merren në pajtim me ligjin.

(3) Formën dhe përmbajtjen e legjitimacionit zyrtar, formën e distinktivit, pamjen dhe llojin e uniformës zyrtare, si dhe mënyrën e shfrytëzimit të tyre i përcakton ministri i Financave me propozim të drejtorit.

III. UDHËHEQJA

Drejtori dhe zëvendësdrejtori

Neni 9

(1) Me punën e Policisë Financiare udhëheq drejtori të cilin e emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Financave.

(2) Për punën e vet dhe punën e Policisë Financiare drejtori është përgjegjës para Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe ministrit të Financave.

(3) Drejtori është i mëvetësishëm në realizmin e punëve të Policisë Financiare dhe i ka të gjitha autorizimet në pajtim me këtë ligj.

(4) Drejtori ka zëvendës të cilin e emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Financave.

(5) Emërimi i drejtorit dhe zëvendësdrejtorit kryhet në bazë të profesionalizimit të tyre, me ç'rast merren parasysh edhe aftësitë e tyre të tjera relevante për kryerjen e funksionit.

(6) Drejtori dhe zëvendësdrejtori emërohen për kohëzgjatje prej katër vitesh dhe mund sërish të emërohen edhe për një mandat.

Punët që i kryen drejtori

Neni 10

(1) Drejtori i Policisë Financiare i kryen punët në vijim:
- e prezanton dhe përfaqëson Policinë Financiare,
- organizon dhe siguron kryerje të ligjshme dhe efikase të punëve dhe detyrave në Policinë Financiare,
- vendos për sistemim dhe suspendim të të punësuarve në policinë Financiare, në pajtim me dispozitat e këtij ligji ose ligji tjetër,
- e propozon buxhetin e Policisë Financiare,
- e miraton planin financiar të Policisë Financiare,
- e miraton programin vjetor për punë të Policisë Financiare,
- propozon miratim të akteve nënligjore për zbatimin e këtij ligji,
- miraton instruksione operative për punë praktike të policëve financiarë dhe të punësuarve tjerë në Policinë Financiare,
- vendos për përgjegjësi disiplinore të të punësuarve,
- propozon akt për organizim dhe punë dhe akti për sistematizim të vendeve të punës në Policinë Financiare,
- vendos për të drejtat dhe obligimet e të punësuarve në Policinë Financiare në pajtim me ligjin dhe Marrëveshjen kolektive të Policisë Financiare,
- formon komisione dhe trupa tjerë të punës në Policinë Financiare dhe
- kryen edhe punë tjera të përcaktuara me ligj.

(2) Drejtori mund përkohësisht t'u bartë kompetenca të caktuara të tij policëve financiarë udhëheqëse dhe nëpunësve udhëheqës profesional-administrativ, përveç atyre punëve të cilat janë në kompetencë eksplicite të drejtorit.

Ndërprerja e mandatit të drejtorit dhe zëvendësit të tij

Neni 11

(1) Mandati i drejtorit të Policisë Financiare dhe zëvendësit të tij ndërpritet:
- pas kalimit të katër viteve nga dita kur është emëruar,
- në rast të vdekjes,
- në rast të dorëheqjes,
- në rast të shkarkimit,
- nëse është dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor për vepër penale në dënim me burg pa kusht në kohëzgjatje prej së paku gjashtë muaj,
- kur nga ana e gjykatës i është shqiptuar sanksion kundërvajtës, përkatësisht dënim ndalim për kryerjen e veprimtarisë së personit udhëheqës në institucion,
- nëse e humb aftësinë për punë përgjithmonë për kryerjen e funksionit dhe
- kur do t'i plotësojë kushtet për pension të pleqërisë.

(2) Drejtori dhe zëvendësi i tij mund të shkarkohen në pajtim me paragrafin (1) alineja 4 nga ky nen për shkak të:
- kryerjes joprofesionale dhe të pandërgjegjshme të funksionit dhe mungesës së rezultateve pozitive në punën e Policisë Financiare, që e përcakton komisioni i formuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë në bazë të analizës krahasimtare të raporteve për rezultatet e arritura të Policisë Financiare në periudhë prej dy mandateve dhe
- në rast të sëmundjes së rëndë afatgjate e cila e pengon në kryerjen e funksionit.

IV. KOMPETENCA

Kompetenca

Neni 12

(1) Policia Financiare ka kompetencë që të:

1) zbulojë dhe kryejë hetim kriminal të veprave penale që mund të ndiqen sipas detyrës zyrtare siç janë: larja e parave dhe të hyra tjera nga vepër e ndëshkueshme nga neni 273, tregti e palejuar nga neni 277, kontrabandim nga neni 278, fshehje tatimi nga neni 279 nga Kodi Penal dhe vepra tjera penale me dobi pronësore të kundërligjshme me vlerë të konsiderueshme, si dhe kapja dhe paraqitje të kryerësve të tyre, sigurimi i provave, masa tjera dhe aktivitete që mund të shfrytëzohen për mbajtjen e papenguar të procedurës penale me detyrë zyrtare ose me urdhër të prokurorit publik nëpërmjet realizimit të kompetencave në policinë e jurisprudencës në pajtim me ligjin;

2) mbledhë dhe analizojë të dhëna për transaksione në para të gatshme, të ndërmarrë masa parahetuese dhe masa tjera kur ekzistojnë bazë të dyshimit për vepra penale të kryera, e ndjek gjurmën e parave me qëllim të zbulimit të veprave të ndëshkueshme të përcaktuara me ligj, kryen hetim dhe kontroll të të dhënave të kontabilitetit dhe evidencave në sistemet kompjuterike në prani të personit përgjegjës ose personit të autorizuar nga ai dhe kryen punë tjera në pajtim me ligj;

3) kryejë analizë kompjuterike forenzike të sistemeve kompjuterike të marra përkohësisht, dhe aparateve tjera elektronike;

4) paraqesë kallëzime penale te prokurori publik kompetent për vepra penale nga kompetenca e vet, të cilat ndiqen sipas detyrës zyrtare;

5) paraqesë iniciativë për ngritjen e procedurës tatimore dhe procedurës tjetër për përcaktimin dhe arkëtimin e taksave publike para organit kompetent;

6) koordinojë, japë iniciativë, paraqesë kallëzime penale, kryejë këmbim të informatave dhe organizojë trajnime për personat e përfshirë në sistemin e parregullsive me qëllim të mbrojtjes së interesave financiare të Republikës së Maqedonisë dhe Bashkimit Evropian;

7) përpilojë dhe dorëzojë propozim-strategji për mbrojtjen e interesave financiare të Republikës së Maqedonisë dhe Bashkimit Evropian dhe

8) kryejë punë tjera të përcaktuara me ligj.

(2) Strategjinë nga paragrafi (1) pika 7 e këtij neni e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Autorizime të Policisë Financiare

Neni 13

(1) Policia Financiare gjatë kryerjes së punëve nga kompetenca e vet ka autorizim të kryejë:

1) kontroll të identitetit të personave;

2) thirrje të qytetarëve dhe mbledhje të informatave;

3) arrestim;

4) privim nga liria;

5) ndalim;

6) riorientim, orientim ose kufizim të lëvizjes së personave dhe mjeteve transportuese në hapësirë të caktuar për kohën të nevojshme të domosdoshme;

7) marrje e përkohshme e sendeve;

8) këqyrje dhe kontroll në librat afaristë dhe dokumentacionin tjetër;

9) veprim të fshehur policor;

10) ndalje, kontroll të personave, bagazhit dhe mjeteve transportuese;

11) mbledhje, përpunim, analizë, shfrytëzim, vlerësim, bartje, ruajtje dhe fshirje të të dhënave;

12) sigurim të ekzemplarëve nga dorëshkrimi dhe nënshkrim;

13) përdorim i pajisjes teknike dhe

14) zbatim të masave të veçanta hetuese dhe burime të fshehta të të dhënave në pajtim me Ligjin për procedurë penale.

(2) Policët financiarë janë të autorizuar të mbajnë armë dhe mjete tjera të detyrimit.

Kontrolli i identitetit të personit

Neni 14

(1) Kontrolli i identitetit të personit do të zbatohet ndaj personit:

- i cili duhet të privohet nga liria, arrestohet ose ndalet,
- mbi të cilin kryhet kontroll ose bastisje ose merren masa dhe aktivitete tjera të përcaktuara me ligj,
- i cili është hasur në shtëpi të huaj, objekt dhe lokale tjera ose në mjete transportuese mbi të cilat kryhet kontroll ose bastisje, nëse kontrolli i identitetit është i nevojshëm,
- i cili është takuar në hapësirë ose objekt në të cilin nuk është kufizuar liria e lëvizjes dhe është ndalur, nëse kontrolli është nevojë e domosdoshme,
- i cili paraqet vepër penale të kryer ose kryerësve të atyre veprave, përkatësisht shpall informata me interes të punës së Policisë Financiare, përveç nëse personi i cili e paraqet vepër penale nuk dëshiron të identifikohet,
- i cili me sjelljen e tij shkakton dyshim se është kryerës i veprës penale ose se ka për qëllim të kryejë vepra të tilla ose i cili i përgjigjet përshkrimit të personit i cili ndiqet,
- i cili do të haset në vendin e veprës së kryer penale dhe
- në raste tjera të përcaktuara me ligj.

(2) Polici financiar detyrohet që ta njoftojë personin për arsyet për kontroll të identitetit të tij.

(3) Kontrolli i identitetit të personit kryhet me shikim në letërnjoftimin e tij ose dokumentin tjetër publik me fotografi të tij.

(4) Nëse personi refuzon ose nuk është në mundësi të japë të dhëna për vete ose ta dëshmojë identitetin, mund të ndalet për kohë të nevojshme për përcaktim të identitetit, në pajtim me Ligjin për procedurë penale.

Thirrja e qytetarëve dhe mbledhja e informatave

Neni 15

(1) Polica Financiare me ftesë me shkrim, thërret qytetarë në lokalet zyrtare që të japin njoftime të nevojshme për vërejtjet e drejtpërdrejta në lidhje me fakte të caktuara dhe rrethana.

(2) Procedura dhe mënyra e thirrjes së qytetarëve kryhet në pajtim me Ligjin për procedurë penale.

(3) Polici financiar merr njoftime të nevojshme nga qytetarët vetëm pasi paraprakisht do të kryejë identifikim të personit dhe ai do të këshillohet në gjuhën që e kupton për të drejtat e tij, në pajtim me Ligjin për procedurë penale.

Arrestimi

Neni 16

(1) Personi mund të arrestohet në bazë të urdhrit me shkrim të lëshuar nga gjykata kompetente.

(2) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të arrestohet për shoqërim në lokalet e Policisë Financiare, organ tjetër shtetëror kompetent ose deri në vendin e përcaktuar me urdhër.

(3) Polici financiar detyrohet që personit të cilin duhet ta arrestojë t'ia dorëzojë urdhrin nga paragrafi (1) i këtij neni dhe ta thërret vullnetarisht të niset me të.

(4) Polici financiar nuk do t'ia dorëzojë urdhrin nga paragrafi (1) i këtij neni, personit për të cilin në mënyrë të bazuar dyshon se do të japë rezistencë aktive.

(5) Personi mund të arrestohet në kohë prej orës 06:00 deri në 22:00.

(6) Në rast kur arrestimi është i domosdoshëm për ndërmarrjen e punëve policore të cilat nuk presin prolongim, personi mund të arrestohet edhe jashtë kohës së përcaktuar në paragrafin (5) të këtij neni.

Privimi nga liria

Neni 17

(1) Policia Financiare mund pa vendim të gjykatës të privojë nga liria edhe person për të cilin ekzistojnë baza të dyshimit se ka kryer vepër penale për të cilën ndiqet sipas detyrës zyrtare vetëm nëse ekziston rrezik nga prolongimi, nëse ekziston ndonjë nga arsyet për paraburgim në pajtim me ligjin, por detyrohet menjëherë, e më së voni në afat prej gjashtë orëve nga privimi nga liria ta nxjerrë personin para gjykatësit kompetent të procedurës paraprake dhe për atë ta njoftojë prokurorin publik.

(2) Gjatë privimit nga liria personi menjëherë do të njoftohet për arsyet e privimit nga liria dhe do të këshillohet për të drejtat në pajtim me ligjin.

Ndalimi

Neni 18

(1) Policia Financiare, me përjashtim, personin e privuar nga liria mund ta ndalë, nëse ndalja është e nevojshme për përcaktimin e identitetit, kontrollin e alibit ose për arsye tjera është e nevojshme të mblidhen të dhëna të domosdoshme për mbajtjen e procedurës kundër atij personi.

(2) Personi i privuar nga liria doemos duhet në afat prej më së shumti gjashtë orëve të sillet para nëpunësit për pranim.

(3) Personi i privuar nga liria i cili është ndalur duhet të njoftohet për arsyet e privimit nga liria ose për ndaljen, si dhe për veprën penale për të cilën ngarkohet, do të këshillohet për të drejtën e heshtjes, të drejtën e informimit të familjes ose personit tjetër sipas zgjedhjes së tij, të drejtën e mbrojtësit dhe të kontrollit mjekësor. Në këtë të drejta personi mund të thirret menjëherë ose në cilëndo kohë derisa është ndalur.

(4) Në lidhje me ndaljen e personave në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat nga Ligji për procedurë penale.

Riorientimi, orientimi se kufizimi i lëvizjes së personave dhe mjeteve transportuese në hapësirë të caktuar për kohë të nevojshme të domosdoshme

Neni 19

(1) Polici financiar është i autorizuar që të riorientojë, orientojë ose kufizojë lëvizje të personave dhe mjeteve transportuese në hapësirë të caktuar për kohë të nevojshme të domosdoshme për:

1) ekzistim të bazave për dyshim se është kryer vepër penale për te cilën ndiqet sipas detyrës zyrtare;

2) gjetje dhe kapje të kryerësit të veprës penale;

3) zbulim dhe sigurim të gjurmëve të veprës penale dhe sendeve që mund të shërbejnë si provë në procedurë dhe

4) mbledhje e njoftimeve që mund të jenë me dobi për mbajtje të suksesshme të procedurës.

(2) Riorientimi, orientimi ose kufizimi i lëvizjes nga paragrafi (1) i këtij neni nuk guxon të zgjatë më gjatë se koha e domosdoshme e nevojshme për realizimin e qëllimit për të cilin i njëjti zbatohet, por jo më gjatë se gjatë orë.

Marrja e përkohshme e sendeve

Neni 20

(1) Polici financiar mund përkohësisht të marrë sende, të dhëna kompjuterike, letra, telegrame dhe dërgesa tjera, shkresa, dokumente, incizime teknike dhe të tjera që sipas Kodit penal duhet të merren ose që mund të shërbejnë si provë në procedurën penale dhe të njëjtat do t'i dorëzohen për ruajtje prokurorit publik ose organit të përcaktuar me ligj të veçantë ose në mënyrë tjetër do të sigurohet ruajtja e tyre.

(2) Urdhrin për marrje të përkohshme të sendeve e lëshon gjykata me propozim të Policisë Financiare.

(3) Gjatë marrjen së sendeve do të përcaktohet se ku janë gjetur dhe do të përshkruhen, kurse sipas nevojës edhe në mënyrë tjetër do të sigurohet përcaktim i autenticitetit të tyre. Për sendet e marra lëshohet vërtetim.

(4) Marrja, ruajtja dhe veprimi me sendet e marra kryhet në mënyrë të përcaktuar me Ligjin për procedurë penale ose me ligj tjetër.

Këqyrje dhe kontroll në librat afaristë dhe dokumentacionin tjetër

Neni 21

(1) Polici financiar kryen këqyrje dhe kontroll në librat afaristë, dokumentet, kompjuterët dhe aparatet tjera elektronike ose veglat mekanike në të cilat ruhen të dhënat dhe evidenca tjetër, për kryerje të analizës financiare të të njëjtave.

(2) Këqyrje dhe kontroll në librat afaristë dhe evidencën tjetër kryhet kur nevojitet vërejtje e drejtpërdrejtë, kur dokumentacioni ka shërbyer si mjet për shkelje të ligjeve ose fshehje të fakteve të rëndësishme dhe kur mund të gjenden gjurmë ose prova për vepër penale për të cilën ndiqet sipas detyrës zyrtare.

(3) Polici financiar është i autorizuar që në prani të personit përgjegjës ose personit të autorizuar nga ai të kryejë kontroll të personave, sendeve, lokaleve afariste, lokaleve të organeve shtetërore dhe institucioneve që kryejnë autorizime publike dhe personave tjera juridikë dhe të kryejë këqyrje në dokumentacion të caktuar të tyre për sigurimin e dokumentacionit për mbajtje të suksesshme të procedurës penale.

Veprimi i fshehur policor

Neni 22

(1) Në procedurën e mbledhjes së informatave, Policia Financiare mund të ndërmarrë masa për veprim të fshehur policor, kur do të përcaktohet se me metoda tjera policore nuk mund të arrihet qëllimi i kryerjes së punëve policore.

(2) Masat e veprimit të fshehur policor janë vëzhgimi i përforcuar i fshehur dhe mbikëqyrja operative në vende publike.

(3) Masat nga paragrafi (2) i këtij neni, ndërmerren me urdhër të drejtorit ose nga punëtori i autorizuar nga ai.

Ndalimi, kontrolli i personave, bagazhit dhi e mjeteve transportuese

Neni 23

Polici financiar është i autorizuar të kryejë ndalim, legjitimim, kontroll ose bastisje të personit, mjetit transportues dhe bagazhit të cilin personi e mban me vete kur kjo është e domosdoshme për gjetjen e sendeve kur ekzistojnë baza të dyshimit se tek ato do të gjenden gjurmë të veprës penale ose sende që mund të shërbejnë si provë, në pajtim me ligjin.

Mbledhja, përpunimi, analizimi dhe shfrytëzimi i të dhënave

Neni 24

(1) Policia Financiare mbledh, përpunon, analizon, shfrytëzon dhe mban evidenca për të dhënat personale dhe të dhënat tjera për personat juridikë dhe fizikë për mbledhjen e të cilave është e autorizuar me këtë ligj ose ligj tjetër, për pengimin dhe zbulimin e veprave të ndëshkueshme në kompetencë të vet.

(2) Policia Financiare mbledh të dhëna personale dhe të dhëna tjera drejtpërdrejt nga personi me të cilin kanë të bëjnë ato të dhëna dhe nga persona tjerë të cilët dinë diçka për atë ose nga evidencat tanimë ekzistuese të të dhënave, të cilat në pajtim me ligjin i mbajnë organet shtetërore kompetente, institucionet dhe entet.

(3) Drejtori vendos për arsyeshmërinë e nevojës për qasje dhe mënyrën e qasjes deri te këto të dhëna dhe evidencat kur ato kërkohen për shfrytëzim nga ana e institucioneve kompetente profesionale dhe shkencore për punë hulumtuese, si dhe dorëzim të tyre te shërbimet policore vendase dhe të huaja dhe organizatat ndërkombëtare në pajtim me rregullat për informata të klasifikuara, rregullat për mbrojtje të të dhënave personale dhe marrëveshjeve të ratifikuara ndërkombëtare.

Sigurimi i ekzemplarëve nga dorëshkrimi dhe nënshkrimi

Neni 25

(1) Polici financiar do të sigurojë ekzemplarë të dorëshkrimit dhe nënshkrimit nga person, nëse është e domosdoshme të përcaktohen dhe dëshmohen fakte të caktuara dhe të përcaktohet autenticiteti dhe origjina e dokumentit për çfarë në mënyrë përkatëse zbatohen standardet për ekspertizë të nënshkrimeve ose dorëshkrimeve në pajtim me ligjin.

(2) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni detyrohet të japë ekzemplarë të veta nga dorëshkrimi dhe nënshkrimi.

Përdorimi i pajisjes teknike

Neni 26

(1) Policia Financiare mund për zbatim të kompetencave të veta të shfrytëzojë automjete zyrtare të pajisura me sinjalizim ndriçues dhe akustik, si dhe pajisje tjetër teknike.

(2) Mënyrën e përdorimit të sinjalizimit ndriçues dhe akustik si dhe të pajisjes tjetër teknike me propozim të drejtorit, e përcakton ministri i Financave.

Zbatimi i masave të veçanta hetuese dhe burimeve të fshehta të të dhënave në pajtim me Ligjin për procedurë penale

Neni 27

(1) Kur është e sigurt se do të sigurohen të dhëna dhe prova të domosdoshme për mbajtje të suksesshme të procedurës penale, të cilat në mënyrë tjetër nuk mund të mblidhen, Policia Financiare mund të ndërmarrë masa të veçanta hetuese të përcaktuara në Ligjin për procedurë penale.

(2) Masat e veçanta hetuese mund të përcaktohen, kur ekzistojnë baza të dyshimit për vepra penale për të cilat është përcaktuar dënim me burg prej më së paku katër vite, kurse përgatiten, në rrjedhë është kryerja ose janë kryer nga ana e grupit të organizuar, bandës ose bashkimit kriminal tjetër, si dhe në raste tjera të përcaktuara me Ligjin për procedurë penale.

Armë dhe mjete tjera për detyrim

Neni 28

(1) Policët financiarë gjatë zbatimit të autorizimeve të tyre mbajnë dhe posedojnë armë zjarri zyrtare dhe mjete tjera për detyrim të cilat mund t'i përdorin gjatë kryerjes së autorizimeve të tyre.

(2) Mjete për detyrim të Policisë Financiare janë mjetet për lidhjen e personit të cilat shfrytëzohen për mposhtjen e rezistencës gjatë arrestimit të personave dhe privimit nga liria të personave, gjatë kryerjes së punëve në kompetencë të saj.

(3) Polici financiar është i autorizuar të përdorë armë zjarri, nëse me mjetet tjera për detyrim nuk mund ta largojë nga vetja ose nga tjetri sulm tjetër të njëkohshëm të kundërligjshëm me të cilin rrezikohet jeta e tij ose integriteti trupor, si dhe jeta ose integriteti trupor i personave tjerë.

(4) Arma e zjarrit dhe mjetet tjera për detyrim shfrytëzohen vetëm për realizimin e detyrave të punës të policit financiar i cili është i ngarkuar me të njëjtat.

(5) Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të ministrit të Financave, më afërsisht e përcakton përdorimin e mjeteve për detyrim, si dhe mbajtjen dhe përdorimin e armës së zjarrit nga ana e policëve financiarë.

(6) Policia Financiare policëve financiarë u siguron trajnim dhe stërvitje periodike për manipulim me armë zjarri dhe përdorim të mjeteve tjera për detyrim, nën mbikëqyrje të drejtpërdrejtë profesionale nga ana e personit për trajnim nga Ministria e Punëve të Brendshme.

V. PËRPUNIMI I TË DHËNAVE PERSONALE DHE TË DHËNAVE TJERA DHE EVIDENCA

Evidenca

Neni 29

(1) Policia Financiare i mban evidencat, si vijojë:

- evidenca e personave të cilët janë thirrur,
- evidenca e personave të cilët janë privuar nga liria,
- evidenca e personave të cilët janë ndalur,
- evidenca e personave të cilët janë arrestuar,
- evidenca e personave fizikë dhe personave juridikë për të cilët ekzistojnë baza të dyshimit se janë kryerës të veprave penale për të cilat ndiqet me detyrë zyrtare,
- evidenca për kallëzimet e paraqitura penale për personat fizikë dhe juridikë,
- evidenca e kërkesave për grumbullimin e njoftimeve të nevojshme të dorëzuara nga Prokuroria Publike Themelore,
- evidenca për raporte të veçanta të dorëzuara te Prokuroria Publike Themelore,
- evidenca për masat e veçanta të aplikuara hetuese,
- evidenca për masat operative dhe aktivitetet të ndërmarra pas ngjarjes penale juridike,
- evidenca për kontrolle kriminalistike,
- evidenca për përpunime kriminalistike,
- evidenca për bastisje të kryera,
- evidenca për vërtetime të lëshuara për marrje të përkohshme të sendeve,
- evidenca për këshillë për të drejtë të mbrojtësit,
- evidenca për masa të ndërmarra dhe aktivitete në të cilat nuk janë përcaktuar elemente të veprave penale,
- evidenca për shënime zyrtare,
- evidenca për sisteme kompjuterike të marra përkohësisht dhe aparate tjera elektronike nga personat juridikë dhe fizikë të cilët janë lëndë e analizës forenzike kompjuterike në Policinë Financiare dhe
- evidenca e disqeve të forta në pronësi të Policisë Financiare, në të cilën ruhen të dhëna digjitale nga forenzika e kryer kompjuterike nga aparatet elektronike të marra përkohësisht dhe

- evidenca për informata operative dhe evidenca të tjera.

(2) Të dhënat personale nga evidencat nga paragrafi (1) i këtij neni përpunohen në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Të dhëna personale në evidenca

Neni 30

Të dhëna personale nga evidencat nga neni 29 paragrafi (1) të këtij ligji janë: emri dhe mbiemri, emri dhe mbiemri i prindërve, vendlindja, vendbanimi, dita, muaji dhe viti i lindjes, numri unik i amzës, emërtimi dhe selia e subjektit juridik ku është i punësuar, shtetësia, profesioni dhe arsimi.

Afatet për ruajtjen e evidencave

Neni 31

Të dhënat personale nga evidenca nga neni 29 paragrafi (1) nga ky ligj ruhen:

- të dhënat nga paragrafi 1 alinetë 1, 17, 20 - dy vite,
- të dhënat nga paragrafi 1 alinetë 2, 3, 4, 5 dhe 16 - pesë vite,
- të dhënat nga paragrafi 1 alineja 9 - dhjetë vite dhe
- të dhënat nga paragrafi 1 alinetë 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 dhe 19 – në mënyrë të përhershme nga dita e futjes në evidencë.

VI. KALLËZIMI PENAL

Neni 32

Në bazë të dëshmive të grumbulluara për ekzistimin e bazave të dyshimit për vepra të kryera penale me kompetencë të Policisë Financiare dhe përgjegjësisë penale të kryerësve, Policia Financiare parashtron kallëzim penal te prokurori publik kompetent në të cilin i thekson dëshmitë. Me kallëzimin penal dorëzohet dokumentacioni, sendet, skicat, fotografitë, raportet e siguruara, procesverbalet, shënimet zyrtare, deklaratat dhe dëshmitë tjera.

VII. SHËNIMI ZYRTAR, PROCESVERBALI, VËRTETIMI DHE INFORMATA OPERATIVE

Neni 33

(1) Për veprimet e ndërmarra në procedurën për zbulimin dhe dokumentimin e veprave penale në kompetencë të vet, polici financiar përpilon procesverbal, shënim zyrtar ose informatë informative, ndërsa për sendet e marra përkohësisht lëshohet vërtetim.

(2) Polici financiar përpilon procesverbal për veprimet e ndërmarra të: bastisjes dhe këqyrjes në lokale afariste, bastisjes, privimit, arrestimit të personave, si dhe ndalimit dhe kontrollit të mjetit transportues. Procesverbali përmban të dhëna për të gjithë faktet dhe rrethanat gjatë ndërmarrjes së veprimeve, të njëjtin e nënshkruajnë polici financiar dhe personi tek i cili ose mbi të cilin ndërmerren veprimet.

(3) Për masat e ndërmarra dhe veprimet për përcaktimin dhe kontrollin e fakteve të caktuara dhe rrethanave që do t'i përcaktojë polici financiar gjatë realizimit të autorizimeve përpilon shënim zyrtar.

(4) Për njohuritë e marra dhe të dhënat e reja të cilat mund të kontribuojnë për hapjen e procedurës së re parahetuese, në lidhje me veprën e kryer penale dhe kryerësit, polici financiar përpilon informatë operative.

(5) Polici financiar do të lëshojë vërtetim për: mjet transportues të marrë përkohësisht, mall të marrë përkohësisht gjatë transportit, të magazinuar ose të vënë në qarkullim, mjete në para të marra përkohësisht, letra me vlerë, sende, dokumente dhe aparate elektronike, mekanike dhe aparate tjera të marra përkohësisht. Vërtetimin e nënshkruajnë polici financiar dhe personi nga i cili merret.

(6) Nëse personi mbi të cilin ndërmerren veprimet refuzon ta nënshkruajë vërtetimin ose procesverbalin, polici financiar atë do ta theksojë në dokument.

VIII. OBLIGIMET E PERSONAVE FIZIKË DHE JURIDIKË

Neni 34

(1) Personat fizikë dhe juridikë detyrohen që Policisë Financiare t'i mundësojnë qasje të papenguar te librat afaristë dhe evidenca tjetër, dokumentet, procesverbalet, memorandumet, të dhënat kompjuterike, të dhënat nga fletëparaqitjet tatimore dhe të krijojnë kushte të nevojshme për qasje te lokalet afariste dhe të punës, magazinat dhe objektet tjera për magazinimin e mallit, në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe të ligjit tjetër.

(2) Me kërkesë të Policisë Financiare të dhënat për kryerjen e punëve në qarkullimin pagesor të pjesëmarrësit në qarkullimin pagesor nuk paraqesin sekret afarist për bartësin e qarkullimit pagesor dhe i njëjti detyrohet me kërkesë t'i dorëzojë në afatin e përcaktuar në formë dhe mënyrë e cilat do të përcaktohet nga ana e Policisë Financiare.

(3) Policia Financiare në punët në kompetencë të vet nuk paguan taksa, kompensime dhe shpenzime tjera për punët të cilat gjatë realizimit të kompetencës ia japin organet shtetërore, organet kompetente për mbajtjen e regjistrave, bartësit e qarkullimit pagesor, pjesëmarrësit në qarkullimin pagesor si dhe shpenzime gjyqësore.

IX. BASHKËPUNIMI ME ORGANET SHTETËRORE

Neni 35

(1) Në kryerjen e punëve në kompetencë të vet, Policia Financiare bashkëpunon me Prokurorinë Publike të Republikës së Maqedonisë, Ministrinë e Punëve të Jashtme, Drejtorinë për të Hyra Publike, Drejtorinë Doganore, Drejtorinë për Kundërzbulim Financiar, Komisionin Shtetëror për Pengimin e Korrupsionit, Entin Shtetëror për Revizion, Inspektoratin Shtetëror Devizor, Inspektoratin Shtetëror të Tregut dhe organet tjera inspektuese, organet shtetërore dhe personat juridikë të cilët me ligj janë kompetentë për pengimin dhe zbulimin e veprave të ndëshkueshme.

(2) Organet e administratës shtetërore dhe organet tjera shtetërore, institucionet ose personat juridikë të cilët me detyrë zyrtare grumbullojnë të dhëna dhe mbajnë evidenca, në pajtim me ligjin, detyrohen t'i dorëzojnë ato të dhëna me kërkesë të Policisë Financiare.

(3) Policia Financiare bashkëpunon me Ministrinë e Punëve të Brendshme veçanërisht gjatë:

- rasteve të ndërmarrjes së aktiviteteve operative për grumbullimin e dëshmive, marrjen në pyetje të qytetarëve, arrestimin e personave, ndjekjen, asistencave, kryerjes së dërgimit dhe kontrolleve të personave dhe vendbanimit ose vendqëndrimit të tyre,
- kontrollit të të dhënave për personat dhe automjetet motorike të cilat e kanë kaluar kufirin e Republikës së Maqedonisë në kalimet kufitare, ekspertizë gjatë përcaktimit të autenticitetit të gjurmëve të veprës penale, autenticitetit të nënshkrimeve, falsifikimeve dhe të ngjashme,
- shfrytëzimit të bazave të vendosura të të dhënave: evidencave të qytetarëve, kriminalitetit dhe të huajve, shtetësisë, NUAQ, automjeteve motorike, armëve dhe dokumenteve të udhëtimit dhe evidencave tjera me të cilat disponon Ministria e Punëve të Brendshme,
- koordinimit, punës në ekipe, këmbimit të të dhënave kriminalistike në rastet e ndërmarrjes së aktiviteteve operative të përbashkëta,
- bashkëpunimit me Organizatat Ndërkombëtare Policore - INTERPOL dhe EUROPOL, pjesëmarrje në Byronë nacionale për bashkëpunim ndërkombëtar policor dhe mekanizma tjerë për bashkëpunim me policitë e shteteve tjera,

- shfrytëzimit të pajisjes dhe lokaleve në rastet e ndërmarrjes së aktiviteteve për përcjelljen e komunikimeve, vëzhgimit operativ dhe dokumentimit, mbikëqyrjes elektronike dhe dokumentimit të operacioneve të fshehta dhe

- përsosjes së përbashkët të standardeve profesionale dhe teknikave në lutën kundër krimit të organizuar ose llojet tjetër të krimit në kompetencë të të dyja palëve.

X. BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Neni 36

(1) Policia Financiare mund të bashkëpunojë dhe shkëmbejë informata me organet policore dhe shtetërore të huaja, organizatat e shteteve tjera dhe organizatat ndërkombëtare në sferën e krimit financiar në bazë të marrëveshjeve bilaterale dhe marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara për punët në kompetencë të vet.

(2) Policia Financiare bashkëpunon me OLAF (Agjencia Evropiane për Luftë kundër Mashtrimeve).

XI. SPECIFIKA NË TË DREJTAT, OBLIGIMET DHE PËRGJEGJËSITË E POLICËVE FINANCIARË NË MARRËDHËNIET E PUNËS

Zbatimi i rregullave të përgjithshme

Neni 37

(1) Për policët financiarë zbatohet ky ligj, Ligji për marrëdhëniet e punës dhe rregullat nga sfera e sigurimit shëndetësor, pensional dhe invalidor, Marrëveshja e përgjithshme kolektive për sektorin publik të Republikës së Maqedonisë dhe Marrëveshja kolektive e Policisë Financiare, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

(2) Për nëpunësit shtetërorë në Policinë Financiare lidhur me të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë për marrëdhënie pune do të zbatohet Ligji për nëpunës shtetërorë.

(3) Për punëtorët ndihmës në policinë financiare lidhur me të drejtat, detyrat dhe përgjegjësitë nga marrëdhënia e punës do të zbatohet Ligji për marrëdhënie pune dhe rregullat nga sfera e sigurimit shëndetësor, pensional dhe invalidor, Marrëveshja e përgjithshme kolektive për sektorin publik të Republikës së Maqedonisë dhe Marrëveshja kolektive e Policisë Financiare, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

Punësimi i policit financiar

Neni 38

(1) Në Policinë Financiare si polic financiar mund të punësohet personi i cili krahas kushteve të përgjithshme i plotëson edhe kushtet e veçanta të parapara me këtë ligj dhe aktin për sistematizimin e vendeve të punës dhe aktin për organizimin e punës në Policinë Financiare.

(2) Si polic financiar mund të punësohet personi i cili:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,

- nuk është më i vjetër se 35 vjet,

- është i shëndoshë (i aftë) psikofizikisht dhe me predispozita për kryerjen e punëve të policit financiar nga ana e institucionit të caktuar shëndetësorë,

- ka kryer arsim adekuat të përcaktuar me aktin për sistematizim dhe

- i plotëson kushtet e veçanta të përcaktuara me aktin për sistematizim.

(3) Gjate punësimit në Policinë Financiare zbatohet parimi i përfaqësimit adekuat dhe të drejtë të qytetarëve të cilët u takojnë të gjitha bashkësive, me respektimin e kritereve te profesionalizmit dhe kompetencës.

(4) Gjatë punësimit në Policinë Financiare duhet të respektohet parimi i barazisë së gjinive.

Procedura për punësim

Neni 39

(1) Polici financiar themelon marrëdhënie pune në bazë të shpalljes publike dhe të procedurës edhe në kushte të përcaktuara me këtë ligj.

(2) Me përjashtim, marrëdhënie pune në Policinë Financiare pa shpallje publike themelohet për vende të caktuara pune të përcaktuara me aktin për sistematizimin e vendeve të punës në Policinë Financiare dhe për bursistët e Ministrisë së Financave me studime të kryera, si dhe studentët të cilët kanë kryer Akademinë Policore - kriminalistë. Personat nga ky paragraf mund të jenë edhe më të vjetër nga kushti i paraparë në nenin 38 paragrafi (2) alineja 2 të këtij ligji.

(3) Procedura e shpalljes publike për pranimin e personit në Policinë Financiare mund të zgjasë edhe më gjatë, por jo më gjatë se tre muaj.

(4) Në Policinë Financiare mund të punësohet personi me marrje, pa shpallje të vendit të punës, nga njëri në organin tjetër shtetëror me pëlqimin e tij, në vendin e punës që i përgjigjet përgatitjes së tij profesionale, përkatësisht kualifikimeve, kur këtë e imponon nevoja e Policisë Financiare, me mendim paraprak të ministrit të Financave.

(5) Drejtori mund të kërkojë nga institucionet kompetente shtetërore të dhëna për personin i cili është në procedurë për punësim si polic financiar, për ekzistimin e pengesave eventuale të cilat e rrezikojnë sigurinë e punës së Policisë Financiare.

(6) Drejtori në bazë të kualifikimeve, profesionalizmit dhe njohurive të kandidatëve të paraqitur, vendos për zgjedhjen dhe ia propozon ministrit të Financave.

Ndërprerja e marrëdhënies së punës

Neni 40

(1) Policit financiar marrëdhënia e punës i ndërpritet, nëse:

1) këtë vetë e kërkon;

2) përgjithmonë e humb aftësinë shëndetësore dhe fizike për kryerjen e detyrave në Policinë Financiare si pasojë e sëmundjes ose zvogëlimit të kapaciteteve fizike ose mentale;

3) nuk i plotëson kushtet e veçanta nga neni 38 paragrafi (2) alinetë 1, 3 dhe 5 të këtij ligji për punësim të policit financiar;

4) i është shqiptuar masë disiplinore ndërprerje e marrëdhënies së punës me ditën e dorëzimit të aktvendimit përfundimtar;

5) për shkak të vuajtjes së dënimit me burg doemos duhet të mungojë në punë më gjatë se gjashtë muaj - me ditën e dërgimit në vuajtje të dënimit;

6) i plotëson kushtet për pension në pajtim me ligjin;

7) shuhet vendi i punës për shkak të ndryshimeve organizative, zvogëlim të kompetencës dhe vëllimit të punës së Policisë Financiare, e i njëjti refuzon risistemim dhe

8) nëse vlerësohet me vlerësim "nuk mjafton" tri herë të njëpasnjëshme ose në pesë vitet e fundit së paku tri herë.

(2) Për ndërprerjen e marrëdhënies së punës vendos ministri i Financave.

XII. OBLIGIMET E POLICËVE FINANCIARË NË POLICINË FINANCIARE

Obligimet e përgjithshme

Neni 41

(1) Policët financiarë kanë për obligim:

1) detyrat e punës t'i kryejnë në mënyrë të ndërgjegjshme, profesionale, efikase, të rregullt dhe në kohë në pajtim me Kushtetutën, ligjin dhe rregullat tjera për Polici Financiare;

2) t'i zbatojnë urdhrat nga udhëheqësi epror i drejtpërdrejtë dhe të veprojnë sipas tyre në pajtim me Kushtetutën, ligjin dhe dispozitat tjera;

3) ta respektojnë orarin e përcaktuar të punës dhe

4) pajisjen u është dhënë për shfrytëzim për kryerjen e detyrave të tyre ta përdorin me kujdes të veçantë dhe si nikoqir i mirë në pajtim me dedikim e saj dhe të njëjtën të mos e shfrytëzojnë për qëllime private.

(2) Polici financiar krahas obligimeve nga paragrafi (1) i këtij neni i ka edhe obligimet në vijim:

1) ta kryejë punën e vet në mënyrë objektive dhe pa ndikim nga partitë politike, të mos udhëhiqet nga bindjet e tij politike, nga interesat personale financiare, të mos i keqpërdor autorizimet dhe statusin dhe ta mbrojë prestigjin e Policisë Financiare;

2) me urdhër të policit financiar-epror udhëheqës i drejtpërdrejtë, punët policore t'i kryejë edhe më gjatë nga orari i plotë i punës, nëse kjo është e domosdoshme për kryerje të tyre me sukses dhe në kohë;

3) në mënyrë profesionale ta përsosë njohurinë e vet për përparim të kërkesave profesionale me respektim të përhershëm dhe zbatim të rregullave për kryerjen e detyrave të veta zyrtare;

4) të sillet në pajtim me Kodeksin e sjelljes të Policisë Financiare dhe me rregullat e përcaktuara për rend dhe disiplinë të Policisë Financiare;

5) t'i respektojë të gjitha masat e sigurimit që të ndodh rrezikimi i jetës së tij dhe shëndetit, si dhe jetës dhe shëndetit të të punësuarve tjerë në Policinë Financiare dhe qytetarëve;

6) nuk guxon të jetë anëtar i këshilli drejtues dhe organit mbikëqyrës të shoqërive tregtare, ndërmarrjeve publike, institucioneve dhe personave tjerë juridikë;

7) të mos japë shërbim ose t'i mundësojë shërbim personit tjetër me para ose me gjëra tjera me vlerë, të cilat punëtorit i janë besuar në kryerjen e punëve dhe detyrave dhe

8) të mos shfrytëzojë privilegje dhe lirime, kërkesë ose pranim të dobisë materiale ose të dobisë tjetër gjatë përmbushjes së detyrimeve të veta zyrtare.

(3) Policët financiarë në Policinë Financiare detyrohen të menaxhojnë dhe t'i ruajnë informatat e klasifikuara në pajtim me rregullat për informata të klasifikuara.

(4) Policët financiarë në Policinë Financiare detyrohen t'i grumbullojnë, përpunojnë dhe t'i ruajnë të dhënat personale në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

(5) Policët financiarë në Policinë Financiare nëse nuk u përmbahen obligimeve të përcaktuara me paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni i nënshtrohen përgjegjësisë disiplinore, kundërvajtëse dhe penale në pajtim me ligjin.

Trajnimi dhe marrëveshja për trajnim

Neni 42

(1) Policia Financiare, planifikon, organizon dhe zbaton trajnime për të punësuarit.

(2) Me të punësuarin që dërgohet në trajnim vlera e të cilit tejkalon dhjetë rroga mesatare në Republikën e Maqedonisë muajin e fundit para dërgimit, Policia Financiare lidh marrëveshje në formë të shkruar, me të cilën rregullohen të drejtat dhe obligimet e palëve kontraktuese.

(3) Punëtori i cili nuk do t'i përmbushë detyrimet nga marrëveshja e lidhur nga paragrafi (2) i këtij neni detyrohet t'i kompensojë shpenzimet e bëra për trajnimin e tij të zmadhuara për tri herë.

Kërkesa për kontroll mjekësor

Neni 43

(1) Themelimi i marrëdhënies së punës në Policinë Financiare kryhet, pasi nga ana e institucionit shëndetësor të caktuar, do të përcaktohet se kandidati për polic financiar i plotëson standardet përkatëse shëndetësore për kryerjen e punëve në vendin e punës.

(2) Në rastet kur polici financiar nuk i plotëson në mënyrë të mjaftueshme detyrat e tij të punës, e kur një kohë më të gjatë mungon nga puna, ose ekziston dyshim për gjendjen e tij shëndetësore, drejtori mund të vendosë që ta udhëzojë policin financiar në kontroll të jashtëzakonshëm mjekësor.

(3) Mënyrën e kontrollit të aftësive të punës për punësim në Policinë Financiare, i përcakton ministri i Financave me propozim të drejtorit.

Aktivitetet e jashtme

Neni 44

(1) Policët financiarë nuk guxojnë të kryejnë asnjë funksion tjetër të lidhur me realizimin e përfitimit, e i cili bie ndesh me detyrën e tyre zyrtare.

(2) Kundër policëve financiarë të cilët sillen në kundërshtim me dispozitat e paragrafit (1) të këtij neni do të ngrihet procedurë disiplinore.

XIII. TË DREJTAT E PËRGJITHSHME DHE TË VEÇANTA TË POLICËVE FINANCIARË NGA MARRËDHËNIA E PUNËS

Rroga, sigurimi dhe kompensime

Neni 45

(1) Policët financiarë kanë të drejtë për rroga, kompensime të rrogës dhe kompensime tjera të cilat sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

(2) Polici financiar, për shkak të specifikave të punëve të cilat i kryen, ka të drejtë për rrogë të rritur për 30% nga baza e përcaktuar me aktin për pagimin e rrogave dhe kompensimeve.

(3) Polici financiar ka të drejtë për shtesë të rrogës për punë më të gjatë se orari i plotë i punës dhe për punë nate dhe në ditë të vikendit (e shtunë dhe e diel) prej 40% dhe për punë në ditë të festës prej 50%. Policit financiar në rast të paaftësisë së përkohshme për punë, të shkaktuar gjatë kryerjes ose me rastin e kryerjes së punëve dhe detyrave, i takon kompensim në lartësi të rrogës rrjedhëse për kohën e mungesës nga puna.

(4) Policit financiar në pajtim me rregullat për sigurim pensional dhe invalidorë, stazhi i sigurimit i llogaritet me kohëzgjatje të zmadhuar, ashtu që kufiri i pleqërisë për fitimin e të drejtës për pension pleqërie zvogëlohet varësisht nga shkalla e zmadhimit të stazhit edhe atë për nga një vit për çdo katër vite të kaluara në vendet e punës në të cilat 12 muaj të kaluar efektivë llogariten në stazh të sigurimit si 16 muaj.

(5) Rroga e policit financiar mund të përcaktohet me shumë të zmadhuar ose të zvogëluar deri 30%, në proporcion me punët e kryera në vendin e punës, përkatësisht punët e besuara dhe kontributin e policit financiar në punën e përgjithshme në Policinë Financiare, dhe në bazë të vlerësimit për punën.

(6) Policia Financiare i siguron policët financiarë në rast të vdekjes, dëmtimit trupor ose humbjes së aftësisë për punë, gjatë kohës së kryerjes së punëve në kompetencë të tyre.

(7) Polici financiar i cili në kryerjen e punëve dhe detyrave do ta humb jetën do të varroset me shpenzim të Policisë Financiare, ndërsa familjes së tij i takon kompensim i njëhershëm në para në lartësi të shumës së përgjithshme të rrogave të realizuara në 24 muajt e fundit.

Sistemimi

Neni 46

(1) Polici financiar, sipas nevojës për shkak të kryerjes së kompetencave të Policisë financiare, mund të sistemohet në vend tjetër pune i cili i përgjigjet shkallës së arsimit të tij për çfarë vendos drejtori.

(2) Sistemimi në kohë të caktuar mund të zgjasë deri gjashtë muaj, me mundësi për vazhdim prej gjashtë muajve plotësues. Pas ndërprerjes së nevojës për sistemim, polici financiar kthehet në vendin e mëparshëm të punës apo në vend pune të ngjashëm të lirë.

(3) Në raste të risistemimit për kohë të caktuar polici financiar ka të drejtë për:

- kompensim të shpenzimeve për transport, nëse çdo ditë udhëton deri te vendi tjetër,
- kompensim të përcaktuar të mjaftueshëm për kompensim të shpenzimeve plotësuese për ushqim, vendosje dhe shpenzimeve për transport deri te vendbanimi i përhershëm një herë në javë, nëse polici financiar përkohësisht kohë të caktuar qëndron jashtë vendbanimit dhe
- kompensim për shpenzimet për shpërngulje, nëse risistemimi zgjatë më shumë se gjashtë muaj.

Avancimi

Neni 47

(1) Polici financiar varësisht nga rezultatet ekskluzive dhe mbi mesatare të arritura në punë, njohuria profesionale dhe aftësitë në punë, angazhimi, kreativiteti dhe ndërgjegjshmëria gjatë kryerjes së detyrave zyrtare mund të avancohet në vend më të lartë pune me vendim të ministrit të Financave me propozim të drejtorit, për çfarë mund të publikohet shpallje e brendshme.

(2) Procedura për zbatimin e shpalljes së brendshme rregullohet me instruksion operativ të cilin e miraton drejtori.

(3) Polici financiar mund të avancohet nëse i plotëson kushtet si vijon:

- vendi i punës në të cilin avancohet është i lirë (i paplotësuar ose i zbrazët),
- në tërësi i plotëson kushtet e përcaktuara në aktin për sistematizimin e vendeve të punës për vendin e punës në të cilin kryhet avancimi,
- i ka kryer trajnimet e përcaktuara për vendin e punës në të cilin avancohet,
- është vlerësuar me vlerësime "mjaftueshëm" ose "dallohet" në mënyrë dhe me kushte të përcaktuara me këtë ligj,
- ka kaluar së paku një vit nga avancimi i tij i fundit dhe
- në 12 muajt e fundit nuk është dënuar për shkak të shkeljes së rendit të punës dhe disiplinës ose mosplotësimit të obligimeve të punës të përcaktuara me ligj, Marrëveshje kolektive të Policisë Financiare dhe marrëveshje për punësim.

Orari i punës dhe pushimi

Neni 48

(1) Për shkak të nevojave të shërbimit, e me urdhër të policit financiar-epror udhëheqës, policët financiarë mund të punojnë me ndërresa, ose me orar pune variabël, duke përfshirë orar të punës specifik dhe punë jashtë orarit.

(2) Kur nevojat paprolongueshme e kërkojnë këtë, drejtori polici financiar udhëheqës i autorizuar nga ai, mundet policit financiar t'ia prolongojë, përkatësisht t'ia ndërpresë shfrytëzimin e pushimit vjetor.

(3) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, polici financiar ka të drejtë për kompensim të shpenzimeve reale të shkaktuara me prolongimin, përkatësisht me ndërprerjen e pushimit vjetor.

Të drejtat e veçanta

Neni 49

Policët financiarë gjatë kryerjes së autorizimeve të tyre kanë të drejta të veçanta të:

1) hyjnë dhe të kenë kalim të lirë në stacione, aeroporte, porte, dhe parkingje publike vetëm me tregimin e legjitimacionit zyrtar;

2) përdorim pa pagesë të transportit publik dhe

3) mbrojtje të veçantë të personalitetit të tyre, familjes dhe pronës, me kërkesë të tyre, në vendbanim çdoherë kur për këtë ekzistojnë shkaqe serioze të sigurisë.

Vlerësimi i punës

Neni 50

(1) Policët financiarë gjatë punës së tyre do të vlerësohen së paku një herë në vit nga ana e policit udhëheqës financiar udhëheqës i drejtpërdrejtë.

(2) Policët financiarë të cilët me arsye kanë munguar nga puna më shumë se gjashtë muaj gjatë vitit (pushim mjekësor, pushim pa pagesë etj.) nuk do të vlerësohen.

(3) Vlerësimi i policëve financiarë kryhet në bazë të të dhënave të cilat kanë të bëjnë me:

- njohurinë profesionale dhe aftësitë në punë,
- angazhimin,
- rezultatet e arritura,
- kreativitetin dhe
- ndërgjegjshmërinë.

(4) Të dhënat vlerësohen në mënyrë individuale, me numër me notë prej një deri në katër dhe me vlerësimet përshkruese "dallohet", "mjaftueshëm", "pjesërisht mjaftueshëm" dhe "pamjaftueshëm".

(5) Polici financiar i cili nuk është i kënaqur me vlerësimin, mundet në afat prej tetë ditëve nga dita e vlerësimit, të parashtrojë kërkesë për rishqyrtimin e vlerësimit te Komisioni për rishqyrtimin e vlerësimit të cilin e formon drejtori.

(6) Rezultatet nga vlerësimi do të shërbejnë si bazë për përparimin ose risistemimin në vend tjetër pune.

(7) Mënyrën e vlerësimit të punës së policëve financiarë, llojet e raporteve, formën dhe përmbajtjen e formularit për vlerësim dhe formularëve tjerë, i përcakton ministri i Financave me propozim të drejtorit.

Kodeksi i sjelljes

Neni 51

(1) Policët financiarë detyrohen t'i respektojnë standardet më të larta të integritetit personal dhe integritetit të policëve financiarë-eprorëve udhëheqës në Policinë Financiare në kryerjen e të gjitha aktiviteteve që e përfshijnë publikun, si dhe organet e administratës shtetërore dhe organet tjera shtetërore.

(2) Kodeksi i sjelljes i përshkruan standardet e sjelljes të cilat duhet të respektohen nga të gjithë policët financiarë dhe jep drejtime dhe udhëzime për zgjidhjen e çështjeve etike për ato të cilët punojnë në Policinë Financiare dhe për ato që bashkëpunojnë me policët financiarë.

(3) Rastet për sjellje në kundërshtim me Kodeksin e sjelljes mund të jenë lëndë e përgjegjësisë disiplinore, duke e përfshirë edhe masën për ndërprerje e marrëdhënies së punës me largim nga puna.

(4) Kodeksin e sjelljes e përcakton ministri i Financave me propozim të drejtorit.

XIV. PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE DHE MATERIALE

Përgjegjësia disiplinore

Neni 52

(1) Për prishjen e rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushje të obligimeve të punës, polici financiarë përgjigjet në mënyrë disiplinore.

(2) Përgjegjësia për vepër të kryer penale nuk e përjashton përgjegjësinë disiplinore të policit financiar.

Lloje të shkeljes së rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushjes së obligimeve të punës

Neni 53

(1) Polici financiar përgjigjet në mënyrë disiplinore për parregullsi disiplinore dhe kundërvajtje disiplinore.

(2) Parregullsi disiplinore, në kuptim të paragrafit (1) të këtij neni është cenim më i lehtë i shkeljes së rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushjes së obligimeve të punës.

(3) Kundërvajtje disiplinore, në kuptim të paragrafit (1) të këtij neni është cenim më i rëndë i shkeljes së rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushjes së obligimeve të punës.

Llojet e masave disiplinore

Neni 54

(1) Në rast të shkeljes së rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushjes së obligimeve të punës, të përcaktuara me këtë ligj, policit financiar mundet me aktvendim t'i shqiptohet njëra nga masat disiplinore si vijojnë:

1) vërejtje me shkrim;

2) dënim me para në lartësi prej 15% nga rroga e fundit neto mujore e paguar e policit financiar, në kohëzgjatje prej një deri në gjashtë muaj;

3) sistemim në vend pune i cili në pajtim me hierarkinë e vendeve të punës të përcaktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës në Policinë Financiare është më së shumti dy shkallë më i ulët se vendi i punës nga i cili polici financiar sistemohet dhe

4) ndërprerje e marrëveshjes për punësim.

(2) Gjatë shqiptimit të masave disiplinore nga paragrafi (1) i këtij neni merren parasysh shkalla e përgjegjësisë së punëtorit, kushtet në të cilat është bërë shkelja e rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushja e obligimeve të punës, puna e mëparshme dhe sjellja e punëtorit, pesha e shkeljes dhe pasojat e saj, rrethanat në të cilat është bërë shkelja dhe rrethanat tjera lehtësuese dhe vështirësuese.

Parregullsi disiplinore

Neni 55

(1) Polici financiar kryen parregullsi disiplinore, përkatësisht shkelje më të lehtë të rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushje të obligimeve të punës të përcaktuara me këtë ligj dhe ligj tjetër, Marrëveshje kolektive, rregullat për Policinë Financiare dhe marrëveshje për punësim, nëse:

1) nuk e respekton rendin e punës dhe disiplinën;

2) nuk i kryen ose në mënyrë të pandërgjegjshme dhe jo në kohë i kryen obligimet e punës;

3) nuk u përmbahet rregullave të cilat vlejnë për kryerjen e punëve në vendin e punës,

4) nuk i përmbahet kohës së përcaktuar të punës, orarit dhe shfrytëzimit të kohës së punës;

5) nuk kërkon mungesë ose nuk e njofton me kohë me shkrim drejtorin, përkatësisht udhëheqësin e drejtpërdrejtë ose punëtorin tjetër përgjegjës për mungesën nga puna;

6) për shkak të sëmundjes ose shkaqe të arsyeshme mungon nga puna, ndërsa për këtë menjëherë apo më së voni në afat prej 24 orësh nuk e njofton drejtorin, përkatësisht udhëheqësin e drejtpërdrejtë ose punëtorin tjetër përgjegjës;

7) me mjetet për punë nuk vepron në mënyrë të ndërgjegjshme ose në pajtim me udhëzimet teknike për punë;

8) ndodh dëm, gabim në punën ose humbje, e për këtë menjëherë nuk e njofton drejtorin, përkatësisht udhëheqësin e njësisë organizative ose punëtorin tjetër përgjegjës;

9) nuk i mirëmban mjetet dhe pajisjen për mbrojtje gjatë punës në pajtim me rregullat për mbrojtje gjatë punës;

10) shkakton parregullsi dhe sillet dhunshëm gjatë kohës së punës;

11) në mënyrë të paligjshme ose të paautorizuar i shfrytëzon mjetet e Policisë Financiare dhe

12) i shmanget trajnimit.

(2) Për parregullsitë disiplinore nga paragrafi (1) i këtij neni mund të shqiptohet vërejtje me shkrim ose dënim me para në lartësi prej 15% nga shuma njëmujore e rrogës neto të paguar policit financiar në muajin para kryerjes së parregullsisë disiplinore në kohëzgjatje prej një deri në tre muaj.

(3) Masat disiplinore kundër policit financiar për parregullsi disiplinore i shqipton drejtori, pas propozim me shkrim paraprak nga polici financiar udhëheqës i drejtpërdrejtë ose polici financiar udhëheqës më i lartë.

Kundërvajtje disiplinore

Neni 56

(1) Polici financiar kryen kundërvajtje disiplinore, përkatësisht shkelje më të rëndë të rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushje të obligimeve të punës, të përcaktuara me ligj, marrëveshje kolektive, rregulla dhe dispozita të Policisë Financiare dhe marrëveshje për punësim, nëse:

1) pa arsye mungon nga puna tri ditë të njëpasnjëshme ose pesë ditë pune gjatë një viti;

2) e keqpërdor pushimin mjekësor;

3) nuk u përmbahet rregullave për mbrojtje shëndetësore, mbrojtje gjatë punës, zjarrit, shpërthimit, veprimit të dëmshëm të helmeve dhe materieve tjera të rrezikshme dhe i shkel rregullat për mbrojtje të mjedisit jetësor;

4) fut, përdor ose është nën veprim të alkoolit dhe mjeteve narkotike;

5) bën vjedhje ose në lidhje me punën me qëllim ose nga pakujdesia e skajshme i shkakton dëm Policisë Financiare;

6) nuk u përmbahet dispozitave të Ligjit për informata të klasifikuara;

7) bën keqpërdorimin e të dhënave personale;

8) e keqpërdor ose tejkalon autorizimin e dhënë;

9) shmang kontroll mjekësor për përcaktim të aftësisë së punës;

10) në mënyrë të pahijshme sillet ndaj palëve;

11) Në mënyrë të kundërligjshme siguron dobi personale në lidhje me kryerjen e punëve dhe detyrave;

12) kryen shërbim ose mundësim të shërbimit personit tjetër me para ose me gjëra tjera me vlerë të cilat policit financiar i janë besuar në kryerjen e punëve dhe detyrave dhe

13) themelon, udhëheq, përfaqëson, prezanton parti politike, anëtarësohet në organet e partisë të përcaktuara me statutin e saj, shpreh dhe përfaqëson qëndrime partiake dhe bindje në kryerjen e punëve dhe detyrave, mban apo vendos simbole partiake në lokalet apo në automjetet zyrtare të Policisë Financiare dhe në mënyrë partiake organizohet ose vepron në Policinë Financiare.

(2) Për kundërvajtjet disiplinore nga paragrafi (1) i këtij neni mund të shqiptohet: vërejtje me shkrim, dënim me para në lartësi prej 15% nga rroga neto e fundit e paguar mujore e policit financiar, në kohëzgjatje prej një deri në gjashtë muaj, sistemim në vend pune i cili në pajtim me hierarkinë e vendeve të punës të përcaktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës në Policinë Financiare është më së shumti dy shkallë më i ulët se vendi i punës nga i cili sistemohet polici financiar dhe ndërprerje të marrëveshjes për punësim.

(3) Masat disiplinore kundër policit financiar për shkelje disiplinore i shqipton drejtori me përjashtim të masës ndërprerje të marrëveshjes për punësim e cila me propozim të drejtorit e shqipton ministri i Financave.

Shuma e dënimeve me para

Neni 57

Shuma e dënimeve me para të policit financiar në një muaj për shkelje më të lehta dhe më të rënda të rendit të punës dhe disiplinës nuk mund të tejkalojë 30% nga shuma e neto rrogës së tij të përgjithshme për atë muaj.

Propozim për ngritje të procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore

Neni 58

Propozim për ngritje të procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore të policit financiar për shkelje disiplinore mund të paraqesë polici financiar udhëheqës i drejtpërdrejtë ose polici financiar udhëheqës më i lartë dhe prokurori kompetent publik për policët financiarë të dërguar në qendrën hetimore. Propozimi doemos duhet të jetë i arsyetuar dhe i mbështetur me fakte dhe dëshmi.

Mbajtja procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore

Neni 59

(1) Për mbajtjen e procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore të policit financiar për shkelje disiplinore në rastet e përcaktuara me këtë ligj, drejtori në afat prej tetë ditësh nga dita e paraqitjes së propozimit për ngritjen e procedurës disiplinore, formon komision për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni përbëhet nga kryetari dhe dy anëtarë prej të cilëve një polic financiar-epror udhëheqës dhe një polic financiar me titull të njëjtë si edhe polici financiar kundër të cilit mbahet procedura disiplinore. Kryetari dhe anëtarët kanë zëvendësit e tyre.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurën për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore e mban në pajtim me këtë ligj.

(4) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni, pas procedurës disiplinore të zbatuar i propozon drejtorit masë disiplinore përkatëse.

(5) Nëse Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni, konstaton se polici financiar nuk është përgjegjës ose nuk janë plotësuar kushtet për miratimin e aktvendimit për shqiptimin e masës disiplinore i propozon drejtorit që ta refuzojë propozimin ose ta ndërpresë procedurën.

(6) Drejtori në bazë të propozimit të Komisionit miraton aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore, hedhjen poshtë të propozimit ose për ndërprerjen e procedurës.

(7) Nëse drejtori nuk pajtohet me propozimin e Komisionit, për shkak të gjendjes faktike të konstatuar të parregullt ose të paplotë, ose zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, lëndën mund ta kthejë te Komisioni për rishqyrtim.

(8) Aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore i dorëzohet personalisht policit financiar, sipas rregullës në lokalet e punës në organin në të cilin punon polici financiar, përkatësisht në adresën e vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit.

(9) Nëse polici financiar nuk mund të gjendet në adresën e vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit ose nëse e refuzon dorëzimin, aktvendimi publikohet në tabelën e shpalljeve në Policinë Financiare. Pas kalimit të tre ditë pune nga dita e publikimit në tabelën e shpalljeve konsiderohet se dorëzimi është kryer.

(10) Procedura disiplinore përfundon në afat prej 60 ditësh duke llogaritur nga dita e miratimit të aktvendimit për formimin e Komisionit nga paragrafi (1) i këtij neni.

Largimi i policit financiar nga vendi i punës - suspendimi

Neni 60

(1) Deri në miratim të aktvendimit në procedurë disiplinore që mbahet kundër policit financiar të caktuar, polici financiar me vendim-aktvendim me shkrim largohet nga vendi i punës dhe nga Policia Financiare në rastet e përcaktuara me rregullat për marrëdhënie pune, nëse krijohet një nga situatat si vijojnë:

- në mënyrë të drejtpërdrejtë cenohet jeta ose shëndeti i punëtorëve ose personave tjerë ose dëmtohen mjetet me vlerë më të madhe,
- prania në vendin e punës edhe puna e mëtejshme, në mënyrë të dëmshme do të reflektohet mbi punën e Policisë Financiare dhe
- kur kundër policit financiar është ngritur procedurë penale për vepër penale të kryer në punë ose në lidhje me punën.

(2) Gjatë kohës së largimit nga vendi i punës dhe nga Policia Financiare, policit financiar i përcaktohet dhe i paguhet kompensim në lartësi prej 60% të shumës së neto rrogës të cilën polici financiar e ka realizuar në muajin para largimit nga vendi i punës.

(3) Aktvendimin nga paragrafi (1) i këtij neni e miraton drejtori.

(4) Aktvendimi nga paragrafi (1) i këtij neni i dorëzohet personalisht policit financiar, sipas rregullës në lokalet e punës në organin në të cilin punon polici financiar, përkatësisht në adresën e vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit.

(5) Nëse polici financiar nuk mund të gjendet në adresën e vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit ose nëse e refuzon dorëzimin, aktvendimi publikohet në tabelën e shpalljeve në Policinë Financiare. Pas kalimit të tre ditë pune nga dita e publikimit në tabelën e shpalljeve konsiderohet se dorëzimi është kryer.

(6) Polici financiar ka të drejtë për ankesë kundër aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni, te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të aktvendimit.

(7) Ankesa kundër aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

(8) Në rast të kthimit në vendin e punës dhe nëse nuk përcaktohet ekzistimi i përgjegjësisë disiplinore, policit financiar i takon kompensim në mënyrë retroaktive deri në 100% të neto rrogës.

Aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore

Neni 61

(1) Aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore përmban edhe arsyetim për bazën dhe shkaqet e shqiptimit të masës disiplinore.

(2) Aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore të policit financiar duhet të miratohet në afat prej tre muajve nga dita e paraqitjes së shkeljes së rendit të punës dhe disiplinës ose mospërmbushjes së obligimeve të punës më së voni në afat prej gjashtë muaj nga dita kur është kryer shkelja.

(3) Kur për shkelje të kryer disiplinore është ngritur edhe procedurë penale për policin financiar, aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore miratohet më së voni deri në skadimin e afatit për parashkrimin e ndjekjes penale të veprës penale përkatëse.

(4) Kundër aktvendimit për shqiptimin e masës disiplinore ose hedhjen poshtë të propozimit përkatësisht për ndërprerjen e procedurës, polici financiar ka të drejtë ankese nëpërmjet Policisë Financiare te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të aktvendimit.

(5) Ankesa e ndalë zbatimin e aktvendimit, deri në miratimin e vendimit përfundimtar ose skadimit të afatit në të cilin është dashur të vendosë Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë. Policia Financiare detyrohet ankesën, me shkresat përcjellëse, ta dorëzojë te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, në afat prej tetë ditësh nga pranimi i ankesës.

Përgjegjësia materiale

Neni 62

(1) Polici financiar është përgjegjës për dëmin të cilin në punë apo në lidhje me punën, me paramendim ose nga pakujdesia e skajshme, ia ka shkaktuar Policisë Financiare.

(2) Drejtori formon Komision për përcaktimin e përgjegjësisë materiale të policit financiar i cili përbëhet nga kryetari dhe dy anëtarë dhe zëvendës të tyre.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni e përcakton përgjegjësinë materiale për ekzistimin e dëmit të bërë material, lartësinë e tij dhe mënyrën e kryerjes, kush e ka shkaktuar dëmin dhe kush do ta kompensojë.

(4) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, për gjendjen e konstatuar faktike parashtron raport, në bazë të të cilit drejtori miraton aktvendim për kompensim të dëmit.

Neni 63

Propozim për ngritje të procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë materiale kundër policit financiar parashtron polici financiar udhëheqës i drejtpërdrejtë ose polici financiar udhëheqës më i lartë.

Neni 64

Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale nuk mund të ngrihet, nëse kanë kaluar 60 ditë nga dita kur polici financiar udhëheqës i drejtpërdrejtë ose polici financiar udhëheqës më i lartë, ka kuptuar për këtë.

Neni 65

Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale nuk mund të ngrihet, nëse nga dita kur është bërë dëmi material ka kaluar një vit.

Neni 66

Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale nuk mund të mbahet më gjatë se 60 ditë, duke llogaritur nga dita e miratimit të aktvendimit për formimin e Komisionit për përcaktimin e përgjegjësisë materiale të policit financiar.

Neni 67

(1) Kundër aktvendimit për kompensim të dëmit polici financiar ka të drejtë të paraqesë ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës në shkallë të dytë nëpërmjet Policisë financiare, në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të aktvendimit.

(2) Ankesa e ndalë zbatimin e aktvendimit deri në miratimin e vendimit përfundimtar ose kalimin e afatit në të cilin është dashur të vendos Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës në shkallë të dytë.

Neni 68

Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale të policit financiar rregullohet me instruksion operativ të cilin e miraton drejtori.

Neni 69

Nëse polici financiar, në afat prej tre muajve nga përfundimi i aktvendimit për kompensim të dëmit, nuk e kompenson dëmin, Policia Financiare ngritë procedurë para gjykatës kompetente.

Neni 70

Drejtori mundet plotësisht ose pjesërisht ta lirojë policin financiar nga kompensimi i dëmit, nëse ai nuk është bërë me paramendim apo nëse me pagimin e kompensimit të dëmit rrezikohet ekzistenca e policit financiar dhe familjes së tij.

E drejta e afatit të skadimit

Neni 71

Nëse policit financiar për shkak të kundërvajtjes disiplinore i shqiptohet masa prishje e marrëveshjes për punësim, polici financiar ka të drejtë për afat të skadimit, në kohëzgjatje prej 30 ditësh nga dita e dorëzimit të aktvendimit për prishje të marrëveshjes për punësim.

Mungesa nga puna gjatë afatit të skadimit

Neni 72

Gjatë afatit të skadimit, Policia Financiare është e detyruar që policit financiar t'i mundësojë mungesë nga puna për shkak të kërkimit të punësimit të ri, katër orë gjatë javës së punës.

E drejta për rrogë gjatë afatit të skadimit

Neni 73

Gjatë kohës së afatit të skadimit dhe mungesës nga puna për shkak të kërkimit të punësimit të ri, policit financiar i përcaktohet dhe paguhet kompensim në lartësi të rrogës që polici financiar e ka realizuar në muajin para miratimit të aktvendimit për prishje të marrëveshjes për punësim.

XV. SHPËRBLIME DHE MIRËNJOHJE

Neni 74

(1) Për punë shumëvjeçare profesionale, përparime organizative, sukses në kryerjen e detyrave punuese, përmirësim të prestigjit të shërbimit, policëve financiarë, organeve të administratës shtetërore ose organeve tjera shtetërore, bartësve të autorizimeve publike dhe individëve, u ndahen mirënjohje.

(2) Policët financiarë mund të marrin edhe shumë të njëhershme të shpërblimit me para për rezultate të arritura mbimesatare, të jashtëzakonshme në punën.

(3) Shpërblime me para në shumë të njëhershme u ndahen edhe bashkëpunëtorëve të drejtësisë së Policisë Financiare në zbulimin e krimit financiar.

(4) Mirënjohjet dhe shpërblimet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni sipas rregullës ndahen në ditën e Policisë Financiare.

(5) Për ndarjen e mirënjohjeve dhe shpërblimeve me para vendos ministri i Financave me propozim të drejtorit.

(6) Dita e Policisë Financiare është 26 Qershori.

XVI. INFORMIMI

Neni 75

(1) Policia Financiare, për punën e vet përpilon raport vjetor për punën në vitin paraprak dhe të njëjtin e parashtron nëpërmjet ministrit të Financave te Qeveria e Republikës së Maqedonisë, më së voni deri në fund të janarit në vitin rrjedhës për informim.

(2) Policia Financiare nëpërmjet medieve të shtypura dhe elektronike, me raporte, informata, njoftime ose në mënyrë tjetër të përshtatshme e informon publikun për punën e vet në pajtim me Kushtetutën dhe me ligj, në mënyrë që do të mbahet llogari të mos rrezikohen besueshmëria dhe suksesi i procedurës parahetuese, si dhe të drejtat e personave të tretë.

XVII. FINANCIMI

Neni 76

(1) Mjetet për punë, përparim, modernizim dhe pajisje të Policisë financiare, si dhe për stimulim të policëve financiarë sigurohen nga Buxheti i Policisë Financiare.

(2) Krahas mjeteve nga paragrafi (1) i këtij neni, Policia Financiare realizon mjete në lartësi të 25% nga të hyrat e tatimeve të zbuluara dhe të arkëtuara, si dhe nga konfiskimi i dobisë pronësore të drejtpërdrejtë apo të tërthortë të siguruara me veprime të kryera të ndëshkueshme ose nga konfiskimi i bërë në dobi të Republikës së Maqedonisë, në pajtim me Kodin penal.

XVIII. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 77

(1) Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

(2) Deri në miratimin e rregullave nga paragrafi (1) i këtij neni do të zbatohen rregullat ekzistuese.

Neni 78

Drejtori i Drejtorisë për Polici Financiare vazhdon ta kryejë funksionin drejtor i Drejtorisë për Polici Financiare deri në kalimin e mandatit për të cilin është emëruar.

Neni 79

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji shfuqizohet Ligji për polici financiare ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 55/2007), përveç dispozitave për kompetencat dhe autorizimet e policëve financiarë të cilat do të zbatohen deri në fillimin e zbatimit të Ligjit për procedurë penale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 150/10 dhe 100/12).

Neni 80

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa dispozitat nga Kreu IV i këtij ligji do të fillojnë të zbatohen me fillimin e zbatimit të Ligjit për procedurë penale ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 150/10 dhe 100/12).

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

320.

Врз основа на член 27-а став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија" број 8/2005, 150/2007, 35/2011 и 166/2012), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 16.10.2013 година донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР НА УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" ШТИП

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Јавната здравствена установа Клиничка Болница Штип, му престанува користењето на недвижната ствар –зграда бр. 1, зграда бр. 4 и зграда бр. 5 кои се наоѓаат на КП. бр. 9168/1, на адреса Бања Кежовица, со вкупна внатрешна површина од 2493м2, евидентирана во Имотен лист бр. 32582 од 03.09.2013 година, катастарска општина Штип-5, сопственост на Република Македонија и тоа:

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 1, кат 1, со внатрешна површина од 45м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 1, кат 1 со внатрешна површина од 266м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1 влез 1, кат 2 со внатрешна површина од 269м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 1, кат 2 со внатрешна површина од 48м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1 влез 1, кат ПР со внатрешна површина од 306м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1влез 2, кат ПР со внатрешна површина од 63м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1 влез 2, кат ПР со внатрешна површина од 580м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1влез 2, кат ПР со внатрешна површина од 63м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 3, кат 1 со внатрешна површина од 611м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 3, кат 1 со внатрешна површина од 6м2;

КП.бр.9168, дел 1, влез 4, кат ПО со внатрешна површина од 147м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 4, влез 1, кат ПО со внатрешна површина од 42м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 5, влез 1, кат ПР со внатрешна површина од 47м2.

Член 2

Дел од недвижната ствар од член 1 на оваа одлука, 2/3 идеален дел од вкупната внатрешна површина од 2493м2 се дава на трајно користење без надомест на Универзитетот „Гоце Делчев" Штип.

Член 3

Примопредавањето на недвижната ствар од член од оваа одлука, ќе се изврши помеѓу Јавната здравствена установа Клиничка Болница Штип и Универзитет „Гоце Делчев" Штип, во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

Бр. 41-6813/1	Претседател на Владата
16 октомври 2013 година	на Република Македонија,
Скопје	м-р **Никола Груевски,** с.р.

321.

Врз основа на член 27-а став 1 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија" број 8/2005, 150/2007, 35/2011 и 166/2012), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 16.10.2013 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНА СТВАР НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЗДРАВСТВО

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Јавната здравствена установа Клиничка Болница Штип, му престанува користењето на недвижната ствар –зграда бр.1, зграда бр.4 и зграда бр.5 кои се наоѓаат на КП.бр.9168/1, на адреса Бања Кежовица, со вкупна внатрешна површина од 2493м2, евидентирана во Имотен лист бр.32582 од 03.09.2013 година, катастарска општина Штип-5, сопственост на Република Македонија и тоа:

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 1, кат 1, со внатрешна површина од 45м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 1, кат 1 со внатрешна површина од 266м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1 влез 1, кат 2 со внатрешна површина од 269м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 1, кат 2 со внатрешна површина од 48м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1 влез 1, кат ПР со внатрешна површина од 306м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1влез 2, кат ПР со внатрешна површина од 63м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1 влез 2, кат ПР со внатрешна површина од 580м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1влез 2, кат ПР со внатрешна површина од 63м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 3, кат 1 со внатрешна површина од 611м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 1, влез 3, кат 1 со внатрешна површина од 6м2;

КП.бр.9168, дел 1, влез 4, кат ПО со внатрешна површина од 147м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 4, влез 1, кат ПО со внатрешна површина од 42м2;

КП.бр.9168, дел 1, бр.на зграда 5, влез 1, кат ПР со внатрешна површина од 47м2;

Член 2

Дел од недвижната ствар од член 1 на оваа одлука, 1/3 идеален дел од вкупната внатрешна површина од 2493м2 се дава на трајно користење без надомест на Министерството за здравство.

Член 3

Примопредавањето на недвижната ствар од член од оваа одлука, ќе се изврши помеѓу Јавната здравствена установа Клиничка Болница Штип и Министерството за здравство, во рок од 30 дена од денот на влегување во сила на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 41-6813/2
16 октомври 2013 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски,** с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

322.

Врз основа на член 27 од Законот за државјанството на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/92, 8/04, 98/08 и 158/11), министерот за внатрешни работи донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВЈАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЗА ОБРАСЦИТЕ ШТО СЕ ПРИМЕНУВААТ ОДНОСНО ИЗДАВААТ

Член 1

Во Правилникот за начинот на водење евиденција за државјаните на Република Македонија и за обрасците што се применуваат односно издаваат („Службен весник на Република Македонија“ бр. 2/93 и 80/05) во членот 1 зборовите „барањето за стекнување односно престанок на државјанството на Република Македонија,“ се заменуваат со зборовите „барање за издавање уверение за државјанство на Република Македонија, барање за утврдување државјанство на Република Македонија, барање за стекнување државјанство на Република Македонија, барање за отпуст од државјанство на Република Македонија,“.

Член 2

Во член 2 во ставот 1 по зборот „место“ се додаваат зборовите „и датум“, а зборовите „матичен број“ се заменуваат со зборовите „единствен матичен број на граѓанинот; адреса и место на живеење;“.

Во ставот 3 зборот „занимање“ се заменува со зборовите „националност, пол; возрасна група;“.

Член 3

Во член 6 ставот 1 се менува и гласи:

„Барањето за издавање уверение за државјанство на Република Македонија кое се поднесува до Министерството за внатрешни работи, односно до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство, ако подносителот живее во странство, се пополнува на Образец број 1.“

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Барањето за утврдување државјанство на Република Македонија, барањето за стекнување државјанство на Република Македонија и барањето за отпуст од државјанство на Република Македонија кои се поднесуваат во подрачната организациска единица на Министерството за внатрешни работи каде што подносителот има живеалиште, односно во дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство, ако подносителот живее во странство, се пополнуват на Образец број 1-а, 1-б и 1-в..

Ставовите 2, 3 и 4 стануваат ставови 3, 4 и 5.

Член 4

Во членот 7 по бројот „1“ се додаваат броевите “1-а, 1-б, 1-в“.

Член 5

Образецот број 1 се заменува со нов Образец број 1, кој е даден во прилог и е составен дел на овој правилник.

Обрасците број 1-а, 1-б и 1-в се дадени во прилог и се составен дел на овој правилник.

Член 6

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 12.1-4179/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска,** с.р.

Образец број 1

БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ УВЕРЕНИЕ ЗА ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Име и Презиме	Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање	Пол
	_____ . _____ . ____________		

Единствен матичен број на граѓанинот	Адреса и место на живеење
— — — — — — — — — — — — —	

2.ПОДАТОЦИ ЗА РОДИТЕЛИТЕ

	Име и Презиме	Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање
1		_____ . _____ . ____________	
2		_____ . _____ . ____________	

Датум и место на поднесување на барањето

_____._____._20____, ___________________

Потпис на подносителот

____

Податоци за контакт ______________________________________

Потпис на службеното лице кое го примило барањето ________________________________

3. ПРИЛОГ КОН БАРАЊЕТО:

☐	При поднесување на барањето се врши проверка на идентитетот на подносителот на барањето со увид во лична карта или друг документ за лична идентификација што има фотографија, издаден од државен орган
☐	Извод од матичната книга на родените/венчаните (*)
☐	Други документи неопходни за постапката

Доказите означени со ѕвезда (*) се смета дека се поднесени во прилог на барањето и истите Министерството за внатрешни работи ги прибавува по службена должност.

4. СОГЛАСНОСТ ОД ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

☐ Подносителот на барањето е согласен неговите/нивните лични податоци да се користат во постапката за остварување на правото пред надлежните органи за прибавување на СИТЕ документи означени со ѕвезда (*) од делот 3. на ова барање.

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ДРЖАВЈАНСТВО:

- Податоците од делот 1 и 2 ги пополнува подносителот на барањето;
- Подносителот на барањето е должен при поднесување на барањето да се идентификува со важечки личен документ;
- Подносителот на барањето самиот го избира начинот на кој Министерството за внатрешни работи ќе може да оствари контакт со истиот (телефонски или по електронски пат). Избраниот начин за контакт се наведува во делот “податоци за контакт“;
- Доколку во текот на постапката се појави потреба од прибавување на документите наведени во делот 3 подносителот на барањето дополнително ќе биде известен истите да ги приложи кон барањето.

ДО
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Образец број 1-а

____

БАРАЊЕ ЗА УТВРДУВАЊЕ ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Име	Презиме	Националност	Пол

Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање	Адреса и место на живеење
____ . _____ . __________		

Име на татко	Име и моминско презиме на мајка

2. ПОДАТОЦИ ЗА МАЛОЛЕТНО ДЕТЕ/ДЕЦА:

	Име	Презиме	Ден, месец, година на раѓање	Место на раѓање
1				
2				
3				
4				
5				

3.СОГЛАСНОСТ ОД РОДИТЕЛОТ-СТРАНЕЦ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА МАЛОЛЕТНО ДЕТЕ

	Презиме Име	Сродство	Потпис
1			
2			
3			
4			
5			

Потпис на подносителот

Датум и место на поднесување
на барањето

____.____._20____, ________________ ______________________________

Податоци за контакт ____________________________________

Потпис на службеното лице кое го примило барањето ______________________________

4. ПРИЛОГ КОН БАРАЊЕТО:

☐	При поднесување на барањето се врши проверка на идентитетот на подносителот на барањето со увид во лична карта или друг документ за лична идентификација што има фотографија, издаден од државен орган
☐	Извод од матичната книга на родените/венчаните од Република Македонија (*)
☐	Извод од матичната книга на родените од странство (доколку лицето не е родено во Република Македонија)
☐	Доказ за државјанството на Република Македонија за родителот/родителите (*)
☐	Други документи неопходни за постапката __________________________________ ________________________

Доказите означени со ѕвезда (*) се смета дека се поднесени во прилог на барањето и истите Министерството за внатрешни работи ги прибавува по службена должност

5. СОГЛАСНОСТ ОД ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

☐ Подносителот на барањето е согласен неговите/нивните лични податоци да се користат во постапката за остварување на правото пред надлежните органи за прибавување на СИТЕ документи означени со ѕвезда (*) од делот 4 на ова барање.

Потпис на подносителот

____

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ДРЖАВЈАНСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА:

. Податоците од делот 1 ги пополнува подносителот на барањето;
. Податоците од делот 2 се пополнуваат доколку барањето за утврдување на државјанство на Република Македонија се однесува за малолетно дете/деца на подносителот на барањето;
. Податоците од делот 3 ги пополнува подносителот на барањето доколку барањето за утврдување на држвјанство на РепубликаМакедонија се однесува и за малолетното дете/деца, а родителот кој не е државјанин на Република Македонија се потпишува дека е согласен на детето да му се утврди државјанство на Република Македонија;
. Подносителот на барањето самиот го избира начинот на кој Министерството за внатрешни работи ќе може да оствари контакт со истиот (телефонски или по електронски пат). Избраниот начин за контакт се наведува во делот "податоци за контакт";
. Доколку во текот на постапката се појави потреба од прибавување на документите наведени во делот 4 подносителот на барањето дополнително ќе биде известен истите да ги приложи кон барањето.

ДО Образец број 1-б

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

____

БАРАЊЕ ЗА СТЕКНУВАЊЕ ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. Основ за поднесување на барањето (се одбира еден од основите)

1.1 Пријавен законски престој во Република Македонија неприкинато осум години; ☐
1.2 Брак со државјанин на Република Македонија најмалку три години (живее во Република Македонија); ☐
1.3 Брак со државјанин на Република Македонија најмалку осум години (живее во странство); ☐
1.4 По потекло од Република Македонија (иселеник); ☐
1.5 Национален или друг особен интерес; ☐
1.6 Признат статус на бегалец или без државјанство; ☐
1.7 Лице помладо од осумнаесет години ако еден или двајцата родители се стекнале со државјанство на Република Македонија со природување ☐

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Име	Презиме	Националност	Пол

Ден, месец и година на раѓање	Место и држава на раѓање
____ . _____ . ___________	

	Име и Презиме на родителите	Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање
1		_____ . _____ . ___________	
2		_____ . _____ . ___________	

Претходно државјанство	Лице за контакт и адреса во Република Македонија

2. ПОДАТОЦИ ЗА БРАЧНИОТ ДРУГАР

Име	Презиме	Националност	Пол

Ден, месец и година на раѓање	Место и држава на раѓање
____ . _____ . ___________	

	Име и Презиме на родителите	Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање
1		_____ . _____ . ___________	
2		_____ . _____ . ___________	

Претходно државјанство	Лице за контакт и адреса во Република Македонија

3. ПОДАТОЦИ ЗА ДЕТЕ/ДЕЦА:

	Име и Презиме	Ден, месец и година на раѓање	Место и држава на раѓање	Претходно државјанство	Националност	Пол	Потпис
1							
2							
3							

Потпис на подносителот

Датум и место на поднесување на барањето

____.____._20____, __________________

1.________________________________

2.

____

Податоци за контакт ______________________________________

Потпис на службеното лице кое го примило барањето ________________________________

---

4. ПРИЛОГ КОН БАРАЊЕТО:

☐	При поднесување на барањето се врши проверка на идентитетот на подносителот на барањето со увид во лична карта или друг документ за лична идентификација што има фотографија, издаден од државен орган за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6 и 1.7
☐	Биографија за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5;1.6
☐	Извод од матичната книга на родените/венчаните за лица кои се родени во Република Македонија и лица кои склучиле брак во Република Македонија (*) за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6 и 1.7
☐	Извод од матичната книга на родените/венчаните од странство (за лица родени во странство и лица кои склучиле брак во странство) за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6 и 1.7
☐	Доказ од надлежен суд во Република Македонија дека против подносителот на барањето не се води кривична постапка (*) за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4;1.6
☐	Доказ за обезбеден стан за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4;1.6
☐	Доказ за постојан извор и висина на средства за егзистенција за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4;1.6
☐	Доказ дека против подносителот на барањето не се води кривична постапка во државата чиј државјанин е за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4;1.6
☐	Доказ дека подносителот на барањето не е казнуван со казна затвор во траење од една година во државата чиј државјанин е за дела за кои се гони по службена должност за: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4;1.6
☐	Доказ за законски пријавен престој во странство за 1.3
☐	Доказ за нациолен или друг особен интерес за 1.5

☐	Други документи неопходни за постапката____

Доказите означени со ѕвезда (*) се смета дека се поднесени во прилог на барањето и истите Министерството за внатрешни работи ги прибавува по службена должност

5. СОГЛАСНОСТ ОД ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

☐ Подносителот на барањето е согласен неговите/нивните лични податоци да се користат во постапката за остварување на правото пред надлежните органи за прибавување на СИТЕ документи означени со ѕвезда (*) од делот 5. на ова барање.

Потпис на подносителот

____

____

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ДРЖАВЈАНСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА:

. Податоците од делот 1 ги пополнува подносителот на барањето;

. Податоците од делот 2 и 3 се пополнуваат доколку барањето за стекнување на државјанство на Република Македонија се однесува за брачниот другар односно за децата на подносителот на барањето,

. Во делот 3 означен за "потпис" се потпишуваат полнолетните деца, а децата кои навршиле 15 (петнаесет) години живот само за постапката под реден бр. 1.7 дека се согласни за стекнување на државјанство;

. Делот 1 и 2 означен за "лице за контакт и адреса во Република Македонија" се пополнува за постапките под реден бр. 1.3;1.4;1.5;

. Подносителот на барањето самиот го избира начинот на кој Министерството за внатрешни работи ќе може да оствари контакт со истиот (телефонски или по електронски пат). Избраниот начин за контакт се наведува во делот "податоци за контакт";

. Доколку во текот на постапката се појави потреба од прибавување на документите наведени во делот 4 подносителот на барањето дополнително ќе биде известен истите да ги приложи кон барањето;

Образец број 1-в

БАРАЊЕ ЗА ОТПУСТ ОД ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

Име	Презиме	Националност

Ден, месец и година на раѓање	Место и држава на раѓање
____ . _____ . ___________	

	Име и Презиме на родителите	Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање
1		_____ . _____ . ___________	
2		_____ . _____ . ___________	

Државјанство кое се стекнува	Лице за контакт и адреса во Република Македонија	Адреса и место на живеење во странство

2. ПОДАТОЦИ ЗА БРАЧНИОТ ДРУГАР

Име	Презиме	Националност

Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање	Државјанство кое се стекнува	Лице за контакт и адреса во Република Македонија
____ . _____ . ___________			

	Име и Презиме на родителите	Ден, месец и година на раѓање	Место на раѓање
1		_____ . _____ . ___________	
2		_____ . _____ . ___________	

Државјанство кое се стекнува	Лице за контакт и адреса во Република Македонија	Адреса и место на живеење во странство

3. ПОДАТОЦИ ЗА ДЕТЕ/ДЕЦА:

	Име	Презиме	Ден, месец, година на раѓање	Место на раѓање	Потпис
1					
2					
3					
4					
5					

4. СОГЛАСНОСТ ОД РОДИТЕЛОТ-СТАРАТЕЛ ЗА ОТПУСТ ОД ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА МАЛОЛЕТНО ДЕТЕ

	Презиме Име	Сродство	Потпис
1			
2			

Потпис на подносителот

Датум и место на поднесување
на барањето

____.____._20____, _________________ 1.______________________________

2.

____

Податоци за контакт _____________________________________

Потпис на службеното лице кое го примило барањето _______________________________

5. ПРИЛОГ КОН БАРАЊЕТО:

☐	При поднесување на барањето се врши проверка на идентитетот на подносителот на барањето со увид во лична карта или друг документ за лична идентификација што има фотографија, издаден од државен орган
☐	Биографија
☐	Гаранција дека подносителот на барањето ќе биде примен во странско државјанство или доказ дека се стекнал со странско државјанство
☐	Извод од матичната книга на родените/венчаните (*)
☐	Доказ од надлежен Центар за социјални работи дека подносителот на барањето ги има регулирано имотно-правните обврски и други законски обврски кои произлегуваат од брачниот однос и односот на

	родители и деца кон лица кои живеат во Република Македонија (*)
☐	Ако при поднесување на барањето за отпуст од државјанство на Република Македонија на малолетно дете, еден од родителите не дал согласност за отпуст, согласноста може да се обезбеди од страна на надлежен орган за старателство (* - ВО СЛУЧАЈ КОГА ДРУГИОТ РОДИТЕЛ НЕ МОЖЕ ИСТАТА ДА ЈА ОБЕЗБЕДИ)
☐	Доказ дека се измирени имотно-правните и другите законски обврски спрема Фондот за здравствено осигурување(*)
☐	Доказ дека се измирени имотно-правните и другите законските обврски спрема Управата за јавни приходи (*)
☐	Доказ од Централен регистар дека не е поведена стечајна постапка, односно постапка за престанок на трговското друштво чиј основач или содружник е, односно за трговецот поединец (*). За прибавување на овој доказ потребно е подносителот на барањето да приложи доказ за наплатена административна такса во износ од 10 евра во денарска противредност.
☐	Доказ од надлежен суд во Република Македонија дека против подносителот на барањето не се води кривична постапка за кривично дело за кое се гони по службена должност или ако е осудено на казна затвор доказ казната да ја издржало (*)
☐	Други документи неопходни за постапката ____ ______________________________

Доказите означени со ѕвезда (*) се смета дека се поднесени во прилог на барањето и истите Министерството за внатрешни работи ги прибавува по службена должност

6. СОГЛАСНОСТ ОД ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

☐ Подносителот на барањето е согласен неговите/нивните лични податоци да се користат во постапката за остварување на правото пред надлежните органи за прибавување на СИТЕ документи означени со ѕвезда (*) од делот 5. на ова барање.

Потпис на подносителот

____

____

УПАТСТВО ЗА ПОПОЛНУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ОТПУСТ ОД ДРЖАВЈАНСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА:

- Податоците од делот 1 ги пополнува подносителот на барањето;
- Податоците од делот 2 и 3 се пополнуваат доколку барањето за отпуст од државјанство на Република Македонија се однесува за брачниот другар односно за децата на подносителот на барањето, а во делот 3 означен за "потпис" се потпишуваат полнолетните деца и децата кои навршиле 15 (петнаесет) години живот дека се согласни за престанок на државјанството;
- Податоците од делот 4 ги пополнува подносителот на барањето доколку барањето за отпуст од државјанство на РепубликаМакедонија се однесува и за малолетното дете, а родителот кој не бара отпуст од државјанство на Република Македонија се потпишува дека е согласен детето да добие отпуст од државјанство на Република Македонија;
- Подносителот на барањето самиот го избира начинот на кој Министерството за внатрешни работи ќе може да оствари контакт со истиот (телефонски или по електронски пат). Избраниот начин за контакт се наведува во делот "податоци за контакт";
- Доколку во текот на постапката се појави потреба од прибавување на документите наведени во делот 5 подносителот на барањето дополнително ќе биде известен истите да ги приложи кон барањето

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

323.

Врз основа на член 31 став 7 од Законот за земјоделство и рурален развој („Службен весник на Република Македонија“ бр. 49/10, 53/11, 126/12, 15/13, 69/13 и 106/13), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ОТКУПУВАЧИТЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ И ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ОТКУПНИТЕ МЕСТА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ**

Член 1

Во Правилникот за поблиските услови кои треба да ги исполнуваат откупувачите на земјоделски производи и поблиските услови кои треба да ги исполнуваат откупните места на земјоделски производи („Службен весник на Република Македонија“ бр.102/10, 144/10, 156/11, 40/13 и 138/13) во член 4 во точката е) зборот: „баждарени“ се заменува со зборот: „верифицирани“.

Член 2

Во член 5 во ставот (2) се додава нова алинеја 5 која гласи:

„ –доколку врши откуп на нелупен ориз треба да располага со опрема за преземање (статична вага со капацитет на мерење до 50 тона или мобилна вага со капацитет на мерење над 200 кгр. и опрема за чистење на зрното), опрема за оценка и сортирање на квалитетот на зрното при прием и излез (влагомер).“

По ставот (4) се додава нов став (5) кој гласи:

„ (5) Доколку откупот се врши на мобилно откупно место, откупувачот на нелупен ориз треба да располага со статична вага со капацитет на мерење до 50 тона или мобилна вага со капацитет на мерење над 200 кгр., влагомер и соодветно транспортно средство за жита.“

Член 3

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.02-22070/4
10 јануари 2014 година
Скопје

Министер за земјоделство, шумарство и водостопанство,
Љупчо Димовски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ

324.

Врз основа на член 21 став (2) од Законот за гробишта и погребални услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 86/08, 156/10, 53/11 и 163/13), министерот за транспорт и врски донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ТЕХНИЧКАТА ОПРЕМА ЗА ВРШЕЊЕ НА ПОГРЕБУВАЊЕ**

Член 1

Со овој правилник се пропишува техничката опрема за вршење на погребување.

Член 2

За вршење на погребување, правното или физичкото лице треба да располага со следната техничка опрема и тоа:

- најмалку едно специјално погребно возило регистрирано исклучиво за таа намена;
- најмалку едно специјално погребно возило за превоз на починати од капела до гробно место за поворка со технички карактеристики за споро возење;
- возило за превоз на работници со опрема до гробно место и
- технички средства за ископ на гробни места и соодветна ХТЗ опрема за лицата кои вршат погребување.

Возилата од став 1 алинеи 1 и 2 од овој член треба да ги исполнуваат санитарно хигиенските и техничките услови предвидени во прописите за условите и начинот за закопување, ископување и пренос на телото на умрено лице.

Член 3

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за соодветното образование, техничката опрема и минималните здравствено – санитарните услови за вршење на погребални услуги (“Службен весник на Република Македонија” број 143/08).

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-571
13 јануари 2014 година
Скопје

Министер
за транспорт и врски,
Миле Јанакиески, с.р.

325.

Врз основа на член 39 став (11) од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13 и 163/13), министерот за транспорт и врски донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА БАРАЊЕТО ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОВЛАСТУВАЊАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА, ЗА РЕВИЗИЈА НА ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА, ЗА ИНЖЕНЕР ЗА ИЗВЕДБА И ЗА НАДЗОРЕН ИНЖЕНЕР**

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на барањето за издавање на овластувањата за изработка на проектна документација, за ревизија на проектна документација, за инженер за изведба и за надзорен инженер.

Член 2

(1) Барањето за издавање на овластување за изработка на проектна документација се поднесува на бела хартија во А4 формат.

(2) Формата и содржината на барањето од став (1) на овој член се дадени во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

(1) Барањето за издавање на овластување за ревизија на проектна документација се поднесува на бела хартија во А4 формат.

(2) Формата и содржината на барањето од став (1) на овој член се дадени во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

Член 4

(1) Барањето за издавање на овластување за инженер за изведба се поднесува на бела хартија во А4 формат.

(2) Формата и содржината на барањето од став (1) на овој член се дадени во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

Член 5

(1) Барањето за издавање на овластување за надзорен инженер се поднесува на бела хартија во А4 формат.

(2) Формата и содржината на барањето од став (1) на овој член се дадени во Прилог 4 кој е составен дел на овој правилник.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-727
14 јануари 2014 година
Скопје

Министер
за транспорт и врски,
Миле Јанакиески, с.р.

Прилог 1

До: КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Број: ____________
Датум: __________

Б А Р А Њ Е

за издавање на овластување ____________________________
(се наведува видот на овластувањето А или Б)
за изработка на проектна документација за градби од ______________ категорија
(се наведува категоријата на градбите)

Од
____
(име и презиме на физичкото лице)

____ ЕМБГ: _________________________
(адреса на физичкото лице)

со струка:_______________________, за дејност______________________________;
(вид на дејност за кој се бара овластувањето)

Со барањето за издавање на овластувањето ги доставувам доказите пропишани согласно Законот за градење.

Телефон за контакт:_______________________
Електронска пошта: _______________________

Подносител на барањето
____
(име и презиме и потпис)

Прилог 2

До: КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Број: ____________
Датум: __________

Б А Р А Њ Е
за издавање на овластување ______________________________
(се наведува видот на овластувањето А или Б)
за ревизија на проектна документација на градби од _______________ категорија
(се наведува категоријата на градбите)

Од
____
(име и презиме на физичкото лице)

______________________________________ ЕМБГ: ___________________________
(адреса на физичкото лице)

со струка:________________________, за дејност______________________________;
(вид на дејност за кој се бара овластувањето)

Со барањето за издавање на овластувањето ги доставувам доказите пропишани согласно Законот за градење.

Телефон за контакт:______________________
Електронска пошта: ______________________

Подносител на барањето

____
(име и презиме и потпис)

Прилог 3

До: КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Број: ____________
Датум: __________

Б А Р А Њ Е

за издавање на овластување ________________________
(се наведува видот на овластувањето А или Б)
за инженер за изведба на градби од ____________________ категорија
(се наведува категоријата на градбите)

Од

____
(име и презиме на физичкото лице)

______________________________________ ЕМБГ: ___________________________
(адреса на физичкото лице)

со струка:________________________, за дејност_____________________________;
(вид на дејност за кој се бара овластувањето)

Со барањето за издавање на овластувањето ги доставувам доказите пропишани согласно Законот за градење.

Телефон за контакт:______________________
Електронска пошта: ______________________

Подносител на барањето

____
(име и презиме и потпис)

Прилог 4

До: КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Број: ____________
Датум: ___________

Б А Р А Њ Е
за издавање на овластување ________________________
(се наведува видот на овластувањето А или Б)
за надзорен инженер за градби од ________________________ категорија
(се наведува категоријата на градбите)

Од
____
(име и презиме на физичкото лице)

____ ЕМБГ: ________________________
(адреса на физичкото лице)

со струка:________________________, за дејност____________________________;
(вид на дејност за кој се бара овластувањето)

Со барањето за издавање на овластувањето ги доставувам доказите пропишани согласно Законот за градење.

Телефон за контакт:______________________
Електронска пошта: ______________________

Подносител на барањето
____
(име и презиме и потпис)

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

326.

Врз основа на член 20 став (1) алинеја 13, а во врска со член 38 од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија“ бр. 157/10, 53/11, 1/12, 164/13 и 187/13), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ЗГОЛЕМЕНО НИВО НА ОФИЦИЈАЛНИ КОНТРОЛИ НА ХРАНА ЗА ЖИВОТНИ И ХРАНА ОД НЕЖИВОТИНСКО ПОТЕКЛО ПРИ УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Решението за зголемено ниво на официјални контроли на храна за животни и храна од неживотинско потекло при увоз во Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 93/11, 129/11, 181/11, 65/12, 95/12, 135/12, 9/13, 48/13, 56/13, 110/13 и 150/13) Прилогот 1 се заменува со нов Прилог 1, кој е составен дел на ова решение.

Член 2

Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 16-164/2
14 јануари 2014 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

Прилог 1

Храна за животни и храна за исхрана на луѓе од неживотинско потекло која подлежи на зголемено ниво на официјални контроли на определени места на влез во Република Македонија

Храна за животни и храна за исхрана на луѓе од неживотинско потекло (предвидена употреба)	CN код[1]	Тарик под-поделба	Земја на потекло	Опасност	Фрекфенција на физички проверки и проверки на идентитет изразени во проценти (%)
Сушено грозје (вино од овошје) (Храна)	0806 20		Авганистан(AF)	Охратоксин А	50
Кикирики со лушпа Кикирики излупени Путер од кикирики Кикирики на друг начин приготвени или чувани на друг начин (Храна за исхрана на животни и храна)	1202 41 00 1202 42 00 2008 11 10 2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98		Бразил (BR)	Афлатоксини	10
Јагоди (замрзнати) (Храна)	0811 10		Кина (CN)	Норовирус и хепатитис А	5
Brassica oleracea (други јадливи делови од Brassica, “Кинеска брокула“) (2) (храна - свежа или разладена)	ex 0704 90 90	40	Кина (CN)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (3)	20
Сушени тестенини	ex 1902 11 00; ex 1902 19 10; ex 1902 19 90; ex 1902 20 10;	10 10 10 10	Кина (CN)	Алуминиум	10

(храна)	ex 1902 20 30; ex 1902 20 91; ex 1902 20 99; ex 1902 30 10; ex 1902 30 10	10 10 10 10 91			
Свеж цитрон (храна – свежа)	ex 0805 40 00	31; 39	Кина (CN)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (4)	20
Чај, ароматизиран или неароматизиран (храна свежа)	0902		Кина (CN)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (5)	10
Патлиџани Горчлива Лубеница*(Momordica charantia)* (храна – свеж, разладен или смрзнат зеленчук)	0709 30 00; ex 0710 80 95 ex 0709 99 90; ex 0710 80 95	 72 70 70	Доминиканска Република (DO)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (6)	10
Вид грав (кинески долг грав, *Vigna*	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	10 10	Доминиканска Република (DO)	Резидуи од пестициди	20

unguiculata spp. *Sesquipedalis*) Пиперки (слатки и други) (*Capsicum* spp.) (храна – свеж, разладен или смрзнат зеленчук)	 0709 60 10; ex 0709 60 99 0710 80 51; ex 0710 80 59	 20 20		анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (6)	
Портокали (свежи или сушени) Јагоди (храна – свежо овошје и зеленчук)	0805 10 20; 0805 10 80 0810 10 00		Египет (EG)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (7)	10
Пиперки (слатки и други) (*Capsicum* spp.) (храна – свежа, разладен или смрзнат зеленчук)	0709 60 10; ex 0709 60 99; 0710 80 51; ex 0710 80 59	 20 20	Египет (EG)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (8)	10
Чили пиперки (*Capsicum annuum*) – цели Чили пиперки (*Capsicum annuum*) – толчени или мелени Сушено овошје од родот *Capsicum* или од родот *Pimenta*, цело, освен слатки пиперки (*Capsicum annum*)	0904 21 10 ex 0904 22 00 0904 21 90	 10	Индија (IN)	Афлатоксини	10

Кари (чили производи) Морско оревче (*Myristica fragrans*) (храна – сушени зачини)	0910 91 05 0908 11 00; 0908 12 00				
Морско оревче (*Myristica fragrans*) (храна – сушени зачини)	0908 11 00; 0908 12 00		Индонезија (ID)	Афлатоксини	20
Парчиња грашок (во лушпа) Парчиња грав (нелупен) (храна - свежа или разладена)	ex 0708 10 00 ex 0708 20 00	40 40	Кенија (KE)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (9)	10
Нане (храна – свежи растенија)	ex 1211 90 86	30	Мароко (MA)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (10)	10
Грав (храна)	0713 39 00		Нигерија (NG)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS	50

				или со единечни резидуални методи [11]	
Лубеница (egusi, Citrullus lanatus) семки и деривати (храна)	ex 1207 70 00; ex 1106 30 90; ex 2008 99 99	10 30 50	Сиера леоне (SL)	Афлатоксини	50
Пиперки (освен слатки) (Capsicum spp.) (храна-свежа)	ex 0709 60 99	20	Тајланд (TH)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи [12]	10
Листови коријандер Босилок (светол, сладок) Нане (храна – свежи билки)	ex0709 99 90 ex1211 90 86 ex1211 90 86	72 20 30	Тајланд (TH)	Salmonella [13]	10
Листови коријандер Босилок (светол, сладок) (храна – свежи билки)	ex0709 99 90 ex1211 90 86	72 20	Тајланд (TH)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи [14]	10
- Вид грав (кинески долг грав, *Vigna unguiculata* spp. *Sesquipedalis*) - Модри патлиџани (храна – свеж, оладен или смрзнат	ex 0708 20 00; ex 0710 22 00 0709 30 00; ex 0710 80 95	10 10 72	Тајланд (TH)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со	20

зеленчук)				единечни резидуални методи (14)	
- Слатка пиперка (Capsicum annum) (храна – свеж, оладен или смрзнат зеленчук)	0709 60 10; 0710 80 51		Турција (TR)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (15)	10
Суво грозје (винско овошје) (храна)	0806 20		Узбекистан (UZ)	Охратоксин А	50
Листови коријандер Босилок (светол, сладок) Нане Магдонос (храна – свежи билки)	ex 0709 99 90 ex 1211 90 86 ex 1211 90 86 ex 0709 99 90	72 20 30 40	Виетнам (VN)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (16)	20
Бамија Пиперки (освен слатки) (Capsicum spp.) (храна – свежа)	ex 0709 99 90 ex 0709 60 99	20 20	Виетнам (VN)	Резидуи од пестициди анализирани со мулти-резидуални методи врз основа на GC-MS и LC-MS или со единечни резидуални методи (16)	20

(1) Каде што само одредени производи под било кој CN код се бара да бидат прегледани, при што за тој код не постојат специфични подподелби во номенклатурата на стоките, CN кодот се означува со „ex“.
(2) Видови на Brassica oleracea L. convar. Botrytis (l) Alef var. italica Plenck, cultivar alboglabra. Исто така познати како “Kai Lan”, “Gai Lan”, “Gailan”, “Kailan”, “Chinese bare Jielan”.

(3) Особено резидуи на: Хлорфенапрут, Фипронил, (сума фипронил + сулфон метаболит (MB 46136) изразени како фипронил) карбендазим, и беномил, (сума беномил и карбендазим изразени како карбендазим), ацетамипирид, диметоморф и пропиконазол.
(4) Особено резидуи на: Триазофос, Триадимефон и Триадименол, (сума на RS & SR изомери) Паратион-метил (сума на Паратион-метил и параоксон-метил изразени како Паратион-метил), Фентоате, Метидатион.
(5) Особено резидуи на: Бупрофезин, Имидахлоприд, Фенвалерате и Есфенвалерате (сума на RS & SR изомери), Профенофос, Трифлуралин, Триазофос, Триадимефон и Триадименол, (сума на триадимефон и триадименол), Куперметрин (куперметрин вклучувајќи и други мешавини на изомери (сума на изомери)).
(6) Особено резидуи на: Амитраз (амитраз вклучуавјќи метаболити кои содржатполовина 2,4-диметиланилин изразени амитраз), Ацефат, Алдикарб, (сума на алдикарб, тоа е сулфоксид и сулфон, изразени како алдикарб), Карбендазим и беномил (сума на беномил и карбендазим изразени како карбендазим), Хлорфенапур, Хлорфирифос, Дитиокарбаматес (дитиокарбаматес изразени како CS2, вклучувајќи манеб, манкозеб, метирам, пропинеб, тирам и зирам), Диафентиурон, Диазинон,Дихлорвос, Дикофол (сума на p, p' и o, p' изомери), Диметоат (сума на диметоати ометоат изразени како диетоат), Ендосулфан (сума на алфа-и бета изомери изразени и ендосулфан-сулфат изразени како ендосулфан), Фенамидон, Имидахлоприд, Малатион (сума на малатион и малаоксон изразени како малатион), Метамидофос , Метиокарб (сума на метомил и тиодикарб и метиокарб сулфоксид и сулфон, изразени како метиокарб), метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени ако метомил), Монокротофос, Оксамил, Профенофос, Пропиконазол, Тиабендазол, Тиахлоприд.
(7) Особено резидуи на: Царбендазим и беномил (сума на беномил и карбендазим изразени како карбендазим), Кулфутрин (кулфутрин вклучувајќи и други мешавини од изомери (сума на изомери)), Кипродинил, Диазинон, Диметоат (сума на диметоат и ометоат изразени како диметоат), Етион, Фенитротин, Фенпропатрин, Флудиоксонил, Хексафлумурон, Ламбда – цихалотрин, Метиокарб (сума на метиокарб и метиокарб сулфоксид и сулфон, изразени како метиокарб), Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Оксамил, Фентоат, Тиофаната-метил.
(8) Особено резидуи на: карбофуран (сума на карбофуран и 3-хидрокси-карбофуран изразени како карбофуран), Хлорпирифос, Куперметри (куперметрин вклучувајќи и други мешавини на изомери (сума на изомери)), Кипроконазол, Дикофол (сума на p, p' и o, p' изомери), Дифеноконазол, Динитефуран, Етион, Флусилазол, Фолпет, Прохлораз (сума на прохлораз и неговите метаболити кои содржат 2,4,6 – Трихлорофенол, половина изразени како прохлораз), Профенофоз, Пропиконазол, Тиофанате-метил и трифорин.
(9) Особено резидуи на: Диметоат (сума на диметоат и ометоат изразени како диметоат), Хлорпирифос, Ацефат, Метамидофос, Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Диафентиурон, Индоксакарб како сум на изомери S и R.
(10) Особено резидуи на: Хлорпирифос, Куперметрин (куперметрин вклучувајќи и други мешавини на изомери сума на изомери)), Диметоат (сума на диметоат и ометоат изразени како диметоат), Ендосулфан (сума на алфа- и бета изомери и ендосулфан-сулфат изразени како ендосулфан), Хексаконазол, Паратион-метил (сума на Паратион-метил и параоксон-метил изразени како паратион-метил), Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Флутриафол, Царбендазим и беномил (сума на беномил и царбендазим изразени како карбендазим), Флубендиамид, Миклобутанил, Малатион (сума на малатион и малаоксон изразени како малатион).
(11) Особено резидуи на: Диколорвос.
(12) Особено резидуи на: Карбофуран (сума на карбофуран и 3-хидрокси – карбофуран изразени како карбофуран), Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Диметоат (сум на диметоат и ометоат изразени како диметоат), триазофос, Малатион (сума на малатион и малаоксон изразени како малатион), Профенофос, Протиофос, Етион, Карбендазим и беномил (сума на беномил и карбендазим изразени како карбендазим), Трифорин, Прокимидон, Форметаната: сума на форметанате и соли изразени како форметанате (хидрохлорид). Форметаната
(13) Референтен метод EN/ISO 6579 или метод валиден како што енаведено во регулативата на ЕУ (ЕК) бр. 2073/2005.
(14) Особено резидуи на: Ацефат, Карбарил, карбендазим и беномил (сума на беномил и карбендазим изразени како карбендазим), Карбофуран (сума на карбофуран и 3-хидрикси-карбофуран изразени како карбофуран), Хлорпирофос, Хлорпирифос-метил, Диметоат (сума на диметоат и ометоат изразени како диметоат), Етион, Малатион (сума на малатион и малаксион изразени како малатион), Металаксил и металаксил-М (металаксил вклучувајќи други мешавини на изомери вклучувајќи и металакил –М (сума на изомери)), Метамидофос, Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Моноктротофос, Профенофос, Протиофос, Куиналфос, Триадимефон и Триадименол (сума на триадимефон и триадилменол), Триазофос, Дикротофос, ЕПН, Трифорин.

(15) Особено резидуи на: Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Оксамил, Карбендазим и беномил (сума на беномил и карбендазим изразени како карбендазим), Хлофентензин, Диафентиурон, Диметоат (сума на диметоат и ометоат изразени како диметоат), Форметанате: сума на форматенате и негови соли изразени како форметанате (хидро-хлорид), Малтион (сума на малатион и малаоксон изразени како малатион), Прокумидон, Тетрадифон, Тиофанате-метил.

(16) Особено резидуи на: Карбофуран (сума на карбофуран и 3-хидрикси-карбофуран изразени како карбофуран), Карбендазим и беномил (сума на беномил и карбендазим изразени како карбендазим), Хлорпирофос, Профенофос, Перметрин (сума на изомери), хексаконазол, Дифеконазол, Фипронил (сума на фипронил + сулфон метаболити (МВ 46136) изразени како фипронил), Пропаргит, Флусилазол, Пентоат, Куперметрин (куперметрин вклучувајќи други мешавини на изомери (сума на изомери)), Метомил и Тиодикарб (сума на метомил и тиодикарб изразени како метомил), Куиналфос, Пенцикурон, Метидафион, Диметоат (сума на диметоат и ометоат изразени како диметоат), Фенбуконазол.

Службен весник на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2014 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија" излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622
2014012